

PRIJEDLOG

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11, 119/14 i 93/16), a u vezi s točkom V. podstavkom 2. Odluke o koordinaciji aktivnosti unutar okvira za gospodarsko upravljanje Europske unije (Narodne novine, br. 13/17, 51/17 i 97/17) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2018. godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Nacionalni programa reformi 2018., u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta aktom, klase: 023-01/17-01/292, urbroja: 526-11/7-18-7, od 13. travnja 2018. godine.

2. Zadužuje se Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta da u suradnji s Uredom predsjednika Vlade Republike Hrvatske o ovom Zaključku, na odgovarajući način, izvijesti sva nadležna ministarstva i druga nadležna središnja tijela državne uprave.

3. Zadužuje se Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta da u suradnji s Uredom predsjednika Vlade Republike Hrvatske, na odgovarajući način, dostavi Nacionalni program reformi 2018. iz točke 1. ovoga Zaključka Glavnom tajništvu Europske komisije.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

OBRAZLOŽENJE

Europski semestar je instrument fiskalnog nadzora i koordinacije ekonomskih politika država članica s ekonomskom politikom Europske unije, utemeljenoj na strategiji „Europa 2020“ i usmjerenoj ka postizanju pametnog, održivog i uključivog rasta. S istim ciljem države članice u okviru Europskog semestra usklađuju svoje proračunske i ekonomske politike s ciljevima i pravilima dogovorenima na razini Europske unije te definiraju i provode niz reformi koje potiču rast. Europski semestar odvija se u godišnjim ciklusima, a sudjelovanje u Europskom semestru obveza je svake države članice Europske unije.

Nastavno na navedeno, Republika Hrvatska je bila dužna izraditi dokument Nacionalni program reformi koji se treba usvojiti od strane Vlade Republike Hrvatske i dostaviti Europskoj komisiji u travnju 2017. godine. Nacrt Nacionalnog programa reformi 2018. izradila je Međuresorna radna skupina za Europski semestar, osnovana Odlukom o koordinaciji aktivnosti unutar okvira za gospodarsko upravljanje Europske unije ("Narodne novine", br. 13/17, 51/17 i 97/17).

Polazeći od temeljnih ciljeva Vlade Republike Hrvatske, utvrđenih Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016.-2020. te uvažavajući posebne preporuke Vijeća Europske unije, kao i nalaze Europske komisije sadržane u Izvješću za Hrvatsku, iz ožujka 2018., ovogodišnji Nacionalni program reformi definira reformske mjere i aktivnosti koje će doprinijeti ostvarivanju dugoročno održivog gospodarskog rasta, povećanju zaposlenosti i stvaranju novih radnih mjesta te smanjenju makroekonomskih neravnoteža.

Obzirom da se putem Europskog semestra provode i prate aktivnosti usmjerene na postizanje ciljeva Strategije Europa 2020., Nacionalni program reformi također definira mjere i aktivnosti za postizanje nacionalnih ciljeva u vezi sa Strategijom Europa 2020.

Prihvaćanjem Nacionalnog programa reformi ostvaruje se dio obveza koje proizlaze iz sudjelovanja Republike Hrvatske u ciklusu Europskog semestra sukladno članku 121. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske Unije C 83/1, 30.3.2010.) te članku 2-a. točke 2. Uredbe (EU) br. 1175/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1466/97 o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika (Službeni list Europske unije L 306/12, 23.11.2011.).

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

A graphic design consisting of two red squares of different sizes and a blue rectangular box containing white text. The squares are positioned to the left of the text box.

Nacionalni program reformi 2018.

TRAVANJ, 2018.

PREDGOVOR	4
1. UVOD	5
2. MAKROEKONOMSKA PERSPEKTIVA	9
3. NAPREDAK U PROVEDBI PREPORUKA VIJEĆA EU	11
4. GLAVNI CILJEVI, REFORMSKA PODRUČJA I MJERE EKONOMSKE POLITIKE	24
4.1. JAČANJE KONKURENTNOSTI GOSPODARSTVA	24
4.1.1. <i>Unaprjeđenje poslovnog okruženja</i>	24
4.1.2. <i>Poboljšanje upravljanja i raspolaganja državnom imovinom</i>	33
4.1.3. <i>Unaprjeđenje javne uprave</i>	37
4.1.4. <i>Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava</i>	42
4.2. POVEZIVANJE OBRAZOVANJA S TRŽIŠTEM RADA.....	43
4.2.1. <i>Obrazovanje u skladu s potrebama tržišta rada</i>	43
4.2.2. <i>Provedba kurikularne reforme</i>	48
4.3. ODRŽIVOST JAVNIH FINANCIJA.....	49
4.3.1. <i>Jačanje okvira za upravljanje javnim financijama i provedbu fiskalne konsolidacije</i>	49
4.3.2. <i>Poticanje demografske obnove</i>	50
4.3.3. <i>Unaprjeđenje sustava socijalnih naknada</i>	53
4.3.4. <i>Osiguranje održivosti mirovinskog sustava i adekvatnosti mirovina</i>	55
4.3.5. <i>Osiguranje financijske stabilnosti, održivosti i kvalitete zdravstvenog sustava</i>	57
5. MJERE ZA POSTIZANJE CILJEVA STRATEGIJE EUROPA 2020.	63
5.1. ZAPOŠLJAVANJE	63
5.2. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	64
5.3. KLIMATSKE PROMJENE I ENERGETSKA ODRŽIVOST	67
5.4. OBRAZOVANJE	69
5.5. SMANJENJE SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI	69
6. UPORABA STRUKTURNIH I INVESTICIJSKIH FONDOVA	73
6.1. NAPREDAK U KORIŠTENJU SREDSTAVA ESIF	73
6.2. PROJEKT SLAVONIJA, BARANJA I SRIJEM.....	75
6.3. KORIŠTENJE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA.....	76
6.4. KORIŠTENJE CENTRALIZIRANIH INSTRUMENATA EU.....	77
6.5. REFORMSKE MJERE SUFINANCIRANE IZ SREDSTAVA EU.....	78
7. INSTITUCIJSKA PITANJA I UKLJUČENOST DIONIKA	81
PRILOG 1.: GLAVNI CILJEVI, REFORMSKA PODRUČJA I MJERE EKONOMSKE POLITIKE	82
PRILOG 2.: MJERE ZA POSTIZANJE CILJEVA STRATEGIJE EUROPA 2020.	116

Popis tablica

Tablica 1.: Makroekonomski okvir za razdoblje 2018.-2021.	9
Tablica 2.: Primjeri mjera provedenih u vezi s administrativnim rasterećenjem gospodarstva.....	17
Tablica 3.: Primjeri mjera provedenih s učinkom na Doing Business metodologiju Svjetske banke.....	18
Tablica 4.: Primjeri mjera provedenih u području liberalizacije tržišta usluga.....	20
Tablica 5.: Napredak u postizanju nacionalnih ciljeva u vezi sa Strategijom Europa 2020.....	63
Tablica 6.: Mjere aktivne politike zapošljavanja koje su se provodile tijekom 2017., s brojem korisnika do 31. prosinca 2017.....	64
Tablica 7.: Podaci o uporabi energije iz obnovljivih izvora za razdoblje 2013.-2016.....	68
Tablica 8.: Mjere ekonomske politike sufinancirane sredstvima iz EU fondova.....	78

Popis kratica

APN	Agencija za posredovanje nekretninama
ASOO	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
AZTN	Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja
BDP	Bruto domaći proizvod
CDU	Centar dijeljenih usluga
CEF	Instrument za povezivanje Europe (<i>eng. Connecting Europe Facility</i>)
CERN	Europska organizacija za nuklearna istraživanja
CERP	Centar za restrukturiranje i prodaju
CISOK	Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri
DESI	Indeks gospodarske i društvene digitalizacije (<i>eng. The Digital Economy and Society Indeks</i>)
DGU	Državna geodetska uprava
DP	Državni proračun
DZS	Državni zavod za statistiku
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
EFSI	Europski fond za strateška ulaganja (<i>eng. European Fund for Strategic Investments</i>)
EGP	Europski gospodarski prostor
EIAH	Europski savjetodavni centar za ulaganja (<i>eng. European Investment Advisory Hub</i>)
EIB	Europska investicijska banka
EIF	Europski investicijski fond
EK	Europska komisija
EOJN RH	Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske
ESF	Europski socijalni fond
ESIF	Europski strukturni i investicijski fondovi
ESPD	Europska jedinstvena dokumentacija o nabavi (<i>eng. European Single Procurement Document</i>)
ESSPROS	Europski sustav integrirane statistike socijalne zaštite (<i>eng. European System of Social Protection Statistics</i>)
EU	Europska unija
FEAD	Fond europske pomoći za najpotrebitije (<i>eng. Fund for European Aid to the Most Deprived</i>)
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
GIS	Geografski informacijski sustav
HALMED	Agencija za lijekove i medicinske proizvode
HANFA	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
HKO	Hrvatski kvalifikacijski okvir
HROTE	Hrvatski operator tržišta energije d.o.o.
HRZZ	Hrvatska zaklada za znanost
HZJZ	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
HZMO	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZT	Hrvatski zavod za telemedicinu
HZTM	Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IEC	Nacionalni informacijski sustav energetskog certificiranja
IKT	Informacijske i komunikacijske tehnologije
ISUDIO	Informacijski sustav za upravljanje državnom imovinom
ISPU	Informacijski sustav prostornog uređenja

JLP(R)S	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
JLS	Jedinice lokalne samouprave
MDI	Ministarstvo državne imovine
MDOMSP	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
MF	Ministarstvo financija
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
MHB	Ministarstvo hrvatskih branitelja
MINGPO	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
MIS	Sustav upravljanja informacijama (<i>eng. Management Information System</i>)
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MPOLJ	Ministarstvo poljoprivrede
MRMS	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MSP	Test malog i srednjeg poduzetništva
MU	Ministarstvo uprave
MZ	Ministarstvo zdravstva
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NCVVO	Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
NIAS	Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav
NKD	Nacionalna klasifikacija djelatnosti
NKZ	Nacionalna klasifikacija zanimanja
NN	Narodne novine
NPR	Nacionalni program reformi
OECD	Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (<i>eng. Organisation for Economic Cooperation and Development</i>)
OHBP	Objedinjeni hitni bolnički prijem
OIE	Obnovljivi izvori energije
OPKK	Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“
OPPR	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo
OPULJP	Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“
PDV	Porez na dodanu vrijednost
PMR	OECD-ova metodologija za mjerenje regulacije tržišta usluga (<i>eng. Product Market Regulation</i>)
PRR	Program ruralnog razvoja 2014.-2020.
PU	Porezna uprava
PZZ	Primarna zdravstvena zaštita
REGOS	Središnji registar osiguranika
RH	Republika Hrvatska
SCM	Standardni model troškova (<i>eng. Standard Cost Model</i>)
SDURDD	Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva
SKDD	Središnje klirinško depozitarno društvo
SKZZ	Sekundarna zdravstvena zaštita
STEM	Znanost, tehnologija, inženjering i matematika (<i>eng. Science, technology, engineering and mathematics</i>)
TDU	Tijela državne uprave
ZMN	Zajamčena minimalna naknada

Predgovor

Europski semestar je ciklus koordinacije ekonomske i fiskalne politike unutar Europske unije (EU) u okviru kojeg države članice usklađuju svoje politike s ekonomskom politikom definiranom na razini EU. Sudjelovanje u Europskom semestru obveza je svake države članice EU. Republika Hrvatska (RH) punopravno sudjeluje u procesu Europskog semestra od 2014. godine. Glavne obveze koje proizlaze iz sudjelovanja u Europskom semestru jesu izrada godišnjih Nacionalnih programa reformi i Programa konvergencije, odnosno Programa stabilnosti za države članice eurozone.

Ovogodišnji ciklus Europskog semestra započeo je u studenom 2017. objavom tri ključna dokumenta: Godišnjeg pregleda rasta, Izvješća o mehanizmu upozoravanja i Izvješća o zapošljavanju. Izvješćem o mehanizmu upozoravanja određeno je kako će se za RH, zajedno s još 12 država članica EU, provesti dubinska analiza te su nalazi dubinske analize objavljeni u sklopu Izvješća za Hrvatsku od 7. ožujka 2018. godine. U Izvješću za Hrvatsku ističe se kako je u 2017. nastavljen oporavak hrvatskog gospodarstva od dugotrajnih i negativnih posljedica financijske krize s projiciranom stopom rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP) od 3,2% u 2017. te 2,8% i 2,7 % BDP-a u 2018. i 2019. Gospodarski rast u 2017. bio je temeljen na domaćoj potražnji, a posebice osobnoj potrošnji koja je i dalje glavni pokretač rasta imajući u vidu rast plaća i zaposlenosti. Isto tako, i javna potrošnja je nakon dugogodišnjeg razdoblja počela doprinositi rastu, a potrebno je naglasiti i snažni izvoz uz rekordnu turističku sezonu. Očekuje se povećanje konvergencije prema EU prosjeku u srednjoročnom razdoblju te su makroekonomski izgledi za RH povoljni što predstavlja dobru priliku za provođenje strukturnih reformi, a u cilju povećanja potencijalnog rasta.

Europska komisija (EK) utvrdila je kako RH bilježi prekomjerne makroekonomske neravnoteže, ali koje se smanjuju zahvaljujući kombinaciji reformi, povoljnih gospodarskih uvjeta i smanjenju rizika u bankarskom sektoru. RH se stoga nalazi u preventivnom mehanizmu postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža. Prema Odluci Vijeća EU od 16. lipnja 2017.¹, RH je izašla iz Procedure postupka u slučaju prekomjernog proračunskog manjka uslijed dobrih rezultata na području fiskalne politike, a prije svega povijesno niskog proračunskog deficita.

Vežano za ciljeve Strategije Europa 2020. - Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast, RH je na putu ostvarenja ciljeva, ili ih je već postigla, u energetske učinkovitosti, korištenju obnovljivih izvora energije, smanjenju ranog napuštanja obrazovanja, smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti.

S ciljem odgovora na strukturne izazove hrvatskog gospodarstva i smanjivanje makroekonomskih neravnoteža te postizanje ciljeva Strategije Europa 2020., RH je izradila Nacionalni program reformi (NRP) kojim su definirane mjere i aktivnosti koje će RH provoditi u narednih 12 do 18 mjeseci. Izradu ovogodišnjeg NPR-a koordinirala je Međuresorna radna skupina za Europski semestar, sukladno Odluci o koordinaciji aktivnosti unutar okvira za gospodarsko upravljanje Europske unije², a Vlada Republike Hrvatske (Vlada) ga je usvojila Zaključkom na sjednici održanoj 26. travnja 2018. godine.

---

¹ <https://bit.ly/2Jl24yq>

² NN, br. 13/17, 51/17 i 97/17

1. Uvod

Od početka svojeg mandata Vlada provodi odgovornu ekonomsku politiku u cilju jačanja gospodarskog rasta i smanjivanja makroekonomskih neravnoteža. Makroekonomski i fiskalni pokazatelji tijekom 2017. i početkom 2018. ukazuju kako se makroekonomske neravnoteže smanjuju, a to je, kako je prethodno navedeno potvrdila i EK. Dodatno, Vlada je pravovremeno i odlučno reagirala na krizu u Agrokoru koja je zaprijetila stabilnosti cjelokupnog gospodarskog i financijskog sustava. Upravo zbog odgovorne ekonomske politike, u ovoj godini je povećan kreditni rejting RH od strane rejting agencija Fitch i Standard & Poor's, po prvi puta nakon što je u razdoblju 2012.-2015. dva puta smanjivan. Također, indeks ekonomskog raspoloženja u 2017. zabilježio je značajno poboljšanje te se nalazio na najvišim razinama u posljednjih deset godina.

Glavni ciljevi, reformska područja i mjere ekonomske politike

Usmjerenost i odlučnost u provedbi nužnih reformi i dalje je jasno opredjeljenje koje će omogućiti oživljavanje konvergencije i nastavak smanjivanja makroekonomskih neravnoteža. Strukturnim reformama i nastavkom dosadašnje razborite fiskalne politike omogućit će se daljnje smanjivanje javnog duga te stvoriti preduvjete za snažniji i dugoročno održivi rast hrvatskog gospodarstva. Povoljno makroekonomsko okruženje, gospodarski rast i stabilnost javnih financija svakako su poticajni čimbenici za provedbu strukturnih reformi.

U skladu s tim, tri glavna cilja su:

1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva
2. Povezivanje obrazovanja s tržištem rada
3. Održivost javnih financija

Ostvarivanju navedenih glavnih ciljeva doprinijet će provedba 59 reformskih mjera u 11 reformskih područja. U nastavku se daje prikaz reformskih područja po ciljevima, a planirane mjere opisane su u Poglavlju 4. Glavni ciljevi, reformska područja i mjere ekonomske politike, dok su aktivnosti za provedbu mjera sadržane u tablici, u Prilogu 1.

1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva

- 1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja
- 1.2. Poboljšanje upravljanja i raspolaganja državnom imovinom
- 1.3. Unaprjeđenje javne uprave
- 1.4. Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava

Unaprjeđenje poslovnog okruženja preduvjet je za poboljšanje indikatora konkurentnosti hrvatskog gospodarstva prema relevantnim svjetskim metodologijama. Naglasak će se staviti na poboljšanje regulatornog okvira za poticanje inovacija, poduzetništva i investicija. Kroz daljnje smanjenje administrativnih troškova i neporeznih davanja te objedinjavanje gospodarskih inspekcija dodatno će se rasteretiti poduzetnici od troškova prekomjerne birokracije. Liberalizacijom tržišta usluga i digitalizacijom pokretanja poslovanja će se otvoriti više prilika za lakši ulazak novih poduzetnika i tržišnu konkurenciju, što će utjecati na produktivnost, cijene, zapošljavanja, investicije i inovacije. Poticanje korištenja digitalnih platformi i alata, uključujući eRačun i e-nabavu, značajno će smanjiti troškove poslovanja.

Poduzet će se niz mjera u potpori daljnje realizacije Strategije prometnog razvoja RH od 2017. do 2030.³, s ciljem podizanja konkurentnosti cestovnog prometa, lučkog sektora i prometa na unutarnjim plovnim putovima.

Slijedom već započetih aktivnosti u vezi s aktivacijom državne imovine i smanjenjem državnog portfelja, kao i osiguranjem odgovornijeg upravljanja i uspješnijeg poslovanja trgovačkih društava u državnom vlasništvu, nastavit će se aktivnosti na poboljšavanju upravljanja državnom imovinom, ali i upravljanja samim trgovačkim društvima od strane uprava i nadzornih odbora u cilju jačanja efikasnosti poslovanja i nadzora nad poslovanjem u trgovačkim društvima u državnom vlasništvu. Posebno treba istaknuti poslovno i financijsko restrukturiranje cestarskih društava i društava željezničkog sustava u državnom vlasništvu.

Poduzimat će se aktivnosti u cilju povećanja učinkovitosti institucija, a to uključuje pojednostavljene pravila i ubrzanje rada administracije i sudova, prvenstveno kroz unaprjeđenje pružanja elektroničkih usluga i pristupa informacijama za građane i poslovne subjekte. Povećanje učinkovitosti javne uprave postići će se učinkovitim upravljanjem ljudskim resursima uz revidiranje sustava određivanja plaća. Uvest će se integrirani sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem kao temelj za usmjeravanje proračunskih sredstava, praćenje ostvarenih rezultata i sustavno vrednovanje realizacije strategija, planova, programa, aktivnosti i projekata s ciljem povećanja kvalitete formuliranja javnih politika i njihove provedbe.

U cilju povećanja učinkovitosti pružanja pravosudnih usluga i ubrzanja sudskih postupaka uvest će se elektronička komunikacija između sudova i drugih sudionika sudskih postupaka. Nastavlja se provedba daljnje reorganizacije pravosudnog sustava s posebnim naglaskom na spajanje prekršajnih sudova s općinskim sudovima radi racionalnijeg korištenja sudaca i službeničkih potencijala, što će doprinijeti skraćivanju trajanja sudskih postupaka i smanjenju broja neriješenih predmeta.

2. Povezivanje obrazovanja s tržištem rada

2.1. Obrazovanje u skladu s potrebama tržišta rada

2.2. Provedba kurikularne reforme

Hrvatski obrazovni sustav, napose razvoj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, kreće prema promjenama i prilagodbama usmjerenim na kvalitetu i učinkovitost, veću povezanost s tržištem rada i veći udio metoda učenja usmjerenih na učenje temeljeno na radu. U okviru daljnje implementacije Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) razvit će se alati za donošenje standarda zanimanja te urediti Upisnik pojedinačnog popisa zanimanja prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NKZ), a u svrhu unaprjeđenja kvalitete i relevantnosti svih obrazovnih programa sukladno realnim potrebama gospodarstva i društva. Osnažit će se instrumenti za unaprjeđenje kvalitete i relevantnosti programa obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja te studijskih programa kako bi se osiguralo njihovo usklađivanje s realnim potrebama gospodarstva i društva. Provedba pilot faze kurikularne reforme je prvi korak prema ostvarenju cilja cjelovite kurikularne reforme, a uspostavom sustava razvoja digitalno zrelih škola integrirat će se suvremene metode učenja i poučavanja u obrazovni proces.

3. Održivost javnih financija

3.1. Jačanje okvira za upravljanje javnim financijama i provedbu fiskalne konsolidacije

3.2. Poticanje demografske obnove

3.3. Unaprjeđenje sustava socijalnih naknada

3.4. Osiguranje održivosti mirovinskog sustava i adekvatnosti mirovina

3.5. Osiguranje financijske stabilnosti, održivosti i kvalitete zdravstvenog sustava

---

³ <https://bit.ly/2qdHwjq>

Zadržat će se naglasak fiskalne politike na strogoj kontroli proračunske potrošnje te korištenju viška prihoda u odnosu na planirane za daljnje poboljšanje proračunskog salda te aktivnom upravljanju javnim dugom u skladu sa Strategijom upravljanja javnim dugom za razdoblje 2017.-2019. godine⁴. Usmjerenje na fiskalna pravila, posebice na odredbe o srednjoročnom proračunskom cilju i ograničenju rasta proračunskih rashoda, pridonijet će očuvanju dugoročne održivosti javnih financija. Provođenje razborite fiskalne politike osim što će dugoročno djelovati na smanjenje neravnoteža u javnim financijama, stvorit će pretpostavke za smanjenje poreznog opterećenja te će proširiti manevarski prostor za protucikličko djelovanje fiskalne politike, a time i povećati otpornost gospodarstva.

Jedna od postavljenih zadaća je osnaživanje obitelji za podizanje djece, kao i poboljšanje materijalne situacije obitelji. Pristupit će se izmjeni Zakona o doplatku za djecu⁵ u cilju povećanja visine dohodovnog cenzusa. Uz navedeno ulagat će se u poboljšanje dostupnosti usluga za roditelje i djecu uključene u programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, kako bi se svakom djetetu u RH osigurale jednake mogućnosti neovisno o mjestu stanovanja ili socioekonomskom statusu njegove obitelji.

Cilj je osigurati transparentan sustav socijalnih naknada s cjelovitim podacima o socijalnim naknadama koje građanin prima ili ima mogućnosti primati bilo sa nacionalne ili lokalne razine što će biti podloga za bolje usmjeravanje naknada i programa, odnosno kreiranje učinkovitijih socijalnih politika radi bolje distribucije sredstava i smanjenja siromaštva. Većoj dostupnosti usluga sustava socijalne zaštite njihovim korisnicima doprinijet će daljnje aktivnosti na osiguranju e-usluga iz sustava socijalne zaštite.

Nastavkom reformi mirovinskog i zdravstvenog sustava povećat će se njihova dugoročna financijska održivost. Poduzet će se mjere kako bi se dugoročno osigurale primjerene mirovine uz osiguranje fiskalne održivosti, odnosno mjere u cilju racionalizacije potrošnje u sustavu zdravstva, ali i unaprjeđenja primarne zdravstvene zaštite, telemedicinskih usluga, transfuzijske djelatnosti te razvoja zdravstvenog turizma.

Mjere za postizanje ciljeva Strategije Europa 2020.

Obzirom da se putem Europskog semestra provode i prate aktivnosti usmjerene na postizanje ciljeva Strategije Europa 2020., NPR definira također 16 mjera za postizanje nacionalnih ciljeva u području zapošljavanja, istraživanja i razvoja, klime i energije, obrazovanja i borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

U području zapošljavanja, nastavlja se provedba mjera aktivne politike zapošljavanja, s ciljem povećanja stope zaposlenosti za muškarce i žene u dobi između 20-64 godine.

S ciljem poboljšanja okruženja za istraživanje i razvoj radit će se na jačanju nacionalnog inovacijskog sustava i inovacijskog potencijala gospodarstva, jačanju ljudskih potencijala u znanosti i nacionalne istraživačke infrastrukture s javnim pristupom.

U području klimatskih promjena i energetske održivosti, planira se prelazak na kružno gospodarstvo te promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora, kao i poticanje energetske učinkovitosti.

U području obrazovanja, nastavlja se provedba programa stipendiranja studenata slabijeg socio-ekonomskog statusa.

---

⁴ <https://bit.ly/2uSgDX9>

⁵ NN, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12 i 82/15

S ciljem smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti nastavljaju se aktivnosti u vezi s osiguravanjem humanitarne pomoći u naravi te drugih programa podrške najpotrebitijima. U svrhu boljeg usmjeravanja programa socijalne skrbi osobama i obiteljima u riziku od siromaštva jačat će se institucijski kapaciteti sustava socijalne skrbi. Također će se osigurati pretpostavke za razvoj kvalitete udomiteljstva. U provedbi procesa deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi cilj je unaprijediti postojeće usluge. Nastavit će se i financiranje višegodišnjih programa organizacija civilnog društva s ciljem razvoja i širenja mreže socijalnih usluga, kao i sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju.

Ciljevi, mjere i aktivnosti RH vezano uz Strategiju Europa 2020. prikazani su u Poglavlju 5. Mjere za postizanje ciljeva Strategije Europa 2020. te u tablici, u Prilogu 2.

2. Makroekonomska perspektiva⁶

Tijekom 2017. nastavljena su pozitivna kretanja ekonomske aktivnosti započeta u 2015., nakon šestogodišnje recesije. Realni rast BDP-a iznosio je 2,8%⁷, prvenstveno potaknut domaćom potražnjom. U srednjoročnom razdoblju očekuje se nastavak pozitivnih kretanja. U 2018. predviđa se realni rast BDP-a od 2,8%, koji će potom neznatno usporiti na 2,7% u 2019. te 2,5% u 2020. i 2021. godini. Navedeno usporavanje u projekcijskom razdoblju rezultat je konvergencije rasta BDP-a prema rastu potencijalnog BDP-a u srednjoročnom razdoblju. Kroz čitavo projekcijsko razdoblje gospodarski rast će se temeljiti isključivo na doprinosu domaće potražnje, dok će doprinosi neto inozemne potražnje biti blago negativan u cijelom razdoblju te će se postupno smanjivati prema kraju razdoblja.

Tablica 1.: Makroekonomski okvir za razdoblje 2018.-2021.

	2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
BDP - realni rast (%)	2,8	2,8	2,7	2,5	2,5
Potrošnja kućanstava	3,6	2,9	2,8	2,6	2,5
Državna potrošnja	2,0	2,2	2,2	1,8	1,5
Bruto investicije u fiksni kapital	3,4	6,7	6,3	5,6	5,2
Izvoz roba i usluga	6,1	5,3	5,2	4,9	4,7
Uvoz roba i usluga	8,1	7,4	6,8	6,0	5,7
Doprinosi rastu BDP-a (postotni bodovi)	2,8	2,8	2,7	2,5	2,5
Potrošnja kućanstava	2,0	1,7	1,6	1,5	1,4
Državna potrošnja	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
Bruto investicije u fiksni kapital	0,7	1,3	1,3	1,2	1,1
Promjena zaliha	0,4	0,1	0,1	0,0	0,1
Izvoz roba i usluga	3,0	2,7	2,7	2,6	2,6
Uvoz roba i usluga	-3,7	-3,6	-3,5	-3,2	-3,2
Rast indeksa potrošačkih cijena (%)	1,1	1,4	1,4	1,5	1,6
Rast zaposlenosti (%)*	2,2	1,8	1,6	1,4	1,3
Stopa nezaposlenosti, anketna (%)	11,2	10,0	9,1	8,2	7,3

* Definicija nacionalnih računa

Izvor: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija

Potrošnja kućanstava zabilježila je snažan rast u 2017., uslijed povoljnih kretanja na tržištu rada, poreznog rasterećenja dohotka te oporavka povjerenja kućanstava. U narednom projekcijskom razdoblju rast potrošnje kućanstava bilježit će postupno blago usporavanje, u skladu s kretanjem raspoloživog dohotka. Na temelju proračunskih projekcija, tijekom srednjoročnog razdoblja ne očekuje se značajniji doprinos državne potrošnje gospodarskom rastu. Nakon slabijeg ostvarenja u 2017., isključivo radi smanjenja investicija šireg javnog sektora⁸, u narednom razdoblju očekuje se snažniji rast investicijske aktivnosti, pri čemu će investicije prvenstveno generirati privatni sektor. Poticaj investicijama očekuje se od podizanja stope iskorištenosti strukturnih i investicijskih fondova EU te daljnjeg poboljšanja investicijske klime u uvjetima pozitivnih gospodarskih kretanja te nastavka povoljnih uvjeta financiranja. Pod utjecajem iznimno povoljnih projekcija rasta inozemne potražnje za domaćim robama i uslugama, predviđa se kako će izvoz roba i usluga davati naj snažniji pozitivan doprinos rastu gospodarske aktivnosti u čitavom projekcijskom razdoblju. Međutim, snažan rast finalne potražnje dovest će do rasta uvoza roba i usluga koji će kontinuirano premašivati rast izvoza te će stoga doprinosi neto inozemne potražnje biti blago negativan kroz čitavo projekcijsko razdoblje.

⁶ Makroekonomski scenarij detaljno je opisan u Programu konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2018. – 2021.

⁷ Podaci o BDP-u za 2016. i 2017. su privremeni.

⁸ Širi javni sektor uključuje opću državu te poduzeća u većinskom državnom vlasništvu, a koja su klasificirana izvan sektora opće države prema metodologiji ESA 2010.

Kretanja na tržištu rada bila su izrazito povoljna u 2017., a nastavak sličnih kretanja očekuje se i u narednom razdoblju. Kroz čitavo projekcijsko razdoblje očekuje se umjeren rast zaposlenosti, što će dovesti do kontinuiranog smanjenja stope nezaposlenosti. Pad radne snage zaustavljen je tijekom 2017. te se u narednom razdoblju očekuje njen blagi rast. Tijekom čitavog projekcijskog razdoblja predviđa se blagi rast produktivnosti rada te rast naknada po zaposlenom, što će dovesti do blagog povećanja jediničnog troška rada.

U 2017. zaustavljeno je trogodišnje razdoblje deflacije potrošačkih cijena te se inflacija kretala na niskim razinama. U 2018. se očekuje blago ubrzanje inflacije na 1,4%, ponajprije uslijed većeg doprinosa cijena energije te, u manjoj mjeri, cijena bez energije i prehrane, dok se očekuje usporavanje rasta cijena hrane. U preostalom srednjoročnom razdoblju predviđa se da će se inflacija kretati na stabilnim razinama od oko 1,5%.

3. Napredak u provedbi preporuka Vijeća EU

Preporuka 1.:

- a. *Nastaviti s provedbom fiskalne politike u skladu sa zahtjevima preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu, što znači da bi 2018. trebala i dalje biti u skladu sa svojim srednjoročnim proračunskim ciljem***

Nakon što je proračunski manjak u 2016. smanjen na razinu od 0,9% BDP-a, fiskalni rezultati u 2017. bolji su od prvotno planiranih, odnosno ostvaren je višak proračuna opće države prema europskoj statističkoj metodologiji ESA 2010 u iznosu od 2,8 milijardi kuna ili 0,8 %BDP-a, dok je u isto vrijeme udio javnog duga u BDP-u dodatno smanjen za 2,7 postotnih bodova odnosno na razinu od 78% BDP-a. Obveza RH je i u nadolazećem razdoblju poduzimati mjere usmjerene na daljnju fiskalnu konsolidaciju i jačanje fiskalnog okvira usklađenog s pravnim odredbama EU. Ispunjavanje srednjoročnog proračunskog cilja osigurat će da proračunski manjak i udio javnog duga u BDP-u budu u skladu sa zahtjevima iz preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu.

- b. *Do kraja rujna 2017. ojačati proračunsko planiranje i višegodišnji proračunski okvir, uključujući jačanje neovisnosti i mandata Povjerenstva za fiskalnu politiku***

Provedeno je javno savjetovanje u vezi Obrasca prethodne procjene za Nacrt prijedloga zakona o fiskalnoj odgovornosti te slijedi upućivanje Zakona u daljnju proceduru. Zakonom se u potpunosti osigurava usklađenost numeričkih fiskalnih pravila s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu te se jača neovisnost Povjerenstva za fiskalnu politiku kao supervizora nad primjenom ovog Zakona, ali i nad provođenjem fiskalne politike države u cijelosti.

U svrhu unaprjeđenja srednjoročnog proračunskog okvira do listopada 2018. donijet će se izmjene i dopune Zakona o proračunu kojim se proširuje sadržaj Smjernica ekonomske i fiskalne politike te se propisuje obveza objave informacija o potencijalnim obvezama sa značajnim učinkom na proračun, kao i o učincima poreznih rashoda na prihode. U svrhu poboljšanja proračunskog planiranja i praćenja poslovanja pojedinih izvanproračunskih korisnika koji ulaze u obuhvat sektora opće države prema ESA 2010 metodologiji, priprema se provedba javnog natječaja za odabir konzultanta za projekt "Učinkovitiji sustav financijskog i statističkog izvještavanja". U sklopu navedenog projekta izradit će se vezne tablice za konverziju evidencija poslovnih događaja prema pravilima poduzetničkog računovodstva u proračunsko računovodstvo za pojedine izvanproračunske korisnike.

- c. *Poduzeti potrebne mjere za uvođenje vrijednosnog poreza na nekretnine***

U listopadu 2017. izmijenjen je Zakon o lokalnim porezima⁹ kojim je uvođenje poreza na nekretnine ukinuto. Tijekom 2017. JLP(R)S su ažurirale podatke koji se o nekretninama vode u evidencijama komunalne naknade što će se u punoj mjeri reflektirati na prihode u 2018. godini. Treba napomenuti da su dosadašnje aktivnosti u vezi s ažuriranjem podataka o nekretninama dovele do povećanja prihoda od postojećih naknada te je od 2013. prihod od komunalne naknade na razini države ukupno povećan za 13% dok je prihod od poreza na kuće za odmor povećan za 19,3%.

---

⁹ NN, br. 115/16 i 101/17

d. Ojačati okvir upravljanja javnim dugom, među ostalim godišnjim ažuriranjem strategije upravljanja javnim dugom

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (MF)¹⁰ iz lipnja 2017., upravljanje javnim dugom uređeno je na razini uprave u okviru koje su ustrojene organizacijske jedinice od kojih se jedna bavi zaduživanjem i upravljanjem rizicima, druga državnim jamstvima, obvezama i potraživanjima po javnom dugu, a treća osigurava pravnu i informatičku podršku. Zakonom o prestanku važenja Zakona o Fondu za naknadu oduzete imovine¹¹ poslove Fonda od 1. siječnja 2018. preuzelo je MF, a sve u cilju objedinjavanja poslova i vođenja statistike te jačanja kapaciteta vezanih uz upravljanje javnim dugom, što je definirano i Strategijom upravljanja javnim dugom za razdoblje 2017.-2019. godine. Jedan od značajnijih poslova Fonda bilo je i samostalno izdavanje Globalne obveznice RH za naknadu oduzete imovine, ali i isplata naknade u novcu i obveznicama RH ovlaštenicima naknade temeljem pravomoćnih rješenja, kao i poslovi dodjele obvezničkih udjela u skladu s pravilima Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (SKDD). U ožujku 2018., usvojena je nova Uredba o unutarnjem ustrojstvu MF kojom se ustrojstvo usklađuje s odredbama Zakona o prestanku važenja Zakona o Fondu za naknadu oduzete imovine. Sukladno Uredbi, u okviru Uprave za upravljanje javnim dugom ustrojava se Sektor za naknadu oduzete imovine, a poslove koje je MF preuzeo od Fonda obavljat će 25 zaposlenika.

Strategija upravljanja javnim dugom za razdoblje 2017.-2019. godine ažurirat će se u svibnju 2018., nakon što se izrade projekcije fiskalnih pokazatelja u okviru Programa konvergencije.

Preporuka 2.:

a. Osigurati mjere za odvratanje od ranog umirovljenja, ubrzati prelazak na višu dobnu granicu za zakonsko umirovljenje i uskladiti odredbe o mirovinama za posebne kategorije s općim pravilima za umirovljenje

U 2017. izrađene su sveobuhvatne analize i projekcije mogućih rješenja i financijskih učinaka u cilju unaprjeđenja mirovinskoga sustava, a u skladu s reformskim mjerama. U tom smislu projicirana su različita rješenja vezana za ubrzanje izjednačavanja dobi za odlazak u prijevremenu starosnu mirovinu i starosnu mirovinu za žene te nakon toga postupno ubrzanje podizanja dobi na 67 godina za žene i muškarce. U odnosu na važeći Zakon o mirovinskom osiguranju¹² analizirani su učinci mogućih opcija za daljnje obeshrabrivanje prijevremenog umirovljenja, odnosno veću penalizaciju prijevremene starosne mirovine te učinci strožih uvjeta za starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika u odnosu na važeće uvjete od 60 godina života i 41 godina staža osiguranja. Provedbu reformske mjere odvratanja od ranog umirovljenja dodatno usporava i komplicira moguća implementacija dodatka na mirovine (korisnicima mirovina iz I. i II. mirovinskoga stupa), jer buduće rješenje utječe na dizajn i održivost mirovinskog sustava. U cilju većeg uključivanja na tržište rada još nekih kategorija umirovljenika razmatra se mogućnost proširenja kruga korisnika mirovine koji se uz korištenje mirovine mogu zaposliti, kako bi se potaknula radna aktivacija starijih osoba, njihov postupni izlazak iz svijeta rada te omogućio dodatni prihod u starosti. Na temelju mišljenja stručnjaka i razmatranja problematike sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem došlo se do zaključka da ga je potrebno revidirati, dok je uvođenjem novih tehnologija, unaprjeđenjem sigurnosnih i drugih uvjeta rada te primjenom općih i posebnih mjera zaštite na radu prestala potreba za primjenu tog staža na pojedinim radnim mjestima/zanimanjima. S obzirom da će izmjene Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem¹³ imati utjecaja i na Zakon o mirovinskom osiguranju potrebno je postići njihovu horizontalnu usklađenost, stoga će se izmjenama ovih propisa pristupiti istovremeno.

¹⁰ NN, br. 54/17 i 26/18

¹¹ NN, br. 117/17

¹² NN, br. 157/13., 151/14., 33/15, 93/15 i 120/16

¹³ NN, br. 71/99, 46/07 i 41/08

b. Poboljšati koordinaciju i transparentnost socijalnih naknada

U siječnju 2018. usvojen je Akcijski plan unaprjeđenja sustava socijalnih naknada za razdoblje od 2018. do 2020. godine¹⁴. Mjere koje su definirane Akcijskim planom usmjerene su na postizanje učinkovitijeg i pravednijeg sustava socijalne zaštite i socijalne isključenosti, kao i smanjivanje rascjepkanosti sustava i njegovo povezivanje na nacionalnoj i lokalnoj razini.

U studenome 2017. započelo je provođenje Projekta ujednačavanja socijalnih naknada na lokalnoj razini s metodologijom Europskog sustava integrirane statistike socijalne zaštite (*eng. European System of Social Protection Statistics - ESSPROS*). Svrha provedbe projekta je uspostavljanje kvalitetnijih odnosa s lokalnom i regionalnom razinom radi standardiziranja sustava socijalnih naknada i programa te lakšeg praćenja. U navedenu svrhu, za predstavnike JLP(R)S organizirane su edukacijske radionice za usklađivanje s ESSPROS metodologijom. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (MDOMSP) je uspostavio i mrežu županijskih koordinatora socijalne zaštite s ciljem unaprjeđenja aktivnosti između predstavnika gradova i općina na području županija vezano uz provedbu programa socijalne zaštite te prikupljanja podataka o socijalnim naknadama.

Kako bi se korisnicima socijalnih usluga omogućio brži i jednostavniji pristup potvrdama o njihovom statusu u sustavu socijalne skrbi koje su potrebne za dokazivanje socijalnog statusa te ostvarivanje određenih prava u drugim sustavima, u listopadu 2017., kao dio elektroničkih javnih usluga u okviru sustava e-Građani uvedena je usluga SocSkrb ePotvrda.

Preporuka 3.:

a. Poboljšati obrazovanje odraslih, osobito starijih radnika, niskokvalificiranih radnika i dugotrajno nezaposlenih

Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije¹⁵ obuhvaća i sustav obrazovanja odraslih, s naglaskom na poticanje razvoja sustava cjeloživotnog učenja. Prema anketi radne snage u RH (2012.), udio odrasle populacije (dob: 25-64) koja je uključena u neke aktivnosti obrazovanja, osposobljavanja ili usavršavanja vrlo je nizak (2,7%) u odnosu na prosjek 27 zemalja EU-a (9%). Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije kao poželjan stupanj uključenosti navodi 5% do 2020. godine. Kako bi se navedeni cilj ostvario, bilo je nužno redefinirati odredbe važećeg Zakona o obrazovanju odraslih¹⁶ te propisati nove kojima se osiguravaju preduvjeti za kvalitetniji rad u ustanovama za obrazovanje odraslih, odnosno koje su usmjerene na uspostavljanje sustava osiguravanja kvalitete u obrazovanju odraslih i na uklanjanje strukturnih, situacijskih i psiholoških prepreka pristupu i sudjelovanju odraslih u programima formalnog i neformalnog obrazovanja. Izrada Nacrta prijedloga zakona o obrazovanju odraslih jedan je od prioriteta MZO. U 2017., imenovano je novo Povjerenstvo za izradu Nacrta prijedloga zakona te se trenutno radi na usuglašavanju zadnje inačice Nacrta prijedloga zakona koja će uskoro biti upućena u javno savjetovanje.

Donošenjem izmjena i dopuna pravilnika kojima se uređuju standardi i normativi u obrazovanju odraslih jasnije će se propisati materijalne uvjete izvođenja nastave u obrazovanju odraslih, promjene standarda donošenja programa te normative prilikom podnošenja zahtjeva za izvođenje programa obrazovanja odraslih.

U sklopu projekta "ERASMUS+Implementacije Europske Agende za obrazovanje odraslih (2017.-2019.)", napisat će se Kurikulum za razvoj temeljnih vještina odraslih osoba, u kojem će se objediniti

¹⁴ <https://bit.ly/2uSgDX9>

¹⁵ NN, br. 124/14

¹⁶ NN, br. 17/07

ishodi učenja usmjereni na podizanje razine digitalne, čitalačke i matematičke pismenosti (osnovna razina) po kojima će ustanove za obrazovanje odraslih provoditi nastavu te se usmjeriti na podizanje razine digitalne, čitalačke i matematičke pismenosti odraslih osoba s niskim kompetencijama. U tijeku je imenovanje Nacionalnog savjeta za implementaciju "Novih prilika za odrasle" kojima se planira utjecati na povećanje uključenosti slabije obrazovane populacije u sustav obrazovanja odraslih kako bi podigli razinu svojih temeljnih vještina.

Krajem prosinca 2017. donijete su Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Hrvatskoj u razdoblju od 2018. do 2020. godine¹⁷ koje predstavljaju strateški dokument i okvir za korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja. Jedan od tri opća cilja Smjernica je bolje povezivanje ponude i potražnje na tržištu rada u čemu važnu ulogu imaju mjere obrazovanja i osposobljavanja koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ). Temeljem Smjernica, od siječnja 2018. HZZ provodi unaprijeđeni paket mjera pod nazivom „Od mjere do karijere“. Nove mjere posebno su usmjerene na obrazovanje i osposobljavanje nezaposlenih osoba s naglaskom na dugotrajno nezaposlene osobe te osobe s nedovoljnim kvalifikacijama. Mjerama obrazovanja omogućeno je nezaposlenim osobama stjecanje dodatnih kvalifikacija ili kompetencija. Nezaposlene osobe se mogu uključiti u raznovrsnije programe obrazovanja te pritom savjetnici HZZ-a vode računa o njihovim individualnim potrebama i mogućnostima, kao i potrebama tržišta rada. Putem cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja u područnim uredima HZZ-a i Centrima za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK) te u suradnji s drugim partnerima na nacionalnoj i regionalnoj razini, HZZ pruža različite oblike podrške nezaposlenim osobama i učenicima u razvoju vještina upravljanja karijerom, odabiru zanimanja i traženju posla. Navedene aktivnosti su doprinijele smanjenju udjela dugotrajno nezaposlenih osoba u ukupnoj nezaposlenosti u RH. Taj udio je u trećem tromjesečju 2017. iznosio 42,9% (2016. 49,7%) za HR, dok je na razini EU-28 u istom razdoblju iznosio 44,7%.

b. Ubrzati reformu obrazovnog sustava

U jesen 2017. ponovo su okupljeni članovi stručnih radnih skupina te su dorađeni kurikularni dokumenti nakon javne rasprave. Dokumenti se sustavno šalju na prevođenje te domaće i međunarodne recenzije. Sve recenzije koje su pristigle su pozitivne i uglavnom pohvaljene od strane recenzenata. U tijeku je priprema za provedbu pilot faze kurikularne reforme koja će započeti u jesen 2018. godine. Eksperimentalni program izvodit će se u 3-5% osnovnih i srednjih škola s gimnazijskim i strukovnim četverogodišnjim programima u RH. Javni poziv školama objavljen je u veljači 2018. godine.

Započela su stručna usavršavanja u sklopu priprema za provođenje pilot projekta u obliku webinara koji se održavaju na tjednoj bazi. Također su započela online stručna usavršavanja za učitelje Informatike. Informatika će od šk. god. 2018./2019. postati obavezni predmet u 5. i 6. razredu osnovne škole. U tijeku je odabir škola koje će sudjelovati u eksperimentalnoj provedbi, nakon čega će se krenuti sa stručnim usavršavanjima učitelja i nastavnika u tim školama. Predviđeni su i posjeti školama. Formirat će se i povjerenstva za razrednu nastavu i za predmete koji idu u eksperimentalnu provedbu, a koja će izraditi metodičke priručnike za učitelje i digitalno obrazovne sadržaje za 1. i 5. razred osnovne škole i 1. razred srednje škole te sudjelovati u pripremi učitelja za provođenje eksperimentalnog programa. Prije provedbe eksperimentalnog programa predviđeno je dodatno opremanje škola koje sudjeluju u eksperimentalnom programu.

---

¹⁷ <http://bit.ly/2CapJwA>

Preporuka 4.:

a. Smanjiti rascjepkanost i poboljšavati funkcionalnu raspodjelu nadležnosti u javnoj upravi uz istovremeno poboljšanje učinkovitosti i smanjenje teritorijalnih nejednakosti u pružanju javnih usluga

Reforma lokalne i područne (regionalne) samouprave je dio sveobuhvatne reforme javne uprave. Da bi se pristupilo predlaganju određenih mjera potrebna je kvalitetna analitička podloga. Potrebno je utvrditi postojeće kapacitete JLP(R)S, preispitati i analizirati postojeći djelokrug i nadležnosti JLP(R)S, kvalitetu i racionalnost obavljanja postojećih poslova te mogućnosti i pretpostavke za daljnje preuzimanje novih poslova. Stoga se zbog složenosti ovog procesa te zbog međuovisnosti sa budućim ishodima projekta „Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom u javnu upravu RH“ koji je Ministarstvo uprave (MU) ugovorilo u veljači 2018., u sklopu korištenja sredstava iz Europskog socijalnog fonda (ESF), planira izraditi baza podataka o kapacitetima JLP(R)S te analiza indikatora za procjenu kapaciteta JLP(R)S. Navedene aktivnosti su pripreme za buduću izradu modela funkcionalne i fiskalne decentralizacije.

Tijekom 2017. poduzete su aktivnosti u cilju racionalizacije broja agencija i fondova. Tako je donesen Zakon o prestanku važenja Zakona o Fondu za naknadu oduzete imovine kojim je poslove Fonda preuzelo MF (kako je navedeno kod preporuke 1/d). Također, Vlada je u veljači 2017. donijela Odluku o preoblikovanju ustanove Agencije za opremu pod tlakom u trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću kojom je određen predmet poslovanja, temeljni kapital, tijela društva te način imenovanja članova tijela. Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu iz ožujka 2017. upisano je preoblikovanje ustanove Agencije za opremu pod tlakom u društvo s ograničenom odgovornošću pod društvom Oprema pod tlakom d.o.o. za pregled i ispitivanje opreme pod tlakom visoke razine opasnosti. Nadalje, konačni prijedlog Zakona o prestanku važenja Zakona o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija, kojim se ukida Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija, a njegove poslove preuzima Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (MZOE), upućen je u drugo čitanje u Hrvatski sabor.

b. Na temelju savjetovanja sa socijalnim partnerima uskladiti okvire za određivanje plaća u javnoj upravi i javnim službama

Postojeći sustav određivanja plaća državnih službenika, koji je uređen nizom sektorskih propisa nametnuo je potrebu uspostave jedinstvenog kvalitetnog klasifikacijskog sustava radnih mjesta koji će omogućiti stimulaturniji, objektivniji i pravedniji sustav nagrađivanja i napredovanja, utemeljen na načelima depolitizacije, stručnosti, radnih rezultata i odgovornosti. U tom smislu izrađuje se Nacrt prijedloga zakona o plaćama državnih službenika i namještenika koji će uzeti u obzir načelo jednake plaće za jednak rad odnosno rad jednake vrijednosti u cijeloj državnoj službi, a radna mjesta u državnim službama rasporedit će se u jedinstven sustav kojeg čine platni razredi i platni stupnjevi unutar kojeg se utvrđuju početni koeficijenti za svako radno mjesto. S tim u vezi će i budući sustav ocjene radne učinkovitosti biti utemeljen na utvrđivanju ciljanih rezultata za pojedino radno mjesto, a čije se ostvarenje očekuje za ostvarivanje ciljeva institucije. Usporedno s radom na izradi normativnih rješenja novog Zakona traju i aktivnosti izrade provedbenih propisa odnosno potrebne nove klasifikacije radnih mjesta i propisa o ocjenjivanju državnih službenika i namještenika, bez kojih se Zakon ne može primijeniti.

Preporuka 5.:

a. Ubrzati prodaju poduzeća u državnom vlasništvu i ostale državne imovine, poboljšati korporativno upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu

U 2017. ostvarena je prodaja dionica i udjela trgovačkih društava iz portfelja Centra za restrukturiranje i prodaju (CERP) u vrijednosti od 315,92 milijuna kuna, a realizirana dobit trgovačkih društava iznosila je 1.205,44 milijuna kuna.

U dijelu koji se odnosi na smanjenje državnog portfelja i aktivaciju neiskorištene državne imovine vezano na nekretnine, u 2017. ostvaren je ukupni prihod od nefinancijske imovine (prodaja i aktivacija) u iznosu od 105,2 milijuna kuna (15% više od planiranog). Tijekom 2017. kontinuirano su objavljivani javni natječaji/pozivi/oglasni za kupnju nekretnina, stanova, zakup nekretnina, zakup poslovnih prostora i prodaju viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu. Kroz navedene aktivnosti ostvareno je: smanjenje državnog portfelja (prodajom nekretnina i razvrgnućem suvlasničke zajednice) ukupne vrijednosti 62,6 milijuna kuna; aktivacija neiskorištene državne imovine (ugovori o osnivanju prava služnosti, prava građenja, zakupa te dodjela nekretnina na korištenje) kroz 131 sklopljeni ugovor; darovanje nekretnina (predstavlja istovremeno i smanje državnog portfelja i aktivaciju državne imovine) ukupne tržišne procijenjene vrijednosti 135,6 milijuna kuna.

U prosincu 2017., s ciljem poboljšanja korporativnog upravljanja donijet je Kodeks korporativnog upravljanja trgovačkih društava u kojima RH ima dionice ili udjele¹⁸.

U siječnju 2018., Prijedlog zakona o upravljanju državnom imovinom prošao je prvo čitanje u Hrvatskom saboru. U međuvremenu je izrađen i Konačni prijedlog zakona o upravljanju državnom imovinom te se nalazi u vladinoj proceduri, a prije njegova upućivanja Hrvatskom saboru, u drugo čitanje.

b. Znatno smanjiti opterećenje poduzeća koje je posljedica regulatornih troškova i administrativnih opterećenja

Do travnja 2018. provedeno je oko 300 konkretnih mjera kojima su olakšani uvjeti poslovanja poduzetnika kroz prilagodbe niza propisa u području gospodarstva. Provedene mjere uključuju administrativna rasterećenja, smanjenja i ukidanja neporeznih davanja, liberalizaciju tržišta usluga u nizu sektora, administrativna olakšanja kroz poreznu reformu, djelomičnu fleksibilizaciju tržišta rada, reformu javne nabave i druge regulatorne promjene.

Do travnja 2018. provedeno je više od 60% mjera iz Akcijskog plana za administrativno rasterećenje gospodarstva (za 2017.)¹⁹, dok su preostale mjere u provedbi. U nastavku su primjeri provedenih administrativnih rasterećenja.

---

¹⁸ NN, br. 132/17

¹⁹ <https://bit.ly/2H6hFnh>

Tablica 2.: Primjeri mjera provedenih u vezi s administrativnim rasterećenjem gospodarstva

Područje	Provedeno administrativno rasterećenje temeljem SCM metodologije
Zaštita na radu	<ul style="list-style-type: none"> - Provedena je analiza propisa iz područja zaštite na radu te su smanjene i pojednostavljene brojne obveze za male poduzetnike odnosno poduzetnike koji se bave jednostavnim nerizičnim djelatnostima. - U planu je izmjena propisa kojima se sitne nepravilnosti više ne bi kažnjavale novčanim kaznama, već bi poduzetnik dobio rok za ispravak propusta. - U tijeku je razvoj online vodiča za provedbu mjera zaštite na radu, koji će malim poduzetnicima omogućiti da samostalno provode mjere zaštite na radu i vode potrebnu dokumentaciju, a istodobno ne budu u strahu od kazni i propusta, obzirom da je sadržaj aplikacije usklađen sa inspektorima koji nadziru provedbu propisa na terenu. Navedeni alat je jednostavan za upotrebu te sadrži i brojne dodatne upute i informacije o zaštiti na radu tako da je istovremeno i edukativan za same poduzetnike. Do sada je izrađena online aplikacija za zanimanje frizer, a tijekom 2018., planira se razviti više vodiča za administrativna i druga zanimanja. - Pojednostavljena je prijava i dostava dokumentacije o profesionalnom oboljenju radnika, a rok prijave je produljen na najmanje 8 dana. Prijava profesionalnog oboljenja radnika više nije obveza poslodavca, već liječnika medicine rada. - Smanjuje se učestalost obveze organizacije odbora zaštite na radu sa 4 puta godišnje na 2 puta godišnje, osobito za djelatnosti niskog rizika.
Sanitarni i zdravstveni uvjeti	<ul style="list-style-type: none"> - Izmjenama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti stvorene su pretpostavke za obavljanje sanitarnih pregleda radnika jednom godišnje, čime se njihova učestalost smanjuje za 50%. - Ukinuta je obveza sanitarnog pregleda za oko 15.000 radnika koji rade u prometu originalno zapakiranih sredstava za održavanje osobne higijene (primjerice, šampona) što je sada ukinuto. - Za 50% je smanjeno trajanje predavanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica na koje su zaposlenici prethodno trošili 25 sati. - Proveden je niz mjera kako bi se trgovce i ugostitelje rasteretilo dostave dokumentacije iz upisnika i registara, do kojih državna tijela mogu doći samostalno.
Posredovanje u prometu nekretnina	<ul style="list-style-type: none"> - Snižena je cijena ispita za 25%.
Energetska učinkovitosti u gradnji	<ul style="list-style-type: none"> - Upola je snižena cijena izobrazbe za energetska certificiranje u području gradnje u 4 institucije čime je omogućena konkurentnija cijena i izbor za polaznika. - Ukinuta je obveza ovjere dokumenata kod javnog bilježnika prije započinjanja energetskog certificiranja zgrada.
Radni odnosi	<ul style="list-style-type: none"> - Samozaposleni pružatelji usluga više nisu obvezni sami sebi blokirati račun pri Financijskoj agenciji (FINA) zbog neisplate plaće (na vrijeme). - Pojednostavljeno je evidentiranje radnog vremena. Poslodavci su oslobođeni obveze evidentiranja dnevnog i tjednog odmora (u uvjetima jednako raspoređenog radnog vremena). Evidencije se trebaju popunjavati na tjednoj osnovi (umjesto na dnevnoj razini). Smanjen je broj podataka za evidentiranje, a podaci se mogu voditi i elektronički.
Javna nabava	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjeni su administrativni troškovi kroz uvođenje e-nabave. - Uvedena je ekonomski najpovoljnija ponuda kao ravnoteža cijene i kvalitete, što dugoročno donosi uštede naručiteljima. - Uvedeno je partnerstvo za inovacije kao nova vrsta postupka javne nabave u cilju razvoja i nabave inovativne robe, radova ili usluga. - Uveden je dinamički sustav nabave i e-katalog. - Uvedena je obveza prethodnog savjetovanja s gospodarskim subjektima o dokumentaciji kod javnih radova te usluga i roba velike vrijednosti. - Uveden je jedinstveni žalbeni rok od 10 dana što ubrzava postupak. - Smanjen je iznos žalbene naknade i uvedena fiksna žalbena naknada na dokumentaciju za nadmetanje od 5.000 kuna. - Nema više upravne pristojbe od 70 kuna za žalbe. - Smanjena je visina jamstva za ozbiljnost ponude s 5 na 3%, dok visina jamstva za uredno izvršenje ugovora može iznositi najviše 10% vrijednosti sklopljenog ugovora. - Objava planova nabave, registara ugovora i postupak savjetovanja sa gospodarskim subjektima prije pokretanja postupka javne nabave omogućeni su putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH), kao i podnošenje žalbe putem sustava e-žalba. - EOJN RH povezan je sa Sudskim i Obrtnim registrom, kaznenom i poreznom evidencijom te se omogućava da javni naručitelji neposredno provjeravaju podatke kroz raspoložive registre, umjesto da ih traže od gospodarskih subjekata.

Tablica 3.: Primjeri mjera provedenih s učinkom na Doing Business metodologiju Svjetske banke²⁰

Područje	Provedeno administrativno rasterećenje temeljem Doing Business metodologije
Pokretanje poslovanja	<ul style="list-style-type: none"> - Omogućeno je osnivanje jednostavnog d.o.o. s nižim temeljnim kapitalom u odnosu na d.o.o. - Smanjene su naknade ovjere osnivačkih dokumenata kod javnog bilježnika. - Ukinuta je obveza objave i plaćanja 900 kuna za oglas o osnivanju trgovačkog društva pri Narodnim novinama (NN). - Izrada pečata više nije obavezna prilikom pokretanja poslovanja. - Omogućeno je osnivanje poduzeća s imenom na bilo kojem EU jeziku. - Dana je smjernica prema kojoj ne treba više trgovačkom sudu dokazivati odabrani naziv društva na EU jeziku preslikom iz rječnika stranih riječi. - Omogućena je prva prijava Poreznoj upravi (PU) i za obvezna socijalna osiguranja elektroničkim putem. - Dovoljna je prijava na e-Mirovinsko te se podaci automatski šalju Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (HZZO). - Započeo je razvoj elektroničkog postupka osnivanja trgovačkih društava, bez fizičke javnobilježničke ovjere za standardne osnivačke akte. Kako bi proces bio cjelovit, isti uključuje i povezivanje poslovnih registara i postupaka (sudski registar, Državni zavod za statistiku (DZS), PU, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)/HZZO te banke) kako bi se omogućilo pokretanje poslovanja kroz samo 1 proces u maksimalno 3 dana.
Dobivanje građevinske dozvole	<ul style="list-style-type: none"> - Uvedene su e-građevinske dozvole. - Smanjuje se broj procedura i dana za ishođenje građevinske dozvole. - Uvodi se elektroničko potvrđivanje glavnog projekta. - Planira se smanjenje troškova za ishođenje građevinske dozvole.
Dobivanje električne energije	<ul style="list-style-type: none"> - Skraćen je broj procedura za dobivanje električne energije s 5 na 3. - Skraćeno je vrijeme obrade zahtjeva i uveden SAP sustav. - Izrađen je portal za korisnike distribucijske elektroenergetske mreže.
Registracija vlasništva	<ul style="list-style-type: none"> - Uvodi se Zajednički informacijski sustav u svim zemljišnoknjižnim odjelima i katastarskim uredima. - Uknjižbu vlasništva na Općinskom sudu u Zagrebu moguće je provesti u roku od oko 4 dana. - Omogućeni su elektronički zemljišnoknjižni izdaci. - Smanjen je porez na promet nekretnina s 5% na 4%, čime je olakšan transfer vlasništva.
Prekogranična trgovina	<ul style="list-style-type: none"> - Uvedeno je elektroničko praćenje lučkog tereta. - Ukinute su carine slijedom integracije na unutarnje tržište EU na kojemu nema troškova izvoza i uvoza.
Provedba ugovora	<ul style="list-style-type: none"> - Promiču se alternativni modeli rješavanja trgovačkih sporova i provedbe ugovora. - Uvedena je elektronička komunikacija odvjetnika i suda kod rješavanja trgovačkih sporova i provedbe ugovora. - Smanjilo se prosječno trajanje ovršnih i parničkih sudskih postupaka.
Rješavanje stečajeva	<ul style="list-style-type: none"> - Olakšani su uvjeti restrukturiranja trgovačkih društava prije stečaja. - Pokrenuto je novo financiranje u predstečajnim postupcima. - Prosječno trajanje stečajnog postupka pri trgovačkim sudovima (2017.) je 313 dana (1 godina), dok se postupci predstečajne nagodbe rješavaju u prosjeku za 167 dana.
Plaćanje poreza	<ul style="list-style-type: none"> - Uvedeno je elektroničko plaćanje poreza i doprinosa. - Ukida se naknada za šume malim poduzetnicima do 3 milijuna kuna prihoda. - Ukida se naknada za turizam za određene ne-turističke djelatnosti. - Ukinut je doprinos za Hrvatsku gospodarsku komoru, članarina se smanjila, a osnivači su u prvoj godini oslobođeni plaćanja članarine. - Smanjena je granična stopa poreza na dobit s 20% na 18%, odnosno na 12% za porezne obveznike koji imaju godišnji prihod manji od 3 milijuna kuna. - Stope poreza na dohodak su smanjenje na 24% i 36%, uz povećanje neoporezivog dohotka na 3.800 kuna. - Smanjen je porez na promet nekretnina s 5% na 4%. - Smanjene su trošarine na automobile. - Ukinut je porez na tvrtku.

Aktivirano je Povjerenstvo za smanjenje i ukidanje neporeznih davanja i uspostavljen web portal za prijavu prepreka i nameta. Provedena neporezna rasterećenja poduzetnika odnose se na smanjenje naknade za uporabu radiofrekvencijskog spektra od preko 30%, smanjenje turističke članarine za 5%,

²⁰ <https://bit.ly/2IYH2WI>

umanjenje niza nameta iz segmenta poljoprivrede, kao i 30%-tno smanjenje upravnih pristojbi i mnoge druge mjere. U saborskoj proceduri je Zakon o šumama kroz koji se predlaže ukidanje plaćanja naknade za šume za male poduzetnike s prihodima do 3 milijuna kuna, što čini više od 90% poduzetnika.

U skladu s usvojenom Strategijom e-Hrvatska 2020.²¹ i Akcijskim planom za provedbu Strategije e-Hrvatska 2020.²², definiran je opseg projekta „Uspostava sustava e-Poslovanje“ s ciljem da se javna uprava putem interneta približi gospodarskom sektoru i drugim pravnim osobama, odnosno radi pružanja online javnih usluga. Nastavljen je razvoj i uvođenje novih elektroničkih usluga javne uprave u okviru sustava e-Građani (izdavanje uvjerenja da se ne vodi kazneni postupak, e-Zahtjev za izdavanje vozačke dozvole, e-Zahtjev za izdavanje ePutovnice i izdavanje potvrde o evidenciji korisnika socijalne skrbi) koje su omogućile bitnu uštedu vremena građanima u pribavljanju određenih dokumenata.

U okviru elektroničke Jedinственe kontaktne točke za usluge (www.psc.hr) razvijeno je preko 90 elektroničkih postupaka za pristup uslužnim djelatnostima, dok će se tijekom 2018. razvijati e-usluge za pristup tržištu usluga u nizu djelatnosti. Time što je već omogućeno 90 postupaka slanja potrebne dokumentacije nadležnim tijelima putem e-pošte, uz mogućnost plaćanja pristojbi putem Internet bankarstva omogućena je provedba Zaključka o uvođenju elektroničkih postupaka za registraciju poslovnog nastana i ishođenje odobrenja za obavljanje uslužne djelatnosti²³, sukladno Zakonu o uslugama²⁴. Jedinственa kontaktna točka za usluge nudi poduzetnicima već preko 220 setova informacija o administrativnim uvjetima poslovanja, pogotovo na tržištu usluga.

U studenom 2017. donijet je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zemljišnim knjigama²⁵ koji omogućava pojednostavljenje i ubrzanje poslovnih procesa u zemljišnim knjigama, kao i uvođenje sigurnosti u pravnom prometu nekretnina te zaštitu prava vlasništva. Izrađen je i prijedlog Detaljnog plana izlaganja katastarskih izmjera i osnivanja i obnove zemljišnih knjiga, koji ima za cilj osnivanje i obnovu zemljišnih knjiga za one katastarske općine za koje su provedene katastarske izmjere i potvrđen elaborat izmjere, a nisu provedeni postupci izlaganja te osnivanja i obnove zemljišne knjige.

c. Ukloniti regulatorne prepreke koje ometaju pristup reguliranim profesijama i profesionalnim i poslovnim uslugama te njihovo obavljanje

Do travnja 2018. liberalizacija tržišta usluga je provedena kroz preko 135 konkretnih sektorskih mjera kojima je olakšano ostvarivanje prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga, dok je u proceduri donošenja dodatnih barem 20-tak mjera. Kod mnogih uslužnih djelatnosti su, uz dostupnost putem Jedinственe kontaktne točke za usluge, uvedeni elektronički pristupi za predaju potrebne dokumentacije nadležnim tijelima odnosno ishođenje odobrenja za lakši pristup nizu uslužnih djelatnosti.

---

²¹ <https://bit.ly/2qbz7gx>

²² <https://bit.ly/2qgUkoG>

²³ <https://bit.ly/2Js34B8>

²⁴ NN, br. 80/11

²⁵ NN, br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13 i 108/17

Tablica 4.: Primjeri mjera provedenih u području liberalizacije tržišta usluga²⁶

Područje	Provedena liberalizacija tržišta usluga ²⁷
Autoškole	<ul style="list-style-type: none"> - Autoškole mogu samostalno određivati tržišne cijene, bez regulirane minimalne cijene. - Ukinuta je mreža autoškola kroz koju se ograničavao dozvoljeni broj autoškola po svakoj županiji, ovisno o broju kandidata. - Zaposlenici u autoškolama će moći raditi i na nepuno radno vrijeme, što predstavlja mogućnost za tržišnu prilagodbu. - Uzimajući u obzir obveznu tehničku ispravnost vozila, podignuta je granica dopuštene starosti vozila B kategorije sa 7 na 10 godina te sa 12 na 15 godina za autobuse u autoškolama. Time je smanjena učestalost kod obveze nabave novih vozila, pa će pogotovo manje autoškole doživjeti određeno rasterećenje glede obveze nabavljanja novih vozila.
Revizori	<ul style="list-style-type: none"> - Ovlaštenje za rad revizora nema više ograničenje trajanja, odnosno nije ga potrebno produljivati svake 3 godine. - Dovoljno je da se jedan član uprave revizorskog društva služi hrvatskim jezikom umjesto ranije većine, čime se potiče konkurencija unutar koje će tržište vršiti procjenu potrebe poznavanja jezika. - Ovlašteni samostalni revizor dobio je slobodu osnivanja više od jednog revizorskog ureda, čime je uklonjeno ograničenje poslovnog nastana. - Automatski se priznaje istovrijedno osiguranje revizora od profesionalne odgovornosti iz druge države članice EU, čime se uklanja obveza ponovnog ugovaranja istog osiguranja. - Zadržano je slobodno formiranje cijena i nema ograničenja pravnog oblika. - Povezana društva revizorskog društva mogu slobodno pružati određene usluge poreznog savjetovanja revizijskim klijentima od javnog interesa. - Revizijskom klijentu se može pružati porezne usluge vezane uz pripremu poreznih obrazaca, pomoć kod poreznih inspekcija, izračun poreza, porezno savjetovanje. - Premda Hrvatska revizorska komora odlučuje o stopi komorskog doprinosa za revizore, potrebna je suglasnost MF, što otvara prostor za sniženje navedene stope.
Porezni savjetnici	<ul style="list-style-type: none"> - Porezni savjetnici mogu slobodno formirati cijene za razliku od ranije regulacije. - Nema ograničenja pravnog oblika pa se za tu djelatnost može osnovati d.o.o. ili podružnica. - Ukinuta je obveza da porezni savjetnik iz EU mora odrediti punomoćnika za primanje pismena, ukoliko usluge pruža privremeno i povremeno. - Ograničeno porezno savjetovanje mogu slobodno obavljati samostalni ovlašteni revizori, revizorska društva i računovođe (za što nije potrebna licenca za poreznog savjetnika). - Ukinuto je ograničenje prema kojem državljani Europskog gospodarskog prostora (EGP) mogu osnovati samo podružnicu za porezno savjetništvo, a ne i drugi oblik sjedišta.
Računovođe	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuta je standardizacija kontnog plana računovođa. - Omogućeno je čuvanje knjigovodstvene dokumentacije u drugim državama članicama EU, čime je dana podrška e-poslovanju i slobodnijem prekograničnom pružanju usluga.
Arhitekti, inženjeri i geodeti	<ul style="list-style-type: none"> - Omogućeno je tržišno formiranje cijena arhitekata i inženjera te nema ograničenja marketinga, pravnog oblika i broja ureda. - Smanjen je broj ekskluzivnih (monopolističkih) prava arhitekata i inženjera. - Poslove voditelja projekta mogu obavljati i osobe koje nisu upisane u komorsku evidenciju. - Ukinuta je obveza vježbeničkog staža kroz stručno radno iskustvo pod vodstvom mentora te je dovoljno ispuniti uvjet od 2 godine odgovarajućeg stručnog radnog iskustva. - Arhitekti i inženjeri upisani u Komoru nemaju više obvezu stalnog stručnog osposobljavanja, već je prikupljanje bodova stvar izbora. - Svi arhitekti koji su upisani u imenik ovlaštenih voditelja građenja automatski se upisuju i u imenik ovlaštenih voditelja radova. - Svi ovlašteni arhitekti i inženjeri mogu obavljati poslove nostrifikacije (certifikacije) projekata, izradu i potpisivanje projekata te stručni nadzor građenja. - Geodeti nemaju ograničenja na pravni oblik. - Smanjeno je uvjetovano prethodno radno iskustvo geodeta prije upisa u imenik s 3 na 2 godine.
Građevinari	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuta je procedura ishođenja licence za građevinare koja se prije trebala obnavljati svakih 5 godina. - Građevinari mogu samostalno birati koliko će radnika zaposliti, dok je prije bilo nekoliko razreda propisanog minimalnog broja zaposlenih.
Energetika	<ul style="list-style-type: none"> - Nema regulacije cijena usluga. - Omogućen je odabir dobavljača.

²⁶ U odnosu na rezultate OECD metodologije o mjerenu regulacije tržišta (*eng. Product Market Regulation – PMR*) za 2013. RH je već provela određene mjere deregulacije (pogotovo cijena) u području pružanja usluga revizora, poreznih savjetnika, arhitekata, inženjera, energetike i trgovine.

²⁷ Temeljem EU Direktive o uslugama i (djelomično) temeljem PMR metodologije.

Posredovanje u prometu nekretnina	- Ukinuta je regulacija cijena usluga i formiranje je prepušteno tržištu.
Posredovanje pri zapošljavanju	- Ukinuto je licenciranje posredovanja pri zapošljavanju, odnosno dovoljan je samo jednostavan upis u evidenciju.
Privatni muzeji	- Muzejima je omogućena sloboda izbora vlasničkog oblika, odnosno mogu biti javni, privatni i vjerski. Privatni muzeji ne moraju biti samo ustanove, nego trgovačka društva, što im omogućava slobodno raspolaganje dobiti.
Turizam	<ul style="list-style-type: none"> - Ukinuto je reguliranje profesije turističkog pratitelja. - Ukinuto je ograničenje broja zaposlenih za internet turističke agencije u stambenim prostorima. - Ukinuta je obveza voditelja poslovnice internet turističke agencije na prijavu prebivališta u stanu. - Ukinuta je obveza pružatelja usluge da u svakoj poslovnici odnosno internet turističkoj agenciji ima zaposlenog voditelja poslovnice u punom radnom vremenu. - Ukinuta je obveza korištenja identifikacijskog koda turističke agencije. - Ukinuta je obveza dostave ugovora o turističkom zastupanju turističkih agencija. - Ukinuta je administrativna procedura glede obveze ispunjavanja minimalnih tehničkih uvjeta turističkih agencija, turističkih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG), u zdravstvenom turizmu, kod najma suncobrana, ležaljki, daski za jedrenje te posebnih oblika turističke ponude. - Proširen je krug pružatelja usluga na zdravstveni, kongresni i poslovni turizam. - Pružanje usluga zdravstvenog turizma je, osim specijalnim bolnicama i lječilištima, omogućeno i sektoru privatnog zdravstva, što je bitan iskorak prema potencijalu budućeg razvoja turizma. - Smanjeno je potrebno radno iskustvo voditelja turističke agencije na jednu godinu, umjesto dosadašnjih više godina. - Za voditelja poslovnice je smanjena potrebna dokumentacija i nema obveze pohađanja seminara prije ispita. - Za manje prekršaje se daju upozorenja, umjesto automatskih kažnjavanja, što je još jedan primjer promjene u zakonskom odnosu inspekcija prema poduzetnicima.
Trgovina	<ul style="list-style-type: none"> - Za oko 25% je snižena naknada malim i srednjim trgovcima prilikom ishođenja odobrenja. - Trgovci više nisu obvezni svake godine atestirati vagu, već svake druge godine, čime je za 50% snižena učestalost. - Omogućen je nastavak obavljanja djelatnosti trgovine bez izdavanja novog rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta, čime se omogućava jednostavnije pokretanje poslovanja i otvaranje novih prodavaonica i radnih mjesta bez dodatnog financijskog opterećenja, a što predstavlja izravnu uštedu. - Dopušteno je da površina skladišta za trgovanje robom na veliko može biti manja od 50 m², ali ne manja od 25 m². - Omogućeno je da više prodajnih objekata istog trgovca na različitim lokacijama može koristiti zajedničko skladište.
Javni bilježnici	- Otvorena je mogućnost da usluge javnog bilježništva mogu pružati i državljani EU bez diskriminacije slobode poslovnog nastana.
Psihoterapeuti	<ul style="list-style-type: none"> - Zakonski se regulira samo zaštita titule i predstavljanja. - Nema reguliranja minimalne cijene usluga. - Nema ograničenja trajanja dozvole. - Izdavanje dozvole se ne naplaćuje.
Autotaksi	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjit će se broj uvjeta za dobivanje licencije, odnosno uvjet više neće biti trogodišnja škola za KV vozača. - Do dozvole će se moći doći jednostavnije, u roku od 15 dana od podnošenja zahtjeva. Ukoliko se licenca ne izda u navedenom roku, nadležno Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (MMPI) će u narednih 15 dana donijeti rješenje. - Omogućuje se elektronički postupak predaje zahtjeva, plaćanja pristojbe te ishođenja licencije i dozvole. - Maksimalna naknada za licenciju neće moći iznositi više od 10 posto mjesečne neto plaće na području jedinice lokalne samouprave (JLS) koja izdaje dozvolu. - Vozač će u vozilu moći imati samo kopiju dozvole, umjesto originala. - Ukida se pravo JLS na brojčano ograničenje dozvola. - Dozvola više neće ovisiti o poslovnom nastanu i prebivalištu taksista te će se moći dobiti dozvolu u bilo kojem broju JLS. - Cijene će se moći slobodno određivati na tržišnoj osnovi. - Vožnja će se moći naplaćivati i putem elektroničke aplikacije, a ne samo putem taksimetra. Bit će obveza informiranja o cijeni po kilometru putem taksimetra, odnosno o maksimalnoj cijeni putem elektroničke aplikacije.

	<ul style="list-style-type: none"> - Nema ograničenja pravnog oblika taksista. - Taksisti iz drugih država članica EU će imati slobodu poslovnog nastana u RH. - Strani taksisti (iz trećih zemalja) će moći pružati usluge ako je to uređeno međunarodnim ugovorom.
Odvjetnici	<ul style="list-style-type: none"> - Planira se ukloniti određena ograničenja marketinga odvjetnika (uz zadržavanje obveze poštivanja profesionalnih etičkih standarda).

Dok su se uklanjale prepreke u mnogim sektorima, poslovne usluge (savjetovanje, marketing, odnosi s javnošću, mediji, dizajn, wellness, fitness, IT, prevođenje, računovodstvo i druge poslovne usluge) se nisu regulirale dozvolama i licenciranjem, čime se nastavlja jamčiti potpuno slobodan pristup tržištu usluga.

d. Poboljšati učinkovitost i kvalitetu pravosudnog sustava, osobito smanjenjem trajanja postupaka u građanskim i trgovačkim predmetima

Nastavno na provedenu analizu učinaka spajanja prekršajnih i općinskih sudova te konzultacije sa svim pravosudnim tijelima, izrađen je nacrt paketa zakona kojima se predviđa daljnja reorganizacija mreže sudova. U ožujku 2018., Prijedlog zakona o područjima i sjedištima sudova, Prijedlog zakona o područjima i sjedištima državnih odvjetništava, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću, Prijedlog zakona o državnom odvjetništvu i Prijedlog zakona o Državnoodvjetničkom vijeću prihvaćeni su u prvom čitanju u Hrvatskom saboru te će se uputiti u daljnju proceduru.

Osim reorganizacije mreže sudova predmetni paket zakona predviđa i određene izmjene u pogledu daljnjeg unaprjeđenja organizacije rada i upravljanja pravosudnim tijelima. Tako se prema Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, u sudovima s više od 15 sudaca predviđa radno mjesto ravnatelja sudske uprave kao sudskog službenika koji predsjedniku suda pomaže u obavljanju poslova sudske uprave i odgovara mu za svoj rad. Sa svrhom boljeg upravljanja pravosudnim tijelima razvijeni su i izvještajni alati za čelnike pravosudnih tijela (*dashboard*) koji su i dostupni na mrežnoj stranici Ministarstva pravosuđa (MP)²⁸, a ujedno su predsjednicima sudova unutar postojećih informacijskih sustava u sudovima dostupna upravljačka izvješća.

U cilju daljnjeg jačanja profesionalizma u pravosuđu navedenim zakonodavnim prijedlozima predviđaju se i izmjene načina ocjenjivanja pravosudnih dužnosnika, jačanje stegovne odgovornosti pravosudnih dužnosnika, osiguranje veće transparentnosti i učinkovitosti vođenja postupaka pred Državnim sudbenim vijećem i Državnoodvjetničkim vijećem, sustavna edukacija čelnika pravosudnih tijela za obavljanje poslova sudske i državnoodvjetničke uprave, podizanje transparentnosti u poštivanju Etičkog kodeksa te jačanje i redefiniranje uloge pravosudne inspekcije.

U cilju daljnjeg razvoja informacijskih i komunikacijskih tehnologija u pravosuđu u Kazneni odjel Vrhovnog suda RH uveden je integrirani sustav upravljanja predmetima (eSpis). U tijeku je uvođenje eSpis sustava i u Građanski odjel Vrhovnog suda RH. Specifikacije nadogradnje IT sustava na sudovima su u pripremi. Provodi se testiranje korištenja uređaja i programa za pretvaranje govora u tekst u određenim sudovima i državnim odvjetništvima. Pokrenut je postupak nabave za 800 predmetnih uređaja koji će biti dodijeljeni određenim sudovima i državnim odvjetništvima. Implementirana je e-usluga izdavanje uvjerenja o tome da se ne vodi kazneni postupak te izdavanje potvrde iz kaznene evidencije za potrebe izbora putem sustava e-Građani. Aplikacija za izdavanje izvotka iz Sudskog registra putem sustava e-Građani je u postupku razvoja.

²⁸ <http://bit.ly/2lOKrgX>

Sa svrhom uspostave sustavnog praćenja i analize učinkovitosti Stečajnog zakona²⁹ i Zakona o stečaju potrošača³⁰ kroz rad u već za tu svrhu osnovanim radnim skupinama, izrađena su izvješća s analizom učinaka Stečajnog zakona i Zakona o stečaju potrošača za 2016. godinu.

---

²⁹ NN, br. 71/15 i 104/17

³⁰ NN, br. 100/15

4. Glavni ciljevi, reformska područja i mjere ekonomske politike

4.1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva

4.1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja

Digitalna transformacija gospodarstva

Do kraja 2018. donijet će se Strategija digitalne transformacije gospodarstva. Okosnicu strategije činit će sljedeća područja: poboljšanje regulatornog okvira za poticanje inovacija i investicija u kontekstu jedinstvenog digitalnog tržišta EU; stvaranje novih poslovnih modela za male i srednje poduzetnike; poticanje razvoja istraživanja i inovacija u digitalnim disruptivnim tehnologijama; razvoj gigabitnih mreža kao temeljne infrastrukture interneta stvari; kibernetička sigurnost podataka; jačanje edukacije digitalnih vještina za sve životne dobi i implementacija koncepta Industrije 4.0 u odabrane industrijske grane.

RH ima vrlo nizak indeks spremnosti industrijskih poduzeća za industriju 4.0 te mali udio industrijskih poduzeća koja koriste najbolje svjetske metodologije, koncepte i alate (*Lean management, Six sigma, Kaizen*) za unaprjeđenje proizvodnje i povećanje konkurentnosti na europskom i svjetskom tržištu. Industrija 4.0 uvodi novi koncept upravljanja proizvodnjom te razvojem proizvoda i usluga na način da se stvara točno određena i ciljana vrijednost za kupca. Takve bi promjene trebale pridonijeti rastu udjela industrije u BDP-u s postojećih 15% u 2016. na ciljanih 20% 2020. godine. Za ostvarenje definiranog cilja potrebna je snažna aktivnost države kroz različite instrumente potpora svim poslovnim subjektima koji će biti identificirani kao nositelji nove industrijske revolucije.

Cilj hrvatske industrije za razdoblje 2014.-2020. je repozicioniranje identificiranih strateških djelatnosti u globalnom lancu vrijednosti prema razvoju proizvodnih aktivnosti koje stvaraju dodanu vrijednost. Cilj je i povećanje Indeksa gospodarske i društvene digitalizacije (*eng. The Digital Economy and Society Indeks - DESI*) na 0.49 bodova.

Navedeni cilj se temelji na Strategiji Europa 2020., Industrijskoj strategiji RH 2014.-2020.³¹ i Strategiji pametne specijalizacije RH od 2016. - 2020. godine³².

Snižavanje poreznog opterećenja

U cilju jačanja konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, a ovisno o gospodarskim prilikama, poduzet će se mjere u cilju daljnjeg smanjenja poreznog opterećenja. Početkom 2017. stupila je na snagu sveobuhvatna porezna reforma kojom su porezno rasterećeni građani i poduzetnici za više od 2,5 milijardi kuna. Daljnjim promjenama u poreznom sustavu, početkom 2018., dodatno je smanjeno porezno opterećenje građana i poduzetnika za oko 1,2 milijarde kuna. Imajući u vidu potrebu za daljnjim poreznim rasterećenjem koje će poticajno djelovati na jačanje konkurentnosti gospodarstva, do kraja godine provest će se analize i odrediti daljnji smjer snižavanja poreznog opterećenja.

Administrativno rasterećenje poduzetnika i gospodarstva te analiza neporeznih davanja

Prema Svjetskom izvješću o konkurentnosti (Svjetski gospodarski forum, 2017.) RH je na 135. mjestu u svijetu zbog prekomjernog opterećenja gospodarstva koje otežava konkurentnost, a na 99. mjestu

³¹ <https://bit.ly/2HfZFEJ>

³² NN, br. 32/16

prema utjecaju propisa na strane investicije. Prema metodologiji *Doing Business* (Svjetska banka, 2017.) RH je na 51. mjestu u svijetu zbog dugotrajnih i složenih administrativnih postupaka i zahtjeva.

Za sustavno mjerenje i ciljano smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva primjenjuje se metodologija Standardnog modela troškova (*eng. Standard Cost Model - SCM*).

Cilj je kroz cjelovitu regulatornu reformu smanjiti administrativno opterećenje gospodarstva za okvirno 30% (slijedom provedenog SCM mjerenja) i smanjiti ukupno neporezno opterećenje za okvirno 10%.

Do kraja 2016. SCM mjerenje je provedeno u području zaštite na radu, sanitarnih uvjeta, otvaranja trgovačkog društva i obrta, trgovine, posredovanja u prometu nekretnina, energetske učinkovitosti u gradnji i javne nabave. Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva (iz 2017.) realiziran je do kraja 2017. u više od 60% mjera, a preostale mjere su u fazi provedbe.

Sveobuhvatnom primjenom SCM metodologije za mjerenje administrativnih opterećenja gospodarstva tijekom 2017. obuhvaćena su gotovo sva regulatorna područja relevantna za gospodarstvo, kao što su: porezni propisi, carina, stečaj, gradnja, homologacija, prostorno uređenje, poljoprivreda, poljoprivredno zemljište, fitosanitarni uvjeti, pomorsko dobro, ribarstvo, hrana, lovstvo, statistika, zaštita od požara, zaštita novčarskih institucija, stranci, zaštita i očuvanje kulturnih dobara, zaštita okoliša i prirode te druga područja. SCM mjerenjem su obuhvaćeni i administrativni troškovi regulacije tržišta usluga u nizu sektora kao što su energetika, promet, arhitekti, inženjeri, revizori, geodeti, zdravstvena zaštita, zdravstveno osiguranje, dodaci prehrani, lijekovi, turizam, ugostiteljstvo, tehnički pregledi vozila, pošta, gospodarenje otpadom, elektroničke komunikacije i dr.

U ožujku 2018. usvojen je Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva 2018. koji sadrži ukupno 142 mjere rasterećenja za 626 milijuna kuna. Nastavkom primjene SCM metodologije ukupno izmjereno opterećenje na 200 analiziranih propisa iznosi 5,1 milijardu kuna, što znači da se provodi rasterećenje za 12% izmjenog iznosa. Predviđene su mjere rasterećenja u području poreza, carina, statistike, geodetskih i katastarskih poslova, turizma i ugostiteljstva, mjeriteljstva, plemenitih kovina, fitosanitarne politike, akvakulture i ribarstva, privatne zaštite i zaštite novčarskih institucija. Mjere uključuju proširenje digitalizacije raznih procedura (e-Porezna i dr.) i povezivanje registara, smanjivanje opsega dokumentacije, ukidanje nekih procedura i odobrenja, ukidanje obveza vođenja evidencija, izvješćivanja i dostava preslika ili potvrdi, smanjivanje učestalosti nekih obveza, ukidanje plaćanja turističke članarine za IT sektor i neke druge djelatnosti koje nisu vezane uz turizam, ukidanje naknada statistici vezano uz Nacionalnu klasifikaciju djelatnosti (NKD), ukidanje naknade za ispit u području akvakulture i obavljanja uzgoja i dr. Do donošenja Akcijskog plana već su provedene 44 mjere s uštedom gospodarstvu od 14,4 milijuna kuna.

Vezano uz neporezna rasterećenja, ključne planirane mjere su ukidanje plaćanja turističke članarine za IT sektor i neke druge djelatnosti koje nisu vezane uz turizam, ukidanje naknade za opće korisne funkcije šuma malim poduzetnicima, rasterećenje od 20% u dijelu naknade za otpadne vode za poduzetnike koji pročišćuju vodu, smanjenje naknade za korištenje voda onim isporučiteljima vodnih usluga koji su sveli svoje gubitke na razinu tehnički prihvatljivog gubitka i druge mjere.

Nastavit će se sa sustavnom provedbom Testa malog i srednjeg poduzetništva (MSP) kod donošenja novih propisa. MSP test služi za procjene gospodarskih učinaka propisa, kako zakonskih tako i podzakonskih. Novi propisi se mogu donositi samo uz prethodnu suglasnost i obvezujuće mišljenje Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta (MINGPO), a time se uvodi kontrola kvalitete propisa za malo gospodarstvo. Osnažuju se konzultacije s poduzetnicima i ostalim dionicima o propisima koji utječu na malo poduzetništvo. MSP test je zato važan segment u izgradnji efikasnog sustava javnih politika u gospodarstvu i kvalitete javnog upravljanja.

Liberalizacija tržišta usluga

Liberalizacija tržišta usluga u nizu profesija otvara prilike za konkurentnost i rast gospodarstva olakšavajući pokretanje posla, stvaranje novih radnih prilika i inovacija. Poticanjem tržišne konkurencije otvaraju se mogućnosti za sniženje cijena, povećanje izbora i kvalitete za potrošače. Gospodarstvo može tako potaknuti produktivnost, investicije i inovacije. Prema Svjetskom izvješću o konkurentnosti (Svjetski gospodarski forum, 2017.), RH je na 135. mjestu u svijetu zbog prekomjernog opterećenja tržišta koje otežava konkurentnost gospodarstva te na 102. mjestu glede intenziteta tržišne konkurencije. Hrvatsko tržište usluga je za oko 30% snažnije regulirano od prosjeka EU (oko 1,4) prema OECD-ovoj metodologiji PMR (OECD PMR, 2013.). U području profesionalnih usluga razina regulacije hrvatskog tržišta usluga je 3,7 (40% iznad EU prosjeka). Svjetska banka procjenjuje potencijal za rast produktivnosti hrvatskog gospodarstva oko 5% ukoliko se do 2019. provede određena razina deregulacije profesija (EU Regular Economic Report, 2016). Kroz okvirno 20%-tnu deregulaciju bi se smanjila razina regulacije hrvatskog tržišta usluga (mjerena kroz OECD PMR, 2013.) s 2,1 na barem 1,7 (oko 20% iznad EU prosjeka iz 2013.), dok se regulacija profesionalnih usluga planira smanjiti za oko 40% (s 3,7 na barem 2,1).

Do travnja 2018. liberalizacija tržišta usluga je provedena kroz preko 135 konkretnih sektorskih mjera kojima je olakšano ostvarivanje prava poslovnog nastana i slobode pružanja usluga, dok je u proceduri donošenja dodatnih barem 20-tak mjera. Neke od provedenih mjera su već utjecale na sniženje restriktivnosti tržišta usluga kada se gleda OECD PMR metodologija.

Cilj je potaknuti srednjoročno povećanje produktivnosti gospodarstva za okvirno 5% kroz barem dodatnih 100 mjera liberalizacije tržišta profesionalnih usluga do kraja 2019. godine.

Stoga je MINGPO u suradnji sa Svjetskom bankom provelo detekciju prepreka tržišnoj konkurenciji u području profesionalnih usluga. Regulatornom analizom je obuhvaćeno barem 50 profesija, kao što su: revizori, porezni savjetnici, računovođe, odvjetnici, inženjeri (građevinarstva, elektrotehnike i strojarstva), arhitekti, arhitekti urbanisti, voditelji građenja, radova i projekta, revidenti, energetski certifikatori, javni bilježnici, stečajni upravitelji, turistički vodiči, voditelji turističkih agencija, fizioterapeuti, fizioterapeutske tehničari, farmaceuti/ljekarnici i farmaceutski tehničari, agenti i posrednici u prometu nekretnina, instalateri grijanja, klimatizacije, geodeti, profesije u zaštiti okoliša, carinski zastupnici, investicijski savjetnici, kreditni posrednici, brokери, posrednici osiguranja i likvidatori, vozači u cestovnom prometu tereta i putnika, taksisti, pomorski agenti, peljari, piloti i kontrolori leta, privatni zaštitari, nadzornici tehničke ispravnosti vozila, referenti za registraciju vozila, stručni voditelji autoškola, djelatnici zaštite od požara i dr. Sukladno OECD PMR metodologiji analizirani su regulatorni uvjeti za pristup tržištu i pružanje usluga kao što su: plaćanja profesionalnim komorama (upis, licenciranje, članarina, ispit, doprinos i druge naknade), ekskluzivna i dijeljena prava (monopoli), regulacije minimalnih i maksimalnih cijena, ograničenja marketinga i pravnog oblika, zahtjevi glede vlasničkih udjela, elaborati o tržišnoj opravdanosti, vremenska, teritorijalna i brojčana ograničenja dozvola, diskriminacije spram državljanstva i prebivališta, ograničenja broja ureda i sjedišta, stručne kvalifikacije, prethodno radno iskustvo te ostale prepreke poslovnom nastanu i slobodi prekograničnog pružanja usluga.

Slijedom provedene regulatorne analize MINGPO i Svjetska banka planiraju do rujna 2018. utvrditi međuresorne inicijative konkretnih mjera za liberalizaciju tržišta za okvirno 24 profesije. Do prosinca 2018. MINGPO planira izraditi Akcijski plan za liberalizaciju tržišta usluga (2019.). U navedenom projektu MINGPO horizontalno surađuje s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN), odnosno s nadležnim tijelima i profesionalnim komorama sa zakonskim ovlastima za reguliranje pojedinih profesija.

Liberalizacija tržišta usluga je jedna od temeljnih karika provedbe EU Strategije unutarnjeg tržišta koja se u segmentu usluga fokusira na uklanjanje preostalih prepreka u raznim uslužnim sektorima i profesijama, poticanje tržišnih standarda kvalitete umjesto prekomjerne regulacije, sprječavanje uvođenja novih regulacija tržišta usluga i prepreka kroz reformu sustava notifikacija, otvaranje slobodnog tržišnog pristupa i ravnopravnih uvjeta za nove poslovne modele i digitalne platforme u okviru ekonomije suradnje, olakšanje prekograničnog pružanja profesionalnih usluga putem e-kartice za usluge, razvoj europskog Jedininstvenog digitalnog pristupnika (*eng. Single Digital Gateway*), razvoj jedinstvenih kontaktnih točaka i dr. Sukladno Strategiji unutarnjeg tržišta provodi se i Europski program za ekonomiju suradnje.

U okviru Centra unutarnjeg tržišta EU (www.cut.hr), a slijedom EU Strategije unutarnjeg tržišta, nastavlja se razvoj elektroničke Jedinственe kontaktne točke za usluge (www.psc.hr) koja na jednom mjestu treba pružiti sve relevantne odgovore o pokretanju poslovanja, pristupu pojedinim sektorima tržišta usluga i ostalim propisima za poslovanje. Glavni ciljevi do kraja 2018. su: povećati ukupni broj dvojezičnih setova informacija i učiniti ih dostupnima poduzetnicima s trenutnih 220 na barem 270; povećati ukupni broj postupaka za slanje e-poštom dokumentacije za dozvolu pružanja usluga u nizu djelatnosti s trenutnih 90 na barem 100, čime pružatelji usluga štede barem 60% vremena i uvesti barem 15 elektroničkih usluga za ishođenje dozvola pružanja usluga u nizu djelatnosti, dostupnih putem sustava e-Građani, čime će pružatelji usluga uštedjeti barem 60% vremena. Jedinственa kontaktna točka za usluge će se do 2020. integrirati u Jedinственi digitalni pristupnik koji bi gospodarstvu i svim građanima pružio cjeloviti sustav informacija o propisima u nizu područja, elektroničke usluge i administrativnu podršku. Pripreme za razvoj Jedinственog digitalnog pristupnika početak će tijekom 2018., kako bi bio u funkciji od 2020. godine.

Elektroničko pokretanje poslovanja

Prema Svjetskom izvješću o konkurentnosti (Svjetski gospodarski forum, 2017.) RH je na 91. mjestu u svijetu prema broju procedura za pokretanje poslovanja. Prema metodologiji *Doing Business* 2018. (Svjetska banka, 2017.) RH je 87. prema konkurentnosti pokretanja poslovanja s ukupno 8 procedura koje nisu elektronički i registarski povezane. Prema analizi Svjetske banke, gustoća ulaska poduzeća bila je 2008.- 2012. niža u odnosu na usporedne zemlje srednje i istočne Europe, čime se usporava potencijal rasta produktivnosti gospodarstva, radnih mjesta, investicija i inovacija.

Olakšanje pokretanja poslovanja kroz smanjenje broja procedura, dana i troškova te digitalizaciju doprinijet će poboljšanju konkurentnosti hrvatskog gospodarstva prema metodologijama *Doing Business* (Svjetska banka), konkurentnosti (Svjetski gospodarski forum), ekonomske slobode (*Fraser Institute i Heritage Foundation*) i regulacije tržišta usluga (OECD PMR).

Cilj je da se do kraja 2018. omogući pokretanje poslovanja u maksimalno 3 dana putem samo 1 elektroničkog postupka.

Za svibanj 2018. predviđeno je donošenje Uredbe o elektroničkom pokretanju poslovanja. Istom bi se osigurao razvoj jedinstvenog (*eng. One-Stop-Shop*) elektroničkog postupka za pokretanje poslovanja koji pozadinski integrira sve poslovne registre i postupke (sudski registar, NKD-DZS, PU, HZMO-HZZO te račun u banci). Neće biti potrebe fizičke nazočnosti pred trgovačkim sudom, niti pred javnim bilježnikom za standardizirane osnivačke akte, obveze izrade pečata, davanja obrazloženja imena društva ili dostave preslike rječnika stranih riječi za imena društava na nekom od EU jezika. Takav bi se postupak integrirao u državnu informacijsku infrastrukturu, kako bi bio dostupan državljanima RH i EU/EGP putem sustava e-Građani i uz poveznicu putem Jedinственe kontaktne točke (www.psc.hr). Time se osigurava i provedba Zaključka o uvođenju elektroničkih postupaka za registraciju poslovnog nastana i ishođenje odobrenja za obavljanje uslužne djelatnosti, odnosno Zakona o uslugama.

Objedinjavanje gospodarskih inspekcija

Ustrojavanjem Državnog inspektorata objedinit će se srodni inspekcijski poslovi u gospodarstvu, što je važno za rasterećenje poduzetnika. Time će se ukloniti prevelika podijeljenost u nadležnostima različitih inspekcija. Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave ustrojiti će se Državni inspektorat te urediti djelokrug inspekcijskih poslova koje isti obavlja. Zakonom o državnom inspektoratu uredit će se novo unutarnje ustrojstvo i zajednička načela postupanja inspekcija. Ujedno koordinacija inspekcijskih poslova u nadležnosti Državnog inspektorata dovest će do učinkovitijeg suzbijanja sive ekonomije (neregistriranog obavljanja djelatnosti i neprijavljenog rada radnika) i time poboljšati tržišno natjecanje za sve gospodarske subjekte. Također će se smanjiti prekršajno sankcioniranje u slučajevima počinjenja lakših prekršaja u kojima su otklonjene nepravilnosti po inspekcijskom nadzoru, što će rasteretiti poduzetnike.

Cilj je rasteretiti poduzetnike od učestalih, neujednačenih i nekoordiniranih inspekcijskih nadzora i postupanja te omogućiti poduzetnicima otklanjanje lakših prekršaja, bez automatskog kažnjavanja. Planira se postići barem 30%-tno povećanje broja koordiniranih inspekcijskih nadzora odnosno smanjenje broja inspekcijskih nadzora. Također se planira barem 20%-tno smanjenje prekršajnog procesuiranja radi počinjenja lakših prekršaja koje su poduzetnici otklonili po obavljenom inspekcijskom nadzoru.

Daljnji razvoj elektroničke javne nabave

Korištenjem digitalnih platformi i alata, uključujući usluge povjerenja i elektroničko fakturiranje, gospodarstvenici mogu svoje proizvode i usluge plasirati na svim postojećim i brzorastućim tržištima, postižući pritom veću vidljivost i konkurentnost. Uvođenje elektroničkog fakturiranja je prioritet, jer značajno smanjuje troškove poslovanja, stvara uštede i veću dodanu vrijednost u gospodarstvu i javnoj upravi te doprinosi smanjenju sive ekonomije i povećanju transparentnosti. eRačun može doprinijeti proračunskim uštedama od okvirno 6% ukupnog iznosa javne nabave kroz razvoj cjelovitog procesa elektroničke javne nabave, od elektroničke objave nadmetanja, preko elektroničkog podnošenja ponuda, nadzora izvršenja ugovora, eRačuna i ePlaćanja. Vezano uz transparentnost, upravo eRačun dat će najpotpuniju informaciju za porezni nadzor i reviziju financijskog poslovanja u realnom vremenu.

Cilj je omogućiti 100%-tno zaprimanje i izdavanje eRačuna u postupcima javne nabave, zbog postizanja procijenjene proračunske uštede od okvirno 6% ukupnog iznosa javne nabave, odnosno oko 2,6 milijarde kuna godišnje.

Navedeno će se provesti kroz Zakon o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi.

Nadalje, u javnoj nabavi gospodarski subjekt mora dokazati određene činjenice kako bi bio u mogućnosti sudjelovati u postupku i biti odabran za ugovaratelja. S obzirom na različite kriterije sposobnosti koji se mogu zahtijevati u postupku dostavljaju se i različiti dokazi. EK je uspostavila eCertis - internetsko spremište potvrda u kojem svaka država članica unosi dokazna sredstva za različite kriterije sposobnosti gospodarskog subjekta, a koje se traže u postupcima javne nabave. Sva dokazna sredstva koja se traže temeljem Zakona o javnoj nabavi trebaju biti unesena u eCertis sustav i stalno se ažuriraju. Do listopada 2018. RH je dužna unijeti u bazu vrste i oblike dokaza sukladno Zakonu o javnoj nabavi čime se ujedno nastavlja razvoj elektroničke javne nabave (e-nabava). Tako se gospodarskim subjektima, posebice malim i srednjim poduzetnicima, olakšava sudjelovanje u postupcima javne nabave, obzirom da na jednom mjestu mogu pronaći informacije o dokazima sposobnosti koje će morati dostaviti naručitelju. Osim toga, nakon ažuriranja eCertis baze podataka otvorit će se mogućnost nadogradnje modula u EOJN RH kako bi podaci iz eCertis baze podataka bili vidljivi i dostupni kroz sustav EOJN RH tijekom popunjavanja Europske jedinstvene dokumentacije o nabavi (ESPD) tako da će gospodarski subjekt unaprijed znati koje dokaze mora dostaviti naručitelju.

Dakle, osim što gospodarskim subjektima olakšava sudjelovanje u postupcima javne nabave, ova mjera pridonosi i povećanju pravne sigurnosti.

Unaprjeđenje korporativnog upravljanja

Tijekom 2018. unaprijedit će se korporativno upravljanje izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima³³. Zakonskim izmjenama uvest će se stroži kriteriji za članstvo u nadzornom odboru u većim trgovačkim društvima. Također, u cilju poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara i jačanja transparentnosti između trgovačkih društava i ulagača, provest će se usklađenje s pravilima i obvezama koje za države članice EU proizlaze iz Direktive (EU) 2017/828 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o izmjeni Direktive 2007/36/EZ u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara. Navedenom Direktivom utvrđuju se zahtjevi u vezi s izvršavanjem određenih prava dioničara povezanih s dionicama s pravom glasa u vezi s glavnim skupštinama trgovačkih društava koja imaju sjedište u državi članici EU i čije su dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu koje se nalazi ili posluje u državi članici EU. Također, njome se utvrđuju i posebni zahtjevi kako bi se potaknulo, osobito dugoročno, sudjelovanje dioničara. Ti posebni zahtjevi primjenjuju se u vezi s utvrđivanjem identiteta dioničara, prijenosom informacija, olakšavanjem izvršavanja prava dioničara, transparentnošću institucionalnih ulagatelja, upravitelja imovinom i savjetnika pri glasovanju, primitcima direktora i transakcijama s povezanim strankama.

Također će se dodatno zaštititi manjinski ulagači u pogledu pojačane transparentnosti transakcija s povezanim osobama, preispitati postupci odobravanja transakcija s povezanim osobama, zahtijevati objavljivanje podataka o naknadama za upravljanje na pojedinačnoj osnovi, zahtijevati objavljivanje podataka o osnovnom zaposlenju i direktorskim pozicijama članova uprave u drugim društvima, omogućiti 5%-tnim dioničarima dodavanje točaka dnevnog reda glavne skupštine.

Unaprjeđenje sustava zemljišnih knjiga i katastra

U RH se više od 10 godina poduzimaju brojne aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje i povezivanje sustava zemljišnih knjiga i katastra. Iako su provedeni značajni projekti i uvedena nova rješenja koja su pridonijela njegovoj učinkovitosti, sustav još uvijek nije na željenoj razini. Stoga će se daljnje unaprjeđenje sustava ostvariti mjerama za usklađivanje podataka u zemljišnim knjigama i katastru čime će se osigurati pravna sigurnost, potaknuti i ubrzati procesi ulaganja te poboljšati funkcioniranje tržišta nekretnina. Planira se donošenje Detaljnog plana izlaganja katastarskih izmjera i osnivanja i obnove zemljišnih knjiga kao osnove za provođenje predmetnih postupaka, odnosno osnivanja i obnove zemljišnih knjiga za one katastarske općine za koje su provedene katastarske izmjere, potvrđen elaborat izmjere, a nisu provedeni postupci izlaganja te osnivanja i obnove zemljišne knjige.

Pokrenut će se postupak pojedinačnog preoblikovanja zemljišne knjige i katastra u Bazu zemljišnih podataka. Navedeni postupak uređen je Zakonom o zemljišnim knjigama, te je istim predviđeno uspostaviti jedinstveni registar vlasništva, odnosno Bazu zemljišnih podataka u kojoj se očekuje usklađivanje katastarskih i zemljišnoknjižnih registara, bez provođenja novih katastarskih izmjera primjenom aplikacija iz elektroničke baze podataka i elektroničkim prijenosom svih usklađenih podataka u određenom vremenskom razdoblju te nastavak vođenja te katastarske općine u jedinstvenoj bazi podataka uz primjenu zajedničkih poslovnih procesa katastra i zemljišne knjige. U ovom trenutku u RH postoji određeni broj katastarskih općina pogodnih za postupak pojedinačnog preoblikovanja te će se pokretanjem navedenog postupka, kao vrlo značajnog instrumenta usklađivanja podataka katastra i zemljišnih knjiga bez potrebe provođenja dugotrajnih i skupih katastarskih izmjera, povećati broj usklađenih podataka zemljišne knjige i katastra.

³³ NN, br. 111/93, 34/99, 121/99 – vjerodostojno tumačenje, 52/00 – Odluka Ustavnog suda RH, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 111/12, 68/13 i 110/15

Uspostava metodologije za buduću procjenu vrijednosti nekretnina

Razvoj metodologije masovne procjene nekretnina podrazumijeva uspostavu suvremenog i razrađenog sustava procjenjivanja vrijednosti nekretnina koji bi trebao doprinijeti pravnoj sigurnosti za investitore i vlasnike nekretnina te ujednačenosti procjene vrijednosti nekretnina u sudskim postupcima i postupcima izvlaštenja. Realizacijom ove aktivnosti postaviti će se temelj za masovnu procjenu nekretnina u budućnosti.

RH do danas nema izrađen registar nekretnina te iz tog razloga, nekretnine na području RH nije moguće kvantificirati, nije moguće definirati kategorije nekretnina niti procijeniti njihovo stanje odnosno samu vrijednost nekretnina. Stoga se planira uvođenje tzv. cjenovnih blokova koji će biti glavni alat za pitanje parametra lokacije pri masovnim procjenama nekretnina, odnosno isti će dati osnovu za procjenjivanje tržišne vrijednosti nekretnina na temelju utjecaja lokacije na vrijednost nekretnine. Uvođenje cjenovnih blokova je mjera koja je važna za gospodarstvo, jer će dati poticaj za ulaganje u nekretnine, na način da će doprinijeti smanjenju rizičnosti ulaganja u nekretnine stvaranjem pouzdanog sustava za odlučivanje o investiranju u nekretnine. Također će se izraditi Plan orijentacijskih vrijednosti zemljišta - eNekretnine.

Uspostava pravne osnove za provedbu reforme vodnocomunalnog sektora

Vodnocomunalni sektor je fragmentiran i neučinkovit u provedbi projekata, kao i kasnije u upravljanju novoizgrađenim sustavima, jer nije kadrovski niti tehnički dovoljno opremljen.

Preduvjet za učinkovitu provedbu ulaganja u području upravljanja vodama radi osiguranja sukladnosti s relevantnim direktivama EU je reforma vodnocomunalnog sektora u RH, što uključuje okrupnjavanje javnih isporučitelja vodnih usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje u RH s ciljem postizanja ekonomičnosti poslovanja, poboljšanja sposobnosti javnih isporučitelja vodnih usluga za provedbu projekata razvoja vodnocomunalne infrastrukture te učinkovito upravljanje infrastrukturom, kao i ujednačavanja cijena vodne usluge na jednom uslužnom području.

Uspostavom pravne osnove za provedbu reforme vodnocomunalnog sektora donošenjem Zakona o vodnim uslugama omogućit će se okrupnjavanje u vodnocomunalnom sektoru, a time i učinkovito poslovanje javnih isporučitelja vodnih usluga što će se u konačnici pozitivno odraziti i na cijenu vodne usluge.

Radi velikih gubitaka u javnim vodoopskrbnim sustavima naknada za korištenje resursa (naknada za korištenje voda) se obračunava samo na isporučene količine voda, umjesto na zahvaćene količine voda umanjene za količine prihvatljivog gubitka. Stoga će se smanjiti iznos naknade za korištenje voda onim isporučiteljima vodnih usluga koji su sveli svoje gubitke na razinu tehnički prihvatljivog gubitka. Navedeno smanjenje ostvarit će se primjenom korekcijskih koeficijenata i novog modela obračuna te naknade (osnovica zahvaćena količina vode).

Daljnja liberalizacija prijevoza u cestovnom prometu

Postojeći Zakon o prijevozu u cestovnom prometu³⁴ na snazi je od 1. srpnja 2013., a u međuvremenu je došlo do značajnih promjena u pravnoj regulativi EU koju treba preuzeti, kao i do porasta gospodarskih aktivnosti, posebice turizma te porasta izvoza roba i usluga što je utjecalo na odnos ponude i potražnje na prometnom tržištu.

---

³⁴ NN, br. 82/13

U tijeku je donošenje novog Zakona o prijevozu u cestovnom prometu kojim će se urediti uvjeti i način obavljanja djelatnosti javnog prijevoza putnika i tereta u unutarnjem i međunarodnom cestovnom prometu, agencijske djelatnosti u cestovnom prijevozu, djelatnosti pružanja kolodvorskih usluga na autobusnim i teretnim kolodvorima, prijevoz tereta i osoba za vlastite potrebe, kao i nadležnosti tijela zaduženih za provedbu i nadzor nad provedbom zakona. U vezi s navedenim daljnja liberalizacija prijevoza podrazumijeva reformu u području: stjecanja stručne osposobljenosti vozača CMV; linijskog prijevoza putnika u cestovnom prometu; autotaksi prijevoza putnika; mikroprijevoza i integriranog prijevoza putnika u kopnenom prometu; distribucije dozvola za međunarodni prijevoz tereta; pružanja kolodvorskih usluga na autobusnim kolodvorima; sustava kažnjavanja za prekršaje iz područja cestovnog prijevoza; dostupnosti javnog prijevoza u slabo naseljenim područjima za koje nema interesa prijevoznika.

Realizacija navedenoga u funkciji je provedbe Strategije prometnog razvoja RH od 2017. do 2030. u dijelu cestovnog prijevoza putnika i tereta i ostalih djelatnosti u cestovnom prometnom sektoru.

Podizanje konkurentnosti lučkog sektora

Luka koja nije dobro prometno povezana ne može se razvijati niti biti konkurentna, stoga su daljnja ulaganja prvenstveno u željezničku infrastrukturu važna i za daljnji razvoj lučkog sektora. Samo je luka Rijeka dobro povezana željeznicom sa zaleđem, no veće kompozicije vlakova poskupljuju prijevoz. Ulaganje u infrastrukturu provodi se kroz projekt "Riječki prometni pravac" (vrijednosti 186,8 milijuna eura), a dovršetak kontejnerskog terminala na Zagrebačkoj obali i dovršenje projekta "Rekonstrukcija željezničke stanice Rijeka-Teretna" trebalo bi doprinijeti povećanju konkurentnosti luke.

Osim ulaganja u infrastrukturu, redefinirat će se uloga lučke uprave i koncesijskog sustava u lukama otvorenim za javni promet. Uspostavit će se ujednačen informacijski sustav, kao i unificiran i brz carinski postupak te carinsko skladište u lukama kako bi se osigurao brz i efikasan sustav carinjenja robe koja prolazi kroz hrvatske luke, a na način da će korisnici luke imati jasnu predodžbu vremena u kojem će roba biti ocarinjena i troškova koje će imati na ime carine. Isto će smanjiti troškove koje korisnici luke imaju kada je roba uskladištena u luci, ali i omogućiti efikasno planiranje daljnjeg prijevoza robe.

Nadalje, poduzet će se aktivnosti kako bi se osigurala dobra i efikasna promocija hrvatskih luka na europskom i svjetskom tržištu, a kako bi se privukao teret u luke. Predstavničke mreže bi hrvatske luke učinile prepoznatljivim na svjetskom tržištu te bi mogle konkurirati za dobivanje tendera multinacionalnih kompanija.

Aktiviranje potencijala pomorskog dobra

Prema važećem zakonodavnom rješenju granice pomorskog dobra za sve jedinice područne (regionalne) samouprave koje imaju pomorsko dobro utvrđuje Povjerenstvo za granice u MMPI. Tako je samo jedno tijelo zaduženo za cijelu obalu Jadranskog mora, dok bi se decentralizacijom postupka, odnosno prenošenjem nadležnosti za utvrđivanje granica pomorskog dobra na JLP(R)S osigurao veći broj nadležnih tijela, ali i povećala odgovornost povjerenstava za granice JLP(R)S, koje u ovom trenutku samo izrađuju prijedloge granica. Kroz novo zakonsko rješenje, odnosno decentralizaciju postupka utvrđivanja granica pomorskog dobra postupak će se ubrzati.

Cilj je osigurati i brže provođenje postupka uknjižbe pomorskog dobra u zemljišnim knjigama, i to temeljem zakona i rješenja kojima je granica utvrđena. Naime, velik broj utvrđenih granica pomorskog dobra do sada nije proveden u zemljišnim knjigama, odnosno pomorsko dobro nije upisano. Kako je

upis pomorskog dobra u zemljišnim knjigama preduvjet za dodjelu koncesije za aktiviranje potencijala pomorskog dobra nužno je ubrzati i pojednostaviti postupak uknjižbe.

Osigurat će se jedinstven preglednik koji će sadržavati sve podatke o pomorskom dobru, i to od utvrđenih granica pomorskog dobra, preko luka otvorenih za javni promet do koncesijskih luka posebne namjene. Geografski informacijski sustav (GIS) pomorskog dobra zamišljen je kao jedinstveni servis državi i građanima, jer sadrži sve relevantne podatke o pomorskom dobru. Putem GIS-a pomorskog dobra svakom zainteresiranom investitoru moći će se neposredno dati informacija o području pomorskog dobra u koje je isti zainteresiran investirati ili ponuditi lokacije na kojima je moguće investirati.

Planira se cijelu obalu podijeliti u zone ovisno o ekonomskom potencijalu pojedinog područja. U ovom trenutku kod svakog raspisa javnog natječaja za dodjelu koncesije početni iznosi naknade za koncesiju su isti, pa dok u pojedinim slučajevima ponuđači nude znatno više iznose, na pojedinim lokacijama investitori ne pronalaze ekonomsku opravdanost za ulaganje. Kroz zoniranje obale na atraktivnijim lokacijama već bi početni iznosi naknade za koncesiju bili znatno viši nego na manje atraktivnim lokacijama, što bi u konačnici dovelo do većih ulaganja u manje atraktivne lokacije zbog povoljnijih uvjeta koncesioniranja.

Podizanje konkurentnosti prometa na unutarnjim plovnim putovima

Fokus budućeg razvoja unutarnje plovidbe sadržan je u ključnim mjerama koje uključuju: tržište (privući nova tržišta, poticati poduzetništvo, unaprijediti administrativni i regulatorni okvir); flotu (unaprijediti efikasnost logistike, ekološke i sigurnosne karakteristike plovila unutarnje plovidbe potporama); zapošljavanje (privući novu/mladu radnu snagu i poticati razvoj ljudskog potencijala, usklađivanje certifikata za zapovjednika i članove posade); imidž (promovirati unutarnju plovidbu kao ekonomski isplativ i ekološki prihvatljiv vid prometa, pratiti i razvijati trendove na tržištu); infrastrukturu (uređenje plovnih putova za nesmetanu i sigurnu plovidbu u skladu s kategorizacijom plovnog puta te tehničko-tehnološka modernizacija luka).

Kako bi se osiguralo bolje pozicioniranje unutarnje plovidbe i njeno integriranje u intermodalnu transportnu europsku mrežu plovnih putova, neophodno je urediti unutarnje plovne putove sukladno zahtjevima međunarodne klasifikacije istih te osigurati tehničko-tehnološku modernizaciju luka unutarnjih voda, njihovu integraciju u logističko-distribucijske lance i pokrenuti njihove razvojne cikluse investicijskim ulaganjem u projekte po prioritetima. Za provedbu mjera iz područja unutarnje plovidbe pokrenuti su projekti: "Izgradnja terminala za pretovar rasutih tereta u luci Osijek"; „Obnova i unaprjeđenja plovnog puta rijeke Save“; "Izgradnja terminala za pretovar rasutih tereta" (vrijednosti 130 milijuna kuna); "Izgradnja lučke infrastrukture u luci Slavonski Brod" (vrijednosti 38 milijuna kuna); "Nadogradnja lučke infrastrukture luke Slavonski Brod" (vrijednosti 142 milijuna kuna). U pripremi su projekti „Priprema Studije procjene utjecaja na okoliš i projektne dokumentacije za dionicu plovnog puta rijeke Save" i "Izgradnja intermodalne infrastrukture zapadnog dijela luke Osijek".

Do sada su jedina ulaganja u lučka područja bila od strane upravitelja, odnosno lučkih uprava Osijek i Slavonski Brod. Stoga će se gospodarske zone u lučkom području luka Osijek i Slavonski Brod prezentirati gospodarstvenicima iz okruženja luka u svrhu privlačenja novih koncesionara. Cilj je pojednostaviti i smanjiti opterećenja budućih koncesionara na način da se ukinu komunalne naknade za korištenje lučkog područja od strane JLS. Izradit će se analiza načina korištenja gospodarske zone koja će biti podloga za održavanje okruglog stola na kome bi nadležne lučke uprave prezentirale rezultate koje bi polučilo popunjavanje gospodarskih zona novim koncesionarima (zapošljavanje većeg broja radnika u okruženju i sl.).

4.1.2. Poboljšanje upravljanja i raspolaganja državnom imovinom

Osiguranje pretpostavki za bolje korporativno upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu

Slijedom već započelih aktivnosti u vezi s osiguranjem odgovornijeg upravljanja i uspješnijeg poslovanja trgovačkih društava u državnom vlasništvu, nastaviti će se aktivnosti na poboljšavanju upravljanja državnom imovinom, odnosno upravljanja samim trgovačkim društvima od strane uprava i nadzornih odbora u cilju jačanja efikasnosti poslovanja i nadzora nad poslovanjem u trgovačkim društvima u državnom vlasništvu.

Donijet će se Odluka o uvođenju obveze srednjoročnog planiranja temeljem koje će trgovačka društva od strateškog i posebnog značaja i trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu imati obvezu izrade metodološki standardiziranih srednjoročnih planova poslovanja, a Ministarstvo državne imovine (MDI) će putem standardiziranih izvještaja, u suradnji s MF, moći pratiti rezultate planiranja i poslovanja.

U cilju poboljšanja upravljanja državnom imovinom i poboljšanja upravljanja trgovačkim društvima u državnom vlasništvu, provest će se 5 višednevnih radionica za članove nadzornih i revizijskih odbora u kojima će se predstavnici države upoznati s vlasničkom politikom u pogledu upravljanja dionicama i poslovnim udjelima, Kodeksom korporativnog upravljanja, okvirima za planiranje i restrukturiranje, OECD okvirom i svim ostalim znanjima i informacijama potrebnim za što efikasnije poslovanje i upravljanje trgovačkim društvima u državnom vlasništvu. Navedena aktivnost planira se provoditi kontinuirano.

Napose, utvrđeno je da se daljnji razvoj i unaprjeđenje poslovanja društva Croatia Airlines d.d. može realizirati samo sa ozbiljnim strateškim partnerom.

Aktivacija državne imovine i smanjenje državnog portfelja

Kako bi se omogućilo učinkovito smanjenje portfelja državne imovine kojom upravljaju MDI i CERP te posljedično smanjenje javnog duga i povećanje kreditnog rejtinga nastaviti će se aktivnosti u vezi s identifikacijom, pripremom i prodajom nestrategičkih trgovačkih društava. Nakon donošenja novog Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu RH uslijedit će donošenje Uredbe o načinima raspolaganja dionicama i udjelima, a što bi trebalo ubrzati i pojednostaviti uvjete prodaje nestrategičkih trgovačkih društava.

Nastavit će se aktivnosti u vezi s aktivacijom i boljim upravljanjem državne imovine, u smislu stavljanja iste u funkciju razvoja gospodarstva, provedbe projekata koji su od općeg javnog ili socijalnog interesa ili infrastrukturnih projekata JLP(R)S. Na brzinu provedbe navedenih aktivnosti trenutno utječe nesređenost imovinskopravnih odnosa na nekretninama u vlasništvu RH, odnosno neusklađenost podataka u zemljišnim knjigama i katastru, upis društvenog vlasništva i općenarodne imovine na nekretninama u vlasništvu RH, dugotrajnost postupka obnove zemljišnih knjiga koji je u tijeku u velikom dijelu RH te novih katastarskih izmjera, dugotrajnost postupaka povrata imovine bivšim vlasnicima temeljem Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine i s tim u vezi zabilježba spora na nekretninama u vlasništvu RH (i na velikom dijelu nekretnina koje predstavljaju bivše vojne nekretnine), neusklađenost prostornih planova više i niže razine te česte izmjene prostornih planova. Veliki problem kod nekretnina uz more predstavlja činjenica da na velikom dijelu obale nije utvrđena granica pomorskog dobra. Radi rješavanja navedenih problema predložene su izmjene određenih zakonskih i podzakonskih propisa (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije³⁵,

³⁵ NN, br. 92/10

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnih prostora³⁶, Uredba o načinima raspolaganja nekretninama u vlasništvu RH³⁷ i Uredba o darovanju nekretnina u vlasništvu RH³⁸) čime bi se omogućio nastavak aktivacije i boljeg upravljanja državnom imovinom.

Izmjenama i dopunama Zakona o poticanju ulaganja³⁹ omogućeno je uključivanje neaktivnih nekretnina u vlasništvu RH u projekte potpore poduzetnicima davanjem u zakup te imovine (prvenstveno bivših proizvodnih pogona, bivše vojne imovine) bez naknade u određenom razdoblju, kao poticaj gospodarskoj aktivnosti naročito u potpomognutim područjima.

Cilj je povećati broj investicijskih projekata uz aktivaciju neaktivne državne imovine, odnosno realizirati barem 5 takvih investicijskih projekata godišnje do 2020. (primjerice, projekti: TEF, Šibenik; Hidrobaza, Pula; Saccorgiana Pula; Muzil Pula; Šepurine, Nin; Pukljan, Skradin; Kupari, Župa Dubrovačka; Aerodrom Stankovci, Stankovci; Češka vila, Vis).

Izmjenama i dopunama Zakona o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije te propisivanjem kriterija i postupka uređivanja suvlasničkih odnosa između RH i trgovačkih društava na kampovima, omogućit će se poduzetnička aktivnost tih trgovačkih društava u skladu sa zahtjevima tržišta što će pozitivno odraziti na prihode Državnog proračuna (DP).

Uspostavljanje sveobuhvatne evidencije državne imovine

Strukturni izazov javne politike u području upravljanja državnom imovinom ogleda se u činjenici da se državna imovina u RH klasificira, evidentira, vrednuje i prikazuje na način koji zahtjeva dodatne razvojne elemente. Disperzirana podatkovna osnova podataka o državnoj imovini u različitim je evidencijama državnih institucija, što za posljedicu može imati izostavljanje pojedinih oblika državne imovine iz skupnih evidencija, odnosno nepotpunost i neažurnost podataka o državnoj imovini. Stoga je jedna od ključnih mjera za poboljšanje učinkovitosti rashoda proračuna poboljšanje sadašnjeg sustava upravljanja državnom imovinom.

Provest će se srednjoročna transformacija postojećeg Registra državne imovine iz administrativnog u upravljački sustav koji će postupno objedinjavati sve pojavne oblike imovine u vlasništvu RH. Navedena mjera provodi se u nekoliko faza, a za potpunu funkcionalnu uspostavu Središnjeg registra državne imovine kao budućeg centralnog sustava upravljanja državnom imovinom koristi se metodološki standardizirana osnova o svim pojavnim oblicima državne imovine, u skladu s međunarodnim standardima i zahtjevima MF. Metodološki postavljena baza autentičnih fizičkih, pravnih te ekonomsko-financijskih značajki/atributa o pojavnim oblicima imovine infrastrukturna je pretpostavka učinkovitom upravljanju i odgovornom raspolaganju imovinom, a time i rastu financijskih i nefinancijskih učinaka upravljanja, odnosno rastu udjela prihoda od upravljanja i raspolaganja državnom imovinom u BDP-u. Postizanje potpune funkcionalne uspostave Središnjeg registra državne imovine zahtjeva i elektroničko povezivanje s temeljnim registrima u nadležnosti drugih tijela državne uprave (TDU) i bazama podataka drugih institucija koje se vode u skladu s obvezama koje proizlaze iz pozitivnih provedbenih propisa.

Nastavit će se započeto elektroničko povezivanje na temeljne registre (povezivanje na Zajednički informacijski sustav, Sudski registar, podatkovni sustav SKDD), kao i aktivnosti na definiranju podatkovnog modela i izradi cjelovitog aplikacijskog rješenja za sustavno upravljanje državnom imovinom u svim pojavnim oblicima pokretnina.

³⁶ NN, br. 125/11 i 64/15

³⁷ NN, br. 127/13

³⁸ NN, br. 127/13

³⁹ NN, br. 102/15 i 25/18

Realizacija cjelokupnog projekta uspostave Informacijskog sustava za upravljanje državnom imovinom (ISUDIO) rezultirat će omogućavanjem uvida u redefiniran opseg i strukturu cjelokupne državne imovine uz interakciju i interoperabilan automatiziran sustav sa svim temeljnim registrima. Isto će omogućiti transparentan i siguran sustav s podacima koji su aktualni i koji će u svakom trenutku pružiti analitički, izvještajni sustav s upravljanjem glavnim (matičnim) podacima.

Donijet će se Zakon o središnjem registru državne imovine, kojim će se utvrditi institucionalna nadležnost ustrojavanja i vođenja registra od strane Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva (SDURDD).

Poslovno i financijsko restrukturiranje cestarskih društava u državnom vlasništvu

Financijsko restrukturiranje ima za cilj produljiti rok otplate i smanjiti kamatnu stopu duga društava u cestovnom sektoru te na taj način uskladiti obaveze (rashode) s prihodima, optimizirati godišnju otplatu duga i time postići održivost poslovanja društava cestarskog sektora.

Za podršku provedbi ove mjere pokrenut je projekt "Modernizacije i restrukturiranja cestovnog sektora" (MARS) financiran kroz zajam Svjetske banke. U okviru projekta ugovoren je financijski savjetnik za transakcije. U studenom 2017., MF je, u suradnji s MMPI, izdalo 1,275 milijardi eura vrijednu obveznicu, dospijeaća 2030., uz prinos od 2,953 posto i kupon od 2,75 posto. To je dosad najpovoljnije, a ujedno i izdanje najdulje ročnosti (12 godina) realizirano na međunarodnim tržištima kapitala. Sklopljeni su Ugovori o prijenosu sredstava s društvima Hrvatske autoceste d.o.o. (HAC), Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. (ARZ) i Hrvatske ceste d.o.o. (HC) te je iz prenesenih sredstava 20. prosinca 2017. prijevremeno otplaćeno 11 nepovoljnijih kredita s bankama. Financijsko restrukturiranje cestovnog sektora provodi se u dva kruga. Prvi krug je završen, ~9,5 milijardi kuna je reprogramirano prijevremenim otplatama kredita iz sredstava euroobveznice čime su ostvarene minimalne uštede na kamatama od 110 milijuna kuna godišnje. Drugi krug reprogramiranja ~14 milijardi kuna je također završen te su ugovoreni tzv. „jumbo krediti“ odnosno postojeći krediti se zatvaraju kroz jedan veliki kredit za svako društvo (HAC d.o.o., ARZ d.d., HC d.o.o.) odnosno tri kredita s mnogo povoljnijim uvjetima. Refinanciranjem u drugom krugu produžena je ročnost na 12 godina, smanjene su kamate s prosječne stope marže na 6-mjesečni EURIBOR od 3,77% na 1,95%, čime se ostvaruju uštede na kamatama u minimalnom iznosu od 29 milijuna eura godišnje pri čemu uštede u oba kruga iznose minimalno 50 milijuna eura godišnje.

Ovom mjerom cestarska društva u velikoj većini postaju financijski stabilna uz zadržavanje tekuće likvidnosti i stabilno rješavanje servisiranja godišnjih kreditnih obveza.

U pogledu operativnog restrukturiranja cijelog cestarskog sektora kojim upravlja država, s posebnim aktivnostima u pogledu održavanja te naplate cestarine, uključujući utjecaje na ljudske potencijale u oba autocestovna javna trgovačka društva i HC-u unaprijedit će se tehnički okvir za održavanje kroz potporu revizijama klasifikacije cesta i standarda održavanja te sveobuhvatni sustav upravljanja cestovnom imovinom (RAMS). Također će se raditi na racionalizaciji organizacije i poslovanja društava, smanjenju operativnih troškova te unaprjeđenju mjera cestovne sigurnosti.

Kroz projekt MARS osigurano je 13,92 milijuna eura za financiranje šest glavnih područja: klasifikacija cesta i izrada standarda održavanja, sustav upravljanja cestovnom imovinom, racionalizacija poslovanja i poslovnih funkcija u autocestama, naplata cestarine, operativna i poslovna racionalizacija HC-a te mjere cestovne sigurnosti.

U prosincu 2017. izvršeno je spajanje društava HAC d.o.o. i HAC ONC d.o.o. što je jedna od mjera operativnog restrukturiranja definirana u pismu sektorske politike Vlade iz ožujka 2017. godine. Ujedno je iz sustava autocesta poticajno otišlo 210 ljudi. Nastavno, provode se procedure nabave sukladno pravilima Svjetske banke, u svim drugim područjima (nabava za strategiju naplate cestarine, izradu standarda održavanja te definiranje sustava upravljanja cestovnom imovinom; nabava za studije operativnog restrukturiranja HAC-a i HC-a te u podkomponenti za sigurnost prometa).

Poslovno i financijsko restrukturiranje društava željezničkog sustava u državnom vlasništvu

U tijeku je izrada novog Zakona o željeznici kojim će se provesti usklađivanje s pravnom stečevinom EU⁴⁰, a cilj je daljnji razvoj željezničkog prometa putem reforme upravljanja infrastrukturom.

Revizijom Nacionalnog programa željezničke infrastrukture za razdoblje od 2016. do 2020.⁴¹ želi se ponajprije postići da sustav bude održiv u budućnosti te da se omogući modernizacija i razvoj hrvatske željezničke mreže kao preduvjeta za konkurentnost u odnosu na druge europske željezničke mreže i oblike prijevoza.

MMPI je s Upravama društava pristupilo izradi pisma sektorske politike kojim bi se istaknuli najznačajniji elementi reforme u području upravljanja prometnim sektorom, planiranim investicijama te upravljanju i poslovanju društava u državnom vlasništvu, a koje bi trebalo prihvatiti Odlukom Vlade.

Od 2015. restrukturiranje hrvatskih željeznica provodi se temeljem sveobuhvatnog zajma IBRD (vrijednosti 163,5 milijuna eura) koji je odobren za sva tri željeznička društva 6. svibnja 2015. godine. Restrukturiranje hrvatskih željeznica podrazumijeva da se putem zajma (ključno) trebalo: optimizirati broj zaposlenih (sva tri društva); provesti projekte radova koji su ugovoreni zajmom čime bi se omogućio efikasniji sustav, u prvom redu kroz veće brzine na željeznici te pouzdaniju, vremenski točniju uslugu neovisno o vrsti prijevoza. Pored efikasnijeg sustava HŽ Putnički prijevoz d.o.o. (HŽPP) i HŽ Cargo d.o.o. trebali su zajmom modernizirati vlakove kako bi postali konkurentni na tržištu ne samo željezničkog prijevoza već i u odnosu na druge vidove prijevoza ponajprije cestovni te unaprijediti cjelokupni sustav ponajprije kroz različita IT aplikativna rješenja.

Izrađen je Plan restrukturiranja HŽ Infrastrukture d.o.o. (HŽI) čiji cilj će se ostvariti kroz građenje, obnovu i modernizaciju željezničke infrastrukture⁴² radi podizanja razine funkcionalnosti željezničke infrastrukture te racionalizaciju troškova poslovanja kroz reorganizaciju što će na kraju rezultirati i smanjenjem broja zaposlenih i zbrinjavanjem zaposlenih uz isplatu poticajnih otpremnina. MMPI je prijavilo EK kroz Program restrukturiranja društva HŽPP izradu višegodišnjeg ugovora o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u RH. Višegodišnji ugovor o javnim uslugama (UJU) ugovorit će se s društvom HŽPP putem direktne dodjele u skladu s pravnom stečevinom EU⁴³. Time će se s jedne strane omogućiti nastavak pružanja usluge prijevoza putnika željeznicom u RH kao javne usluge od općeg gospodarskog interesa, a s druge strane stvoriti preduvjeti za neophodne investicije u poboljšanje kvalitete prijevozne usluge i održivost poslovanja HŽPP.

⁴⁰ Direktivom 2012/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o uspostavi jedinstvenog Europskog željezničkog prostora (preinačena) (Tekst značajan za EGP) i Direktivom (EU) 2016/2370 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o izmjeni Direktive 2012/34/EU u pogledu otvaranja tržišta za usluge domaćeg željezničkog prijevoza putnika i upravljanja željezničkom infrastrukturom (Tekst značajan za EGP).

⁴¹ <https://bit.ly/2EsAQ5g>

⁴² Uz kredite s državnim jamstvima i sufinanciranje iz fondova EU.

⁴³ Uredbom (EZ) br. 1370/2007 Parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 1191/69 i (EEZ) br. 1107/70 te Uredbom (EU) br. 2016/2338 Europskog parlamenta i vijeća od 14. prosinca 2016. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1370/2007 u pogledu otvaranja tržišta za usluge domaćeg željezničkog prijevoza putnika.

HŽ Cargo je društvo koje je na listi strateških društava. Liberalizacijom tržišta 2013., tržišni udio HŽ Carga kontinuirano se smanjuje, posebno u najprofitabilnijim tržišnim segmentima. Trenutno pored HŽ Carga na tržištu egzistira još 6 privatnih operatera. Pored financijske situacije, nekonkurentan vozni park (većina teretnih vlakova u vlasništvu starija je od 30 godina, a prosječna starost svih vučnih vozila gotovo je 42 godine) te slaba integracija u ključnim logističkim lancima dovela je u pitanje dugoročnu održivost tvrtke. S obzirom na trenutne uvjete i dugoročnu neodrživost, RH kao vlasnik, nastoji razviti novu strategiju za HŽ Cargo te je kroz zajam Svjetske banke objavljen natječaj za financijskog savjetnika koji bi trebao analizirati tržište te pomoći HŽ Cargo u pronalasku strateškog partnera koji bi omogućio stabilizaciju poslovanja i daljnju budućnost društva.

4.1.3. Unaprjeđenje javne uprave

Revidiranje sustava određivanja plaća

Nacrtom prijedloga zakona o plaćama državnih službenika i namještenika određen je okvir sustava platnih razreda i platnih stupnjeva te ocjenjivanja radnog učinka. Provedivost i održivost zakonskih rješenja ovise o Uredbi o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi i Uredbi o ocjenjivanju i nagrađivanju državnih službenika i namještenika, koje su u postupku izrade.

Preduvjet za uvođenje sustava platnih razreda i stupnjeva (sustav platnih ljestvica) je provođenje simulacije modela klasifikacije i modela ocjenjivanja i nagrađivanja, koja se razrađuju paralelno s normativnim rješenjem provedbenih propisa. Novim platnim sustavom osigurava se transparentnija struktura radnih mjesta razvrstavanjem radnih mjesta u platne razrede u skladu sa standardnim mjerilima za klasifikaciju, kao i povezivanje radnog učinka službenika i namještenika s plaćom. Sva državna tijela aktivno su sudjelovala u razvrstavanju poslova radnih mjesta u platne razrede vodeći računa o temeljnom načelu - jednaka plaća za jednak rad.

Kada je riječ o novom sustavu ocjenjivanja, bit će potrebna stručna priprema svih dionika ocjenjivanja kako bi se postiglo povjerenje, jačanje natjecateljskog duha i snažna motivacija, a posebno rukovodećih službenika kao ocjenjivača.

U važećim propisima kao kompetencije državnih i javnih službenika propisane su samo potrebna stručna sprema i radni staž u struci odnosno radno iskustvo na odgovarajućim poslovima. Stoga nakon analize poslovnih procesa u javnoj upravi i zahtjeva pojedinih radnih mjesta treba utvrditi opće kompetencije za zaposlene u javnoj upravi te posebne kompetencije potrebne za obavljanje specifičnih poslova. Opće i posebne kompetencije za rad u javnoj upravi trebaju biti iste za usporedive kategorije zaposlenika koji obavljaju slične poslove iste složenosti te iste razine obrazovanja. Nakon utvrđivanja kompetencijskog okvira za zaposlene, utvrđene ključne kompetencije trebat će implementirati u uvjete radnih mjesta u pravilnicima o unutarnjem redu, odnosno aktima kojima se utvrđuje sistematizacija radnih mjesta.

Racionalizacija i normativno uređenje organizacije i obavljanja poslova državne uprave

Temeljem analize sustava državne uprave, poslova koje obavljaju tijela i financijskih troškova obavljanja poslova, uočena je hijerarhijska i funkcionalna nelogičnost i nedosljednost u obavljanju poslova državne uprave. Stoga je potrebno optimizirati upravljački i organizacijski okvir sustava državne uprave, odnosno uspostaviti normativni okvir kojim će se na logički dosljedan i cjelovit način urediti sustav državne uprave. Navedeno će doprinijeti povećanju učinkovitost sustava državne uprave.

Racionalizacija sustava pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa

U skladu s Akcijskim planom provedbe Strategije razvoja javne uprave za razdoblje od 2017. do 2020.⁴⁴ iz prosinca 2016., utvrđena su tri reformska prioriteta i to: 1. Izgradnja učinkovite javne uprave, 2. Depolitizacija i učinkovito upravljanje ljudskim resursima u javnome sektoru i 3. Informatizacija javnih usluga.

S ciljem ispunjenja prvog reformskog prioriteta MU je donijelo prijedlog vezan uz smanjenje broja agencija, odnosno racionalizaciju sustava pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa (mjera 1.3 iz Akcijskog plana). Prijedlog se sastoji u tome da se prvo provede racionalizacija javnih osoba agencijskog tipa na način da se ukine, spoji ili pripoji središnjim državnim tijelima dio agencija, a zatim normativno uredi javne agencije kao pravni oblici. Naime, agencije koje obavljaju poslove koje mogu obavljati i središnja TDU, imaju ustrojene posebne jedinice koje obavljaju opće poslove čime se nepotrebno stvaraju troškovi te pa bi daleko manji trošak bio ustrojavanje još jedne jedinice (odjela, službe, sektora ili čak uprave) unutar središnjeg TDU nego funkcioniranje agencije kao zasebne pravne osobe.

Nadalje, gledajući s aspekta funkcionalnosti i transparentnosti za krajnje korisnike je prihvatljivije da postoji jedno tijelo s jasnim i širokim ovlastima, nego veliki broj pravnih osoba čije nadležnosti nisu jasno razgraničene.

Utvrđivanje modela funkcionalne i fiskalne decentralizacije

Prevelika funkcionalna rascjepkanost i neadekvatna preraspodjela poslova između središnjih i lokalnih tijela vlasti dovodi do razlika u broju i kvaliteti pruženih javnih usluga i predstavlja prepreku decentralizaciji.

U nastojanju izgradnje djelotvorne, učinkovite i ekonomične lokalne i područne (regionalne) samouprave, potrebno je prethodno utvrditi postojeće kapacitete JLP(R)S, kako bi se dobila jasna slika o njihovim mogućnostima za pružanje javnih usluga. Na temelju podataka o JLP(R)S objedinjenih u bazu podataka o kapacitetima jedinica, provest će se analiza indikatora za procjenu njihovih kapaciteta. JLP(R)S trebaju imati odgovarajuće administrativne i financijske kapacitete za kvalitetno i učinkovito pružanje usluga iz svojeg zakonom propisanog djelokruga, kao i za preuzimanje novih poslova te obavljanje decentraliziranih poslova iz nadležnosti središnje državne uprave.

Krajnji cilj je poboljšati funkcionalnu raspodjelu nadležnosti i učinkovitost JLP(R)S, vodeći pri tome računa o ravnomjernom pružanju usluga građanima.

Racionalizacija državne informacijske infrastrukture

Jedan od utvrđenih problema koji se negativno odražavaju na razinu korištenja javnih e-usluga u Hrvatskoj putem Interneta, kao i komunikacije s tijelima javne vlasti korištenjem online aplikacija, predstavlja neadekvatna, silosna i neučinkovito vođena infrastruktura Informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) javne uprave.

Sukladno Zakonu o državnoj informacijskoj infrastrukturi⁴⁵ uspostaviti će se Centar dijeljenih usluga (CDU). Time će se omogućiti racionalan i isplativ razvoj interoperabilnog IKT sustava unutar državne uprave na paradigmi „državnog oblaka“. CDU predstavlja jednu od dugoročnih mjera u sklopu NPR-a i podrazumijeva snažnu političku obvezu. Stoga se tijekom 2018. planira pripremiti prijava na ERDF,

⁴⁴ <https://bit.ly/2gNYHq4>

⁴⁵ NN, br. 92/14

potpisati Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava te započeti provedba trogodišnjeg projekta „Uspostava Centra dijeljenih usluga“ te uključiti u „državni oblak“ 40 institucija. Krajnji cilj ove mjere je uspostaviti jedinstveno strateško mjesto upravljanja i koordiniranja razvoja državnog IKT-a, koje je nužno zbog racionalizacije izdataka državnog IKT-a putem nadzora nad trošenjem proračunskih sredstava.

Unaprjeđenje pružanja elektroničkih usluga i pristupa informacijama za građane i poslovne subjekte

U provedenoj analizi trenutne situacije u javnoj upravi, prikupljeni podaci podržavaju argumente o potrebi daljnjih napora u podupiranju i ostvarivanju započetih reformi u javnoj upravi. Pojednostavljenje, racionalizacija i modernizacija poslovnih procesa iznimno su važni za reformu javne uprave. Prepoznata je potreba za analizom horizontalnih funkcija u TDU i uspostavom standarda u organizaciji i provedbi horizontalnih funkcija. Kako bi se smanjio utjecaj navedenih elemenata na građane i poslovne subjekte, predviđa se pokretanje niza aktivnosti koje bi trebale doprinijeti unaprjeđenju pružanja usluga i pristupa informacijama za građane i poslovne subjekte.

Uspostavljanjem jedinstvenih upravnih mjesta kao fizičkih i digitalnih portala olakšat će se pristup uslugama koje pruža javna uprava, jer će korisnicima na jednom mjestu biti dostupne informacije i usluge različitih tijela javne uprave.

U području odnosa prema poslovnim subjektima planira se pripremiti prijava na ESF, potpisati Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava te započeti provedba trogodišnjeg projekta „Uspostava zajedničke platforme e-Poslovanje“ za pružanje elektroničkih javnih usluga poslovnim subjektima i drugim pravnim osobama, prema konceptu i pozitivnim iskustvima iz sustava e-Građani.

Kako bi se postigla modernizacija procesa naplate pristojbi i naknada koje javnopravna tijela naplaćuju za javne usluge, planira se pripremiti prijava na ESF, potpisati Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava te započeti provedba trogodišnjeg projekta „Uspostava zajedničkog sustava e-Pristojbe“ s odgovarajućim servisima koje će moći koristiti sva tijela javne uprave, građani i poslovni subjekti, za bezgotovinsku naplatu upravnih pristojbi i naknada prilikom pružanja, odnosno korištenja javnih usluga.

Prepreku smanjenju birokratiziranosti usluga državne uprave predstavlja i činjenica da građani ili poslovni subjekti moraju predati potpisani podnesak kako bi koristili usluge javnopravnih tijela. Stoga se planira pripremiti prijava na ESF, potpisati Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava te započeti provedba trogodišnjeg projekta „Uspostava zajedničkog sustava e-Potpis, m-Potpis i e-Pečat“ s odgovarajućim servisima koje će moći koristiti sva tijela javne uprave, građani i poslovni subjekti za elektroničko potpisivanje i/ili pečatiranje elektroničkih dokumenata, kao i za njihovu validaciju.

Krajnji cilj svih navedenih mjera je uspostaviti zajedničke platforme i odgovarajuće digitalne infrastrukturne servise za tijela javne uprave, kojima će se unaprijediti pružanje elektroničkih javnih usluga i smanjiti opterećenje (od regulatornih troškova i procedura) za građane i poslovne subjekte.

Nadalje, daljnji razvoj e-usluga u području prostornog uređenja od ključne je važnosti za poboljšanje učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti rada javne uprave u ovom području čime se izravno doprinosi i poboljšanju ukupne investicijske klime, većem stupnju zadovoljstva korisnika, kao i daljnjem napretku RH kao digitalno zrelog društva i ekonomije.

Informacijski sustav prostornoga uređenja (ISPU) je zamišljen kao platforma koja obuhvaća pojedinačne aplikacije/module, a podaci iz postojećih modula prikazuju se putem Geoportala ISPU-a. Moduli predstavljaju samostalne računalne aplikacije uklopljene u zajedničku informatičku

infrastrukturu, s mogućnošću razmjene podataka između pojedinih modula. Za sada je uspostavljen Geoportal ISPU-a, kojem je pristup besplatan i javan te 3 modula za ovlaštene korisnike za unos podataka: eKatalog, eDozvola i eNekretnine. U narednom razdoblju nastavit će se rad na poboljšanju i proširenju postojećih modula te na uspostavi novih modula.

Planira se staviti u funkciju modul ePlanovi čime će se omogućiti učitavanje, uređivanje i pohrana prostornih planova (tzv. nove generacije) i metapodataka na jednom centralnom mjestu te njihova objava na geoportalu ISPU. Dostupnost prostornih planova na jednom mjestu doprinijet će transparentnosti sustava prostornog uređenja i olakšati izdavanje akata za provedbu zahvata u prostoru i drugih javnih isprava za izdavanje kojih je potreban uvid u prostorne planove. Navedenim se osigurava i bolje praćenje stanja u prostoru te općenito upravljanje prostorom i kontrola zakonitosti postupaka. Završetak izrade aplikacije uslijedit će po donošenju provedbenih propisa koji su u izradi.

eKatalog sa eRegistrom je modul koji će omogućiti unos prostornih planova (tzv. stare generacije) i metapodataka o prostornim planovima na jednom centralnom mjestu i njihov prikaz na geoportalu ISPU, a po potrebi i u drugim modulima (eDozvola, eNekretnine, eInspekcija i dr.). eKatalog je povezan s modulom eDozvola kako bi se u aktima koji se stvaraju putem eDozvole učitali i odgovarajući podaci o prostornim planovima od značaja za pojedini zahvat u prostoru.

Nastavak implementacije modula eDozvole za izdavanje akata kojima se odobrava gradnja ima za cilj stvaranje jedinstvenog sustava koji će omogućiti krajnjim korisnicima da na jednom mjestu predaju zahtjev za bilo koju lokaciju u RH, da postoje ažurna izvješća u sustavu eDozvole te da se sve izdane dozvole na dnevnoj bazi ažurno prikazuju na jednom mjestu i na jedinstven način. Također će se omogućiti predaja zahtjeva za dozvolom elektroničkim putem preko sustava e-Građani, a kroz uvođenje digitalnog potpisa službenika te osigurati dostava elektroničkih akata u korisnički pretinac sustava e-Građani (i budućeg sustava e-Poslovanje). Planira se cijeli niz nadogradnji koje će postupak dobivanja dozvole dodatno pojednostaviti i vremenski skratiti poput primjene mogućnosti plaćanja pristojbi elektroničkim putem preko modula e-Pristojbe. Cilj je postići da se akti za gradnju u cijeloj zemlji izdaju na standardiziran način elektronskim putem.

eArhiv dozvola je podmodul kojim će se nadograditi postojeći sustav eDozvola, a služit će za pohranu, pregled i pretraživanje metapodataka arhivske građe nastale u sustavu te će omogućiti pripremu budućeg uvoza digitalizirane arhivske građe nastale u vanjskim sustavima. Obuhvatio bi dozvole za gradnju izdane nakon 15. veljače 2018., pa sve do uvođenja sustava eDozvola. Izradom eArhiva dozvola stvorit će se pretpostavke za unos izdanih dozvola u digitalnom obliku te pretraživanje istih elektronskim putem. Krajnji korisnici e-usluge će biti tijela državne i javne uprave te podnositelji zahtjeva i stranke u postupku.

Razvoj i provedba modula eInspekcija će omogućiti da se svi postupci vezani za inspekciju odvijaju isključivo elektronskim putem. Rezultat će biti brže provođenje upravnih i neupravnih postupaka te brže obavještanje građana o poduzetim mjerama i donesenim rješenjima. Uspostavom ovog modula osigurat će se evidentiranje nezakonitih zahvata u prostoru za koje su donesena izvršna rješenja građevinske inspekcije prema posebnom propisu te će se digitalno pratiti i zahvate u prostoru u smislu usklađenosti izvedenih promjena s prostornim planovima i propisima o građenju. Naime, putem modula eInspekcija će se modernizirati način rada građevinske inspekcije, povećati učinkovitost inspeksijskih nadzora i mjera koje inspekcija poduzima protiv nezakonitih graditelja.

Građani RH trenutno ne mogu koristiti svoje nacionalne vjerodajnice za elektroničku identifikaciju uključene u Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav (NIAS), za online pristup i prijavu na prekogranične e-usluge koje se pružaju u drugim državama članicama EU, na način kako ih sada koriste za prijavu na usluge dostupne u sustavu e-Građani. Kako bi se hrvatskim građanima omogućila prijava

na takve usluge, planira se pokrenuti eIDAS Notifikacija prema EK za priznavanje NIAS-a kao nacionalne eID sheme RH za elektroničku identifikaciju u ostalim državama članicama EU.

Uvođenje integriranog sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem

Veliki broj nepovezanih strateških dokumenata sa slabim rezultatima u provedbi, nedostatak okvira za praćenje uspješnosti, nepostojanje dugoročne strategije razvoja i nepovezanost dugoročnih i srednjoročnih akata strateškog planiranja s proračunom negativno se odražava na djelotvornost javnog upravljanja u RH. Stoga je pokrenuto uvođenje integriranog sustava strateškog planiranja razvoja koji obuhvaća dugoročno, srednjoročno, i kratkoročno strateško planiranje kao temelj za usmjeravanje proračunskih sredstava, praćenje ostvarenih rezultata i sustavno vrednovanje realizacije strategija, planova, programa, aktivnosti i projekata s ciljem povećanja kvalitete formuliranja javnih politika i njihove provedbe.

Krajem 2017. donesen je Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH⁴⁶ koji uređuje sustav strateškog planiranja RH i upravljanje javnim politikama odnosno pripremu, izradu, provedbu, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja koje sukladno svojim nadležnostima izrađuju, donose i provode javna tijela.

Tijekom 2018. u praksu će biti uvedeni novi postupci, alati i metode za strateško planiranje. Do siječnja 2019. bit će uspostavljen informacijski sustav za strateško planiranje i upravljanje razvojem kao informacijsko-komunikacijska platforma koja će se koristiti za prikupljanje, analizu i pohranu podataka i pokazatelja za izradu, praćenje i izvješćivanje o provedbi akata strateškog planiranja i razvojnih projekata koji su u pripremi.

Odlukom o osnivanju Upravljačkog odbora i Izvršne radne skupine za izradu Nacionalne razvojne strategije RH do 2030. godine⁴⁷ pokrenut je proces pripreme Nacionalne razvojne strategije i prve aktivnosti vezano uz njenu izradu. Pokrenuta je Internet stranica www.hrvatska2030.hr putem koje građani mogu dati svoje prijedloge za viziju Hrvatske 2030. te ispunjavanjem upitnika za građane uputiti svoje stavove i razmišljanja o razvojnim pitanjima važnim za oblikovanje Nacionalne razvojne strategije.

Unaprjeđenje normativnog okvira borbe protiv korupcije

Temeljem Strategije suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine⁴⁸ donijet će se Akcijski plan za razdoblje 2019.-2020. kojim se planira dodatno intenzivirati napore s ciljem ostvarenja postavljenih ciljeva, a koji će sadržavati: aktivnosti za neutralizaciju korupcijskih rizika razrađenih u okviru mjera određenih u pojedinim sektorskim područjima Strategije; nadležna tijela za provedbu predviđenih aktivnosti; rokove; potrebna financijska sredstava te pokazatelje provedbe aktivnosti. Novi Akcijski plan bit će usmjeren na jačanje transparentnosti (osiguranje dostupnosti informacija), odgovornosti i integriteta dužnosnika i službenika, učinkovitosti u radu tijela javne vlasti kroz definiranje jasnih pravila ponašanja službenika i dužnosnika te uklanjanje preostalih nedostataka u organizaciji sustava i zakonodavnom okviru u prioritetnim horizontalnim i sektorskim područjima. Navedeni preduvjeti nužni su za upravljanje korupcijskim rizicima u državnoj upravi, JLP(R)S, javnopravnim tijelima, trgovačkim društvima u kojima država te JLP(R)S imaju vlasničke udjele, privatnom i neprofitnom sektoru.

---

⁴⁶ NN, br. 123/17

⁴⁷ NN, br. 97/17

⁴⁸ NN, br. 26/15

U cilju smanjenja koruptivnog ponašanja formirat će se nova zakonska regulacija u području zaštite „zviždača“ (prijavitelja nepravilnosti), odnosno osigurati preduvjeti sigurnom i učinkovitim prijavljivanju nezakonitosti i nepravilnosti te daljnjem podizanju razine transparentnosti i integriteta u svim sferama društva. U RH ne postoji poseban zakon o zaštiti zviždača, već je to područje regulirano kroz odredbe pojedinih zakona (Kazneni zakon, Zakon o državnim službenicima, Zakon o radu, Zakon o trgovini, Zakon o službenicima i namještenicima u JLP(R)S, Zakon o zaštiti tajnosti podataka, Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru). Međutim, unatoč postojećim zakonskim rješenjima, zabilježeni slučajevi pokazali su da su „zviždači“ i dalje suočeni s raznim oblicima diskriminirajućih postupanja, a prostor za jačanje dostupnih i pouzdanih načina prijavljivanja nepravilnosti i dalje postoji. Donošenjem Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti planira se propisati formiranje sustava koji će omogućiti potencijalnim prijaviteljima učinkovito prijavljivanje nepravilnosti i adekvatnu zaštitu njihovog integriteta, a s ciljem podizanja javne svijesti među zaposlenicima i građanima o potrebi prijavljivanja nezakonitog i koruptivnog ponašanja te općenito povećanja odgovornosti i transparentnosti rada javnog i privatnog sektora.

4.1.4. Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava

Digitalizacija pravosudnog sustava

U cilju povećanja učinkovitosti pružanja pravosudnih usluga i ubrzanja sudskih postupaka uvest će se elektronička komunikacija između sudova i drugih sudionika sudskih postupaka. Cilj je omogućiti elektroničko povezivanje i komunikaciju pravosudnih tijela ne samo s ostalim državnim tijelima već i sa samim građanima koji bi na taj način bili u mogućnosti komunicirati sa sudom odnosno pratiti postupak elektroničkim putem. Na ovaj način ubrzat će se rad pravosudnih tijela, jer se skraćuje vrijeme čekanja na dostavu i povratne informacije (razmjena informacija), ali isto tako i odvjetnika, vještaka, bilježnika te ostalih sudionika u sudskim postupcima. Tijekom 2018. planira se uspostava obavezne elektroničke komunikacije odvjetnika, javnih bilježnika i državnih odvjetnika s trgovačkim sudovima koja će se nakon toga proširiti i na ostale sudove i stranke odnosno sudionike u sudskim postupcima.

Uvest će se elektroničko vođenje zapisnika u određena pravosudna tijela čime će se znatno skratiti vrijeme trajanja postupka te omogućiti preraspodjela administrativnih kapaciteta.

Reorganizacija mreže sudova

Problemi dugotrajnosti sudskih postupaka i relativno velikog broja neriješenih sudskih predmeta kontinuirano se nastoje riješiti različitim normativnim i organizacijskim mjerama poput racionalizacije broja te izmjena stvarne i mjesne nadležnosti pravosudnih tijela, ustanovljavanja pojedinih specijaliziranih sudova, delegacije predmeta te poticaja kadrovskih premještaja i popuna.

Veličina pojedinih sudova odnosno pravosudnih područja postojeće mreže i geografske specifičnosti pojedinih područja pokazale su poteškoće u upravljanju velikim sudovima i njihovim dislociranim stalnim službama. S druge strane, premali sudovi s manje od 10 sudaca neadekvatni su za učinkovito upravljanje i za ostvarivanje svoje primarne funkcije.

Značajniji pad priljeva prekršajnih predmeta nakon izmjena mjerodavnog prekršajnog zakonodavstva 2013. pokazao je neperspektivnost daljnjeg zadržavanja posebnog ustroja prekršajnih sudova.

S ciljem otklanjanja navedenih nedostataka postojeće mreže, tijekom 2018. i 2019. planirana je provedba daljnje reorganizacije pravosudnog sustava s posebnim naglaskom na spajanje prekršajnih sudova s općinskim sudovima, osiguranje ravnomjernije opterećenosti sudaca u prvom stupnju te racionalnije korištenje sudaca i službeničkih potencijala, što će posljedično dovesti i do skraćivanja trajanja sudskih postupaka i smanjenja broja neriješenih predmeta.

Rješavanje predmeta starijih od 10 godina na općinskim i trgovačkim sudovima

Unatoč značajnom napretku u smanjenju broja neriješenih predmeta na sudovima, trajanje sudskih postupaka je još uvijek dugo što je uzrok nezadovoljstva velikog broja građana i poslovnih subjekata pravosudnim sustavom, a isto predstavlja i značajnu zapreku poslovanju. Izrazito lošu precepciju stanja u pravosuđu uzrokuje i značajan broj predmeta starijih od 10 godina koji su još u rješavanju na sudovima. Stoga je MP u suradnji sa svim općinskim i trgovačkim sudovima pokrenulo projekt rješavanja predmeta starijih od 10 godina. Cilj projekta je ubrzano rješavanje predmeta u kojima se postupak vodi preko 10 godina kako bi se broj navedenih predmeta, u što kraćem roku, sveo na najmanju mjeru do konačnog rješavanja istih. Provedba navedene mjere doprinijet će ubrzanju trajanja sudskih postupaka te stvaranju povoljnog investicijskog okruženja.

4.2. Povezivanje obrazovanja s tržištem rada

4.2.1. Obrazovanje u skladu s potrebama tržišta rada

Uspostava upisnika Nacionalne klasifikacije zanimanja (NKZ)

Unatoč činjenici da ukupna razina obrazovanja društva raste, na tržištu rada postoji problem nedostataka radne snage s odgovarajućim kvalifikacijama i vještinama. Uz intervencije mjera aktivne politike zapošljavanja putem kojih se taj nerazmjer pokušava smanjiti prvenstveno obrazovanjem nezaposlenih, ključan preduvjet sprječavanja nesklada obrazovanja s tržištem rada je u osiguranju alata za kvalitativno i kvantitativno praćenje analiza tržišta rada i obrazovanja. Relevantni izvori podataka, njihovi uređeni prikazi te učinkovita integracija istih formirat će uspješan sustav za donošenje kvalitetnih analiza i zaključaka vezano za nužan strateški pristup razvoja i primjene odgovarajućih kvalifikacija i vještina u svijetu rada.

NKZ je nužan alat za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka o zanimanjima. Upravo se putem NKZ-a osigurava relevantna komunikacija dionika u posredovanju pri zapošljavanju, u sustavu obrazovanja, u razvoju i upravljanju ljudskim potencijalima, u znanosti te ostalim istraživanjima vezano za praćenje kretanja tržišta rada. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava (MRMS) aktivno radi na izradi NKZ-a, a u početnoj je fazi izrađena analiza postojećih baza podataka u svrhu izrade Upisnika pojedinačnih zanimanja.

Cilj je izraditi novi pojedinačni popis zanimanja u okviru NKZ-a budući da postojeći popis pojedinačnih zanimanja NKZ-a 98 sadrži velik broj zastarjelih zanimanja. Također je potrebno dopuniti NKZ sa novim zanimanjima koja su se pojavila na tržištu rada (primjerice, razna zanimanja vezana uz informatičku industriju) te urediti Upisnik pojedinačnih zanimanja kao ključan šifrnjak za kreiranje novih te revidiranje postojećih zanimanja. Novi pojedinačni popis NKZ-a s Upisnikom omogućit će kvalitetnije prepoznavanje zanimanja na tržištu rada, unaprijediti posredovanje pri zapošljavanju te će se koristiti kao podloga za izrade analiza kretanja ponude i potražnje na tržištu rada.

Osiguranje alata HKO-a nužnih za usklađivanje obrazovanja i tržišta rada

RH razvija Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) kao instrument za prepoznavanje i usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada kroz izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacija i na njima utemeljene obrazovne ponude. Temeljni princip povezivanja obrazovanja s potrebama tržišta rada leži u definiranju ključnih poslova i kompetencija koji su supstancijalne odrednice određenog zanimanja te sačinjavaju sam standard zanimanja. Iz jasno definiranog standarda zanimanja, odnosno skupova kompetencija koje sačinjavaju isti, razvijaju se i definiraju ishodi učenja koji su sastavnica određenog

standarda kvalifikacije. Krajnji je cilj iz tako donesenih standarda kvalifikacija, koji su proizašli iz samih standarda zanimanja, kreirati obrazovne i studijske kurikule i programe kojima će se osigurati stvaranje kompetentne radne snage sukladno trenutačnim i budućim potrebama tržišta rada.

Da bi se odgovarajući standardi zanimanja definirali na kvalitativnoj razini koja korespondira realnim potrebama tržišta rada, nužno je razviti ključne alate bez kojih je nemoguće povezati mjerodavne podatke praćenja tržišta rada. Cilj je razviti analitičke i stručne podloge (alate HKO-a) kojim će se kvalitetnije definirati kompetencije koje poslodavci smatraju potrebnim na tržištu rada za obavljanje određenih zanimanja. Krajnji ishod je da učenici, studenti i ostali polaznici u obrazovanju stječu ona znanja i vještine koje su potrebne za obavljanje poslova u zanimanjima za koja se školuju te da se ovim procesom usklade obrazovne ponude s potrebama tržišta rada.

Usklađivanje strukovnog obrazovanja s potrebama tržišta rada

Strukovno obrazovanje predstavlja vrlo važnu sastavnicu sustava odgoja i obrazovanja kojim je obuhvaćeno približno 70% srednjoškolskih učenika koji stječu potrebno znanje i vještine za uspješno uključivanje na suvremeno tržište rada, visoko obrazovanje i procese cjeloživotnog učenja.

Hrvatski obrazovni sustav, a tako i razvoj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, kreće prema promjenama i prilagodbama sukladno ciljevima definiranim u Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.) usmjerenim na kvalitetu i učinkovitost, veću povezanost s tržištem rada, veći udio metoda učenja usmjerenih na učenje temeljeno na radu, atraktivnost, izvrsnost i uključenost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te prioritetima definiranim Programom razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (2016.-2020.)⁴⁹. Temeljem navedenog Programa, za razvoj strukovnog obrazovanja koristit će se sredstava iz fondova EU (83 milijuna eura iz ESF i 63 milijuna eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj - EFRR).

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju⁵⁰, omogućuje se: razvoj i izrada novih strukovnih kurikuluma kojima se stječu strukovne kvalifikacije potrebne tržištu rada; uspostava boljeg sustava osiguranja kvalitete te izgradnja sustava koji će omogućiti cjeloživotno učenje i mobilnost, kao i uspostava regionalnih centara kompetentnosti.

Ustanove za strukovno obrazovanje koje će se razviti kao Regionalni centri kompetentnosti postat će mjesta izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u kojima će se provoditi programi redovitog strukovnog obrazovanja, stručnog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja, kao i drugi oblici formalnog i neformalnog obrazovanja (učenje temeljeno na radu, natjecanja i prezentacije znanja i vještina i slično).

U skladu s Mrežom regionalnih centara kompetentnosti provest će se mjere i aktivnosti kojima će se uspostaviti i razviti regionalni centri kompetentnosti. U prvoj fazi investicije će biti usmjerene na (pod)sektore: turizam i ugostiteljstvo, strojarstvo, elektrotehnika, informacijske i komunikacijske tehnologije, poljoprivreda i zdravstvo, a u drugoj fazi i na ostale strukovne sektore uzimajući u obzir nacionalne/regionalne prioritete i potrebe tržišta rada.

Postojeća mreža strukovnih škola i programa obrazovanja (kurikuluma) nije u skladu s potrebama gospodarstva i tržišta rada te ne pruža svim učenicima jednake mogućnosti obrazovanja i stjecanje temeljnih i stručnih kompetencija potrebnih za pristup tržištu rada. Racionalizacijom broja strukovnih škola i obrazovnih programa temeljenom na prostornim, materijalnim i kadrovskim preduvjetima i mogućnostima realizacije učenja temeljenog na radu, a u skladu s potrebama tržišta rada na

⁴⁹ <https://bit.ly/2Hknqvq>

⁵⁰ NN, br. 25/18

nacionalnoj i regionalnoj razini, stvorit će se uvjeti za jačanje kvalitete strukovnih škola te time i izlaznih kompetencija potrebnih za pristup tržištu rada.

Dio ciljeva koji proizlaze iz Programa razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (2016.-2020.) ostvarit će se i kroz Švicarsko-hrvatski program suradnje, a sukladno Okvirnom sporazumu između Švicarskog saveznog vijeća i Vlade. U sklopu navedenog, razvijen je projekt „Modernizacija programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja“, a koji uključuje aktivnosti modernizacije programa obrazovanja za obrtništvo u Sektoru osobnih, usluga zaštite i drugih usluga, jačanja kapaciteta strukovnih nastavnika i mentora kod poslodavaca, jačanja kapaciteta škola koje će biti uključene u eksperimentalnu provedbu te unapređenja ugleda i promocije strukovnog obrazovanja. Planirano je istražiti potrebe tržišta rada (analiza) i ažurirati profil sektora.

Podizanje razine kvalitete strukovnog obrazovanja, usvajanje poduzetničkih kompetencija, poticanje poduzetničke kulture u društvu i razvoj pozitivnog odnosa prema cjeloživotnom učenju u poduzetništvu ključno je za razvoj konkurentnog gospodarstva i nova zapošljavanja. Cjelovito se razvija obrazovni sustav usklađen s potrebama tržišta rada, kojim se predviđa i uvođenje dualnog strukovnog obrazovanja. U takvom sustavu poslodavci postaju partneri obrazovnim institucijama i zajedno odlučuju o obrazovnim programima i upisnim kvotama. Time će se omogućiti fleksibilnost strukovnih kurikuluma, kvaliteta pružanja profesionalnih usluga te njihovo povezivanje s obrazovanjem odraslih i cjeloživotnim učenjem. Hrvatski model dualnog obrazovanja temeljit će se na primjerima najbolje prakse (Njemačka, Austrija i Švicarska), uz istovremeno zadržavanje tradicionalno najboljih trenutnih elemenata domaćeg strukovnog obrazovanja.

Cilj je poticati naukovanje u okviru dualnog obrazovanja radi stjecanja praktičnih vještina prilagođenih tržištu rada i poticanja sniženja nezaposlenosti.

Kvalitetnim i učinkovitim naukovanjima u okviru kojih polaznici stječu vještine i iskustvo vezano uz posao, uče kroz rad i stječu praktične kompetencije, olakšat će se ulazak mladih na tržište rada, kao i karijerno napredovanje odraslih, zbog novih zapošljavanja.

Odredbama Zakona o obrtu⁵¹ i pripadajućih podzakonskih akata uveden je sustav obrazovanja za vezane obrte (Jedinstveni model obrazovanja - JMO). Sustav obrazovanja za vezane obrte temelji se na naukovanju koje se provodi u gospodarskim subjektima te kao takav sadrži obilježja dualnog obrazovanja prilagođenog nacionalnom kontekstu. Naukovanje traje tri godine, a ukupan broj sati nastave razlikuje se ovisno o zanimanju. Međutim, svi programi obvezno uključuju 2.600 sati praktične nastave (900 + 900 + 800) koja se većim dijelom provodi u gospodarskom subjektu, odnosno kod obrtnika ili kod pravne osobe. Stručno-teorijski dio te praktična nastava i vježbe naukovanja sadržajno su i organizacijski povezani. Stručna teorija integrirana je u praktičnu nastavu i vježbe. Predmeti stručne teorije nastali su integrativnim programiranjem, odnosno veći broj predmeta sveden je na manji broj područja koja obuhvaćaju neophodne i korisne sadržaje za praktičnu primjenu teorijskih znanja.

Osim osiguranja relevantnog zakonskog okvira za poticanje obrazovanja temeljenog na naukovanju, provode se projekti bespovratnih potpora kroz stipendiranje učenika u deficitarnim obrtničkih zanimanjima, odnosno dodjeljuju se bespovratne potpore gospodarskim subjektima koji primaju učenike na naukovanje.

---

⁵¹ NN, br. 143/13

Podizanje kvalitete, relevantnosti i atraktivnosti programa obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja

Ulaskom u EU pred RH stavljaju se izazovi europskih politika koje, između ostalog, uvelike utječu na daljnji razvoj sustava obrazovanja odraslih.

Donošenjem novog Zakona o obrazovanju odraslih otklonit će se nedostaci postojećeg sustava obrazovanja odraslih s ciljem usklađivanja sustava obrazovanja odraslih s važećim zakonodavno-normativnim rješenjima u redovitom strukovnom obrazovanju. Uspostavit će se sustav osiguravanja kvalitete kako bi, programi obrazovanja kojima se stječe kvalifikacija bili usklađeni sa standardima kvalifikacija iz Registra HKO-a, a programi obrazovanja kojima se stječu skupovi ishoda učenja sa skupovima ishoda učenja iz Podregistra skupova ishoda učenja HKO-a.

U sklopu IV. ciklusa Implementacije Europske Agende za obrazovanje odraslih (2017.-2019.), napisat će se Kurikulum za razvoj temeljnih vještina odraslih osoba, u kojem će biti objedinjeni ishodi učenja usmjereni na podizanje razine digitalne, čitalačke i matematičke pismenosti (osnovna razina) po kojem će ustanove za obrazovanje odraslih provoditi nastavu usmjerenu na podizanje razine digitalne, čitalačke i matematičke pismenosti odraslih osoba s niskim kompetencijama.

Implementacijom "Novih prilika za odrasle" planira se utjecati na povećanje uključenosti slabije obrazovane populacije u sustav obrazovanja odraslih kako bi podigli razinu svojih temeljnih vještina. S obzirom da se radi o populaciji koja se iz više razloga (materijalne, psihološke i strukturne prepreke) teško uključuje u proces obrazovanja, cijelu provedbu "Novih prilika za odrasle" osmislić će se na način da ciljna skupina u što većem broju bude obuhvaćena kvalitetnim obrazovanjem.

Poduzimat će se aktivnosti u cilju povećanja uključenosti odraslih osoba u cjeloživotno učenje. Ishodi cjeloživotnog učenja trebaju ponajprije voditi k ostvarivanju i razvoju osobnih potencijala i biti važnim elementom aktivnoga građanstva, a usto omogućiti bolju zapošljivost pojedinca, odnosno povećanje njegove konkurentnosti na tržištu rada. Dinamičnost, prilagodljivost i kompetitivnost razvijenijih („učećih“) društava utemeljenih na znanju povezane su sa stupnjem uključenosti građana u raznolike oblike cjeloživotnog učenja i kvalitetom procesa obrazovanja. Osim što je poželjno da pojedinci neprestano uče, to vrijedi i za organizacije. Važno je da i one neprestano uče ili podržavaju učeće okruženje – unutar gospodarstva, ali i unutar javne, državne i lokalne uprave.

U narednom razdoblju planira se provedba niza mjera i aktivnosti vezanih uz povećanje participacije odraslih osoba u cjeloživotnom učenju, a između ostalih, i provedbu osnovnog obrazovanja odraslih i osposobljavanja za jednostavnije poslove u zanimanjima, čija je svrha da se odraslim polaznicima koji nisu završili osnovnu školu u sustavu obrazovanja odraslih financira pohađanje programa osnovnog obrazovanja odraslih, sukladno Nastavnome planu i programu za osnovno obrazovanje odraslih⁵² te programa osposobljavanja za jednostavnije poslove u zanimanjima, i to u redovitoj i konzultativno-instruktivnoj nastavi.

Isto tako, s obzirom na zastarjelost trenutačno važećega Nastavnoga plana i programa za osnovno obrazovanje odraslih, u pripremi je izrada novoga programa osnovnog obrazovanja odraslih, a u vezi s provođenjem osnovnog obrazovanja odraslih i osposobljavanja za jednostavnije poslove u zanimanjima koji će omogućiti implementaciju modernih metoda poučavanja i stjecanje ishoda učenja primjerenih potrebama pojedinaca u suvremenom društvu i osnovnih znanja i vještina kao podloge za daljnje učenje i zapošljavanje.

---

⁵² NN, br. 136/03

Unaprjeđenje kvalitete i relevantnosti studijskih programa te zastupljenosti stručne prakse

Velik broj studijskih programa koji se u RH izvodi i njihova neusklađenost s potrebama gospodarstva i društva upućuje na nužnost racionalizacije broja studijskih programa, pri čemu je ključno osnažiti instrumente kojima bi se usmjerilo njihovo usklađivanje s realnim potrebama gospodarstva i društva. Stoga će Ministarstvo znanosti i obrazovanja (MZO) provoditi aktivnosti u svrhu unaprjeđenja kvalitete i relevantnosti studijskih programa uz primjenu alata HKO-a.

Budući da postojeće stanje ukazuje na potrebu za većim intervencijama u razvoj sustava osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete znanosti i visokog obrazovanja, donijet će se novi Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. U okviru prijedloga novog Zakona predlaže se unaprjeđenje postupaka vanjskog vrednovanja studijskih programa koji trebaju biti usklađeni sa standardima kvalifikacija iz Registra HKO-a.

U skladu s predloženim zakonskim izmjenama, planira se i objava otvorenog poziva za provedbu reformskih projekata, sufinanciranih iz ESF, u okviru kojih će potencijalni izvođači studijskih programa izrađivati prijedloge standarda kvalifikacija, kao zajedničkih standarda kvalitete, odnosno podloge za razvoj kvalitetnih i relevantnih studijskih programa te alata za unaprjeđenje akreditacijskog postupka.

Budući da je izgradnja sustava kvalitete na temelju standarda kvalifikacija višegodišnji reformski proces, dosad su već provedeni projekti sufinancirani iz ESF-a, u sklopu kojih su izrađeni prijedlozi standarda kvalifikacija (i standarda zanimanja kao alata za njihovo usklađivanje s potrebama na tržištu rada). Da bi se rezultati provedenih projekata zaista i mogli primijeniti, prijedloge standarda kvalifikacija (i zanimanja) vrednovat će nadležna sektorska vijeća, a slijedom pozitivnog vrednovanja standardi kvalifikacija (i zanimanja) bit će upisani u Registar HKO-a, čime će biti omogućena njihova primjena kao ključnog alata u unaprjeđenju kvalitete i relevantnosti studijskih programa.

Unaprijedit će se kvaliteta i zastupljenost stručne prakse u studijskim programima. Naime, u Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije ukazano je kako se u dijelu studijskih programa uočava nedostatak studentske prakse. Nadalje, naglašava se kako studijskim programima i dalje nedostaju metode kojima se razvijaju transverzalne kompetencije kao što su vještina komunikacije i predstavljanja, vještina upravljanja ili poduzetnost. Kvalitetno izvođenje stručne prakse za mnoge je studije preduvjet stjecanja kompetencija pa time i preduvjet bolje zapošljivosti studenata i njihove bolje pripremljenosti za zahtjeve budućih poslodavaca.

Na temelju rezultata analize zastupljenosti stručne prakse u visokom obrazovanju koju je Ekonomski institut u Zagrebu izradio u listopadu 2016., objavit će se poziv za prijavitelje izvođenja stručne prakse za što su sredstva osigurana u sklopu OPULJP „Razvoj i unaprjeđenje modela učenja kroz rad te provedba unaprjeđenog modela stručne prakse u visokom obrazovanju“. Ukupna vrijednost poziva iznosi 100 milijuna kuna (EU i DP), a projekte će provoditi visoka učilišta. Aktivnosti se odnose na: razvoj modela stručne prakse kroz izradu ishoda učenja i postupaka za vrednovanje stečenih ishoda učenja; unaprjeđenje kvalitete stažiranja/pripravništva kroz izradu programa stažiranja/pripravništva razrađenih kroz ishode učenja i postupke za vrednovanje stečenih ishoda učenja; unaprjeđenje sustava mentorstva i stručne prakse i provedbu stručne prakse (uspostava/unaprjeđenje rada centara za razvoj karijere na visokim učilištima i poticanje za uključivanje poslodavaca u programe stručne prakse).

Unaprjeđenje učinkovitosti financiranja visokog obrazovanja

Detaljnou komparativnom analizom utvrdit će se prednosti i nedostaci prvog i drugog ciklusa programskog financiranja kako bi se uspostavila konceptualna podloga za treći ciklus programskog financiranja visokog obrazovanja. Uspostavit će se Povjerenstvo u koje će biti uključeni svi dionici

sustava (studenti, predstavnici socijalnih partnera, javnih visokih učilišta i MZO), a koje će imati zadatak razviti konceptualnu podlogu i smjernice za unaprjeđenje programskog financiranja odnosno prijedlog novih programskih ugovora koji bi trebali uključiti, osim komponente visokog obrazovanja, i znanstvenu komponentu.

Po isteku trajanja Odluke o višegodišnjem financiranju visokog obrazovanja, krajem akademske godine 2017./2018. donijet će se nova Odluka Vlade kojom će se, nakon konzultativnog procesa s dionicima, javnim visokim učilištima, propisati pravila financiranja subvencija školarina studenata na javnim visokim učilištima.

MZO je započelo dogovore s EK o mogućnostima korištenja mehanizama tehničke pomoći i razmjene iskustva i znanja među državama članicama u ovom relativno novom području suradnje u okviru suradnje među nositeljima obrazovnih politika. U studenome 2018., u Zagrebu će se održati radionica kroz suradničko učenje (*eng. peer learning activity - PLA*) o programskom financiranju u su-organizaciji MZO i EK. S obzirom na to da se programsko financiranje kao tema izvrsno uklapa u novu strategiju EU u području visokog obrazovanja, donesenu 2017., u okviru radnog programa Radne skupine za visoko obrazovanje, predviđena je i tematska cjelina posvećena učinkovitom financiranju i upravljanju u visokom obrazovanju. U sklopu PLA istražiti će se i mehanizmi održivog sufinanciranja mreža europskih sveučilišta kao nove inicijative koja se pokrenula na europskoj razini, a za koju će trebati osigurati i dodatne izvore nacionalnog sufinanciranja.

Razmotrit će se korištenje instrumenta savjetovanja s drugim državama članicama (*eng. peer counseling*) kojim bi RH zatražila savjetodavnu pomoć odabranih država članica EU koje su se pokazale uspješnim u programskom financiranju visokog obrazovanja. Izrađeni koncepti bi se raspravili s međunarodnim stručnjacima iz odabranih zemalja. Izradit će se i projektna dokumentacija za financiranje unaprjeđenja programskog financiranja kroz ESF. Predviđa se usporedno djelovanje na dvije razine. Kroz izravnu dodjelu sredstava MZO-a financirat će se izrada strukturnih instrumenata (programskih ciljeva) koji su preduvjet za uspješno programsko financiranje, a kroz otvoreni poziv visokim učilištima financirat će se ostvarivanje strateških ciljeva na nacionalnoj i na institucionalnoj razini.

Pokazatelj uspješnosti pregovora MZO i javnih visokih učilišta bit će sklopljeni programski ugovori koji povezuju sredstva za financiranje visokih učilišta s programskim ciljevima i strateškim upravljanjem. Temeljem dogovorenih koncepata i pravila financiranja, MZO će sklopiti programski ugovor sa svakim javnim visokim učilištem te će programskim ugovorom dogovoriti koje ciljeve u kojim vremenskim rokovima visoko učilište, uz alocirana sredstva, treba ostvariti.

4.2.2. Provedba kurikularne reforme

Priprema i provedba pilot faze kurikularne reforme

Eksperimentalni program je prvi korak prema ostvarenju cilja cjelovite kurikularne reforme, a to je uspostavljanje usklađenog i učinkovitog sustava odgoja i obrazovanja koji odgovara zahtjevima modernog i za život potrebnog obrazovanja s naglaskom na usmjerenost odgoja i obrazovanja u RH prema razvoju generičkih kompetencija.

Cilj eksperimentalnog programa je provjera primjenjivosti novih kurikuluma i suvremenih metoda rada u svrhu povećanja kompetencija učenika u rješavanju problema te podizanja razine svih vrsta pismenosti. Naglasak u ovom procesu je na osnaživanju učitelja i nastavnika kroz stručna usavršavanja i stalnu podršku.

Eksperimentalni program provodit će se u 1. i 5. razredu osnovne škole u svim nastavnim predmetima, dok će u 7. razredu biti uključeni programi Biologije, Kemije i Fizike. U srednjim školama eksperimentalni program provodit će se u 1. razredu gimnazija u svim nastavnim predmetima te u 1. razredu strukovnih škola s četverogodišnjim programima u općeobrazovnim predmetima.

Provedba eksperimentalnog programa obuhvaća sljedeće aktivnosti: stručna usavršavanja odgojno obrazovnih radnika za provedbu eksperimentalnog programa, savjetodavni posjete školama; izradu metodičkih priručnika za učitelje i digitalnih obrazovnih sadržaja za 1. i 5. razred osnovne škole i 1. razred srednje škole; izradu online interaktivne baze s prikazima kurikuluma i ishodima učenja; opremanje odgojno obrazovnih ustanova/škola za provedbu eksperimentalnog programa; izradu banke zadataka za prvu fazu uvođenja hibridnog vrednovanja.

Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola

U svrhu podizanja razine digitalne pismenosti kroz više projekata informatizacije školskog sustava provodi se Program e-Škole. Program se sastoji od provedbe pilot projekta e-Škole čija je provedba započela 2015. i traje do 2018., a druga faza, čija se provedba planira u razdoblju od 2019. do 2022., obuhvatit će sve škole u RH i temeljit će na rezultatima pilot projekta. Škole u pilot projektu (njih 151), opremljene su s dva različita tipa učionica (prezentacijskom opremom (PC računalom, monitorom s funkcijom dodira, zvučnicima) te interaktivnom, uključujući i 30 tableta). U svim školama opremljeno je nastavno i nenastavno osoblje. Jedna od ključnih aktivnosti za ostvarenje projekta je sustavno uvođenje informacijsko-komunikacijske tehnologije u proces učenja i poučavanja i izrada digitalnih obrazovnih sadržaja. Cilj je integracija suvremenih metoda učenja i poučavanja u obrazovni proces.

4.3. Održivost javnih financija

4.3.1. Jačanje okvira za upravljanje javnim financijama i provedbu fiskalne konsolidacije

Unaprjeđenje fiskalnog okvira

U cilju potpune prilagodbe nacionalnog zakonodavstva odredbama Pakta o stabilnosti i rastu, izrađen je i uskoro se planira poslati u vladinu proceduru Nacrt prijedloga zakona o fiskalnoj odgovornosti. Njime su u potpunosti usklađena numerička fiskalna pravila, a koja se odnose na pravilo strukturnog salda, pravilo rashoda te pravilo javnog duga. Zakon propisuje i pravilo visine manjka za projekcije državnog proračuna, koje je do sada bilo propisano odredbama Zakona o proračunu⁵³, a s ciljem jačanja pouzdanosti projekcija državnog proračuna za srednjoročno razdoblje. Novim Zakonom je definirana i obveza pridržavanja preporuka Vijeća EU za vrijeme trajanja postupka u slučaju prekomjernog proračunskog manjka, a u svrhu rješavanja stanja prekomjernog proračunskog manjka i javnog duga. Također su propisane i procedure u slučaju da Vlada ili Povjerenstvo za fiskalnu politiku utvrde rizik značajnih odstupanja od fiskalnih pravila definiranih Zakonom. Ovim Zakonom nastavlja se s jačanjem neovisnosti Povjerenstva za fiskalnu politiku koje je definirano kao stalno, neovisno i samostalno državno tijelo. Na ovaj način Povjerenstvu se daje jača uloga supervizora nad primjenom Zakona o fiskalnoj odgovornosti⁵⁴, ali i nad provođenjem fiskalne politike države u cijelosti, sve s ciljem unaprjeđenja sustava javnih financija.

⁵³ NN, br. 87/08, 136/12 i 15/15

⁵⁴ NN, br. 139/10 i 19/14

Poboljšanje proračunskog planiranja, kontrole izvršavanja rashoda i unaprjeđenje fiskalne statistike

U pripremi su izmjene i dopune Zakona o proračunu kojima se planira ojačati proračunsko planiranje, kontrola izvršavanja rashoda te unaprijediti fiskalna statistika. Naime, Zakonom se proširuje sadržaj Smjernica ekonomske i fiskalne politike koje će obuhvaćati i višegodišnje proračunske ciljeve iskazane pokazateljima manjka/viška općeg proračuna, javnog duga i visine prihoda i rashoda općeg proračuna; projekcije po vrstama prihoda i rashoda općeg proračuna na temelju fiskalnih učinaka nepromijenjenih zakona, drugih propisa i akata planiranja te opis predviđenih promjena u zakonskim i drugim propisima s fiskalnim učinkom u srednjoročnom proračunskom razdoblju. Također se ističe važnost osiguravanja objektivnih makroekonomskih i fiskalnih projekcija, kao i nužnost obrazlaganja njihovog značajnog odstupanja od projekcija EK. Isto tako, u svrhu unaprjeđenja fiskalne statistike uspostaviti će se i učinkovitiji sustav financijskog i statističkog izvještavanja, posebno onih izvanproračunskih korisnika koji ulaze u sektor opće države prema ESA 2010 metodologiji. Nadalje, Zakonom će se propisati i obveza objave informacija o potencijalnim obvezama sa značajnim učinkom na proračun, kao i obveza definiranja sadržaja, vremenskog razdoblja te obuhvata i načina objave informacija o učincima poreznih rashoda na prihode. Isto tako, predviđeno je i da će se propisati način praćenja i objave fiskalnih podataka za opći proračun prema metodologiji ESA 2010.

Osiguranje strože provedbe preporuka državne revizije

Novim Zakonom o Državnom uredu za reviziju (DUR) osigurat će se stroža provedba preporuka DUR-a s ciljem osiguravanja zakonitog, namjenskog i svrhovitog korištenja proračunskih sredstava, kao i učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola. Naime, prema Izvješću o radu DUR-a za 2017., čak 31,8% naloga i preporuka koje je DUR dao nije izvršeno (u 2016. 27,9%). Stoga će se ovim Zakonom detaljnije razraditi postupanje nakon završene revizije s posebnim naglaskom na obveze revidiranog subjekta. Uvest će se prekršajne sankcije u slučajevima nepostupanja u skladu s nalazima i preporukama DUR-a. Također se jasnije određuje tko su subjekti revizije i što obuhvaća postupak revizije, produžuje se rok za dostavu izvješća o obavljenoj reviziji godišnjeg izvještaja o izvršenju DP, uvodi se mogućnost angažiranja posebnih stručnjaka kao vanjskih suradnika radi rješavanja specifičnih pitanja te se detaljnije pojašnjavaju obveze zaposlenika u DUR-u.

4.3.2. Poticanje demografske obnove

Demografska obnova i obiteljska politika

RH se suočava s vrlo nepovoljnim demografskim kretanjima koja su, nesumnjivo, dugoročna prijetnja daljnjem sveopćem razvoju zemlje, stoga je demografski razvoj od primarnog značaja za RH te zahtijeva sveobuhvatne i usklađene mjere svih TDU. Vlada je prepoznala i stavila obitelj u središte društvenog interesa. Jedna od postavljenih zadaća je osnaživanje obitelji za podizanje djece, kao i poboljšanje materijalne situacije obitelji. Naime, u RH su izražene promjene dobne strukture stanovništva koje se ogledaju u stalnom padu broja novorođene djece i zastupljenosti mlađeg stanovništva u ukupnom broju stanovnika nasuprot rastu broja starijeg stanovništva, osobito onog izvan radne dobi. Stoga je prisutan negativni prirodni prirast, negativni saldo neto migracija i pad ukupnog broja stanovnika. RH se ubraja u skupinu država članica EU koje bilježe istodobni prirodni pad i negativni saldo migracija. Loša demografska situacija odražava se na cijeli niz društvenih i socijalnih kretanja u zemlji. S obzirom na navedeno, kao i intenzivno recentno iseljavanje mladih i obrazovanih, izravnim i neizravnim mjerama populacijske politike utjecat će se na porast nataliteta, s dugoročnim ciljem uravnoteženja dobne strukture i održanja prostorne ravnoteže stanovništva u smjeru povećanja udjela mlađeg stanovništva.

Obiteljska i populacijska politika, kroz sustav obiteljskih potpora, imaju kao prioritetan cilj osnaživanje obitelji u podizanju djece, počevši od roditeljskog dopusta do prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi skrbi o djetetu, mjesečnih novčanih naknada, jednokratnih pomoći i poreznih olakšica.

U cilju stvaranja povoljnijeg okruženja i financijskih uvjeta za obitelji s novorođenom djecom, kao jednu u nizu mjera cjelokupne obiteljske i populacijske politike, 1. srpnja 2017. stupio je na snagu Zakon o izmjenama Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama⁵⁵. Unaprjeđenje sustava potpora odnosi se prvenstveno na povećan maksimalni iznos naknade plaće koja se isplaćuje za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za zaposlene i samozaposlene roditelje, s 80 % na 120 % proračunske osnovice te naknada plaće za vrijeme roditeljske poštude od rada za roditelje koji ostvaruju drugi dohodak, roditelje poljoprivrednike i nezaposlene roditelje i tijekom roditeljske brige o novorođenom djetetu majke izvan sustava rada, s 50 % na 70% proračunske osnovice. Pored spomenutih naknada, radi se i na izmjeni Zakona o doplatku za djecu⁵⁶ u cilju povećanja visine dohodovnog cenzusa (ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno).

Uz navedeno kontinuirano se ulaže u politike koje pomažu usklađivanju između posla i obiteljskog života, odnosno na poboljšanje dostupnosti usluga za roditelje i djecu uključenu u programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, kako bi se svakom djetetu u RH osigurale jednake mogućnosti neovisno o mjestu stanovanja ili socioekonomskom statusu njegove obitelji.

Također se provode poticajne mjere za poboljšanje kvalitete stanovanja. Cilj je stvoriti uvjete za poboljšanje kvalitete stanovanja što šireg kruga građana i ciljanih grupa te time doprinijeti sprečavanju socijalne isključenosti ranjivih skupina stanovništva.

Društveno poticana stanogradnja (POS) provodi se već niz godina uz participiranje javnih sredstava za izgradnju stanova, odnosno stambenih zgrada te se kroz program omogućuje prodaja stanova uz obročnu otplatu po pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate. Nositelji investitorskih poslova u vezi s izgradnjom i prodajom stanova su Agencija za posredovanje nekretninama (APN) i neprofitne pravne osobe koji u skladu s predvidivim javnim sredstvima i stambenim potrebama planiraju izgradnju stanova u određenom opsegu na osnovi objedinjenih planova.

U pripremi je novi Zakon o subvenciji stambenih kredita. Novina u ovom Zakonu će biti da ukoliko obitelj dobije/usvoji dijete u vremenu dok mu traje sufinanciranje rate kredita, sufinanciranje se može produžiti. Također je kao novina predviđena i kupnja rabljenog stana ili kuće čime se omogućava kupnja nekretnine i u sredinama u kojima nema novih stanova na tržištu.

U nastavku se daje prikaz tipova kreditiranja koji se provode kao poticajne mjere za poboljšanje kvalitete stanovanja:

- Kreditiranje gradnje stanova - dio sredstava (poticaji) osigurava se iz DP, dio osigurava JLS, a ostatak sredstava pribavljaju kupci stanova putem vlastitog učešća i kredita banke. U razdoblju 2018.-2020., u planu je izgradnja 1.571 stana i to: 2018. - 582 stana, 2019. - 417 stanova i 2020. - 572 stana. Cilj je do kraja 2020. po programu POS-a izgraditi ukupno 9.603 stana ili 45,73 % od ukupnih potreba prema iskazanim potrebama JLS-a iz lipnja 2009. godine.
- Kreditiranje izgradnje obiteljskih kuća - Programom „B“ kreditira se dio troškova izgradnje, dok drugi dio sredstava osiguravaju poslovne banke; a Programom „C“ regulira se financiranje

⁵⁵ NN, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13 i 154/14

⁵⁶ NN, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08– Odluka Ustavnog suda RH, 61/11, 112/12 i 82/15

građevinskog materijala za izgradnju obiteljskih kuća. Cilj je do kraja 2020. odobriti ukupno 79 kredita.

- Kreditiranje po modelu POS PLUS - poticanje prodaje novoizgrađenih stanova na tržištu nekretnina, uz korištenje sredstava DP i to odobravanjem zajmova za kupnju stana javnim sredstvima te sklapanjem i praćenjem provedbe ugovora o zajmu, a u suradnji s poslovnim bankama i stambenim štedionicama s kojima APN sklapa sporazum o poslovnoj suradnji u pogledu kreditiranja u realizaciji programa, odnosno odobravanja stambenih kredita građanima.
- Davanje stanova u najam - omogućena je izgradnja stanova namijenjenih za najam i na taj način rješava se stambena potreba onih građana koji nisu u mogućnosti kupiti stan. Daje se mogućnost kupnje na način da se najmoprimcima za vrijeme trajanja najma omogućava kupnja stana pri čemu im se do tada uplaćena najamnina priznaje u cijenu stana. U planu je i bitno povećanje ovog programa za što je u DP potrebno osigurati i dodatna financijska sredstva. Dio sredstava za gradnju stanova za najam trebali bi osigurati i Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP) i Ministarstvo obrane RH (MORH) te gradovi u okviru svojih proračuna. Gradnjom najamnih stanova gradovi bi riješili potrebe za stanovanjem deficitarnih zanimanja te zadržali u RH visoko obrazovane kadrove (liječnike, profesore, znanstvenike). U izradi je novi program POS-a za te namjene.
- Subvencioniranje stambenih kredita – planira se daljnje sufinanciranje kupnje prve nekretnine, sa ciljnom skupinom mlađih obitelji. Za navedeno je u pripremi novi Zakon o subvenciji stambenih kredita.

Kako bi poboljšala gospodarska i društvena situacija te smanjila stopa nezaposlenosti i siromaštva u pet županija RH (istočna Hrvatska) koje su neproporcionalno pogođene siromaštvom i iseljavanjem pokrenut je Projekt Slavonija, Baranja i Srijem.

Podizanje socijalne sigurnosti obitelji s djecom te osiguranje kvalitetne usluge skrbi o djeci rane i predškolske dobi i promicanje ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života

Doplatak za djecu u RH, kao oblik novčanog primanja roditelja i drugih zakonom određenih osoba ima obilježje novčane potpore u svrhu uzdržavanja i odgoja djece. Zakon o doplatku za djecu temelji se na načelu socijalne osjetljivosti odnosno pružanju potpore korisnicima s uzdržavanom djecom kojima prosječni mjesečni dohodak po članu kućanstva, ostvaren u prethodnoj godini, ne prelazi iznos od 50% proračunske osnovice. Imajući u vidu nepovoljna demografska kretanja s kojima se RH i nadalje suočava potrebno je poduzeti dodatne napore u smjeru povećanja nataliteta u RH, kao i daljnjih mjera kojima se kroz pravni i financijski sustav osnažuje i podupire obitelj te pruža potpora skrbi o djeci. U tom cilju, doplatka za djecu, kao izravna mjera poticanja nataliteta značajan je doprinos društva podmirivanju troškova podizanja djece. Unaprjeđenjem zakonske regulative u području doplatka za djecu omogućit će se podizanje razine dohodovnog cenzusa kao uvjeta za ostvarivanje prava na doplatka za djecu sa 50% na 70% proračunske osnovice, kako bi se proširio krug potencijalnih korisnika doplatka za djecu te time i djece za koju se ostvaruje pravo na doplatka za djecu, kao i potencijalnih korisnika pronatalitetnog dodatka koji ostvaruju korisnici doplatka za djecu za treće i četvrto dijete.

Proširenjem kruga potencijalnih korisnika doplatka za djecu, kao i pronatalitetnog dodatka pružila bi se dodatna pomoć obiteljima u pojačanoj brizi o djeci te proizveo značajan pozitivan socijalni učinak kroz poboljšanje statusa budućih korisnika doplatka za djecu koji će to pravo moći koristiti, kao i učinak u odnosu na ukupna pronatalitetna kretanja te održanje i podizanje socijalne sigurnosti obitelji s uzdržavanom djecom. Upravo se predloženom mjerom ublažava kriterij za ostvarivanje doplatka za djecu te ista predstavlja značajan pomak u osiguranju povoljnijih uvjeta za uzdržavanje i odgoj djece, posebice imajući u vidu da od 2006. nije povećan dohodovni cenzus te je zbog njegovog zadržavanja

na 50% proračunske osnovice smanjen broj korisnika doplatka za djecu. Slijedom navedenog, prema predloženim izmjenama očekuje se povećanje broja korisnika doplatka za djecu do 50% odnosno do 150.000 djece koje bi bile obuhvaćene ovim promjenama.

Način ostvarenja ove mjere planiran je kroz izmjene i dopune Zakona o doplatku za djecu. Ocjenjuje se da će ovo rješenje proizvesti značajan pozitivan socijalni učinak kroz poboljšanje statusa budućih korisnika doplatka za djecu koji će to pravo moći koristiti, kao i učinak u odnosu na ukupna pronatalitetna kretanja te održanje i podizanje socijalne sigurnosti obitelji s uzdržavanom djecom.

U cilju demografske obnove, posebno manje naseljenih područja, potrebno je osigurati kvalitetne i dostupne mjere/usluge koje bi zadovoljile potrebe obitelji s djecom rane i predškolske dobi te na taj način stvoriti preduvjete za njihov ostanak u zajednici.

Program podrške poboljšanju materijalnih uvjeta u predškolskim ustanovama/dječjim vrtićima ima za cilj, između ostalog, promicati i koordinirati sustavne mjere u dječjim vrtićima kojima bi se pokazala briga za najmlađu populaciju i najreproduktivniju skupinu roditelja. S tim u vezi, jedna od mjera demografske revitalizacije RH je osiguranje institucijskog zbrinjavanja sve djece predškolske dobi na području JLS. Program je koncipiran kao odgovor na razvojne prioritete lokalne razine te će se sredstvima predviđenim za provedbu Programa pomoći osnivačima dječjih vrtića/JLS, u provedbi projekata. Ulaganje u objekte dječjih vrtića pridonijet će poboljšanju materijalnih uvjeta, kao i podizanju kvalitete pedagoških standarda te ravnomjernijoj dostupnosti programa ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Kao odgovor na potrebu osiguranja institucijskog zbrinjavanja sve djece predškolske dobi na području JLS (gradova i općina), MDOMSP je objavilo Poziv za prijavu projekata koji pridonose poboljšanju materijalnih uvjeta u predškolskim ustanovama/dječjim vrtićima, pa će se u 2018. sufinancirati izrada projektne dokumentacije, izgradnja/nastavak izgradnje ili nadogradnja objekata, sanacija, rekonstrukcija, adaptacija objekata ili dijela objekata, opremanje fiksnom opremom, uređenje okoliša, uređenje vanjskih terena te energetska obnova objekata. Objavljen je i Poziv za prijavu projekata za unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te su osigurana sredstva za zapošljavanje i edukaciju odgojitelja, stručnih suradnika, stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog smjera te pomoćnog osoblja, opremanje i najam prostora mobilnom opremom te razvoj posebnih programa u svrhu uvođenja produljenog rada dječjih vrtića.

Jedan od ključnih izazova kvalitetnog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja je organizacija rada dječjih vrtića koja prati potrebe zaposlenih roditelja pa je tako jedna od planiranih mjera obiteljske i demografske politike unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koje podrazumijeva produljeno radno vrijeme dječjih vrtića s ciljem omogućavanja bolje ravnoteže obiteljskog i poslovnog života. Produljenje radnog vremena predškolskih ustanova/dječjih vrtića podrazumijeva produljeni boravak, poslijepodnevni rad i/ili smjenski rad dječjeg vrtića. Rezultat provedbe ove aktivnosti bit će povećanje dostupnosti predškolskih ustanova/dječjih vrtića te dostupnost kvalitetnih programa i povećanje obuhvaćenosti djece programima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

4.3.3. Unaprjeđenje sustava socijalnih naknada

Unaprjeđenje zakonodavnog okvira u području sustava socijalnih naknada

Rizik od siromaštva i socijalne isključenosti, iako u opadanju, i dalje je visok, posebice za određene skupine građana: djecu, starije osobe i osobe s invaliditetom. Stopa rizika od siromaštva smanjena je za 0,1 postotni bod u odnosu na 2015. i u 2016. i iznosi 19,9%, odnosno prema konačnim rezultatima 826.097 osoba u RH živi u riziku od siromaštva.

Prema pokazatelju „Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti“ razvidno je njegovo smanjenje sa 29,9% u 2013. do 27,9% u 2016. (u usporedbi s EU 23,5%). Od toga su korisnici zajamčene minimalne naknade (ZMN) činili u 2016. oko 14% od ukupnog broja osoba u riziku od relativnog siromaštva. To je iz razloga što je linija za utvrđivanje osoba u riziku od siromaštva znatno viša od dohodovnog cenzusa za ostvarivanje zajamčene minimalne naknade te je potrebno poboljšati adekvatnost (visinu) iste na način da omogućuje značajnije smanjenje jaza siromaštva ili izlazak iz siromaštva. Također, istraživanja/praksa pokazuju da je potrebno poboljšati obuhvat ZMN-om na način da je naknada dostupna svima u potrebi koji su bez dovoljnih financijskih resursa. Dodatno je uočena potreba poboljšanja korištenja navedenog prava, jer su istraživanja pokazala da određeni broj osoba iz različitih razloga ne koriste prava za koje ispunjavanju uvjete.

U sustavu socijalne skrbi ostvaruje se najveći broj naknada i usluga namijenjenih siromašnim i socijalno isključenim osobama te drugim osobama koje su u stanju socijalno-zaštitne potrebe. Jedan od osnovnih preduvjeta za jednostavniji, dostupniji, transparentniji i adekvatniji sustav socijalnih naknada je poboljšanje zakonodavnog okvira koji uređuje područje socijalnih naknada.

U cilju unaprjeđenja sustava izradit će se novi Zakon o socijalnoj skrbi temeljem dostupnih analiza i istraživanja, prijedloga provedbenih tijela i korisnika te socijalnih partnera na način da se poboljša adekvatnost socijalnih naknada i osigura usklađivanje sa minimalnom plaćom i stupnjem (indeksom) razvijenosti JLP(R)S. Na navedeni način omogućit će se veći obuhvat korisnika, odnosno dostupnost predmetnih naknada. Također, provodit će se i nenormativne mjere u svrhu poboljšanja transparentnosti i dostupnosti naknada kroz unaprjeđenje IT, poboljšanje protoka informacija i njihove veće dostupnosti. Uz veću koordinaciju s JLP(R)S te osiguravajući korisnicima dostupne kvalitetne socijalne usluge, promjena zakonskog okvira treba pridonijeti smanjenju broja osoba u riziku od siromaštva, posebice djece, starijih osoba te osoba s invaliditetom. U konačnici, ovisno o zakonodavnom rješenju i suradnji sa socijalnim partnerima, poboljšala bi se koordinacija i transparentnost socijalnih naknada i osigurao bolji obuhvat korisnika koji će pravo na naknade ostvariti primjenom novog Zakona o socijalnoj skrbi.

Integracija upravljanja socijalnim naknadama

U RH je prisutna regionalna neujednačenost i nedovoljna koordiniranost socijalnih naknada koje se isplaćuju na razini JLP(R)S. Daljnjim ulaganjem u integraciju podataka o socijalnim naknadama osigurat će se transparentan sustav s dostupnim podacima o vrsti i iznosu naknada za svakog korisnika.

Socijalne naknade u sustavu socijalne skrbi i u sustavu socijalne zaštite nisu transparentne, odnosno, iako je jasno koje se socijalne naknade osiguravaju s nacionalne i lokalne razine, ne postoji jedinstveni sustav koji bi osigurao transparentnost podataka o socijalnim naknadama koje isplaćuju JLP(R)S i efikasnu usporedbu svih isplaćenih naknada s nacionalne i lokalne razine.

Stoga je cilj osigurati transparentan sustav socijalnih naknada s dostupnim podacima o vrsti i iznosu naknada za svakog korisnika. Cjelovit uvid u podatke o socijalnim naknadama koje građanin prima ili ima mogućnosti primati bilo sa nacionalne ili lokalne razine, bit će podloga za preporuke i smjernice za bolje ciljanje naknada i programa, odnosno kreiranje učinkovitijih socijalnih politika radi bolje distribucije sredstava i smanjenja siromaštva.

S obzirom na velik broj naknada koje osiguravaju JLP(R)S, kao i značajan iznos sredstava koje JLP(R)S ulažu u područje socijalne zaštite, kroz prikupljanje podataka i obradu prema ESSPROS metodologiji osigurat će se uvid u sustav socijalne zaštite na lokalnoj i regionalnoj razini. Analiza navedenih podataka i preporuke omogućit će kreiranje politika kojima će se utjecati na ujednačavanje regionalnih razlika na području RH.

U skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi⁵⁷ JLP(R)S su dužne voditi evidenciju i dokumentaciju o ostvarivanju prava u sustavu socijalne skrbi, kao i drugih prava iz socijalne skrbi utvrđenih općim aktima JLP(R)S-a te su dužne o tome dostavljati izvješća. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije te načinu i rokovima dostave izvješća JLP(R)S će se prilagoditi novim načinima prikupljanja izvješća o socijalnim naknadama u elektronskom obliku u skladu s ESSPROS metodologijom.

Provođenjem ove mjere omogućit će se elektronička razmjena podataka o socijalnim naknadama JLP(R)S-a što će učiniti sustav transparentnim, funkcionalnim i ekonomičnim, a kako bi se spriječili eventualni rizici nepotpunih ili netočnih podataka obavljat će se usporedbe sa sustavom izvještavanja MF i DZS.

Osiguranje e-usluga iz sustava socijalne zaštite

Kako bi se građanima omogućio ekonomičan i jednostavan pristup uslugama iz područja socijalne zaštite nastavit će se aktivnosti na uspostavi novih e-usluga u okviru servisa e-Građani. Do prosinca 2019. bit će uspostavljene još četiri e-usluge (podnošenje zahtjeva za roditeljnu i roditeljsku naknadu, podnošenje zahtjeva za doplatak za djecu, podnošenje zahtjeva za osobnu invalidninu i podnošenje zahtjeva za doplatak za pomoć i njegu). Poduzet će se mjere informiranja javnosti o dostupnosti i načinu korištenja ove usluge kako bi se omogućilo što većem broju građana korištenje iste.

Navedena mjera pridonijet će većoj dostupnosti usluga sustava socijalne zaštite. Za građane će provedba ove mjere značiti smanjivanje potrebnog vremena i troškova vezanih uz podnošenje zahtjeva za priznavanje prava iz sustava socijalne zaštite. Na strani nadležnih TDU smanjit će se administrativni pritisak na sustav i uštedjeti vrijeme potrebno za zaprimanje zahtjeva i izdavanje potvrda.

4.3.4. Osiguranje održivosti mirovinskog sustava i adekvatnosti mirovina

Poticanje dužeg ostanka u svijetu rada

Rashodi mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti u 2017. iznosili su 38,07 milijardi kuna (10,5% BDP-a), s time da su prihodi od doprinosa iznosili 21,18 milijardi kuna (56% rashoda za mirovinsko osiguranje), a 44% rashoda za mirovine financirano je iz DP. Sukladno demografskim procjenama očekuje se da će u 2030. udio stanovništva starijeg od 65 biti približno 25% u ukupnom broju stanovništva. U I. obveznom mirovinskom stupu je 1,23 milijuna korisnika mirovina u odnosu na 1,48 milijuna osiguranika (omjer 1:1,20), uz kratak prosječni mirovinski staž od 30 godina, visoki udio umirovljenika u mlađim dobnim skupinama, mali broj korisnika starosne mirovine s mirovinskim stažem od 40 i više godina, a udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći ispod 40% te je iz navedenih podataka vidljiva potreba reforme mirovinskoga sustava u svrhu očuvanja njegove održivosti.

U svrhu poticanja dužeg ostanka u svijetu rada razmatra se izmjena Zakona o mirovinskom osiguranju⁵⁸ kojom će se postupno ubrzati izjednačavanje dobi za prijevremenu i starosnu mirovinu za žene i muškarce te postupno ubrzati podizanje dobi na 67 godina za žene i muškarce. Ujedno se razmatra povećanje tzv. penalizacije prijevremenog umirovljenja i proširenje kruga umirovljenika koji mogu raditi i primati mirovinu.

Proširenjem kruga umirovljenika koji mogu raditi uz korištenje mirovine omogućit će se još nekim kategorijama umirovljenika da uz mirovinu ostvare dodatan prihod u starosti. Međutim, pri tome treba

⁵⁷ NN, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 i 130/17

⁵⁸ NN, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15 i 120/16

istaknuti da rad uz korištenje mirovine treba sagledavati puno šire imajući u vidu kretanja na tržištu rada i posljedice većeg uključivanja umirovljenika u svijet rada, uzimajući u obzir da u usporedbi s EU, RH ima najnižu stopu zaposlenosti (dobne skupine od 15-64 godine starosti) – 59,6% u usporedbi sa 71,9% u EU 28. Razvidno je da se ovo područje treba interdisciplinarno sagledati i riješiti. Važno je istaknuti da se radi o izuzetno složenim aktivnostima u okviru kojih je potrebno izraditi precizne i sveobuhvatne projekcije i efekte mogućih rješenja, kako bi se svim korisnicima mirovina na adekvatan način osigurala socijalna sigurnost, bez diskriminacije, uz održivost mirovinskog sustava te u skladu s gospodarskim mogućnostima države.

Složenost projekcija dodatno povećava i usporava mogućnost uvođenja dodatka korisnicima mirovina iz I. i II. mirovinskoga stupa. Naime, do sada ostvarene mirovine osiguranika iz I. i II. mirovinskoga stupa su niže u odnosu na mirovine ostvarene samo iz I. mirovinskoga stupa uz dodatak na mirovinu te se stoga planira uvođenje dodatka na mirovinu osiguranicima I. mirovinskog stupa koji su obvezno osigurani u II. mirovinskom stupu. Na taj način će se smanjiti razlika u visini mirovine za korisnike iz oba obvezna mirovinska stupa u odnosu na mirovine ostvarene samo u I. stupu i time utjecati na primjerenost njihovih mirovina. Potrebno je postići konsenzus i u suradnji sa socijalnim partnerima iznaći održivo rješenje.

Unaprjeđenje sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem

Sustav staža osiguranja s povećanim trajanjem primjenjuje se u RH u širem opsegu u odnosu na druge države EU i to na način da su važećim Zakonom o stažu s povećanim trajanjem⁵⁹ propisana radna mjesta i zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem. Ovoj kategoriji osiguranika omogućava se ujedno i ranije umirovljenje. U cilju unaprjeđenja sustava, planiraju se provesti izmjene važećeg propisa smanjenjem dosadašnjeg broja radnih mjesta i zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem uvažavajući aktualni stupanj zaštite zdravlja na radu.

Primjena instituta staža osiguranja s povećanim trajanjem omogućit će se onim radnim mjestima na kojima unatoč svim primijenjenim mjerama zaštite na radu može doći do oštećenja zdravlja zbog nepovoljnih radnih uvjeta, odnosno u onim zanimanjima kod kojih nakon određene dobi fiziološke funkcije organizma opadaju u toj mjeri da onemogućavaju daljnje uspješno obavljanje toga posla. Ujedno se predlažu izmjene instituta sniženja dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu, ovisno o stažu osiguranja u efektivnom trajanju. Ovisno o zakonodavnom rješenju i suradnji sa socijalnim partnerima planira se smanjenje broja osiguranika i korisnika mirovine koji će svoje pravo na mirovinu ostvariti primjenom Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem.

Unaprjeđenje kapitaliziranog mirovinskog sustava

U sustavu dobrovoljne kapitalizirane mirovinske štednje uočen je pozitivan trend povećanja osiguranika uključenih u dobrovoljne otvorene i zatvorene mirovinske fondove te njihov broj posljednjih godina kontinuirano raste. Trenutno posluje 8 otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova u kojima je 285.775 članova i 19 zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova u kojima je 30.409 članova.

U fazi isplate mirovina iz kapitaliziranog mirovinskog sustava postoji rizik zbog postojanja samo jednog mirovinskog osiguravajućeg društva, kao i smanjenja broja isplata mirovina iz dobrovoljnog mirovinskog sustava. U cilju provedbe mjere unaprjeđivanja kapitaliziranog mirovinskog sustava planiraju se provesti izmjene Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima⁶⁰ i Zakona o mirovinskim

---

⁵⁹ NN, br. 71/99, 46/07 i 41/08

⁶⁰ NN, br. 19/14 i 29/18

osiguravajućim društvima⁶¹ zbog osiguravanja boljeg poslovanja subjekata u dobrovoljnom kapitaliziranom sustavu na korist svih članova dobrovoljnih mirovinskih fondova, osiguravanja veće sigurnosti ulaganja i boljeg upravljanja rizicima, omogućavanja veće disperzivnosti ulaganja imovine dobrovoljnih mirovinskih fondova i mirovinskog osiguravajućeg društva te u konačnici povećanja iznosa mirovina članova mirovinskih fondova.

Putem novih zahtjeva za upravljanje, bolje procjene vlastitih rizika prema Direktivi (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (IORP II), novih zahtjeva za korištenje depozitara i pojačanih ovlasti nadzornika, postići će se veća sigurnost mirovina i bolja zaštita članova i korisnika dobrovoljnog mirovinskog sustava te veći broj članova u otvorenim i zatvorenim mirovinskim fondovima.

4.3.5. Osiguranje financijske stabilnosti, održivosti i kvalitete zdravstvenog sustava

Funkcionalno spajanje bolnica – centri izvrsnosti

Cilj predloženih mjera iz područja unaprjeđenja bolničke zdravstvene zaštite je podizanje kvalitete zdravstvene zaštite, optimizacija resursa bolničkog zdravstvenog sustava i financijska stabilnost zdravstvenog sustava. Navedeno će se ostvariti reformom bolničkog sustava kroz funkcionalnu integraciju bolnica i reformom bolničkog sustava s ciljem boljeg upravljanja ljudskim resursima.

U dosadašnjem razdoblju pristupilo se funkcionalnoj integraciji bolnica. Do sada je sklopljeno 6 ugovora između 12 bolnica. Funkcionalnom integracijom se postiže funkcionalna suradnja odnosno povezivanje bolnica kako bi se postigla bolja kvaliteta zdravstvenih usluga, sigurnost i zadovoljstvo pacijenata, zadovoljstvo pružatelja zdravstvenih usluga te financijska stabilnost i održivost zdravstvenog sustava. Kod funkcionalno integriranih bolnica promijenit će se modalitet u kojem se djelatnosti obavljaju. U pojedinim bolnicama će se nakon funkcionalnog povezivanja povećati broj djelatnosti kako bi se gravitirajućem stanovništvu omogućila jednako dostupna i kvalitetna zdravstvena zaštita. Među njima je i djelatnost palijativne skrbi, čiji postojeći bolnički kapaciteti na razini pojedinih županija odnosno regija nisu dostatni za gravitirajuće stanovništvo. Koncentracijom većeg broja slučajeva kroz proces funkcionalne integracije u jednoj ustanovi kvaliteta pružanja zdravstvene skrbi postaje znatno bolja. Također je jasno da će takva funkcionalna integracija rezultirati određenim pozitivnim financijskim učincima, a poboljšava se i jedan oblik dostupnosti zdravstvenih usluga, jer se koncentracijom medicinskog osoblja i opreme na jednom mjestu provodi učinkovitija zdravstvena skrb te smanjuju liste čekanja.

Isto tako pristupa se kvalitetnom upravljanju ljudskim resursima u zdravstvu. Prikupljaju se potrebni podaci i analize sustava na kojim se baziraju aktivnosti. Donošenjem novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti stvara se preduvjet za poticanje što boljih rezultata i kvalitete rada radnika, odnosno mogućnosti nagrađivanja radnika za natprosječne rezultate rada. Prema zakonskom prijedlogu navedeno bi se uredilo uredbom Vlade. Cilj je učinkovitije upravljanje ljudskim resursima kroz stimulaciju liječnika koja će doprinijeti većem zadovoljstvu u radu te smanjiti njihov odljev iz sustava zdravstva.

Objedinjena nabava lijekova, potrošnog i ugradbenog materijala te medicinske opreme

Kako bi se provela utvrđena politika Vlade o postizanju najbolje vrijednosti za uložena financijska sredstva na način da se u provođenje mjera štednje aktivno uključe svi subjekti u društvu, a naročito korisnici sredstava DP, Ministarstvo zdravstva (MZ) s javnim ustanovama/zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač RH zajednički provodi postupke nabave uz poštivanje načela javne nabave na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu i ekonomično trošenje sredstava.

⁶¹ NN, br. 22/14 i 29/18

MZ se odredilo kao provoditelj zajedničke javne nabave za 12 predmeta nabave koje smatra bitnim za postizanje ukupnih ušteda i za koje smatra da će biti bitan faktor standardizacije kvalitete zdravstvenih usluga te su sa zdravstvenim ustanovama putem sklopljenih Sporazuma utvrđene međusobne dužnosti i ovlasti. Ostali predmeti nabave i dalje će se zajednički provoditi, ali će naručitelji u tim postupcima biti zdravstvene ustanove, kao i do sada.

Smatra se kako će se time što je MZ naručitelj okupiti veći broj stručnjaka za određeni predmet nabave, kao i potaknuti međusobnu suradnju. Stručnjaci su zaposlenici najvećih zdravstvenih ustanova u RH koji provode i najviše zdravstvenih postupaka te su ujedno i najveći potrošači proizvoda nabavljenih zajedničkom nabavom. Na taj način oformljeno stručno povjerenstvo ima zadaću izraditi kvalitetnije i ujednačenije tehničke specifikacije predmeta nabave.

Izrađene tehničke specifikacije i popis artikala za nabavu te prikupljeno iskustvo iz postupka nabave biti će osnova za kreiranje standarda medicinskih proizvoda koji će se koristiti u svim zdravstvenim ustanovama uključenim u zajedničku nabavu. Time se jasnije definira te povećava područje i opseg predmeta buduće nabave što će pridonijeti povećanju potrošnje proizvoda nabavljenih kroz zajedničku nabavu.

Time što je MZ preuzelo ulogu naručitelja stvara se bolja kontrola i jedno centralno mjesto upravljanja zajedničkom javnom nabavom. U tome smislu radi se na uspostavi informacijskog sustava kontrole svih provedenih postupaka zajedničke nabave, sklopljenih okvirnih sporazuma, ugovora na temelju okvirnih sporazuma odnosno narudžbenica kako bi se jasno i u svakome trenutku moglo imati uvid u potrošnju preko zajedničke nabave.

Prepoznat je problem zdravstvenih ustanova kod iskazivanja potreba što je jedan od razloga uključivanja većeg broja stručnjaka i stvaranja kataloga proizvoda koji će se nabavljati zajedničkom nabavom. Uspostavom kataloga smanjila bi se potrošnja lijekova i medicinskog potrošnog materijala izvan zajedničke nabave, jer bi se na jasan način proširila vrsta lijekova i potrošnog materijala koja se nabavlja. Intenzivno se radi na postizanju i jačanju nabave preko postupaka zajedničke javne nabave, a zadani ciljevi su povećati broj sklopljenih ugovora na temelju okvirnih sporazuma, uključiti što veći broj zdravstvenih ustanova u model objedinjene javne nabave i proširiti broj javno nabavnih kategorija. Rezultat postizanja navedenih ciljeva bit će unaprjeđenje financijske stabilnosti zdravstvenog sustava i smanjenje nepotrebnih rashoda te postizanje ušteda na godišnjoj razini.

Uvođenje centralnog upravljačkog sustava za upravljanje organizacijskom strukturom zdravstvenog sustava

U okviru ove mjere uspostaviti će se Centralni upravljački sustav za upravljanje organizacijskom strukturom zdravstvenog sustava koji će se koristiti od strane ovlaštenih osoba iz zdravstvenih ustanova (bolnice i Hrvatski zavod za javno zdravstvo - HZJZ) u RH kako bi se inicijalno unijeli potrebni podaci, kao i sve promjene.

Standardiziranje organizacijske strukture, popisa kodova te podataka i prava zaposlenika je ključni korak u izgradnji interoperabilnosti i prikupljanja podataka od ustanova u realnom vremenu. Nadogradnja sustava komunikacije s bolnicama omogućit će dvosmjernu komunikaciju s bolnicama u dijelu obavijesti koje se šalju bolnicama te u dijelu podataka koje bolnice šalju prema MZ, HZZO-u i HZJZ. Kako bi se mogao jasno vidjeti trenutni način upravljanja bolnicama, cilj je uvesti potpunu transparentnost upravljanja bolnicama na način da se iz ustanova svakodnevno dostavljaju podaci o svim elementima poslovanja ustanova. Ovi elementi bi bili odmah javno objavljeni na web stranicama MZ. Javna objava svih podataka bi osigurala potpunu transparentnost poslovanja bolnica. Ovakav način

izvještavanja pomogao bi ravnateljima da sami mogu usporediti svoje poslovanje s poslovanjem drugih ustanova te se sami poboljšavati u upravljanju svojim ustanovama. S druge strane omogućilo bi MZ aktivno praćenje kretanja stanja u ustanovama, kao i preventivne akcije.

Realizacijom ove mjere nadograditi će se i sustav fakturiranja na način da će se izgraditi servisi da se svaki informatički sustav bolnice (BIS) može direktno spojiti na HZZO putem web servisa ili učitavanjem slogova. Nadalje, fakturiranje će se dopuniti sa strukturiranim specijalističkim nalazom, otpusnim pismom, ali samo elementima koji su potrebni za HZZO. Naime danas uz svaki stacionarni račun, bolnice šalju i otpusno pismo u PDF formatu. Međutim, otpusno pismo je danas u PDF formatu samo za gledanje i ne može se automatizirati proces pregleda istog i automatske usporedbe sa stavkama računa. Također se planira i uvođenje centralnog kalendara naručivanja, čiji je cilj provedbe skraćene liste čekanja, praćenje i planiranje ugovorenog sadržaja.

Uvođenje kliničkih (dijagnostičkih - terapijskih) smjernica

Kliničke smjernice ili algoritmi postupanja temeljni su dokumenti koji definiraju specifične praktične preporuke i standardne postupke u odabranim temama kliničkog rada i postupanja svakog liječnika u pojedinim kliničkim područjima. Svrha im je standardizacija i optimizacija kriterija i postupaka dijagnostike, liječenja i praćenja pacijenata te racionalizacija troškova zdravstvenog sustava.

U RH ne postoje obvezujuće kliničke smjernice što posljedično djeluje na kvalitetu zdravstvene usluge, odnosno može dovesti do neujednačene razine zdravstvene zaštite na razini RH, generiranja lista čekanja, pravne nesigurnosti te neučinkovitosti zdravstvenog sustava i financijske neodrživosti.

Stoga će se izraditi inicijalni paket kratkih, sažetih i jasnih smjernica za određene grane medicine. Kod izbora grana medicine uzet će se u obzir i postojanje visokih troškova zdravstvenog sustava u tim područjima. Svi liječnici koji se bave granama medicine za koje će se izraditi kliničke smjernice educirat će se o primjeni novih smjernica.

Pokazatelji rezultata su standardizacija dijagnostičkih postupaka, bolja kvaliteta zdravstvenih usluga, kontroling rada, racionalizacija troškova u sustavu zdravstva, redukcija lista čekanja, povećanje pravne sigurnosti pacijenata i liječnika te rasterećenje sekundarne i tercijarne razine zdravstvene zaštite.

Uvođenje novog sustava određivanja cijene lijekova i usklađivanja cijena ortopedskih pomagala

Ovim zakonskim prijedlogom uspostavio bi se novi sustav određivanja cijena lijekova koji se izdaju na recept u kojem bi Agencija za lijekove i medicinske proizvode (HALMED) utvrđivala najvišu dozvoljenu cijenu lijekova na hrvatskom tržištu. U sadašnjem sustavu, cijene novoregistriranih lijekova određuje HZZO tek nakon što nositelj odobrenja podnese zahtjev za stavljanjem lijeka na listu lijekova HZZO-a.

Ovim prijedlogom Zakona omogućila bi se zdravstvenim ustanovama povoljnija nabava i kupovina lijeka u slučaju potrebe, pri čemu ista ne može biti veća od najviše dozvoljene cijene na hrvatskom tržištu. Također, definira se maksimalna cijena novog lijeka koji po prvi put dolazi na tržište RH, a za koji nositelj odobrenja još nije podnio zahtjev za stavljanje na listu HZZO-a.

U segmentu medicinskih proizvoda veliki problem je netransparentnost proizvođačkih cijena i njihovih marža, što koči uređivanje tržišta medicinskih proizvoda koji su na listi HZZO-a. Iz tog razloga ograničeni budžet za medicinske proizvode nije optimalno iskorišten, pa neki suvremeniji medicinski proizvodi nisu dostupni osiguranicima. Problem bi se mogao riješiti postavljanjem kriterija objave proizvođačkih cijena i definiranjem pripadajućih marži što će se pokušati regulirati novim Pravilnikom o mjerilima za uvrštavanje medicinskih proizvoda na listu HZZO-a. Paralelno s navedenim Pravilnikom bit će doneseni

interni pravilnici kojima će se revidirati postojeći popis te omogućiti uvrštavanje novih i suvremenijih pomagala na listu HZZO-a.

Razvoj zdravstvenog turizma

Razvoj cjelogodišnjeg turizma temelji se i na razvoju zdravstvenog turizma, a u RH ravnomjerna teritorijalna raspoređenost specijalnih bolnica i lječilišta, omogućava razvoj lječilišnog turizma.

Usluge zdravstvenog turizma pružaju se u okviru 20 specijalnih bolnica i lječilišta u kojima je ukupno registrirano 5.618 kreveta i zaposleno 3.559 medicinskih i nemedicinskih djelatnika. Specijalne bolnice i lječilišta raspolažu sa približno 2.213 kreveta ugovorenih s HZZO. Zbog neadekvatnih uvjeta, kapaciteti ne mogu biti na tržištu te je svakodnevno u specijalnim bolnicama nepopunjeno preko 2.000 kreveta. MZ objavljuje Javne pozive kojima dodjeljuje sredstva za izradu projektne dokumentacije za obnovu, bez koje se specijalne bolnice i lječilišta ne mogu prijaviti na fondove EU. Samo dvije specijalne bolnice su obnovljene, a za 18 specijalnih bolnica i lječilišta jedina mogućnost obnove je uz pomoć sredstava iz EU fondova.

Također, pravno će se regulirati zdravstveni turizam Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Unaprjeđenje primarne zdravstvene zaštite

Dostupnost zdravstvene zaštite svim građanima RH na jednak način i pod jednakim uvjetima je osnovna polazišna točka svih strateških dokumenata u sektoru zdravstva (načelo dostupnosti), a ista uključuje ravnomjernu raspodjelu specijalističkih znanja, na državnoj, lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini i na razini primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite.

U RH postoje značajne razlike u dostupnosti zdravstvene zaštite na primarnoj razini, posebice radi nedostatne opremljenosti medicinskom opremom i nedostatnim ljudskim resursima iz specijalizacija obiteljske medicine, hitne medicine, pedijatrije, ginekologije i radiologije te nepostojanja sveobuhvatnog i kontroliranog sustava trajnog stručnog usavršavanja liječnika opće/obiteljske medicine, dijelom zbog organizacijske složenosti, ali najvećim dijelom zbog nepostojanja stabilnog sustava financiranja. Trenutno u djelatnosti opće/obiteljske medicine radi oko 2.350 liječnika opće medicine, od koji oko 50% nema završenu specijalizaciju iz obiteljske medicine.

Svrha ove mjere je poboljšanje pristupa zdravstvenoj zaštiti na razini primarne zdravstvene zaštite (PZZ), a posebice u manje atraktivnim, ruralnim i nerazvijenim područjima na način da se na tim područjima osigura dovoljan broj specijalista određenih medicinskih djelatnosti koje su se pokazale kao deficitarne te opremljenost medicinskom opremom, a čime bi se smanjilo upućivanje pacijenata od strane pružatelja zdravstvene zaštite na primarnoj razini na više razine/bolnice te osigurala kvaliteta pružane zdravstvene usluge i povećala učinkovitost pružanja usluga zdravstvene zaštite na primarnoj razini.

Cilj koji se želi postići je veća dostupnost, učinkovitost i kvaliteta zdravstvenih usluga na primarnoj razini zdravstvene zaštite, učinkovitije i racionalnije korištenje zdravstvenih resursa, rasterećenje objedinjenog hitnog bolničkog prijema (OHBP), sekundarne zdravstvene zaštite (SKZZ) i bolničkog zdravstvenog sustava. Smanjivanje upućivanja pružatelja PZZ na SKZZ za 15% uz omogućavanje više dijagnostičkih i terapijskih postupaka.

Započete aktivnosti se provode u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ (OPKK) i kroz Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ (OPULIP) te je objavljen Ograničeni poziv za dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava pod nazivom "Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti s naglaskom na udaljena i deprivirana

područja kroz ulaganja u potrebe pružatelja usluga zdravstvene zaštite na primarnoj razini" za opremu i manje infrastrukturne radove. S Hrvatskom liječničkom komorom ugovorena je provedba sveobuhvatnog trajnog stručnog usavršavanja liječnika opće medicine bez specijalizacije, čime će se povećati znanja i vještine liječnika u djelatnosti opće/obiteljske medicine. U pripremi su projekti za dodatno usavršavanje djelatnika u hitnoj medicini i medicinskih sestara/tehničara radi potrebe proširivanja njihovih kompetencija.

U tijeku je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću vezano uz Nacrt prijedloga novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Transformacija zdravstvenog sustava kroz korištenje telemedicinskih usluga

Nove tehnologije pružaju mogućnost da se nadiđe klasična racionalizacija i poboljšanje kvalitete sa preobrazbom načina na koji se pruža zdravstvena zaštita. Telemedicina, odnosno pružanje medicinskih usluga na daljinu pomoću IKT tehnologija je primjer takve transformacijske tehnologije koja omogućava promjenu paradigme u zdravstvenim uslugama.

Korištenje telemedicinskih usluga doprinijet će ostvarivanju sljedećih ciljeva: dostupnoj, kvalitetnoj i pravovremenoj liječničkoj skrbi pacijentima (primjer transfuzijske medicine gdje se pomoću telemedicinskih usluga puno brže može utvrditi prikladnost pacijenta za transfuziju); smanjenju pritiska na zdravstveni sustav i radnike na deficitarnim područjima (otoci, područja udaljena od velikih gradova, čak i bolnice u gradu Zagrebu); smanjenju nepotrebnih dežurstava/pripravnosti; smanjenju opterećenja za pacijente (primjer otočana koji potroše cijeli dan za putovanje na 30-minutni pregled); racionalizaciji direktnih troškova za zdravstveni sustav (HZZO - povrat putnih troškova pacijentima, sveukupno manji troškovi telemedicinskih usluga uspoređujući sa istim „klasičnim“ uslugama, sprječavanje nepotrebnih ponavljanja dijagnostičkih postupaka).

Učinkovita organizacija i umrežavanje transfuzijske djelatnosti u RH

Cilj je uključiti bolničke transfuzijske jedinice u jedinstveni nacionalni informatički program (e-Delphyn) što će dovesti do boljeg upravljanja zalihama krvnih pripravaka i podizanju kvalitete transfuzijskog liječenja na nacionalnoj razini.

Povezivanje BIS-ova sa nacionalnim transfuzijskim IT programom (e-Delphynom) dodatno će smanjiti stručno-medicinski nepotrebno ponavljanje laboratorijskih pretraga.

U 2018. cilj je povezati BIS sa e-Delphynom unutar pet ustanova.

Unaprjeđenje upravljanja nezdravstvenim djelatnostima

U okviru ove mjere planira se postići smanjenje nepotrebnih rashoda za nezdravstvene usluge u bolnicama. U 2018. planiran je početak provedbe akcijskih planova za provedbu predloženih promjena i bolje upravljanje nezdravstvenim djelatnostima od strane bolnica te usvajanje Standarda i smjernica za bolje upravljanje djelatnostima čišćenja, pranja i održavanja rublja, kao i usvajanje smjernica za upravljanje djelatnošću održavanje objekta i opreme u bolnicama. Isti će za cilj imati podizanje kvalitete nezdravstvenih djelatnosti što direktno utječe i na kvalitetu zdravstvene skrbi (smanjeni rizik pojave bolničkih infekcija) te optimizaciju troškova kroz povećanje produktivnosti i efikasnosti u pružanju navedenih usluga.

Cilj provedbe predloženih promjena je povećanje kvalitete, a zatim i racionalizacija sustava u što većoj mjeri. Unaprjeđenjem upravljanja nezdravstvenim djelatnostima planiraju se ostvariti uštede u iznosu od 82 milijuna kuna godišnje što će imati pozitivan učinak na proračun zdravstva.

5. Mjere za postizanje ciljeva Strategije Europa 2020.

U odnosu na ciljeve Strategije Europa 2020. tablicom u nastavku se daje prikaz posljednje dostupnih vrijednosti u vezi s postizanjem nacionalnih ciljeva RH.

Tablica 5.: Napredak u postizanju nacionalnih ciljeva u vezi sa Strategijom Europa 2020.

Pokazatelji	Cilj EU	Cilj RH	Postignute vrijednosti za RH						
			2008.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Stopa zaposlenosti u dobi 20 do 64 godina, %	75	65,2	64,9	58,1	57,2	59,2	60,6	61,4	65,6%**
Ulaganje u istraživanje i razvoj, udio u BDP-u, %	3	1,4	0,88	0,75	0,81	0,78	0,84	0,85	*
Smanjenje emisije stakleničkih plinova u odnosu na 1990. godinu, %	20 (30)	maksimalno povećanje 11% u odnosu na 2005.	95,43	80,42	76,74	73,99	75,38	*	*
Povećanje udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije, %	20	20	22,0	26,8	28,0	27,8	29,0	28,3	*
Povećanje energetske učinkovitosti, %***	20	20		12,32					
Primarna potrošnja energije, MTOE	/	11,15 (10,71)	9,1	8,3	8,0	7,7	8,0	8,1	
Konačna potrošnja energije, MTOE	/	7,0 (6,96)	7,4	6,7	6,6	6,2	6,6	6,6	
Rano napuštanje školovanja, %	10	4	4,4	5,1	4,5	2,8	2,8	2,8	3,0
Postotak stanovništva s tercijskim obrazovanjem u dobi između 30-34 godine, %	40	35	18,5	23,1	25,6	32,1	30,8	29,3	27,3
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti (udio u ukupnom stanovništvu, %)	20 milijuna ljudi manje u riziku od siromaštva	150.000 ljudi manje u riziku od siromaštva	23,7	32,6	29,9	29,3	29,1	27,9	*

* Podaci nisu dostupni.

** III tromjesečje 2017.

*** Prati se kroz primarnu i konačnu potrošnju energije.

Izvor: Eurostat

5.1. Zapošljavanje

Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja

Prema posljednjim dostupnim podacima Eurostata, stopa zaposlenosti stanovništva u dobi 20-64 povećala se sa 62,9% u III. tromjesečju 2016. na 65,6% u istom tromjesečju 2017. godine. Istodobno, stopa nezaposlenosti smanjila se s 10,9% na 9,0%.

Tablica 6.: Mjere aktivne politike zapošljavanja koje su se provodile tijekom 2017., s brojem korisnika do 31. prosinca 2017.

Mjera	Novouključeni do 31. prosinca 2017.	Ukupni korisnici u 2017.
Potpore za zapošljavanje	6.030	11.556
Potpore za samozapošljavanje	3.583	5.824
Obrazovanje nezaposlenih	4.571	5.743
Osposobljavanje na radnom mjestu	254	273
Javni radovi	10.662	11.479
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	9.947	25.649
Potpore za očuvanje radnih mjesta	2.860	4.273
UKUPNO	39.907	64.797

Izvor: HZZ

Krajem prosinca 2017., Vlada je donijela Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Hrvatskoj u razdoblju od 2018. do 2020. godine koje predstavljaju strateški dokument i okvir za korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja. Temeljem Smjernica, Upravno vijeće HZZ-a je u prosincu 2017. usvojilo Uvjete i načine korištenja sredstava za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti HZZ u 2018. godini.

MRMS je detaljno analiziralo mjere koje su se provodile tijekom 2017. te je odlučeno da se dodatno unaprijede one koje pokazuju najbolje rezultate. Nove mjere usmjerene su na poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja te obrazovanje i osposobljavanje nezaposlenih osoba. Unaprijeđenjem mjera aktivne politike zapošljavanja i njihovim usmjeravanjem prema teže zapošljivim skupinama, gospodarstvenicima će se osigurati potrebna radna snaga, a isto će dovesti do brže aktivacije i uključivanje nezaposlenih osoba u svijet rada. Kroz potpore za zapošljavanje, poslodavcima se sufinancira trošak plaće u iznosu od 50% do 75% za nezaposlenu osobu koju zaposle koristeći ovu mjeru. S tim u vezi je povećan iznos subvencije za poticanje samozapošljavanja s 35.000 na 55.000 kuna odnosno 70.000 kuna ako osoba koja se samozapošljava primi dvije osobe na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa. Sredstva koja su bila predviđena u slučaju udruživanja su također povećana, pa se tako iznos subvencije kreće od 110.000 do čak 270.000 kuna.

Veliki iskorak je napravljen za osnaživanje pripravništva koje će biti moguće po prvi puta subvencionirati mjerama HZZ-a. Osnovni cilj poticanja pripravništva je omogućiti mladima zasnivanje radnog odnosa. Ujedno, za mjeru stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa su uvedeni osigurači koji sprečavaju zloupotrebu mjere te su postroženi kriteriji za odobravanje. U odnosu na 2016., broj novih korisnika stručnog osposobljavanja za rad je u 2017. smanjen za 34%. Namjera je uslijed oporavka tržišta rada postupno mjeru stručnog osposobljavanja zamijeniti s mjerom pripravništva. Ujedno kako bi se bolje uskladila potreba tržišta rada s obrazovanjem, nastavlja se ulagati u mjere obrazovanja i osposobljavanja nezaposlenih osoba. U 2018. se planira obrazovati preko 11.000 osoba za deficitarna zanimanja te tako dodatno podržati potrebe rastućeg gospodarstva. U sve mjere aktivne politike zapošljavanja planira se uključiti 50.000 korisnika u sklopu paketa „Od mjere do karijere“ za koji je osigurano 1,6 milijardi kuna.

5.2. Istraživanje i razvoj

Jačanje nacionalnog inovacijskog sustava i inovacijskog potencijala gospodarstva

Prema podacima Eurostata, udio ukupnog izdvajanja za istraživanje i razvoj u BDP-u RH u 2016. iznosio je 0,84%, dok je cilj RH dostići razinu od 1,4%. Prema izvješću *European Innovation Union Scoreboard* (EK, 2017.) RH je zbog nedostatka tehnološki relevantnih poduzeća i malog udjela investicija poslovnog

sektora u istraživanje i razvoj pozicionirana tek na 26. mjestu. Ključne prepreke su nepostojanje sustavne i učinkovite inovacijske politike te složenost i rascjepkanost inovacijskog sustava.

Kroz Nacionalno inovacijsko vijeće uspostaviti će se jedinstveni sustav inovacijske politike u RH, kako bi se prevladala postojeća rascjepkanost inovacijskog lanca vrijednosti i jaz između znanstveno-istraživačkog i poslovnog sektora.

Donošenjem novoga Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju kojim će se uskladiti zakonska regulativa s novim smjerovima javnih politika i potrebama suvremenog sustava znanosti i visokog obrazovanja doprinijet će se povećanju ukupnog izdvajanja za istraživanje i razvoj te posljedično povećanju konkurentnosti RH. Također, stvorit će se pozitivno okruženje za poticanje suradnje znanosti, visokog obrazovanja i gospodarstva što će omogućiti lakši prijenos znanja između ovih sustava. Nadalje, izmjenama zakonodavnoga okvira utjecat će se na povećanje kompetitivnosti javnih znanstvenih organizacija i javnih sveučilišta, osiguranje učinkovitog i razvojno poticajnog sustava financiranja javnih znanstvenih organizacija i javnih sveučilišta, povećanje kvalitete studija na svim razinama visokog obrazovanja, stvaranje poticajnijeg okruženja za sudjelovanje znanstvenika u međunarodnim znanstvenim kompetitivnim projektima, poticanje mobilnosti znanstvenika te uvođenje načela odgovornosti u znanosti i visokom obrazovanju.

Prijedlog zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte prošao je prvo čitanje u Hrvatskome saboru te se izrađuje Konačni prijedlog zakona. Nadležna su ministarstva izradila i Pravilnik o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte koji će ministar nadležan za gospodarstvo donijeti nakon usvajanja Zakona.

Zakonom i Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte uredit će se uvjeti za dodjeljivanje državne potpore za istraživačko-razvojne projekte u kategoriji horizontalne potpore za istraživanje i razvoj i inovacije od 2018. godine. Državna potpora za istraživačko-razvojne projekte će se ostvariti kao pravo na dodatno umanjenje osnovice poreza na dobit i poreza na dohodak za opravdane troškove istraživačko-razvojnih projekata koji se razvrstavaju u kategorije temeljnog istraživanja, industrijskog istraživanja i eksperimentalnog razvoja. Iznosi poreznih olakšica su od 50.000 eura za studije izvedivosti do 300.000 eura za temeljna istraživanja. Porezne olakšice se mogu povećavati u slučaju kada više od 50% troškova istraživanja na temelju ugovora, znanja i patenata poduzetnik ugovori sa znanstvenim organizacijama. Tada je riječ o iznosima od 7,5 milijuna eura za studije izvedivosti do 40 milijuna eura za temeljna istraživanja. Ova mjera prepoznaje nepovoljnu situaciju malih i srednjih poduzeća na tržištu, kao i veliki razvojni potencijal suradnje znanstveno-istraživačkih institucija s gospodarskim sektorom. Poticanjem ulaganja u razvoj novih proizvoda i usluga dodane vrijednosti omogućit će se povećanje njihove konkurentnosti na globalnom tržištu te povećanje izvoza. Dostupnost potpore za istraživačko-razvojne projekte je izuzetno važna, jer takvi projekti podrazumijevaju velika ulaganja s neizvjesnim ishodima, ali su od presudne važnosti za stvaranje proizvoda dodane vrijednosti te posljedično, novih radnih mjesta.

Jačanje ljudskih potencijala u znanosti

Po dosadašnjem sudjelovanju u Okvirnom programu EU za istraživanje i inovacije Obzor 2020. RH je među manje uspješnim zemljama članicama EU u povlačenju sredstava iz navedenog programa, pri čemu se uspješnost prijave projekata hrvatskih znanstvenika kreće oko 11,2 % što je nešto niže u usporedbi s prosjekom EU-28 koji se kreće oko 13,3%. S ciljem poticanja vrhunskih hrvatskih znanstvenika za prijavljivanje na pozive u sklopu Programa Obzor 2020., podizanja apsorpcije njihovih kapaciteta za pripremu, upravljanje i praćenje provedbe projekata (*science management*) te poticanja njihovog umrežavanja s međunarodnim partnerima i konzorcijima, kroz trajno otvoreni javni poziv dodjelom mini-grantova financirat će se niz aktivnosti hrvatskih znanstvenika, a što bi u konačnici

trebalo omogućiti povećanje njihove participacije te vidljivosti RH u Europskom istraživačkom prostoru.

Što se tiče unaprjeđenja sustava kvalitete upravljanja i financiranja znanstvenih organizacija te poticanja znanstvene izvrsnosti, Hrvatskoj zakladi za znanost će izravnom dodjelom iz financijskih sredstava ESF kroz 5,5 godina biti dodijeljeno ukupno 10,8 milijuna eura (81 milijun kuna) za provedbu operacije „Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“ s ciljem povećanja broja mladih istraživača kroz njihovo zapošljavanje u ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Kroz navedeno razdoblje na ovaj će se način zaposliti 154 doktoranda kojima će se pružiti podrška u ranom stadiju razvoja njihovih istraživačkih karijera, a u konačnici i s ciljem pomlađivanja i jačanja hrvatskoga znanstvenog sustava kao jednog od reformskih koraka u uspostavljanju učinkovitijeg i kvalitetnijeg sustava znanosti u RH.

Jačanje nacionalne istraživačke infrastrukture s javnim pristupom

RH je u skladu s EU direktivama usvojila „Plan razvoja istraživačke infrastrukture u RH“ prema kojem je potrebno osigurati središnje mjesto s podacima o cjelokupnoj znanstveno-istraživačkoj opremi u ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, s ciljem osiguravanja učinkovitog korištenja financijskih sredstava za nabavu nove i održavanje postojeće opreme te radi procjene opravdanosti zahtjeva za opremom iz projekata financiranih sredstvima Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF). Do izrade jedinstvenog informacijskog sustava u okviru projekta “Znanstveno i tehnologijsko predviđanje”, kao središnje mjesto za unos podataka o znanstvenoj opremi upotrebljavat će se postojeća baza podataka instrumenata za znanstvena istraživanja Šestar.

Sudjelovanje hrvatskih znanstveno-istraživačkih institucija i znanstvenika u radu istaknutih međunarodnih organizacija od iznimne je važnosti za umrežavanje hrvatske znanosti i gospodarstva u visokorazvijene svjetske krugove. RH je još 2014. započela razgovore o mogućoj suradnji s Europskom svemirskom agencijom (ESA). Potpisivanjem i potvrđivanjem Sporazuma o svemirskoj suradnji u mirnodopske svrhe uspostaviti će se pravni okvir za takvu suradnju u području istraživanja i mirnodopskog korištenja svemira te uvjeti za provedbu projekata od zajedničkog interesa, pri čemu će se RH na taj način otvoriti put do punopravnog članstva; olakšat će se razmjena znanstvenika i stručnjaka te razmjena informacija i kontakata između zainteresiranih industrija; omogućit će se promicanje i provedba obrazovnih aktivnosti iz znanosti i tehnologije svemira, pružanje stručnih mišljenja i pomoći u upravljanju svemirskim projektima i slično.

U 2014. Vlada je donijela Zaključak o pokretanju postupka za pristupanje RH u pridruženo članstvo Europske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) što kroz potpisivanje Ugovora o pristupanju predstavlja prvi korak prema statusu punopravne članice u CERN-u. Ulaskom u CERN osigurat će se: uvjeti za jačanje izvrsne znanosti u RH kroz povećanje kapaciteta za razvoj temeljnih znanosti; punopravni pristup hrvatskih tvrtki svim javnim natječajima CERN-a; povećanje kapaciteta za prijenos znanja i tehnologije; mogućnosti dodatne edukacije za diplomatske i doktorske studente u području prirodnih i tehničkih znanosti i ostalo. Pridruživanjem CERN-u hrvatski znanstvenici postat će dio od oko 8.000 znanstvenika iz 580 znanstveno-istraživačkih institucija koji koriste CERN-ove kapacitete za svoja istraživanja.

5.3. Klimatske promjene i energetska održivost

Ograničenje emisija stakleničkih plinova do visine nacionalne godišnje kvote za sektore izvan sustava trgovanja emisijama

Emisije stakleničkih plinova u smislu procjenjivanja ostvarenja cilja se prate na godišnjoj osnovi. Razina emisija stakleničkih plinova u sektorima izvan sustava trgovanja u 2005. iznosila je 17,4 Mt CO₂eq.

Planira se daljnja kontrola pridržavanja obvezama putem godišnjeg praćenja emisija stakleničkih plinova kako bi se postiglo ograničenje rasta emisija stakleničkih plinova iz sektora izvan sustava trgovanja do 11% do 2020. u odnosu na razinu iz 2005. godine. Za 2015., RH je bila dozvoljena kvota od 19,996,708 tCO₂-eq dok su stvarne emisije za 2015. u sektoru izvan sustava trgovanja bile 15,565,304 tCO₂-eq.

Prelazak na kružno gospodarstvo

Prelazak na kružno gospodarstvo je velika prilika za daljnji održivi razvoj i gospodarski rast. Radi se o preduvjetu za održiva ulaganja odnosno stabilno i predvidljivo poslovno okruženje. EU potiče uštede u korištenju prirodnih resursa i stavlja naglasak na potencijalnu korist sekundarnih sirovina u gospodarskom razvoju, rastu i novim „zelenim“ radnim mjestima. Također se podupire prelazak na niskouglično i kružno gospodarstvo kojim je moguće stvoriti nova radna mjesta u području inovativnih usluga te proizvodnje novih, održivih proizvoda. Jedno od područja u kojima kružno gospodarstvo i veća učinkovitost resursa imaju potencijalno znatne makroekonomske važnosti su i ulaganje u infrastrukturu za gospodarenje otpadom i povećanje korištenja vrijednih materijala iz otpada. Prelazak na kružno gospodarstvo uključuje i niz aktivnosti kojima se pridonosi uklanjanju prepreka i osiguravanju predvidljivosti za poslovne subjekte, promicanju inovacija i poboljšanju ulagačkog okruženja prvenstveno potičući smanjenje nastanka otpada, odnosno povećanje recikliranja kako bi se osigurala dovoljne količine kvalitetnih sekundarnih sirovina.

Uvođenjem naknade za odlaganje otpada (*eng. landfill tax*) na efikasan način će se potaknuti diverzija otpada s odlagališta u korist odvajanja na mjestu nastanka i povećanju recikliranja, a time i dostizanje preuzetih obaveza te pomak s linearnog u kružno gospodarstvo. Nadalje, RH mora do 2020. osigurati odvojeno prikupljanje i recikliranje otpada od najmanje 50%, a stopa recikliranja komunalnog otpada u 2016. je iznosila 21%. Stoga su Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine⁶² određeni ciljevi u gospodarenju otpadom i mjere i aktivnosti za provedbu ciljeva.

Promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora

RH ispunjava cilj koji se odnosi na povećanje udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije te prema podacima EUROSTAT-a OIE za RH, za 2016. iznosi 29%.

Promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora jedan je od ciljeva energetske politike RH. Povećana uporaba energije iz obnovljivih izvora važan je dio paketa mjera potrebnih za smanjenje emisija stakleničkih plinova i ispunjavanje obvezujućeg cilja u pogledu obnovljive energije za 2030. i doprinos država članica EU istome, uključujući njihove osnovne scenarije u kojima se preuzimaju nacionalni opći ciljevi za 2020. (neki od elemenata obuhvaćaju razvoj grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora te razvoj obnovljivih goriva namijenjenih uporabi u prijevozu). U tom smislu, provodi se Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije do 2020. godine. Nadalje, izmjene postojećeg zakonodavstva omogućit će troškovno učinkovitiji način postizanja cilja, stvorit će se okviri za daljnju implementaciju obnovljivih izvora energije, jačanje kriterija održivosti kroz nove tehnologije, uvođenje tržišnih načela, povećanje

⁶² NN, br. 3/17

udjela u opskrbi grijanja i hlađenja iz OIE, dekarbonizacija i energetska diversifikacija u prijevozu. Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora trebala bi se upotrebljavati uz smanjene troškova za potrošače i porezne obveznike.

Tablica 7.: Podaci o uporabi energije iz obnovljivih izvora za razdoblje 2013.-2016.

	2013.	2014.	2015.	2016.
Sektorski i ukupni udjeli te stvarna potrošnja energije iz OIE (%):				
OIE-grijanje i hlađenje	37,2	36,2	38,54	37,58
OIE-električne energije	42,2	45,3	45,45	46,71
OIE-u prijevozu	2,2	2,1	3,58	1,26
Udjeli OIE svakog sektora u neposrednoj potrošnji energije (ktoe):				
Bruto neposredna potrošnja OIE za grijanje i hlađenje	1237,0	1094,3	1251,2	1219,4
Bruto neposredna potrošnja OIE za električnu energiju iz OIE	645	677,2	704,5	728,8
Bruto neposredna potrošnja OIE u prijevozu	81,6	77,9	69,0	24,5

Izvor: Izvješće o napretku pri poticanju i uporabi energije iz obnovljivih izvora za razdoblje 2013.-2016.

Uvođenje sustava obveza energetske ušteda

Uvođenje sustava obveza energetske ušteda je obveza za države članice EU iz Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti. Obveza državam članicama EU je dana da bi se osiguralo dostizanje cilja o smanjenju potrošnje energije u neposrednoj potrošnji na razini 20% do 2020. godine. RH je obveze Direktive prenio člankom 13. Zakona o energetske učinkovitosti⁶³. Pokazalo se da način kako je obveza prenesena ne ostvaruje zadane i zacrtane ciljeve i da su nužne izmjene kojima bi sustav obveza energetske ušteda postao učinkovit i doprinosio smanjenju potrošnje energije u neposrednoj potrošnji, a time i ukupnom smanjenju utjecaja potrošnje energije na okoliš (odnosno emisije stakleničkih plinova).

Planirano smanjenje potrošnje energije u neposrednoj potrošnji do kraja 2020. koje će se postići kroz sustav obveza je 10,633 PJ. S obzirom na to da u ovom trenutku nije moguće ocijeniti u kojim će energentima i u kojem udjelu pojedinog energenta to smanjenje biti, nije moguća procjena pozitivnog utjecaja izmjene Zakona na emisije CO₂.

Poticanje energetske učinkovitosti stambenih i javnih zgrada

Povećanje energetske učinkovitosti u zgradarstvu u cilju smanjenja emisija CO₂ te povećanjem udjela OIE u neposrednoj potrošnji energije postići će se energetske obnovom stambenih, javnih i komercijalnih zgrada. Izrađen je program za pružanje informacija vlasnicima i korisnicima zgrada o tzv. energetske svojstvu zgrade, odnosno o energiji potrebnoj za grijanje prostora i preporukama za smanjenje potrošnje energije te za poticanje na donošenje odluke za energetske obnovu zgrada. MGIPU je u 2017. dalo na besplatno korištenje Program za određivanje energetske svojstva zgrade (Energetski certifikator). Vrijednosti iz Programa se povlače u Nacionalni informacijski sustav energetske certifikiranja (IEC) koji je uveden 2017. godine. IEC-om je omogućeno izračunavanje energetske svojstva zgrada i potrebne energije za grijanje i hlađenje zgrada prema važećim normama te izrada energetske certifikata. U 2018., IEC i Program planiraju se dodatno nadograditi radi poboljšanja e-usluge građanima.

Program energetske obnove zgrada javnog sektora 2016.-2020. sufinancira se sredstvima EFRR alociranim u sklopu OPKK, za što je osigurano 211,81 milijuna eura. U 2017. isplaćena su sredstva za realizaciju energetske obnove u visini 5,53 milijuna eura (2,7 milijuna eura iz EFRR-a i 2,83 milijuna eura

⁶³ NN, br. 127/14

iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost - FZOEU). Tijekom 2018. planira se ostvariti 5 GWh ušteda primarne energije zgradama javnog sektora.

Program energetske obnove višestambenih zgrada 2014.-2020. i Program energetske obnove obiteljskih kuća 2014.-2020. provode se sredstvima EFRR alociranim u sklopu OPKK, za što je osigurano 100 milijuna eura. U 2017. isplaćena su sredstva za realizaciju energetske obnove u visini 1,83 milijuna eura (iz EFRR-a). Tijekom 2018. planira se poboljšati klasifikaciju potrošnje energije za 4.000 kućanstava u višestambenim zgradama.

5.4. Obrazovanje

Smanjenje stope ranog napuštanja školovanja

Rano napuštanje obrazovanja je u RH oduvijek na niskoj razini (postotak ranoga napuštanja školovanja u RH iznosio je 2012. 5,1%, 2013. 4,5%, 2014. 2,7%, 2015. 2,8%, 2016. 2,8%⁶⁴) dok je cilj Strategije Europa 2020. 10%. Sukladno navedenim podacima RH je pri vrhu EU-a u odnosu na ostale države članice EU, što je povezano s načinom kako je sustav obrazovanja uspostavljen, kao i dugom tradicijom uključenosti u obrazovni sustav. Iz tog razloga nisu se planirale posebne mjere koje bi bile ciljano usmjerene isključivo na rano napuštanje obrazovanja, već se pri unaprjeđenju sustava i njegovom razvoju vodi računa o tome da budu uključeni svi učenici sukladno svojim mogućnostima i sposobnostima te da sustav bude kvalitetan i dostupan kako bi učenici mogli završiti započeto obrazovanje.

Provedba programa stipendiranja studenata slabijeg socio-ekonomskog statusa

U skladu s Prijedlogom Nacionalnog plana za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u RH 2018.-2021., a radi povećanja pristupa i završnosti u visokom obrazovanju, MZO dodjeljuje državne stipendije redovitim studentima koji studiraju na visokim učilištima u RH. Od akademske godine 2017./2018. u okviru OPULJP provodi se projekt "Dodjela stipendija studentima nižeg socio-ekonomskog statusa" čime je broj stipendija povećan s dodatnih 5.000 stipendija financiranih iz ESF-a. Ukupno će se dodijeliti 10.000 stipendija do završetka projekta 2022., po akademskoj godini. Za akademsku godinu 2017./2018., MZO je objavilo natječaj za dodjelu državnih stipendija u listopadu 2017. te ga vezao uz početak akademske godine. Dosadašnjih godina dodjela stipendija bila je vezana uz fiskalnu, a ne akademsku godinu, međutim sljedećih pet godina provedbe projekta cilj je studentima isplatiti sredstva odmah po završetku natječaja. Tako su ove godine studenti prve isplate dobili već u prosincu 2017. godine.

Od akademske godine 2017./2018. u okviru OPULJP dodjeljuju se stipendije za studiranje u STEM područjima (3.400 stipendija godišnje). Planira se povećanje kapaciteta studentskog smještaja korištenjem sredstava iz OPKK te se do kraja 2018. planira osigurati novih 1.850 ležajeva (sadašnji kapaciteti su 11.028 ležajeva) koji bi se financirali sredstvima EFRR-a (256,30 milijuna kuna).

5.5. Smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti

Osiguravanje humanitarne pomoći u naravi te drugih programa podrške najpotrebitijima

Zbog zabilježene visoke stope rizika od siromaštva i materijalne deprivacije u RH koja traži dodatne mjere za pomoć najpotrebitijima, kroz Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) provode se aktivnosti pružanja pomoći u obliku hrane (kao obrok ili prehrambeni paket) i/ili osnovnih materijalnih

⁶⁴ https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/monitor2017-hr_hr.pdf

potrepština (kao što su školski materijal i oprema, higijenski proizvodi i druge osnovne potrepštine), što predstavlja dodanu vrijednost postojećim nacionalnim programima.

U rujnu 2017. objavljen je natječaj kojim se osigurala školska prehrana za djecu u riziku od siromaštva u 586 osnovnih škola u iznosu od 25 milijuna kuna. Projektom su obuhvaćene osnovne škole s područja županija čiji nacionalni indeks razvijenosti ne prelazi 125% nacionalnog prosjeka razvijenosti (sve osim Istarske županije, Primorsko-goranske županije i Grada Zagreba). Također je u studenom 2017. objavljen natječaj kojim se kroz pružanje pomoći podjelom hrane i osnovne materijalne pomoći planira obuhvatiti oko 100.000 osoba, za što je planirano 49 milijuna kuna. Projekti su usmjereni na ublažavanje najtežih oblika dječjeg siromaštva i siromaštva ostalih socijalno ugroženih osoba pružanjem nefinancijske pomoći.

Uspostava koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

U svrhu boljeg usmjeravanja programa socijalne skrbi osobama i obiteljima u riziku od siromaštva provodi se projekt „Jačanje institucionalnih kapaciteta sustava socijalne skrbi u svrhu poboljšanja mogućnosti ciljanja/usmjeravanja programa socijalne skrbi i smanjivanja siromaštva“. U okviru projekta, izradit će se programsko rješenje i razviti IT sustav za praćenje i evaluaciju socijalnih programa te će se izraditi i diseminirati konačne verzije kontrolne liste za ranu identifikaciju obitelji i djece u riziku od siromaštva kroz analizu formiranih indikatora. Također će se razviti dva socijalna programa u dvije pilot županije za koje se utvrdilo da su im potrebni specifični programi radi smanjivanja rizika od dječjeg siromaštva. Uz navedene aktivnosti provest će se edukacija stručnjaka za korištenje svih baza i informatičkih sustava koji će se razviti unutar projekta.

Razvoj kvalitete udomiteljstva i ravnomjerna rasprostranjenost usluge smještaja u udomiteljskim obiteljima

Izrađen je Plan razvoja udomiteljstva za razdoblje 2016.-2017. te komparativna analiza potreba za smještajem djece po županijama. Podaci iz analize ukazuju na nedostatan broj udomitelja i drugih ciljanih programa podrške udomiteljima, za što je potrebno osigurati dodatna financijska sredstva. U pripremi je prijedlog novog Zakona o udomiteljstvu kojim će se osigurati pretpostavke za razvoj udomiteljstva kao zanimanja i specijaliziranog udomiteljstva te plan edukacija udomitelja s ciljem njihovog osnaživanja za suočavanje sa sve većim izazovima u području pružanja usluge udomiteljstva.

Intenziviranje procesa deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi

U provedbi deinstitucionalizacije važno je osigurati pružanje usluga u zajednici te transformirati ustanove i unaprijediti postojeće usluge u domu za korisnike koji koriste usluge u instituciji. Tijekom 2016. objavljeni su natječaji za bespovratna sredstva kroz EFRR - Unaprjeđenje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga djeci i mladima kao podrška procesu deinstitucionalizacije (faza 1 - ukupne vrijednosti 71,4 milijuna kuna), Unaprjeđenje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici osobama s invaliditetom kao podrška procesu deinstitucionalizacije (faza 1 - ukupne vrijednosti 107,2 milijuna kuna) te Unaprjeđenje infrastrukture centara za socijalnu skrb kao podrška procesa deinstitucionalizacije (faza 1 - ukupne vrijednosti 73,1 milijuna kuna). U tijeku je provedba 7 ugovora, od čega dva centra za pružanje usluga u zajednici (transformirani domovi) za osobe s invaliditetom, jedan centar za pružanje usluga u zajednici za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i tri centra za socijalnu skrb, ukupne ugovorene vrijednosti 30,41 milijuna kuna.

U ožujku 2017. objavljeni su natječaji za bespovratna sredstva kroz ESF - Podrška procesu deinstitucionalizacije i prevencije institucionalizacije djece i mladih (ukupne vrijednosti 63 milijuna kuna) i Podrška daljnjem procesu deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za

osobe s invaliditetom (ukupne vrijednosti 135 milijuna kuna). U tijeku je provedba tri ugovora podrške procesu deinstitucionalizacije i prevencije institucionalizacije osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju (ukupne vrijednosti 33,44 milijuna kuna).

S ciljem nastavka intenziviranja provedbe procesa transformacije i deinstitucionalizacije domova kojima je osnivač RH te osiguravanja dodatnih financijskih sredstava iz fondova EU izrađena je analiza provedbe mjera i aktivnosti iz Operativnog plana deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi 2014.-2016., a u tijeku je izrada Operativnog plana za razdoblje 2018.-2020. s naglaskom na proširivanje kruga ustanova i korisnika operacija.

Financiranje višegodišnjih programa organizacija civilnog društva s ciljem razvoja i širenja mreže socijalnih usluga

U ožujku 2017. objavljen je poziv za trogodišnje programe organizacija civilnog društva s ciljem razvoja i širenja mreže usluga u zajednici. Iz dijela prihoda od igara na sreću, planirano je financiranje oko 130 programa u ukupnom iznosu 32 milijuna kuna godišnje.

U siječnju 2018. objavljen je poziv za dodjelu bespovratnih sredstava iz ESF-a u cilju širenja mreže socijalnih usluga u zajednici. Svrha Poziva je unaprijediti socijalnu uključenost i promicati pomirenje poslovnog i obiteljskog života pružajući podršku razvoju učinkovitih i uključivih socijalnih usluga. Kroz ovu operaciju, financirat će se projekti s ciljem širenja socijalnih usluga u zajednici od strane pružatelja socijalnih usluga (ustanova socijalne skrbi, udruga, vjerskih zajednica, zaklada, JLP(R)S, međunarodnih organizacija i vijeća nacionalnih manjina), koji će osigurati širu dostupnost socijalnih usluga u zajednici, istovremeno suzbijajući siromaštvo i podupirući socijalnu uključenost ugroženih skupina. Ukupna vrijednost poziva iznosi 110,15 milijuna kuna.

Sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju

Postojeći zakonodavni okvir osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja regulira pravo svakog djeteta/učenika s teškoćama u razvoju na primjeren program i oblik obrazovanja, uvijek kada je to moguće u sredini u kojoj živi, osiguravajući potrebnu programsku i profesionalnu potporu te prostornu i pedagoško-didaktičku prilagodbu uz uvažavanje njihovih potreba, interesa, sposobnosti i mogućnosti, a sukladno svim strateškim dokumentima RH i međunarodnim dokumentima koje je RH prihvatila. Time je omogućeno djeci/učenicima koji imaju znatne razvojne teškoće da se uz rehabilitacijsku i stručnu profesionalnu potporu uspješno uključe u sustav odgoja i obrazovanja u sredini u kojoj žive. Temeljem Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi⁶⁵ te provedbenih propisa, osiguravaju se sredstva za prilagođeni oblik prijevoza učenika s teškoćama u razvoju, sredstva za sufinanciranje udžbenika, kao i za angažiranje pomoćnika u nastavi te druge aktivnosti koje se provode u sustavu znanosti i obrazovanja.

Cilj osiguravanja pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama jest povećanje socijalne uključenosti i integracije učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno obrazovnim ustanovama. Nadalje, cilj je pružiti potporu uključivanju učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno obrazovnim ustanovama kako bi se osigurali uvjeti za poboljšanje njihovih obrazovnih postignuća, uspješniju socijalizaciju i emocionalno funkcioniranje kroz aktivnosti vezane uz angažiranje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih

⁶⁵ NN, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14 i 7/17

posrednika učenicima s teškoćama u razvoju. MZO je s Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASOO) dovršilo evaluaciju projektnih prijedloga u sklopu Poziva „Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama - faza III.“ te donijelo Odluku o financiranju 50 projekata u ukupnom iznosu od 362,40 milijuna kuna bespovratnih sredstava kojom se financira i osigurava potpora za 2.648 učenika s teškoćama u razvoju. U rujnu 2017. potpisan je četverogodišnji ugovor te se ovogodišnjim natječajem osiguraju sredstva za financiranje pomoćnika u nastavi kroz 4 školske godine, s ciljem potpore uključivanju učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolske i srednjoškolske odgojno-obrazovne ustanove kako bi se osigurali uvjeti za poboljšanje njihovih obrazovnih postignuća, uspješniju socijalizaciju i emocionalno funkcioniranje.

U kolovozu 2017., MZO je nakon provedenog Javnog poziva za prijavu projekata udruga koje pružaju usluge pomoćnika u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju za šk. god. 2017./2018., donijelo Odluku o dodjeli bespovratnih sredstava udrugama koje pružaju usluge pomoćnika u nastavi te je sredstvima od igara na sreću (11,7 milijuna kuna) osiguran rad za dodatnih 307 pomoćnika u nastavi za 321 učenika s teškoćama u razvoju.

Sukladno pravnom okviru⁶⁶, redovito se osiguravaju povećani troškovi prilagođenog prijevoza, didaktičkih materijala te prehrane učenicima s teškoćama u razvoju, koji se školuju na temelju rješenja o primjerenom programu školovanja. Isplata se vrši za školsku godinu, odnosno za 10 mjeseci. U 2017., za navedene aktivnosti isplaćeno je za osnovne škole 23,82 milijuna kuna, dok je za srednje škole isplaćeno 2,10 milijuna kuna.

MZO sufinancira udžbenike za redovite učenike osnovnih i srednjih škola i redovite ili izvanredne studente na visokim učilištima ili veleučilištima u RH koji ostvaruju pravo na naknadu za besplatne udžbenike temeljem: Pravilnika o uvjetima, postupku i načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji; Pravilnika o uvjetima, postupku i načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike vojnih i civilnih invalida rata; Odluke o sufinanciranju nabave udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za potrebe učenika osnovnih i srednjih škola u RH za šk. god. 2017./2018. koji ostvaruju pravo na besplatne udžbenike kao članovi kućanstva koje je korisnik zajamčene minimalne naknade i korisnik pomoći za održavanje te Odluke o sufinanciranju obvezatnih besplatnih udžbenika za djecu smrtno stradalih osoba od eksplozivnih zaostataka rata koji ostvaruju pravo u skladu sa Zakonom o protuminskom djelovanju. U 2017. za navedene aktivnosti utrošeno je 9,95 milijuna kuna te su osigurani udžbenici za 13.719 učenika i 1.362 studenta.

---

⁶⁶ Odluka o kriterijima za financiranje povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala te sufinanciranje prehrane učenika s teškoćama u osnovnoškolskim programima za 2017., Odluka o kriterijima za financiranje povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala za školovanje učenika s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim programima u 2017. te članak 69. stavka 4. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

6. Uporaba strukturnih i investicijskih fondova

6.1. Napredak u korištenju sredstava ESIF

U financijskom razdoblju 2014.-2020. RH je iz ESIF-a na raspolaganju ukupno 10,676 milijardi eura.

Od tog iznosa, 8,397 milijardi eura predviđeno je za ciljeve kohezijske politike, 2,026 milijarde eura za poljoprivredu i ruralni razvoj te 253 milijuna eura za razvoj ribarstva.

Zaključno s 31. siječnja 2018. ugovoreno je projekata u vrijednosti ukupno 3,952 milijarde eura odnosno 36,84% dodijeljenih sredstava za razdoblje 2014.-2020. Najbolji postotak ugovorenosti sredstava bilježi OPKK s 41,10%, slijedi ga Program ruralnog razvoja (PRR) s 33,84%, Operativni program za pomorstvo i ribarstvo (OPPR) s 27,50%, dok najlošiji postotak ugovorenosti sredstava bilježi OPULJP s 24,08%.

Do 31. siječnja 2018. korisnicima je isplaćeno 980 milijuna eura, odnosno 9,14% dodijeljenih sredstava. Najbolji postotak isplaćenih sredstava korisnicima bilježi PRR s 18,32%, slijedi ga OPPR s 8,69%, i OPKK sa 7,22%, dok najlošiji postotak isplaćenih sredstava bilježi OPULJP s 5,80%. Pozitivan rast apsorpcije od početka 2016. nastavio se tijekom četvrte godine sedmogodišnjeg financijskog razdoblja i ukazuje na postignuti napredak u korištenju ESIF-ova. Tako je u 2017. ostvaren rast ugovaranja od 192,33 % i rast plaćenih sredstava korisnicima od 170,29 % u odnosu na kraj 2016. godine.

Budući da trenutno financijsko razdoblje za EU fondove traje od 2014. do 2020., na kraju 2017. prvi puta u ovom financijskom razdoblju EK je obračunala potrošnju po n+3 pravilu. Iz OPKK je ovjereno 388,72 milijuna eura čime je premašen cilj za 2017. (cilj je iznosio 248,94 milijuna eura). Iz OPULJP je ovjereno 73,60 milijuna eura čime je premašen cilj za 2017. (cilj je iznosio 69,86 milijuna eura).

U 2018. će biti znatno zahtjevniji ciljevi te će trebati ovjeriti dodatnih 543 milijuna eura za OPKK i dodatnih 175 milijuna eura za OPULJP te će se po prvi puta gledati ostvarivanje n+3 ciljeva i za preostala dva programa (PRR i OPPR). PRR je već početkom 2018. imao ovjereno 367,41 milijun eura čime je ostvaren n+3 cilj za 2018. (360,73 milijuna eura).

Početkom 2017. prioritzirane su mjere iz Prioritetnog nacionalnog Akcijskog plana za povećanje učinkovitosti korištenja ESIF-ova za razdoblje 2016.-2018., kojeg je Vlada usvojila u lipnju 2016. godine. Akcijski plan usvojen je radi provedbe mjera za snažniju apsorpciju ESIF-ova te je fokusiran na četiri mjere za povećanje učinkovitosti provedbenog sustava dodjele bespovratnih sredstava u okviru ESIF operativnih programa koje su provedene u 2017. godini.

Tijekom 2017. provedene su mjere za povećanje učinkovitosti provedbenog sustava dodjele bespovratnih sredstava u okviru ESIF operativnih programa, i to:

Pojednostavljenje postupaka dodjele bespovratnih sredstava za korisnike

Nova verzija Zajedničkih nacionalnih pravila (verzija 3.0) donesena je 9. lipnja 2017., u kojoj se, između ostaloga, doradila i procedura postupka dodjele bespovratnih sredstava. Pojednostavljenje postupka ogleda se u pojednostavljenju pojedinih poslovnih procesa koji su od značaja za korisnika te za sam sustav upravljanja i kontrole. Uvedene su generičke upute za prijavitelje u svrhu osiguravanja optimalne razine jednoobraznog postupanja svih tijela u sustavu, ali primarno s ciljem pripremanja dokumentacije poziva na dodjelu bespovratnih sredstava koja će biti precizna i strukturirana, a time i pristupačnija prijaviteljima u smislu razumijevanja uvjeta poziva te njihovih prava i obveza. U odnosu na pojedine sheme, uvedena je mogućnost dodjele bespovratnih sredstava putem vaučera, što

omogućava prihvatljivim prijaviteljima brži i jednostavniji pristup sredstvima u ubrzanom postupku dodjele bespovratnih sredstava. Dorađene su procedure postupka dodjele za otvorene i ograničene postupke te izravnu dodjelu za strateške projekte, pri čemu se izdvajaju pravila o opsegu dokumentacije koju korisnik dostavlja, smanjujući njegovo administrativno opterećenje uz zadržavanje odgovarajuće kvalitete postupka.

Operacionalizacija dograđenog IT sustava za pružanje podrške poslovnim procesima (MIS sustav)

Istovremeno sa ažuriranjem procedura kroz izmjenu Zajedničkih nacionalnih pravila za OPKK, od studenoga 2017. pušten je u rad prvi dio sustava eFondovi za OPKK te je za sve novoobjavljene pozive na dostavu projektnih prijedloga obavezna dostava projektnih prijava kroz sustav. Javni portal sustava koji služi za informiranje javnosti o dostupnim pozivima te kao ulazna točka u sustav eFondovi dostupan je na linku <https://efondovi.mrrfeu.hr>. Tijekom 2018. nastavit će se nadogradnja MIS-a sa novim funkcionalnostima te uključivanje OPULJP u sustav.

Uspostava mehanizma razmjene informacija između nadležnih tijela vezano za rješavanje prigovora prijavitelja te upravljanje nepravilnostima

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) osnovalo je dvije mreže koordinatora, iz područja javne nabave i državnih potpora, na kojima sudjeluju predstavnici svih tijela u sustavima upravljanja i kontrole ESIF-a. Na sastancima navedenih mreža redovito se provode aktivnosti vezane uz dijeljenje dobre prakse i preporuka u cilju sprečavanja nepravilnosti koje proizlaze iz pogrešne primjene pravila vezanih uz državne potpore i javnu nabavu. Sastanci mreža održavaju se najmanje jednom u četiri mjeseca, a po potrebi i češće. U 2017. održano je 16 sastanaka Mreže koordinatora iz područja javne nabave i 12 sastanaka Mreže koordinatora iz područja državnih potpora.

U cilju prevencije nastanka nepravilnosti, uključujući i prijekure te u cilju razmjene dobre prakse u postupanju, izvještavanju i praćenju postupanja po utvrđenim nepravilnostima, u siječnju 2017. osnovana je Mreža za upravljanje nepravilnostima kao mehanizam razmjene informacija između nadležnih tijela vezano za rješavanje prigovora. U radu Mreže sudjeluju osobe za nepravilnosti iz posredničkih tijela razine 2, a po potrebi i predstavnici posredničkih tijela razine 1, Upravljačka tijela te ministarstvo nadležno za politiku javne nabave. Tijekom 2017. održana su četiri sastanka Mreže.

MRRFEU kao Upravljačko tijelo postupa po prigovorima prijavitelja u postupku odabira operacija i korisnika bespovratnih sredstava u postupku provedbe operacija. Od ukupno 1.050 zaprimljenih prigovora, riješeno je 717, od čega je samo u 2017. riješeno 425 predmeta (više od pola svih riješenih prigovora). U 2018. bit će riješeni svi preostali prigovori. O riješenim prigovorima pripremaju se Izvješća o riješenim prigovorima. Do sada su pripremljena tri izvješća o prigovorima izjavljenim u postupku odabira operacija koja sadrže statističke podatke o izjavljenim prigovorima u odnosu na objavljene pozive, tijela u odnosu na čije postupanje je izjavljen prigovor, vrstu odluke koja je o prigovoru donesena i dr. Izvješća sadržavaju presjek najvažnijih odluka i u njima izraženih mišljenja koja se tiču postupanja s projektnim prijavama i njihovom evaluacijom. Navedena izvješća dostavljaju se svim posredničkim tijelima, radi ujednačavanja postupanja i dijeljenja dobre prakse. Navedena izvješća sadrže i preporuke za poboljšanje u postupcima. Pored rješavanja preostalih prigovora, tijekom 2018. bit će pripremljeno najmanje još jedno izvješće o riješenim prigovorima.

Uspostava mehanizma za tehničku pomoć u pripremi investicijskih projekata koji imaju potencijal aplicirati na EU fondove i druge EU instrumente (ESIF, EFSI, CEF i dr.)

U sklopu koordinacije aktivnosti Jaspersa, i u suradnji s linijskim ministarstvima, MRRFEU je koordinirao i sudjelovao u određivanju prioriteta i pripremi projekata u okviru OPKK i Instrumenta za povezivanje Europe (CEF). Jaspers Akcijski plan ažuriran je u listopadu 2017. te sadrži 67 aktivnih zadataka, od kojih je 16 zadataka u vodnom sektoru, 37 zadataka u sektoru prometa, pet zadataka u sektoru energetike i 9 zadataka u sektoru pametnog razvoja. Uz četiri velika projekta⁶⁷ za koja su tijekom 2017. ishođena pozitivna mišljenja neovisne kontrole kvalitete (IQR), a u siječnju 2018. podnesena je prijava za projekt Regionalni vodoopskrbni sustav Zagreb istok. U veljači 2018. očekuje se slanje projekta "Poboljšanje vodno komunalne infrastrukture na području aglomeracije Rijeka" na IQR.

Na zahtjev MRRFEU, odobren je projekt savjetodavne pomoći Europskog savjetodavnog centra za ulaganja (EIAH) za poboljšanje okvira za upravljanje investicijskim projektima u javnom sektoru te za poticanje formiranja investicijskih platformi i uključivanja privatnog kapitala u realizaciju projekata od javnog interesa. U postupku je formiranje prvih investicijskih platformi koristeći Europski fond za strateška ulaganja (EFSI).

6.2. Projekt Slavonija, Baranja i Srijem

Krajem 2016. pokrenut je Projekt Slavonija, Baranja i Srijem. Namjera je ciljanim usmjeravanjem proračunskih i europskih sredstava pridonijeti razvoju malih i srednjih poduzeća, boljoj prometnoj povezanosti, oporavku poljoprivredne proizvodnje, povećanju zaposlenosti i demografskoj revitalizaciji.

Projektom će se osigurati 2,5 milijardi eura (18,75 milijardi kuna) iz ESIF-ova isključivo za ulaganja na području pet slavonskih županija. Sredstva za ulaganja u poduzetništvo, poljoprivredu, obrazovanje, zdravstvo, istraživanje i razvoj, vodoopskrbu i odvodnju, kulturnu i prirodnu baštinu, sektor prometa, unutarnje plovne puteve i energetiku osigurana su u okviru postojećih operativnih programa i PRR-a u financijskom razdoblju 2014.-2020. godine.

Kroz postojeće operativne programe te u okviru programa Europske teritorijalne suradnje za razdoblje 2014.-2020., za pet slavonskih županija, u razdoblju od listopada 2016. do veljače 2018., ugovoreno je 29,60 % sredstava, odnosno 5,5 milijarde kuna.

Nastavno na usvojene zakone iz područja poljoprivrede (Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, Zakon o poljoprivrednom zemljištu) i podzakonske akte (Mliječni paket), Ministarstvo poljoprivrede (MPOLJ) nastavlja s provedbom i izmjenama propisa u području poljoprivrede u cilju stvaranja održivog lanca opskrbe hranom, smanjivanja administrativnih prepreka i stavljanja u funkciju raspoloživog poljoprivrednog i šumskog zemljišta, odnosno dodjele zemlje mladima, domicilnom stanovništvu, pri tome posebno potičući sektor stočarstva.

Zakon o financiranju JLP(R)S pozitivan je iskorak, jer je doveo do porasta izvornih prihoda od poreza na dohodak kojih se središnja država u potpunosti odrekla u korist JLP(R)S. Ujedno, Fond izravnanja osigurava pravedniju raspodjelu kao preduvjet za ravnomjerni razvoj svih krajeva Hrvatske.

U pripremi je Razvojni sporazum za Projekt Slavonija, Baranja i Srijem između MRRFEU te županija. Cilj je usuglasiti prioritete razvoja državne i županijske razine, odrediti strateške projekte regionalnoga

---

⁶⁷ Cestovno povezivanje s Južnom Dalmacijom; Projekt prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području otoka Krka; projekt Modernizacija i elektrifikacija željezničke pruge na dionici Zaprešić-Zabok i Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Varaždin.

razvoja i utvrditi financijska sredstva za provedbu prioriteta i strateških projekata Razvojnog sporazuma. U fokusu je usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama gospodarstva, internacionalizacija poslovanja te priprema strateških projekata regionalnoga razvoja koji će pridonijeti poboljšanju pozicije u globalnim lancima vrijednosti.

U veljači 2018., MRRFEU i gradovi potpisali su Sporazume o provedbi ITU mehanizma u okviru OPKK. Dva poziva obavljena su u prosincu 2017., jedan poziv u siječnju, jedan u ožujku i dva u travnju 2018. godine. Do kraja 2018. planirana je objava još 43 poziva na dostavu projektnih prijedloga ukupne vrijednosti preko 1,48 milijarde kuna (194,994 milijuna eura) za svih 7 urbanih područja. U okviru ITU mehanizma, planirano je objaviti 8 poziva za Urbano područje Osijek i 14 poziva za urbano područje Slavonski Brod.

U okviru PRR-a sufinancirat će se povoljni krediti i jamstva za poljoprivrednike s kamatnim stopama između 0,1% i 1,5%, objavit će se natječaji u vrijednosti od 3,75 milijardi kuna, od čega po prvi puta, za Slavoniju važan natječaj za biljnu proizvodnju.

Udvostručit će se iznos potpora malih vrijednosti za preradu drva i proizvodnju namještaja. Poticat će se slatkovodno ribarstvo putem Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo objavom novih natječaja za stavljanje na tržište proizvoda akvakulture, preradu proizvoda akvakulture i produktivna ulaganja u akvakulturi.

Za podršku provedbi Projekta Slavonija, Baranja i Srijem razmatraju se sve potencijalne inicijative koje mogu donijeti pozitivne promjene, i to u području: poljoprivrede, obrazovanja i inovacija, socijalne uključenosti, informacijsko-komunikacijske tehnologije, turizma, drvnog sektora, izravnih stranih ulaganja i infrastrukture. Putem internacionalizacije i brendiranja Slavonije, promoviranjem „stila življenja“- Slavonija omogućit će se razvoj inovativne, povezane i uključive Slavonije.

6.3. Korištenje financijskih instrumenata

U sklopu OPKK, 10 operacija će biti provedeno putem financijskih instrumenata, što je predstavlja značajnu promjenu u usporedbi sa prethodnim razdobljima kada se nije koristio ovaj oblik potpore. Financijski instrumenti su za krajnje primatelje znatno jednostavniji za korištenje, u usporedbi sa osjetno dugotrajnijim postupcima za dodjelu bespovratnih sredstava, poglavito u provedbi, u pogledu zahtjeva vezanih za javnu nabavu te naknadnom kontrolom prihvatljivosti troškova. Kumulativno, od početka provedbe financijskih instrumenata do kraja 2017., u provedbi je bilo ukupno sedam financijskih instrumenata. Upravljačko tijelo je dodijelilo više od 3,5 milijarde kuna (465 milijuna eura) programskog doprinosa tijelima koja provode financijske instrumente, odnosno dodijeljeno je 93% ukupne alokacije od 3,8 milijardi kuna (500 milijuna eura) za operacije koje će se provoditi putem financijskih instrumenata. Napredak u provedbi pokrenutih financijskih instrumenata vidljiv je i iz povećanja iznosa ovjerenih izdataka prema EK budući da je tijekom druge polovice 2017. ukupno ovjereni približno 875 milijuna kuna (115,625 milijuna eura) od ukupnih oko 890 milijuna kuna (116,875 milijuna eura) isplaćenih financijskim instrumentima. Ukupno je podržano 650 poduzetnika, a investicije potpomognute putem ESIF zajmova i jamstava će doprinijeti otvaranju približno 1.600 novih radnih mjesta, što zajedno sa ostalim programskim pokazateljima, upućuje da je do sada prosječno ostvareno gotovo 40 % ciljne vrijednosti koja je planirana za 2023. godinu. Tijekom 2018., bit će pokrenuta i preostala tri financijska instrumenta, ESIF Fond rizičnog kapitala za inovativna mikro i mala poduzeća, te ESIF Krediti za energetska učinkovitost namijenjene JLP(R)S-ovima za energetska učinkovitu javnu rasvjetu, kao i za privatni sektor odnosno za promicanje energetske učinkovitosti u poduzećima koja se bave proizvodnjom i turizmom.

U okviru Plana ulaganja za Europu, europske inicijative za poboljšanje investicijskog i financijskog okruženja na prostoru EU-a, projektnim promotorima u RH dostupan je EFSI. Radi se o proračunskom jamstvu EU-a kojim se Grupi Europske investicijske banke (EIB) osigurava zaštita od prvih gubitaka te tako potiče ulaganje. Fond je osnovan 2015. kao dio trogodišnjeg plana za pokretanje 315 milijardi eura javnog i privatnog ulaganja u europsko gospodarstvo. Pružanjem rizičnog financiranja za strateške projekte u ključnim područjima kao što su infrastruktura, energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije, istraživanje i inovacije, fond kojim upravlja EIB pruža mogućnost ulaganja u bankabilne projekte sa smanjenim rizikom za ulagače.

RH napreduje u korištenju EFSI-ja. Do kraja 2017. ukupna financijska sredstva odobrena u okviru EFSI-ja u RH iznosila su 186 milijuna eura. Očekuje se da će se kroz podršku EFSI-ja tim projektima potaknuti ukupno 741 milijuna eura privatnih i javnih ulaganja. Do sada je odobreno pet projekata u okviru sastavnice za infrastrukturu i inovacije ukupne vrijednosti 120 milijuna eura koji bi trebali potaknuti približno 494 milijuna eura investicija u sektorima energetike, turizma i dr. U okviru sastavnice za malo i srednje poduzetništvo, odobreno je pet sporazuma sa financijskim posrednicima. Doprinos ovim operacijama preko Europskog investicijskog fonda (EIF) iznosi 67 milijuna eura te se očekuje da će mobilizirati više od 251 milijuna eura ukupnih investicija u malo i srednje poduzetništvo. Procijenjeno je da će gotovo 800 manjih tvrtki i start-up poduzeća u RH imati koristi od EFSI-ja.

6.4. Korištenje centraliziranih instrumenata EU

Financiranja u okviru Programa Unije, CEF-a te drugih EU instrumenata i programa kojima direktno upravlja EK dodatak su financiranju iz ESIF-ova i EFSI-ja.

Instrument za povezivanje Europe (CEF)

CEF je ključni instrument financiranja EU koji promiče rast, radna mjesta i konkurentnost putem ciljanih infrastrukturnih investicija na europskoj razini. Podržava razvoj visoko učinkovitih, održivih i učinkovitih međusobno povezanih transeuropskih mreža u području prometa, energije i digitalnih usluga. Sredstva dostupna u okviru CEF Prometa usmjerena su na pružanje potpore u izgradnji nove te rekonstrukciji i unaprjeđenju postojeće prometne infrastrukture.

Dva su temeljna cilja koja se žele postići provedbom CEF Prometa: 1) dovršenje Osnovne mreže smještene na 9 multimodalnih koridora osnovne mreže do 2030. godine, te 2) dovršenje Sveobuhvatne mreže radi osiguranja međusobne povezanosti svih europskih regija do 2050. godine.

U sektoru prometa naglasak je na: otklanjanju uskih grla i povezivanju karika koje nedostaju; osiguravanju održivih i efikasnih prometnih sustava na duži rok; boljoj integraciji i povezivanju različitih prometnih grana te povećanju interoperabilnosti.

Do kraja 2017. RH je potpisala ugovore u vrijednosti 424,5 milijuna eura za projekte u okviru CEF-a. Sredstva su dobivena na tri poziva Izvršne agencije za inovacije i mreže (INEA), i to u 2014., 2015. i 2016. godini. Time je iskorišteno 93,05% alokacije namijenjene RH za ovo razdoblje.

Navedenim iznosom sredstava sufinancira se provedba ukupno 32 projekta. Od toga se 13 projekata odnosi na radove, 13 na studije te 6 na studije i radove. Od ukupne iskorištene alokacije na projekte radova odnosi se 86% odnosno 365.530.481 eura alokacije. Dodatno, od ukupnog broja projekata, hrvatski korisnici ih 17 provode samostalno, a 15 projekata provodi se multinacionalno. Najznačajniji projekt je odobren za financiranje je "Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Križevci-Koprivnica-državna granica" sa ukupnom vrijednosti prihvatljivih troškova projekta od 283.936.727 eura od čega se 85% sufinancira putem CEF-a. Projektom se planira

dogradnja drugoga kolosijeka i rekonstrukcija postojećega kolosijeka, što će omogućiti brzinu vožnje vlakova na navedenoj dionici od 160 km/h. Najveći hrvatski korisnik CEF instrumenta je HŽI sa ukupno 6 projekata ukupne vrijednosti sufinanciranja od 306 milijuna eura. Drugi najveći hrvatski korisnik sredstava CEF instrumenta je Lučka uprava Rijeka sa 6 projekata ukupne vrijednosti sufinanciranja od 54 milijuna eura. Projekti Lučke uprave Rijeka usmjereni su na razvoj i modernizaciju najveće pomorske luke u RH koja je ujedno određena i kao glavna luka na Mediteranskom koridoru u RH. Ostali projekti hrvatskih korisnika usmjereni su na modernizaciju plovnih putova, ulaganja u cestovnu infrastrukturu i otklanjanje uskih grla, razvijanje mreže punionica za električna vozila, suradnju u području kontrole zračne plovidbe, osiguravanje održivih i efikasnih prometnih sustava na duži rok te unaprjeđenje integracije i povezivanja različitih prometnih grana kroz jačanje njihove uzajamne suradnje i potpore.

Programi Unije

U razdoblju 2014.-2020. RH sudjeluje u 16 Programa Unije, a MRRFEU je zaduženo za obavljanje poslova ukupne koordinacije sudjelovanja RH u aktivnostima Programa Unije u cilju nesmetanog i učinkovitog korištenja sredstava i mogućnosti koje proizlaze iz istih.

Nadležna TDU, zadužena su za razvoj nacionalnog strateškog pristupa korištenja Programa Unije, sudjelovanje imenovanih predstavnika RH u radu programskih odbora, imenovanje Nacionalne kontakt točke za Program Unije u svojoj nadležnosti, uspostavu potrebne institucionalne strukture za Programe Unije, poduzimanje promidžbenih aktivnosti prema potencijalnim korisnicima na nacionalnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini te za poduzimanje aktivnosti potrebnih za povećanje vidljivosti projekata financiranih u okviru Programa Unije. U tijeku je unaprjeđenje sustava za praćenje te se kontinuirano radi na intenziviranju komunikacije s mrežom nacionalnih točki i nadležnih osoba sa ciljem redovnog izvještavanja i analize provedbe, rješavanja eventualnih poteškoća i ostalog.

6.5. Reformske mjere sufinancirane iz sredstava EU

EU fondovi također će se koristiti za podršku strukturnim reformama, odnosno ostvarivanje ciljeva definiranih NPR-om, kako je prikazano tablicom, u nastavku.

Tablica 8.: Mjere ekonomske politike sufinancirane sredstvima iz EU fondova

Naziv mjere	Opis ulaganja iz EU fondova	Kvalitativni učinak - opis predviđenih utjecaja mjere
Elektroničko pokretanje poslovanja	Razvoj jedinstvenog (one-stop-shop) elektroničkog postupka koji pozadinski integrira sve poslovne registre i postupke (sudski registar, NKD-DZS, PU, HZMO-HZZO te banke) i spajanje istog u državnu informacijsku infrastrukturu na sustav e-Građani.	Omogućeno pokretanje poslovanja u 3 dana putem samo 1 elektroničkog postupka.
Revidiranje sustava određivanja plaća	Izrada prijedloga općih kompetencija za zaposlene u javnoj upravi te posebnih kompetencija potrebnih za obavljanje specifičnih poslova.	Implementirane utvrđene ključne kompetencije službenika u postupke/poslovne procese.
Utvrđivanje modela funkcionalne i fiskalne decentralizacije	Izrada baze podataka o kapacitetima JLP(R)S. Analiza indikatora za procjenu kapaciteta JLP(R)S.	Optimalna raspodjela nadležnosti i poslova u pružanju javnih usluga na lokalnoj razini.
Racionalizacija državne informacijske infrastrukture	Priprema i početak provedbe aktivnosti na projektu (1. faza) - uspostava CDU u 40 institucija.	Uspostavljen CDU kao jedinstveno strateško mjesto upravljanja i koordiniranja razvoja državnog IKT-a radi racionalizacije izdataka državnog IKT-a.

Unaprjeđenje pružanja elektroničkih usluga i pristupa informacijama za građane i poslovne subjekte	Uspostava 15 usluga kroz jedinstveno upravno mjesto.	Uspostavljeno jedinstveno upravno mjesto kao fizički i digitalni portal koji će olakšati pristup uslugama koje pruža javna uprava, jer će korisnicima na jednom mjestu biti dostupne informacije i usluge različitih tijela javne uprave.
	Priprema i početak provedbe projekta uspostave zajedničke platforme e-Poslovanje.	Uspostavljena zajednička platforma e-Poslovanje za pružanje elektroničkih javnih usluga poslovnim subjektima i drugim pravnim osobama, prema konceptu te pozitivnim iskustvima iz sustava e-Građani.
	Priprema i početak provedbe Projekta uspostave sustava e-Pristojbe, odnosno uvođenje kartičnog plaćanja u urede državne uprave u županijama kao prva faza.	Uspostavljen zajednički sustav s odgovarajućim servisima koje će moći koristiti sva tijela javne uprave, građani i poslovni subjekti za bezgotovinsku naplatu upravnih pristojbi i naknada prilikom pružanja, odnosno korištenja javnih usluga.
	Priprema i početak provedbe projekta uspostave zajedničkog sustava s odgovarajućim servisima za elektroničko potpisivanje i/ili pečatiranje elektroničkih dokumenata.	Uspostavljen zajednički sustav s odgovarajućim servisima koje će moći koristiti sva tijela javne uprave, građani i poslovni subjekti za elektroničko potpisivanje i/ili pečatiranje elektroničkih dokumenata, kao i za njihovu validaciju. Na taj način će se omogućiti puna funkcionalnost u pružanju javnih e-usluga od elektroničkog podnošenja zahtjeva prema javnopravnim tijelima do izdavanja elektroničkih dokumenata (akata) u različitim postupcima.
Uspostava integriranog sustava za strateško planiranje i upravljanje razvojem	Uvođenje alata, postupaka i metoda za strateško planiranje.	Unaprijeđena metodologija za izradu strateških dokumenata i mehanizama za uključivanje zainteresirane javnosti.
	Uspostava IT sustava za strateško planiranje i upravljanje razvojem.	Integrirano strateško i proračunsko planiranje, što će olakšati izradu strateških dokumenata (kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih), obzirom da isti trebaju sadržavati relevantne ciljeve, pokazatelje uspješnosti te potrebne izvore financiranja.
	Izrada Nacionalne razvojne strategije Hrvatska 2030.	Osigurano definiranje nacionalnih razvojnih prioriteta u desetogodišnjem razdoblju, što je temelj za izradu ostalih srednjoročnih nacionalnih strategija te korištenje sredstava EU-a u idućoj financijskoj perspektivi.
Uvođenje pilot faze kurikularne reforme u škole	Osiguranje organizacijskih pretpostavki za provedbu pilot faze (stručna usavršavanja nastavnika, izrada priručnika, opremanje škola).	Uvedena pilot faza kurikularne reforme u škole.
	Izrada online interaktivne baze s prikazima kurikulumu i banke zadataka za uvođenje hibridnog vrednovanja.	Viša razina digitalne pismenosti škola.
Usklađivanje strukovnog obrazovanja s potrebama tržišta rada	Uspostava regionalnih centara kompetentnosti u prioritarnim područjima strukovnog obrazovanja.	Stvoreni uvjeti za jačanje kvalitete strukovnih škola, kao i izlaznih kompetencija potrebnih za pristup tržištu rada u suradnji s drugim dionicima sustava strukovnog obrazovanja.
	Provedba poticajnih mjera za stipendiranje učenika u deficitarnim obrtničkim zanimanjima te poticajnih mjera za poticanje gospodarskih subjekata na primanje učenika na naukovanje.	
Podizanje kvalitete, relevantnosti i atraktivnosti programa obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja	Izrada prijedloga kurikulumu temeljnih vještina (digitalna, matematička i čitalačka pismenost).	Viša kvaliteta, relevantnost i atraktivnost sustava obrazovanja odraslih kroz primjenu HKO-a te doprinos povećanju sudjelovanja odraslih u cjeloživotnom učenju.

Unaprjeđenje kvalitete i relevantnosti studijskih programa te zastupljenosti stručne prakse	Sklapanje ugovora u sklopu javnog poziva "Provedba HKO-a na razini visokog obrazovanja".	Veća kvaliteta i relevantnost studijskih programa, učinkovitost financiranja visokog obrazovanja te zapošljivost studenata.
	Provedba vrednovanja i opis standarda kvalifikacija u Registar HKO-a.	
	Sklapanje ugovora za financiranje projekata odobrenih na javnom pozivu za unaprjeđenje kvalitete i zastupljenosti stručne prakse u visokom obrazovanju.	
Podizanje socijalne sigurnosti obitelji s djecom te osiguranje kvalitetne usluge skrbi o djeci rane i predškolske dobi i promicanje ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života	Unaprjeđenje usluga koje podrazumijeva produljeno radno vrijeme dječjih vrtića, zapošljavanje te edukacija radnika u predškolskim ustanovama, razvoj programa te najam i opremanje prostora.	Poboljšat će se materijalni uvjeti u predškolskim ustanovama/dječjim vrtićima te osigurati kvalitetne i dostupne usluge za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i osigurati promicanje ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života.
Integracija upravljanja socijalnim naknadama	Prikupljanje, obrada i analiza podataka o socijalnim naknadama koje isplaćuju JLP(R)S.	Osiguran transparentan sustav socijalnih naknada s dostupnim podacima o vrsti i iznosu naknada za svakog korisnika, bolje ciljanje naknada i programa, odnosno kreiranje učinkovitijih socijalnih politika, a građanima će se omogućiti ekonomičan i jednostavan pristup uslugama iz područja socijalne zaštite.
	Izrada programskog rješenja i uspostava razmjene podataka sa HZZO, HZMO, HZZ i JLP(R)S.	
Uspostava upisnika Nacionalne klasifikacije zanimanja (NKZ)	Uspostava upisnika/aplikacije pojedinačnih zanimanja NKZ-a.	Detaljno strukturiran NKZ do razine pojedinačnog popisa zanimanja kao ključnog uvjeta za relevantnu obradu informacija o kretanju ponude i potražnje konkretnih zanimanja na tržištu rada.

Temeljem Uredbe (EU) 2017/825 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o uspostavi Programa potpore strukturnim reformama za razdoblje od 2017. do 2020. i o izmjeni uredbi (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 1305/2013⁶⁸, RH je do sada odobren 41 projekt iz raznih područja u kojima se provode mjere ekonomske politike te je time dodijeljeno ukupno 4.519.000 eura. Od navedenog broja za 2018. je odobreno 17 projekata za koje je raspoloživo 2.390.000 eura. Provedbom odobrenih projekata doprinijet će se: poboljšanju kvalitete procesa pripreme proračuna; jačanju kapaciteta i procesa PU; poboljšanju upravljanja ljudskim resursima u javnoj upravi i praćenju provedbe reforme javne uprave; prepoznavanju i uklanjanju nepotrebnih ograničenja u području reguliranih profesija te procjeni ukupnog regulatornog okvira iz koje bi trebale proizaći preporuke za moguća poboljšanja; poboljšanju sposobnosti analitičke procjene adekvatnosti i održivosti mirovinskog sustava; provedbi kurikularne reforme i poboljšanju kvalitete osposobljavanja nastavnika u skladu sa zahtjevima kurikularne reforme; izradi strategije Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR) te poboljšanju nadzora financijskih izvješća izdavatelja koje provodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA).

⁶⁸ <https://bit.ly/2JqWeeX>

7. Institucijska pitanja i uključenost dionika

S obzirom na važnost Europskog semestra kao mehanizma koordinacije ekonomskih politika unutar EU-a i instrumenta za planiranje i praćenje nacionalnih strukturnih reformi, Vlada je donijela Odluku o koordinaciji aktivnosti unutar okvira za gospodarsko upravljanje EU kojom je utvrdila institucionalni okvir i postupke povezane s koordinacijom aktivnosti unutar okvira za gospodarsko upravljanje EU - Europski semestar na razini Vlade. Odlukom je osnovana Međuresorna radna skupina za Europski semestar kojoj je na čelu potpredsjednica Vlade za gospodarstvo. Također, imenovani su i koordinatori za Europski semestar na razini dužnosnika u TDU koji su odgovorni za razradu mjera i aktivnosti (sukladno prioritetima i ciljevima koje utvrdi Radna skupina), koordinaciju provedbe mjera, kao i preporuka Vijeća EU i mjera za postizanje ciljeva Strategije Europa 2020. te za izvještavanje o napretku u njihovoj provedbi.

Jedan od važnih elemenata ciklusa Europskog semestra je socijalni dijalog, odnosno uključivanje socijalnih partnera u sam proces s ciljem uvažavanja i promoviranja izgradnje konsenzusa oko glavnih ciljeva i predloženih mjera. Stoga je tijekom ciklusa Europskog semestra održan niz sastanaka sa socijalnim partnerima kako bi se raspravila ključna izvješća u okviru Europskog semestra, dogovorio način suradnje te kako bi se socijalni partneri uključili u raspravu o prijedlogu mjera i aktivno doprinijeli definiranju najboljih rješenja.

Na sjednici Gospodarsko-socijalnog vijeća (GSV) 21. prosinca 2017. socijalnim partnerima predstavljeno je Izvješće Komisije o mehanizmu upozoravanja za 2018., kao i Godišnji pregled rasta za 2018. Također, socijalni partneri su informirani o planiranom tijeku aktivnosti u okviru Europskog semestra za 2018. te je dogovoren način uključivanja socijalnih partnera u cijeli proces putem tematskih sastanaka u sklopu izrade NPR-a.

Tijekom veljače i ožujka 2018. održano je pet posebnih tematskih sastanaka između predstavnika ministarstava (nositelja mjera) i socijalnih partnera na kojima su raspravljani prijedlozi mjera, i to za područje: zdravstva, tržišta rada i mirovinskog sustava, socijalnih naknada, javne uprave te znanosti i obrazovanja. Socijalnim partnerima su prethodno dostavljeni prijedlozi mjera o kojima se raspravljalo na sastancima, a potom su socijalni partneri dali i svoja pisana očitovanja na prijedloge mjera, na koja su se nositelji mjera također očitovali pisanim putem. Kao rezultat tematskih sastanaka sa socijalnim partnerima, nekoliko je prijedloga za dopunama i izmjenama mjera uvaženo.

Nakon objave Izvješća za Hrvatsku, na sjednici GSV-a koja je održana 26. ožujka 2018. raspravljalo se o nalazima dubinske analize koju je EK provela za RH i objavila u sklopu navedenog Izvješća.

Na sjednici GSV-a 23. travnja 2018. sa socijalnim partnerima raspravljen je Nacrt NPR-a koji Vlada predlaže za 2018. godinu.

Važno je istaknuti kako će, i u fazi provedbe mjera definiranih NPR-om, socijalni partneri i zainteresirana javnost biti uključeni prilikom izrade određenih zakonskih i/ili podzakonskih propisa te će moći sudjelovati i utjecati na sadržaj konačnih rješenja u skladu s procedurom donošenja propisa, a koja uključuje savjetovanje sa zainteresiranom javnošću.

Nakon usvajanja na sjednici Vlade, NPR se predstavlja zastupnicima Hrvatskoga sabora.

PRILOG 1.: GLAVNI CILJEVI, REFORMSKA PODRUČJA I MJERE EKONOMSKE POLITIKE

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
1. JAČANJE KONKURENTNOSTI GOSPODARSTVA										
1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja										
1.1.1. Digitalna transformacija gospodarstva		1) Repozicionirati identificirane strateške djelatnosti hrvatske industrije u globalnom lancu vrijednosti prema razvoju dodane proizvodne vrijednosti. 2) Pokrenuti digitalnu transformaciju.	1) Razina zrelosti hrvatske industrije 2) Bodovi prema DESI indeksu	1) Zrelost hrvatske industrije je 2015. bila 2.15 2) RH je prema zrelosti industrije 2017. bila 24. u EU 3) DESI indeks za RH 2017. bio je 0.43 bodova	1) Povećati zrelost hrvatske industrije u 9 indikatora na 2.70 2) Poboljšati rang RH prema zrelosti industrije ulaskom u TOP 20 3) Povećati DESI indeks RH na 0.49 bodova	Rashodi: 2018.: 1 milijun kuna (DP)	Strategija digitalne transformacije gospodarstva	1.1.1.1. Donošenje Strategije digitalne transformacije gospodarstva.	pro-18	MINGPO
1.1.2. Administrativno rasterećenje poduzetnika i gospodarstva te analiza neporeznih davanja	5/b	1) Smanjiti administrativno opterećenje poduzetnika za okvirno 30% u područjima mjerenim SCM metodologijom. 2) Smanjiti opterećenje od neporeznih davanja za okvirno 10% u odnosu na ukupan iznos neporeznih davanja u 2016.	1) Smanjena razina administrativnog opterećenja poduzetnika temeljem provedbe mjerenja propisa koji utječu na poduzetnike primjenom SCM metodologije 2) Smanjene neporeznih davanja	Do travnja 2018.: slijedom SCM mjerenja provedeno je preko 100 mjera administrativnog rasterećenja	1) Provedeno sustavno SCM mjerenje administrativnog opterećenja gospodarstva kroz barem 450 propisa u oko 40 područja 2) Utvrđene mjere administrativnog rasterećenja i smanjenja neporeznih davanja za provedbu do kraja 2019.	Rashodi: 2018.: 1 milijun kuna (DP)	Akcijski plan za rasterećenje gospodarstva (za 2019.)	1.1.2.1. Završetak SCM mjerenja, utvrđivanje dodatnih mjera administrativnog i neporeznog rasterećenja.	ruj-18	MINGPO
								1.1.2.2. Prijedlozi mjera smanjenja administrativnog i neporeznog opterećenja te donošenje Akcijskog plana za rasterećenje gospodarstva (za 2019.).	pro-18	MINGPO
1.1.3. Liberalizacija tržišta usluga	5/c	Potaknuti srednjoročno povećanje produktivnosti gospodarstva za okvirno 5% kroz barem dodatnih 100 mjera liberalizacije	Smanjenje restriktivnosti tržišta usluga kroz međuresorne mjere kojima su uklonjene prepreke slobodi	Do travnja 2018.: liberalizacija tržišta usluga provedena je kroz preko 135 mjera, dok je	1) Okvirno 20%-tno smanjenje ukupne restriktivnosti tržišta usluga kroz smanjenje skora prema OECD metodologiji PMR s 2,1 na	Rashodi: Provedba liberalizacije tržišta usluga neće zahtijevati proračunske rashode	Akcijski plan za liberalizaciju tržišta usluga	1.1.3.1. Dovršetak analize restriktivnosti tržišta profesionalnih usluga i mjera za liberalizaciju tržišta profesionalnih usluga.	ruj-18	MINGPO

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		tržišta profesionalnih usluga do kraja 2019.	unutarnjeg tržišta usluga	20-ak mjera u procesu provedbe	barem 1,7 (cca 20% iznad EU prosjeka iz 2013.) te smanjenje restriktivnosti profesionalnih usluga s 3,7 na barem 2,1 2) Provedba dodatnih barem 100 mjera liberalizacije tržišta usluga u nizu sektora i okvirno 24 profesije s prekomjernim preprekama tržišnoj konkurenciji, kao i u području ekonomije suradnje	na teret poreznih obveznika. Prihodi: Očekuje se rast proračunskih prihoda uslijed povećanja ponude poduzetničkih inicijativa na tržištu.		1.1.3.2. Usvajanje Akcijskog plana za liberalizaciju tržišta usluga (za 2019.).	pro-18	MINGPO
1.1.4. Elektroničko pokretanje poslovanja	5/b	1) Smanjiti troškove i olakšati pokretanje poslovanja. 2) Omogućiti pokretanje poslovanja u 3 dana putem samo 1 elektroničkog postupka.	1) Povećanje broja trgovačkih društava osnovanih elektroničkim putem 2) Smanjenje broja procedura i dana, odnosno administrativnog opterećenja za pokretanje poslovanja slijedom uvođenja brzog elektroničkog postupka registracije poslovnog nastana te integracije poslovnih registara i postupaka sukladno načelu "samo jednom"	1) 2016.: 8.538 društava (d.o.o. i j.d.o.o) preko sustava HITRO.hr 2017.: 9.627 društava (d.o.o. i j.d.o.o) preko sustava HITRO.hr 2) Prema izvješću Doing Business 2018. zabilježeno je 8 procedura za pokretanje poslovanja 3) Izmjereni SCM administrativni trošak poduzetnika prilikom otvaranja d.o.o. je oko 3.680 kuna	1) Biti će vidljivo po uspostavi sustava 2) Omogućiti pokretanje poslovanja u 3 dana putem samo 1 elektroničkog postupka, koji pozadinski integrira sve poslovne registre i postupke 3) Administrativno rasterećenje poduzetnika za više od 40%	Rashodi: Elektroničko pokretanje poslovanja bit će pilot projekt u okviru tematski šireg EU projekta razvoja jedinstvenog upravnog mjesta za koji je ukupno planirano 113,84 milijuna kuna (85% ESF, 15% DP).	1) Uredba Vlade o elektroničkom pokretanju poslovanja 2) Zaključak o uvođenju elektroničkih postupaka za registraciju poslovnog nastana i ishođenja odobrenja za obavljanje uslužne djelatnosti	1.1.4.1. Donošenje Uredbe Vlade o elektroničkom pokretanju poslovanja.	lip-18	MINGPO
							Zakon o trgovačkim društvima	1.1.4.2. Razvoj jedinstvenog (one-stop-shop) elektroničkog postupka i spajanje istog u državnu informacijsku infrastrukturu na sustav e-Građani.	lis-18	MINGPO
							Zakon o sudskom registru	1.1.4.3. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima.	pro-18	MP
							1.1.4.4. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru.	pro-18	MP	
1.1.5. Objedinjavanje gospodarskih inspekcija		1) Stvoriti aktivni pristup inspekcija u kontroli poslovanja gospodarskih subjekata, kroz koordinirane nadzore inspekcija koje nadziru	1) Povećanje koordiniranih nadzora nad poslovanjem pojedinih gospodarskih subjekata, odnosno smanjenje pritiska na	Poduzetnike u djelatnostima trgovine, ugostiteljstva, turizma i drugih uslužnih djelatnosti nadzire preko 10 inspeksijskih službi,	1) Barem 30%-tno povećanje broja koordiniranih nadzora inspekcija nad gospodarskim subjektom koji podliježe nadzoru	Rashodi: Provedba neće zahtijevati dodatne proračunske rashode. Prihodi:	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i	1.1.5.1. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih TDU.	ruj-18	MU

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		poslovanje pojedinog gospodarskog subjekta. 2) Smanjiti razinu represije prema gospodarskim subjektima u slučajevima utvrđenja lakših prekršaja.	poslovanje uzrokovanog inspekcijskim nadzorima 2) Smanjenje prekršajnog sankcioniranja u slučajevima počinjenja lakših prekršaja u kojima su otklonjene nepravilnosti po inspekcijskom nadzoru	bez učinkovite koordinacije u obavljanju planiranih nadzora	različitih inspekcija, odnosno smanjenje broja inspekcijskih nadzora 2) Barem 20%-tno smanjene prekršajnog procesuiranja radi počinjenja lakših prekršaja koje su gospodarski subjekti otklonili po obavljenom inspekcijskom nadzoru	Smanjenje prekršajne represije može uzrokovati pad proračunskih prihoda.	drugih središnjih TDU Zakon o Državnom inspektoratu Izmjene posebnih propisa koji uređuju djelokrug inspekcijskih poslova koji se prenose na novoustrojeno inspekcijsko tijelo	1.1.5.2. Donošenje Zakona o državnom inspektoratu. 1.1.5.3. Donošenje izmjena posebnih propisa koji uređuju djelokrug inspekcijskih poslova koji se prenose na novoustrojeno inspekcijsko tijelo.	ruj-18 pro-18	MINGPO MINGPO
1.1.6. Daljnji razvoj elektroničke javne nabave	5/b	1) Omogućiti 100%-tno zaprimanje i izdavanje eRačuna u postupcima javne nabave, zbog postizanja procijenjene proračunske uštede od 6 % ukupnog iznosa javne nabave, odnosno oko 2,6 milijardi kuna godišnje. 2) Povećati broj dokaznih sredstava kojima se mjeri sposobnost gospodarskih subjekata u e-nabavi putem sustava eCertis, kako bi se olakšalo sudjelovanje gospodarskih subjekata u postupcima javne nabave.	1) Povećanje volumena razmjene eRačuna i uštede u poslovanju gospodarskih subjekata i javne uprave 2) Broj dokaznih sredstava unesenih u eCertis	1) Volumen razmjene eRačuna je krajem 2017. iznosio oko 10% 2) Do sada nije bilo izdavanja e-certifikata 3) Do sada nije uneseno niti jedno dokazno sredstvo u eCertis	1) Omogućiti 100%-tno zaprimanje i izdavanje eRačuna u postupcima javne nabave do srpnja 2019. 2) Sva dokazna sredstva koja se traže temeljem Zakona o javnoj nabavi unesena su u eCertis	Rashodi: Proširenje sustava eRačuna financira se kroz CEF program. Prvi projekt je odobren u iznosu od 251.328 eura, a drugi u iznosu od 264.201 eura. Za održavanje centralnog sustava za eRačun su osigurana sredstva DP u iznosu od 469.020 kuna za 2018.	Zakon o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi	1.1.6.1. Donošenje Zakona o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi.	lis-18	MINGPO
1.1.7. Unaprjeđenje korporativnog upravljanja		1) Poticati dugoročno sudjelovanje dioničara i ojačati transparentnost između trgovačkih društava i ulagatelja. 2) Uvesti strože kriterije	1) Lakše izvršavanje prava dioničara 2) Stroži kriteriji za članstvo u nadzornom odboru velikog trgovačkog društva				Zakon o trgovačkim društvima	1.1.7.1. Usklađenje pravila i obveza u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara.	pro-18	MP

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		za članstvo u nadzornom odboru u većim trgovačkim društvima.						1.1.7.2. Propisivanje strožih kriterija za članstvo u nadzornom odboru za velika trgovačka društva.	pro-18	MP
1.1.8. Unaprjeđenje sustava zemljišnih knjiga i katastra	5/b	Unaprijediti sustav zemljišnih knjiga i katastra te time osigurati usklađenost podataka zemljišnih knjiga i katastra kako bi se dosegnuo prosjek EU u uređenju imovinskih prava do 2020. godine.	1) Obnovljene zemljišne knjige 2) Povećanje usklađenosti stanja u zemljišnim knjigama i katastru	227 otvorenih zemljišnih knjiga (obnovljenih i osnovanih)	Obnovljene zemljišne knjige u 86 k.o.		Zakon o zemljišnim knjigama	1.1.8.1. Izrada Detaljnog plana izlaganja podataka utvrđenih katastarskom izmjerom, osnivanja i obnove zemljišnih knjiga.	lip-18	MP, DGU
							Zaključak Vlade o pokretanju postupka pojedinačnog preoblikovanja zemljišne knjige i katastra u Bazu zemljišnih podataka	1.1.8.2. Pokretanje postupka pojedinačnog preoblikovanja zemljišne knjige i katastra u Bazu zemljišnih podataka.	ruj-18	MP, DGU
1.1.9. Uspostava metodologije za buduću procjenu vrijednosti nekretnina	1/c	Osigurati dio preduvjeta za uvođenje masovne procjene nekretnina.	Razvijena metodologija masovne procjene nekretnina		Metodologija o masovnoj procjeni vrijednosti nekretnina se primjenjuje.			1.1.9.1. Odabir metodologije za masovnu procjenu nekretnina.	lip-18	MGIPU
								1.1.9.2. Usuglašavanje i implementacija cjenovnih blokova.	srp-18	MGIPU
								1.1.9.3. eNekretnine - implementacija klasifikacije nekretnina i standardizacija obilježja nekretnina u eNekretnine.	kol-18	MGIPU
								1.1.9.4. Donošenje Metodologije o masovnoj procjeni vrijednosti nekretnina.	pro-18	MGIPU

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
1.1.10. Uspostava pravne osnove za provedbu reforme vodnokomunalnog sektora		1) Okrupniti javne isporučitelje vodnih usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje u RH s ciljem postizanja ekonomičnosti poslovanja, poboljšanja sposobnosti javnih isporučitelja vodnih usluga za provedbu projekata razvoja vodnokomunalne infrastrukture te učinkovitog upravljanja infrastrukturom, kao i ujednačavanja cijena vodne usluge na jednom uslužnom području. 2) Smanjiti iznos naknade za korištenje voda onim isporučiteljima vodnih usluga koji su sveli svoje gubitke na razinu tehnički prihvatljivog gubitka.	1) Smanjenje broja javnih isporučitelja vodnih usluga 2) Postotak smanjenja iznosa naknade za korištenje voda	1) Trenutno djeluju 173 javna isporučitelja vodnih usluga 2) Iznos naplaćene naknade za korištenje voda za 2017. iznosi 735 milijuna kuna	1) Broj javnih isporučitelja vodnih usluga planira se smanjiti sa 173 na oko 35-40 do početka 2022. odnosno 11-24 mjeseca od dana stupanja na snagu novog Zakona 2) Iznos naknade za korištenje voda nakon provedbe programa smanjenja gubitaka ovisit će o prihvaćenom modelu naplate naknade (procjenjuje se da će se iznos naknade za korištenje voda smanjiti 20 do 30 % onim isporučiteljima javne vodoopskrbe koji su ušli u program smanjenja gubitaka odnosno koji su svoje gubitke sveli na tehnički prihvatljivu razinu)		Zakon o vodnim uslugama i provedbeni propisi	1.1.10.1. Donošenje novog Zakona o vodnim uslugama.	pro-18	MZOE
						Imat će financijski učinak na proračun izvanproračunskog korisnika Hrvatske vode koji će se procijeniti po odabiru konačnog modela obračuna naknade za korištenje voda.	1) Uredba o izmjenama Uredbe o visini naknade za korištenje voda 2) Pravilnik o izmjenama Pravilnika o obračunu i naplati naknade za korištenje voda	1.1.10.2. Donošenje uredbe o izmjenama Uredbe o visini naknade za korištenje voda.	lip-18	MZOE
										1.1.10.3. Donošenje Pravilnika o izmjenama Pravilnika o obračunu i naplati naknade za korištenje voda.

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
1.1.11. Daljnja liberalizacija prijevoza, osobito prijevoza putnika u cestovnom prometu	5/c	1) Provesti reformu u području: stjecanja stručne osposobljenosti vozača CMV; linijskog prijevoza putnika u cestovnom prometu; autotaksi prijevoza putnika; mikroprijevoza i integriranog prijevoza putnika u kopnenom prometu; distribucije dozvola za međunarodni prijevoz tereta; pružanja kolodvorskih usluga na autobusnim kolodvorima; sustava kažnjavanja za prekršaje iz područja cestovnog prijevoza. 2) Rješavati problem dostupnosti javnog prijevoza u slabo naseljenim područjima za koje nema interesa prijevoznika.	1) Lakše stjecanje potrebnih znanja i vještina bez dugotrajne i skupe prekvalifikacije te smanjenje troškova za kandidate 2) Jačanje uloge JLS i osiguranje minimalnih standarda dostupnosti te kvalitete javnog cestovnog prijevoza 3) Povećanje kvalitete i smanjenje cijena prijevoza, povećanje broja korisnika i broja taksi vozača te smanjenje troškova licenciranja i poslovanja 4) Rješavanje problema slabe prometne povezanosti ruralnih i slabo naseljenih područja uz smanjenje troškova prijevoza 5) Olakšana dostupnost dozvola uz smanjenje troškova izdavanja i distribucije/decentralizacija usluga 6) Smanjenje troškova kolodvorskih usluga za prijevoznike			Rashodi: Neće se zahtijevati dodatni proračunski rashodi u odnosu na postojeće. Troškovi održavanja i nadogradnje Nacionalnog registra cestovnih prijevoznika u 2018. planirani su u iznosu 1,40 milijuna kuna. Prihodi: Očekuje se rast proračunskih prihoda uslijed povećanja broja licenciranih prijevoznika i povećanje broja dozvola za prijevoz. Prihodi od naknada za izdavanje dozvola i licencija u 2018. planirani su u iznosu od 2,77 milijuna kuna.	Zakon o prijevozu u cestovnom prometu	1.1.11.1. Donošenje Zakona o prijevozu u cestovnom prometu.	lip-18	MMPI
1.1.12. Podizanje konkurentnosti lučkog sektora		1) Redefinirati ulogu lučke uprave i koncesijskog sustava u lukama otvorenim za javni promet. 2) Smanjiti troškove broda u lukama.	1) Informacijski sustav koji će skratiti vrijeme boravka broda u luci boljim planiranjem uplova pojedinog broda i vremena potrebnog za obavljanje lučkih operacija	2) Carinski postupak nije ujednačen te zna biti dugotrajan što poskupljuje prijevoz	1) Uspostavljen ujednačen informacijski sustav u lukama 2) Unificiran i brz carinski postupak te osiguranje carinskog skladišta u lukama 3) Prepoznatljivost	Mjera će imati pozitivan učinak na DP budući da se provedbom cjelokupnog projekta stvoriti okvir učinkovitijeg sustava koji će doprinijeti	1) Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama 2) Tarife Lučkih uprava	1.1.12.1. Redefiniranje lučkih uprava temeljem novog Zakona.	tra-19	MMPI
								1.1.12.2. Izrada uniformiranog informacijskog sustava.	tra-19	MMPI

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		3) Ukloniti administrativne barijere. 4) Uspostaviti ujednačen i učinkovit informacijski sustav u svim lukama od osobitog (međunarodnog) značaja za RH. 5) Ojačati predstavničke mreže.	2) Unificirani carinski postupak koji će omogućiti brži protok robe kroz luku i time smanjiti troškove koje uvoznici i izvoznici imaju dok roba čeka u luci 3) Kroz predstavničke mreže promovirati hrvatske luke i učiniti ih prepoznatljivim u svijetu 4) Lučke uprave odgovorne za pravac i promet tereta i putnika s osnovnim ciljem gospodarskog rasta luke kojom upravlja		hrvatskih luka na kopnenom gravitacijskom području i prekomorskom području	konkurentnosti prijevoznih usluga/djelatnosti te time utjecati na smjer razvoja RH bilo direktno kroz smanjenje budućih izdvajanja sredstava DP za lučki sustav ili putem učinkovitije usluge prijevoza, samim time stvarajući jeftiniji oblik prijevoza odnosno konkurentnije prometne pravce koji prolaze RH.		1.1.12.3. Unificiranje carinskog postupka u lukama.	tra-19	MMPI
								1.1.12.4. Poticanje i ojačavanje predstavničkih mreža.	tra-19	MMPI
1.1.13. Aktiviranje potencijala pomorskog dobra		Ubrzati postupak utvrđivanja granica pomorskog dobra, postupak uknjižbe pomorskog dobra i postupak koncesioniranja pomorskog dobra, uz zaštitu prirode i okoliša.	1) Broj utvrđenih granica pomorskog dobra 2) Broj utvrđenih granica koje su provedene u zemljišnim knjigama 3) Ulaganja u manje atraktivne i/ili udaljenije lokacije, što bi se poticalo nižim početnim iznosima naknade za koncesiju	1) 650 Rješenja o granici pomorskog dobra/lučkog područja i 530 uredba Vlade RH o utvrđenoj granici 2) Početni iznosi za pojedine koncesije propisani su Uredbom o postupku davanja koncesije na pomorskog dobru	1) Utvrđene granice pomorskog dobra/lučkog područja na gospodarski najinteresantnijim područjima 2) Brza provedba utvrđenog pomorskog dobra kroz zemljišne knjige 3) Javno dostupan GIS pomorskog dobra 4) Povećanje broja koncesija	Prihodi: Ubrzavanjem postupka utvrđivanja granica pomorskog dobra i provedbe iste u zemljišnim knjigama omogućit će se brže koncesioniranje obale, smanjiti nelegalno korištenje pomorskog dobra te povećati prihodi DP od naknade za koncesiju i od popratnog	Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama i podzakonski propisi	1.1.13.1. Donošenje novog Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.	ožu-19	MMPI
								1.1.13.2. Donošenje podzakonskih propisa temeljem novog Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.	pro-19	MMPI
								1.1.13.3. Izrada informacijskog sustava upravljanja pomorskim dobrom i morskim lukama (GIS pomorskog dobra).	pro-18	MMPI

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
						gospodarskog razvoja područja na kome je koncesija data, povećanjem broja zaposlenih i broja usluga koje se pružaju.		1.1.13.4. Izrada studije zoniranja pomorskog dobra.	pro-19	MMPI
1.1.14. Podizanje konkurentnosti prometa na unutarnjim plovnim putovima		Povećati konkurentnost luka na unutarnjim vodama u smislu povećanja zainteresiranih koncesionara.	Povećanje broja koncesionara u lukama unutarnjih voda	3	4	Smanjit će se sredstva sufinanciranja iz DP te preusmjeriti povećani prihodi na lučkim područjima (koncesije i lučke pristojbe) u daljnju modernizaciju i tehničko održavanje luka na unutarnjim vodama.	1) Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda 2) Strategija prometnog razvoja RH za razdoblje od 2017. do 2030.	1.1.14.1. Izrada analize načina korištenja gospodarske zone u lučkom području.	pro-19	MMPI, LU Osijek i Slavonski Brod
								1.1.14.2. Organiziranje okruglog stola s predstavnicima JLS i gospodarstvenika u okruženju luka.	pro-19	MMPI, LU Osijek i Slavonski Brod
1.2. Poboljšanje upravljanja i raspolaganja državnom imovinom										
1.2.1. Osiguranje pretpostavki za bolje korporativno upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu	5/a	1) Ojačati efikasnost poslovanja i nadzora nad poslovanjem u trgovačkim društvima u državnom vlasništvu. 2) Osigurati daljnji razvoj te jačanje konkurentskih prednosti i pozicije Croatia Airlinesa d.d. na tržištu zračnog prometa kroz kvalitetno strateško partnerstvo.	1) Prihod po zaposlenom 2) Broj održanih radionica 3) Proširenje prometne mreže i povećanje tržišnog udjela Croatia Airlines d.d. te dokapitalizacija u svrhu potpore budućeg razvoja Croatia Airlines d.d.	1) 2016.: 768.000 kuna 2) 0	1) 800.000 kuna 2) 5 3) Izvršenje svih rezultata uz zadržavanje određenog vlasničkog udjela		Odluka Vlade vezano uz uvođenje obveze srednjoročnog planiranja	1.2.1.1. Uvođenje obveze izrade metodološki standardiziranih srednjoročnih planova poslovanja za sva trgovačka društva od strateškog i posebnog interesa i trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu.	lip-18	MDI
							Odluka Vlade vezano uz smjernice za postupanje predstavnika RH u nadzornim i revizorskim odborima u poduzećima u državnom vlasništvu	1.2.1.2. Provođenje višednevnih radionica za članove nadzornih i revizijskih odbora za sva trgovačka društva od strateškog i posebnog interesa i trgovačka društva u	tra-19	MDI, MINGPO

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
								većinskom državnom vlasništvu.		
							Odluka Vlade	1.2.1.3. Donošenje akata o početku postupka traženja strateškog partnera za Croatia Airlines d.d.	2018./2019.	MMPI
1.2.2. Aktivacija državne imovine i smanjenje državnog portfelja	5/a	1) Smanjiti portfelj državne imovine kojim upravljaju MDI i CERP. 2) Povećati broj investicijskih projekata uz aktivaciju neaktivne državne imovine. 3) Povećati kapitalnu opremljenost poduzetnika i zaposlenost u potpomognutim područjima.	1) Vrijednost ostvarene prodaje ne-strateških trgovačkih društava 2) Povećanje broja investicijskih projekata u neaktivnu državnu imovinu 3) Broj sklopljenih ugovora o korištenju i koncesiji na turističkom zemljištu u kampovima 4) Povećanje broja sklopljenih ugovora o darovanju 5) Povećanje broja sklopljenih ugovora o zakupu i kupoprodaji poslovnih prostora 6) Vrijednost sklopljenih ugovora	1) 2017.: Ostvarena je prodaja iz portfelja CERP-a u vrijednosti od 315,917 milijuna kuna 2) 2017.: Nije bilo investicijskih projekata u neaktivnu državnu imovinu 3) 0 4) 2017.: Broj sklopljenih ugovora o darovanju bio je 46. 5) 2017.: Broj sklopljenih ugovora o zakupu i kupoprodaji poslovnih prostora bio je 2. 6) 2017.: Vrijednost sklopljenih ugovora iznosila je 69 milijuna kuna.	1) 2018.: 932,09 milijuna kuna 2) Realizirati barem 5 investicijskih projekata godišnje uz aktivaciju neaktivne državne imovine do 2020. 3) 25 4) 50 5) 50 6) 2018.: 98,76 milijuna kuna	932,09 milijuna kuna	Uredba o načinima raspolaganja dionicama i udjelima	1.2.2.1. Donošenje Uredbe o načinima raspolaganja dionicama i udjelima.	lip-18	MDI, CERP
						Za aktivaciju državne imovine nije potrebno osigurati dodatna proračunska sredstva.	1) Odluka Vlade vezano uz raspolaganje nekretninama 2) Uredba o poticanju ulaganja	1.2.2.2. Priprema i praćenje provedbe projekta u vezi sa aktivacijom državne imovine.	tra-19	MDI
								1.2.2.3. Donošenje Uredbe o poticanju ulaganja (temeljem Zakona o poticanju ulaganja).	lip-18	MINGPO
							Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije	1.2.2.4. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije.	pro-18	MDI
							Uredba o darovanju nekretnina u vlasništvu RH	1.2.2.5. Donošenje Uredbe o darovanju nekretnina u vlasništvu RH.	lip-18	MDI
						Rashodi: 3,7 milijuna kuna Prihodi: 98,76 milijuna kuna	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnih prostora	1.2.2.6. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnih prostora.	pro-18	MDI
							Uredba o načinima raspolaganja	1.2.2.7. Donošenje Uredbe o načinima raspolaganja	tra-19	MDI

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
							nekretninama u vlasništvu RH	nekretninama u vlasništvu RH.		
								1.2.2.8. Smanjenje portfelja državne imovine i aktivacija neiskorištene državne imovine.	tra-19	MDI
1.2.3. Uspostavljanje sveobuhvatne evidencije državne imovine	5/a	Transformirati Središnji registar državne imovine iz administrativnog u upravljački sustav koji će omogućiti kvalitetno i razvidno donošenje odluka o vidovima upravljanja državnom imovinom.	1) Elektronička povezanost registra državne imovine s temeljnim i javnim registrima 2) Online pristup sustavu registra državne imovine 3) Reklasifikacija pojavnih oblika državne imovine u skladu s međunarodnim standardima i proračunskim propisima 4) Standardiziran i metodološki razrađen podatkovni i programski model ažurnih i autentičnih fizičkih, pravnih i ekonomsko-financijskih značajki/atributa za pojavne oblike državne imovine	1) Dovršetak I. faze projekta - dovršetak aplikacijskog rješenja za pojavne oblike nekretnina (ISUDIO I) 2) Dovršetak aplikacijskog rješenja za pojavne oblike financijske imovine (dionice, udjeli i vrijednosni papiri - ISUDIO II)	1) Elektroničko povezivanje sa zajedničkim IT sustavom zemljišnih knjiga i katastra (ZIS) preko web servisa 2) Povezivanje ISUDIO II sa sudskim registrom, SKDD i Zagrebačkom burzom te puštanje sustava u rad 3) Izrađena aplikacija IT sustava za upravljanje državnom imovinom (pojavni oblici pokretnina - ISUDIO IV)	Daljnji razvoj višegodišnje i srednjoročne podatkovne i programske nadogradnje postojećeg Registra državne imovine, odnosno daljnja izgradnja IT sustava za upravljanje državnom imovinom zahtijevat će oko 1,2 milijuna kuna.	1) Zakon o upravljanju državnom imovinom 2) Zakon o središnjem registru državne imovine 3) Uredba o ustrojstvu, načinu vođenja i sadržaju Središnjeg registra državne imovine	1.2.3.1. Donošenje Zakona o središnjem registru državne imovine.	lis-18	SDURDD, MDI
								1.2.3.2. Elektroničko povezivanje sa zajedničkim IT sustavom zemljišnih knjiga i katastra (ZIS) preko web servisa.	stu-18	SDURDD, MDI, DGU, MP
								1.2.3.3. Povezivanje ISUDIO II sa sudskim registrom, SKDD i Zagrebačkom burzom te puštanje sustava u rad.	pro-18	SDURDD, MDI
								1.2.3.4. Povezivanje ISUDIO na registar kulturnih dobara te druge javne registre (faza ISUDIO III).	vlj-19	SDURDD, MDI, MK, institucije koje vode javne registre
								1.2.3.5. Definiranje i strukturiranje modela podataka za pojavne oblike pokretnina (ISUDIO IV).	stu-18	SDURDD
								1.2.3.6. Izrada aplikacije IT sustava za upravljanje državnom imovinom (pojavni oblici pokretnina - ISUDIO IV).	lip-19	SDURDD

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
1.2.4. Poslovno i financijsko restrukturiranje cestarskih društava u državnom vlasništvu	5/a	Postići odgovarajuće i isplativije održavanje i gospodarenje imovinom, racionalizirati broj zaposlenih te postići financijsku stabilnost poduzeća.	1) Smanjenje omjera operativnih troškova u odnosu na operativni prihod 2) Reprogram kreditnih obveza - faktor godišnje sposobnosti vraćanja duga 3) Smanjenje broj zaposlenih po km ceste			Mjera ima pozitivan učinak na DP budući da za posljedicu ima smanjenje kamatnih troškova po kreditnim zaduženjima društava za zajmove uz državno jamstvo, kao i racionalizaciju odnosno smanjenje troškova njihova poslovanja.	1) Odluka Vlade o prihvaćanju poslovnog i financijskog restrukturiranja cestovnog sektora od 16. ožujka 2017. 2) Ugovor o zajmu između RH i IBRD (IBRD 8749-HR) od 8. svibnja 2017.	1.2.4.1. Provedba institucionalnog jačanja u pogledu planiranja i nadzora MMPI.	pro-19	MMPI
								1.2.4.2. Izrada/redefiniranje ključnih pokazatelja uspješnosti u cilju postizanja transparentne organizacije upravljanja.	pro-19	MMPI
								1.2.4.3. Izrada analiza za potrebe unaprjeđenja upravljanja cestarskim društvima u državnom vlasništvu i sustavima u njihovoj nadležnosti.	pro-19	MMPI, MF, društva cestarskog sektora
1.2.5. Poslovno i financijsko restrukturiranje društava željezničkog sustava u državnom vlasništvu	5/a	1) Osigurati održivi razvoj hrvatskog željezničkog sektora u Europi, primarno kroz racionalizaciju troškova poslovanja i preusmjeravanje ostvarenih sredstava uštede u obnovu i održavanje željezničke infrastrukture. 2) Osigurati održivo poslovanje HŽ Carga i povećati njegov udio na tržištu prijevoza tereta.	1) Usvajanje Pisma sektorske politike, čime će se nastaviti započeti proces racionalizacije poslovanja društava u državnom vlasništvu u željezničkom sustavu 2) Ugovaranje financijskog savjetnika koji će pomoći u pronalasku strateškog partnera koji bi trebao analizirati tržište te pomoći HŽ Cargu u pronalasku strateškog partnera koji će omogućiti stabilizaciju poslovanja i daljnju budućnost kompanije	2) Procedura ugovaranja financijskog savjetnika		Mjera će imati pozitivan učinak na DP, jer će se stvoriti okvir učinkovitijeg sustava koji će doprinijeti konkurentnosti prijevoznih usluga/djelatnosti te time utjecati na smjer razvoja RH bilo direktno kroz smanjenje budućih izdvajanja sredstava DP za željeznicu ili putem učinkovitije usluge prijevoza, stvarajući jeftiniji oblik prijevoza i konkurentnije prometne pravce koji prolaze RH (prihod	Pismo sektorske politike	1.2.5.1. Usvajanje Pisma sektorske politike.	pro-18	MMPI

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
						kroz veći PDV i druge prihode proračuna).				
						Ovisno o strukturi ulaska strateškog partnera u HŽ Cargo.		1.2.5.2. Priprema za pronalazak strateškog partnera za HŽ Cargo.	pro-18	MMPI
1.3. Unaprjeđenje javne uprave										
1.3.1. Revidiranje sustava određivanja plaća	4/b	1) Ojačati efikasnost, stručnost i motiviranost državnih službenika i namještenika za osiguranje učinkovite i kvalitetne usluge hrvatskim građanima i poduzetnicima. 2) Osigurati transparentnu strukturu radnih mjesta unutar jednog zakona, razvrstavanjem radnih mjesta u platne razrede u skladu sa standardnim mjerilima za klasifikaciju. 3) Osigurati povezivanje radnog učinka službenika i namještenika s plaćom. 4) Utvrditi opće i posebne kompetencije za obavljanje pojedine vrste poslova.	1) Ujednačene plaće u državnoj službi po principu jednaku plaću za jednak rad, odnosno rad jednake vrijednosti 2) Klasifikacija radnih mjesta u državnoj upravi i novi model ocjenjivanja 3) Implementiranje ključnih kompetencija u uvjete radnih mjesta	1) 0 2a) Broj radnih mjesta u državnoj upravi: općih radnih mjesta 64, posebnih radnih mjesta 476, te posebno utvrđivanje radnih mjesta policijskih službenika te službenika carinske i porezne uprave 2b) Automatizirano, opće povećanje plaće za 0,5 % godišnje bez mogućnosti individualiziranog povećanja plaće 3) Kompetencije se temelje na stručnoj spremi i radnom stažu	1) Ujednačene plaće 2a i 2b) Standardizacija radnih mjesta u državnoj upravi i povezivanje radnog učinka s plaćom 3) Standardizacija ključnih općih i posebnih kompetencija	Rashodi: S obzirom da je Zakon još u fazi izrade, u ovom trenutku nije moguće izraziti fiskalni učinak. Procijenjeno je da u prvoj godini provođenje Zakona ne zahtijeva dodatna sredstva u DP. U drugoj godini primjene bit će potrebno planirati sredstva za isplatu jednokratnih nagrada u visini 0,1% mase plaća za redovan rad. U trećoj godini primjene pojavit će se potreba za planiranjem dodatnih sredstava za promicanje službenika i namještenika ocijenjenih ocjenom izuzetan - isplatu jednokratnih nagrada za izniman učinak u visini 0,1% mase plaća za redovan rad.	Zakon o plaćama državnih službenika i namještenika	1.3.1.1. Donošenje Zakona o plaćama državnih službenika i namještenika.	ruj-18	MRMS
						Uredba o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj upravi	1.3.1.2. Donošenje uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj upravi.	stu-18	MU	
						Uredba o kriterijima i postupku ocjenjivanja i nagrađivanja državnih službenika i namještenika	1.3.1.3. Donošenje Uredbe o kriterijima i postupku ocjenjivanja i nagrađivanja državnih službenika i namještenika.	stu-18	MU	
						Rashodi: 13,1 milijun kuna (85% ESF, 15% DP).	1) Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020. s Akcijskim	1.3.1.4. Izrada prijedloga općih kompetencija za	tra-19	MU

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
							planom provedbe Strategije razvoja javne uprave za razdoblje od 2017.-2020. 2) Strateški plan MU 2017.-2019.	zaposlene u javnoj upravi te posebnih kompetencija potrebnih za obavljanje specifičnih poslova.		
1.3.2. Racionalizacija i normativno uređenje organizacije i obavljanja poslova državne uprave	4/a	Uspostaviti normativni okvir kojim se na logički dosljedan i cjelovit način uređuje sustav državne uprave.	Optimiziran upravljački i organizacijski okvir sustava državne uprave	Temeljem analize sustava državne uprave, poslova koje obavljaju tijela i financijskih troškova obavljanja poslova, uočena je hijerarhijska i funkcionalna nelogičnost i nedosljednost u obavljanju poslova državne uprave	Povećana učinkovitost sustava državne uprave	Rashodi: Statusne promjene i smanjenje rashoda donijet će godišnje uštede u DP.	1) Propisi o ustrojstvu i djelokrugu TDU 2) Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020. s Akcijskim planom provedbe Strategije razvoja javne uprave za razdoblje od 2017.-2020.	1.3.2.1. Donošenje Zakona o sustavu državne uprave.	tra-19	MU
1.3.3. Racionalizacija sustava pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa	4/a	Smanjenje broja samostalnih agencija za 20%.	Smanjeni broj pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa	Velik broj pravnih osoba agencijskog tipa (preko 50)	Očekuje se smanjenje broja agencija za 20%	Rashodi: Smanjeni broj pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa donijet će godišnje uštede u DP.	Zaključak Vlade o racionalizaciji broja pravnih osoba agencijskog tipa	1.3.3.1. Spajanje i ukidanje agencija – I. faza.	svi -18	MU i druga središnja TDU iz čijeg su djelokruga poslovi koje obavljaju agencije
							Zaključak Vlade o ispunjenju reformskog prioriteta 1.	1.3.3.2. Izmjena normativnog okvira – zakona koji uređuju osnivanje i djelokrug agencija.	pro -18	MU i druga središnja TDU iz čijeg su djelokruga poslovi koje obavljaju agencije
							Zaključak Vlade o racionalizaciji broja pravnih osoba agencijskog tipa	1.3.3.3. Daljnje smanjenje broja pravnih osoba	tra-19	MU i druga središnja TDU iz

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
								agencijskog tipa – II. faza.		čijeg su djelokruga poslovi koje obavljaju agencije
							Zakon o javnim agencijama	1.3.3.4. Donošenje Zakona o javnim agencijama.	tra-19	MU
1.3.4. Utvrđivanje modela funkcionalne i fiskalne decentralizacije	4/a	Poboljšati funkcionalnu raspodjelu nadležnosti i učinkovitost JLP(R)S vodeći računa o ravnomjernom pružanju usluga građanima.	1) Skup podataka za procjenu i praćenje kapaciteta JLP(R)S 2) Provedena analiza indikatora za procjenu kapaciteta JLP(R)S			Rashodi: 20 milijuna kuna (85% ESF, 15% DP)	1) Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020. s Akcijskim planom provedbe Strategije razvoja javne uprave za razdoblje od 2017.-2020. 2) Strategija e-Hrvatska 2020. s Akcijskim planom za provedbu Strategije e-Hrvatska 2020. 3) Strateški plan MU 2016.-2018.	1.3.4.1. Izrada baze podataka o kapacitetima JLP(R)S. 1.3.4.2. Analiza indikatora za procjenu kapaciteta JLP(R)S.	pro-18 tra-19	MU MU
1.3.5. Racionalizacija državne informacijske infrastrukture		Pokrenuti projekt uspostave Centra dijeljenih usluga (CDU) kao jedinstvenog strateškog mjesta upravljanja i koordiniranja razvoja državnog IKT-a u cilju racionalizacije izdataka državnog IKT-a.	Potpisan Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za Projekt uspostave CDU i uspostava CDU u 40 institucija		Uspostavljen CDU u 40 institucija	Rashodi: 370,6 milijuna kuna (85% ERRF, 15% DP).	1) Zakon o državnoj informacijskoj infrastrukturi 2) Uredba o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu	1.3.5.1. Priprema i početak provedbe aktivnosti na projektu (1. faza) - uspostava CDU u 40 institucija.	pro-18	MU
1.3.6. Unaprjeđenje pružanja elektroničkih usluga i pristupa informacijama za	4/b	1) Olakšati pristup uslugama koje pruža javna uprava uspostavom jedinstvenih upravnih mjesta kao fizičkih i digitalnih portala, jer će	1) Izrada analize informacijske, pravne i fizičke infrastrukture za uspostavu jedinstvenog upravnog mjesta 2) Uspostava 15 usluga		1) Rezultati analize 2) 15 upravnih mjesta	Rashodi: 113,84 milijuna kuna (85% ESF, 15% DP). Inicijalno će trošak narasti, jer će državna uprava		1.3.6.1. Analiza informacijske, pravne i fizičke infrastrukture za uspostavu jedinstvenog upravnog mjesta.	lip-18	MU

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
građane i poslovne subjekte		korisnicima na jednom mjestu biti dostupne informacije i usluge različitih tijela javne uprave.	kroz jedinstveno upravno mjesto			uspostaviti jedinstvena upravna mjesta, a kako će ona preuzimati posao, tako će se preoblikovati organizacija državne uprave te će se trošak smanjiti.		1.3.6.2. Uspostava 15 usluga kroz jedinstveno upravno mjesto.	tra-19	MU
	5/b	2) Uspostaviti zajedničku platformu e-Poslovanje za pružanje elektroničkih javnih usluga poslovnim subjektima i drugim pravnim osobama, prema konceptu te pozitivnim iskustvima iz sustava e-Građani.	3) Potpisan Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za Projekt e-Poslovanje		3) Potpisan Ugovor	Rashodi: 45,5 milijuna kuna (85% ESF, 15% DP)		1.3.6.3. Priprema i početak provedbe projekta uspostave zajedničke platforme e-Poslovanje.	pro-18	MU
		3) Uspostaviti zajednički sustav s odgovarajućim servisima koje će moći koristiti sva tijela javne uprave, građani i poslovni subjekti za bezgotovinsku naplatu upravnih pristojbi i naknada prilikom pružanja, odnosno korištenja javnih usluga.	4) Potpisan Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za Projekt uspostave sustava e-Pristojbe		4) Potpisan Ugovor	Rashodi: 45,7 milijuna kuna (85% ESF, 15% DP)		1.3.6.4. Priprema i početak provedbe Projekta uspostave sustava e-Pristojbe, odnosno uvođenje kartičnog plaćanja u urede državne uprave u županijama kao prva faza.	pro-18	MU
		4) Uspostaviti zajednički sustav s odgovarajućim servisima koje će moći koristiti sva tijela javne uprave, građani i poslovni subjekti za elektroničko potpisivanje i/ili pečatanje elektroničkih dokumenata, kao i za njihovu validaciju te na taj način omogućiti punu funkcionalnost u	5) Potpisan Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za Projekt e-Potpis, m-Potpis i e-Pečat		5) Potpisan Ugovor	Rashodi: 12 milijuna kuna (85% ESF, 15% DP)		1.3.6.5. Priprema i početak provedbe projekta uspostave zajedničkog sustava s odgovarajućim servisima za elektroničko potpisivanje i/ili pečatanje elektroničkih dokumenata.	pro-18	MU

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		pružanju javnih e-usluga od elektroničkog podnošenja zahtjeva prema javnopravnim tijelima do izdavanja elektroničkih dokumenata (akata) u različitim postupcima.								
		5) Definirati kriterije naplate kako bi korisnik informacije mogao provjeriti izračun troška, jer su kriteriji i način izračuna javno objavljeni.	6) Ukupan godišnji prihod tijela javne vlasti ostvaren po osnovi naknade troškova ponovne uporabe informacija		6) Ukupan prihod tijela javne vlasti koje koristi svoje informacije kao osnovu za komercijalne aktivnosti koje ne spadaju u djelokrug njegovih javnih poslova nije veći od troškova koji su vezani uz prikupljanje, izradu, reprodukciju i pružanje informacije, uključujući razuman povrat ulaganja			1.3.6.6. Donošenje Uredbe o troškovima ponovne uporabe informacija.	lip-18	MU
		6) Omogućiti priznavanje NIAS-a kao nacionalne eID sheme RH za elektroničku identifikaciju u ostalim državama članicama EU, kako bi se hrvatskim građanima sukladno Uredbi (EU) broj 910/2014, omogućila prijava i korištenje online prekograničnih usluga.	7) Obavljen Stručni pregled HR eID sheme NIAS putem Mreže suradnje 8) Priznata HR eID shema NIAS u drugim državama članicama za pristup hrvatskih građana na prekogranične online usluge		7 i 8) NIAS-a priznat kao nacionalna eID shema RH za elektroničku identifikaciju u ostalim državama članicama EU		Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu	1.3.6.7. Provođenje postupka eIDAS Notifikacije HR eID sheme NIAS putem Mreže suradnje te povezivanje nacionalnog HR eIDAS čvora s drugim takvim čvorovima u ostalim državama članicama EU.	ruj-18	MU
	5/b	7) Smanjiti administrativno opterećenje ulagača u nekretninski sektor. 8) Rasteretiti sudionike u	9) Broj novih e-usluga iz područja prostornog planiranja i gradnje 10) Uspostava registra prostornih planova	9) Tri postojeće e-usluge (modula) u području prostornog uređenja i gradnje	9) Poboljšanje postojeće tri e-usluge u području prostornog uređenja i gradnje 10) Registar prostornih	Rashodi: Očekivano ulaganje za sve e-module u 2018. je 20 milijuna kuna (bez PDV-a).	1) Strategija e-Hrvatska 2020 2) Akcijski plan za provedbu strategije e-Hrvatska 2020	1.3.6.8. eDozvola - dogradnja informacijskog sustava prostornog uređenja za eKonferenciju.	pro-18	MGIPU

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		graditeljskim poduhvatima i javnu upravu od neučinkovitih procedura. 9) Povećati transparentnost postupaka u području prostornog uređenja i gradnje.	11) Izrađen državni plan prostornog razvoja 12) Bolji rezultati OECD indikatora regulacije tržišta (dio pojednostavljenje pravila i procedura)		planova 11) Plan državnog razvoja 12) Metodologija masovne procjene nekretnina		3) Zakon o gradnji 4) Zakon o prostornom uređenju 5) Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) 6) Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina 7) Pravilnik o metodama procjene vrijednosti nekretnina 8) Pravilnik o informacijskom sustavu tržišta nekretnina	1.3.6.9. eRegistar prostornih planova - uspostava modula za prijelazno razdoblje do pune uspostave sustava nove generacije prostornih planova.	lip-19	MGIPU
							1.3.6.10. ePlanovi - uspostava modula za učitavanje i objavu nove generacije prostornih planova.	ožu-19	MGIPU	
							1.3.6.11. Izrada prostornog razvoja – I. faza (Objava odluke o izradi državnog plana prostornog razvoja).	srp-18	MGIPU	
							1.3.6.12. eArhiva - digitalizacija arhive izdanih dozvola i akata za gradnju.	pro-18	MGIPU	
							1.3.6.13. eInspekcija - povezivanje svih službenika Uprave za inspekcijske poslove putem aplikacija.	pro-18	MGIPU	
							1.3.6.14. Automatsko obavještanje građana o statusu inspekcijskog postupka.	pro-18	MGIPU	
		10) Definirati politiku o otvorenim podacima koja će omogućiti definiranje akcijskog plana za objavljivanje podataka i tijelo nadležno za koordinaciju. 11) Poboljšati dinamiku	13) Donesena politika i akcijski plan		13) Donesena politika i akcijski plan se primjenjuju		1.3.6.15. Donošenje politike otvorenih podataka.	lip-18	SDURDD	

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti			
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost								
		objavljivanja otvorenih podataka.											
1.3.7. Uvođenje integriranog sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem		Uvesti integrirani sustav strateškog planiranja razvoja koji obuhvaća dugoročno, srednjoročno i kratkoročno strateško planiranje kao temelj za usmjeravanje proračunskih sredstava, praćenje ostvarenih rezultata i sustavno vrednovanje realizacije strategija, planova, programa, aktivnosti i projekata s ciljem povećanja kvalitete formuliranja javnih politika i njihove provedbe.	1) Broj alata, postupaka i metoda za strateško planiranje koji su uspješno razvijeni/uvodeni u praksu 2) Broj korisnika IT sustava za strateško planiranje i upravljanje razvojem 6 mjeseci nakon uvođenja 3) Postotak građana RH koji su sudjelovali u izradi Nacionalne razvojne strategije Hrvatska 2030.	1) 1 2) 0 3) Procijenjena razina sudjelovanja građana RH u projektu Hrvatska 2030. u 2017.: 1.100	1) Očekivani broj alata, postupaka i metoda za strateško planiranje koji su uspješno razvijeni/uvodeni u praksu, kumulativno do kraja 2018.: 6 2) Očekivani broj korisnika IT sustava za strateško planiranje i upravljanje razvojem 6 mjeseci nakon uvođenja: 656 3) Očekivana razina sudjelovanja građana RH u projektu Hrvatska 2030. do donošenja: 0.2% stanovništva RH	Rashodi: 5 milijuna kuna (EPRR)	Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH	1.3.7.1. Uspostava postupaka i metodologije za strateško planiranje, praćenje ostvarenih rezultata i sustavno vrednovanje (podzakonski akti - uredbе, pravilnici, smjernice i biblioteka pokazatelja).	pro-18	MRRFEU			
						Rashodi: 16,25 milijuna kuna (EPRR)					1.3.7.2. Uspostava IT sustava za strateško planiranje i upravljanje razvojem.	sij-19	MRRFEU
						Rashodi: 27,1 milijuna kuna (EPRR)					1.3.7.3. Izrada Nacionalne razvojne strategije Hrvatska 2030.	lip-19	MRRFEU
1.3.8. Unaprjeđenje normativnog okvira borbe protiv korupcije		1) Pojačati elemente preventivnog antikoruptivnog mehanizma odnosno upravljanja korupcijskim rizicima u državnoj	Pojačani elementi preventivnog antikoruptivnog mehanizma odnosno elementi upravljanja korupcijskim rizicima				Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020.	1.3.8.1. Donošenje Akcijskog plana za 2019. i 2020. uz Strategiju suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020.	pro-18	MP			

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		<p>upravi, JLP(R)S, javnopravnim tijelima, trgovačkim društvima u kojima država te JLP(R)S imaju vlasničke udjele, privatnom i neprofitnom sektoru te institucionalnog okvira nadzora provedbe i evaluacije učinaka aktivnosti iz nacionalnih akata planiranja vezanih uz sprječavanje korupcije.</p> <p>2) Unaprijediti zaštitu »zviždača« i podići razinu transparentnosti i integriteta u društvu te potaknuti na prijavljivanje koruptivnog postupanja.</p>					Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. i Akcijski plan za 2017. i 2018.	1.3.8.2. Donošenje Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti.	pro-18	MP
1.4. Poboljšanje učinkovitosti pravosudnog sustava										
1.4.1. Digitalizacija pravosudnog sustava	5/d	Omogućiti elektroničku komunikaciju između sudionika postupka i ubrzati trajanje postupaka na trgovačkim sudovima.	1) Elektronička komunikacija između trgovačkih sudova i drugih sudionika postupka (odvjetnika, javnih bilježnika i državnih odvjetnika) 2) Nabava sustava za pretvaranje govora u tekst		1a) Uspostavljena elektronička komunikacija između trgovačkih sudova i drugih sudionika postupka (odvjetnika, javnih bilježnika i državnih odvjetnika) do kraja 2018. 1b) Smanjeni troškovi sudske pristojbe kroz sustav e-komunikacije 2) Uspostava sustava	Rashodi 2018.: 1,19 milijuna kuna	Zakon o sudskim pristojbama	1.4.1.1. Donošenje Zakona o sudskim pristojbama.	pro-18	MP
							Zakon o parničnom postupku	1.4.1.2. Uspostava e-komunikacije na trgovačkim sudovima.	pro-18	MP
						Rashodi: 2018.: 27 milijuna kuna		1.4.1.3. Nabava sustava za pretvaranje govora u tekst.	pro-18	MP

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
					pretvaranja govora u tekst					
1.4.2. Reorganizacija mreže sudova	5/d	Ujednačiti radnu opterećenosti sudaca, skratiti trajanje sudskih postupaka i smanjiti broj neriješenih predmeta u općinskim sudovima, olakšati pristup građana sudovima te osigurati lakše upravljanje sudovima.	Smanjenje ukupnog broja sudova	46 općinskih i prekršajnih sudova	34 općinska suda	Rashodi: Nadogradnja informacijskih sustava financirat će se sredstvima DP u iznosu 1,15 milijuna kuna te iz EU fondova 1,10 milijuna kuna.	Zakon o sudovima	1.4.2.1. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima.	srp-18	MP
							Zakon o područjima i sjedištima sudova	1.4.2.2. Donošenje Zakona o područjima i sjedištima sudova.	srp-18	MP
1.4.3. Rješavanje predmeta starijih od 10 godina na općinskim i trgovačkim sudovima	5/d	Ubrzati trajanje sudskih postupaka te doprinijeti stvaranju povoljnijeg investicijskog okruženja.	Smanjenje broja predmeta starijih od 10 godina na općinskim i trgovačkim sudovima	Lipanj 2017.: 9.643 predmeta starijih od 10 godina na općinskim i trgovačkim sudovima	2018.: Smanjenje broja predmeta starijih od 10 godina na općinskim i trgovačkim sudovima za 20%		Strategija razvoja pravosuđa za razdoblje 2013.-2018.	1.4.3.1. Provedba Akcijskog plana za smanjenje broja predmeta starijih od 10 godina na općinskim i trgovačkim sudovima.	pro-20	MP
2. POVEZIVANJE OBRAZOVANJA S TRŽIŠTEM RADA										
2.1. Obrazovanje u skladu s potrebama tržišta rada										
2.1.1. Uspostava upisnika Nacionalne klasifikacije zanimanja (NKZ)	3/a	Razviti i uspostaviti NKZ- kao ključnog nacionalnog katalognog sustava za klasifikaciju i agregaciju informacija o poslovima i zanimanjima.	Izrađen upisnik NKZ-a s pripadajućom aplikacijom koja omogućava revidiranje i dopunu popisa		1 upisnik/aplikacija	Rashodi: 2018.: 200.000 kuna (ESF)	Zaključak Vlade	2.1.1.1. Uspostava upisnika/aplikacije pojedinačnih zanimanja NKZ-a.	pro-18	MRMS
2.1.2. Osiguranje alata HKO-a nužnih za usklađivanje obrazovanja i tržišta rada	3/a	Primijeniti HKO-a kao instrument usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada, odnosno razviti mehanizam za utvrđivanje stvarnih potreba tržišta rada i potporu izradi relevantnih obrazovnih programa.	1) Doneseni alati HKO-a nužni za izradu standarda zanimanja sukladno potrebama tržišta rada 2) Uspostavljena analitička platforma tržišta rada		1) 2 (Smjernice za izradu standarda zanimanja i Anketu o standardu) 2) 1 platforma	Rashodi: 2018.: 199.000 kuna (DP)	Zakon o HKO-u	2.1.2.1. Revidiranje Smjernice za izradu standarda zanimanja.	pro-18	MRMS

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti	
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost						
						Rashodi: 2018.: 100.000 kuna (DP)	Zakon o HKO-u	2.1.2.2. Uspostava analitičke platforme tržišta rada, odnosno web portala koji će prikazivati kretanja na tržištu rada (zaposlenost, nezaposlenost, broj učenika i studenata u obrazovnim programima - po zanimanjima i regijama).	pro-18	MRMS	
2.1.3. Usklađivanje strukovnog obrazovanja s potrebama tržišta rada	3/a	Stvoriti uvjete za jačanje kvalitete strukovnih škola kao i izlaznih kompetencija potrebnih za pristup tržištu rada u suradnji s drugim dionicima sustava strukovnog obrazovanja.	1) Broj centara kompetentnosti 2) Broj standarda zanimanja 3) Broj standarda kvalifikacija 4) Broj dodijeljenih potpora za stipendiranje učenika i poticanje gospodarskih subjekata na naukovanje	4) 1.556	1) 20 2) 5 3) 5 4) 2.200	Rashodi: 157.500 kuna (DP)	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strukovnom obrazovanju	2.1.3.1. Izrada mreže regionalnih centara kompetentnosti.	svi-18	MZO	
						Rashodi: 1) 563,29 milijuna kuna (EFRR) 2) oko 235 milijuna kuna (ESF)		2.1.3.2. Uspostava regionalnih centara kompetentnosti u prioritetnim područjima strukovnog obrazovanja.	tra-19	MZO	
							Program razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja 2016.-2020.	2.1.3.3. Izrada Smjernica za racionalizaciju / optimizaciju mreže strukovnih škola.	tra-19	MZO	
								2.1.3.4. Izrada profila sektora za Osobne, usluge zaštite i druge usluge.	lip-18	MZO	
								Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obrtu	2.1.3.5. Donošenje izmjena i dopuna Zakona o obrtu te prilagodba važećih podzakonskih akata vezanih uz provedbu naukovanja.	pro-18	MINGPO
									2.1.3.6. Donošenje programa stjecanja	pro-18	MINGPO

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
								osnovnog znanja o poučavanju učenika.		
						Rashodi: 23 milijuna kuna (DP); 3,45 milijuna kuna (EU fondovi)	1) Novi program vještina za Europu 2) OPULJP	2.1.3.7. Provedba poticajnih mjera za stipendiranje učenika u deficitarnim obrtničkim zanimanjima te poticajnih mjera za poticanje gospodarskih subjekata na primanje učenika na naukovanje.	pro-18	MINGPO
2.1.4. Podizanje kvalitete, relevantnosti i atraktivnosti programa obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja	3/a	Podići kvalitetu, relevantnost i atraktivnost sustava obrazovanja odraslih kroz primjenu HKO te, posredno doprinijeti povećanju sudjelovanja odraslih u cjeloživotnom učenju.	1) Donesen Zakon o obrazovanju odraslih i broj izrađenih kurikuluma i programa 2) Povećanje broja polaznika uključenih u opismenjavanje	2) 10.541	1) 4 2) 11.100		Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije	2.1.4.1. Donošenje Zakona o obrazovanju odraslih.	pro-18	MZO
						Rashodi: Erasmus+ (158.000 eura fondovi EU, 44.000 eura DP)		2.1.4.2. Izrada prijedloga kurikuluma temeljnih vještina (digitalna, matematička i čitalačka pismenost).	tra-19	MZO
						Rashodi: 4,26 milijuna kuna (DP)		2.1.4.3. Provođenje osnovnog obrazovanja odraslih i osposobljavanje za jednostavnije poslove u zanimanjima.	tra-19	MZO
2.1.5. Unaprjeđenje kvalitete i relevantnosti studijskih programa te zastupljenosti stručne prakse	3/a	Povećati kvalitetu i relevantnost studijskih programa te doprinijeti povećanju stope zaposlenosti diplomiranih studenata.	1) Broj standarda kvalifikacija upisanih u Registar HKO 2) Broj projekata ugovorenih temeljem javnog poziva za unaprjeđenje kvalitete i zastupljenosti stručne prakse u visokom obrazovanju		1) 50 2) 30	Rashodi: 100 milijuna kuna (ESF)		2.1.5.1. Sklapanje ugovora u sklopu javnog poziva "Provedba HKO-a na razini visokog obrazovanja".	srp-18	MZO
						Rashodi: 11,40 milijuna kuna (ESF)		2.1.5.2. Provedba vrednovanja i upis standarda kvalifikacija u Registar HKO-a.	tra-19	MZO

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
							Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju	2.1.5.3. Donošenje Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.	tra-19	MZO
						Rashodi: 100 milijuna kuna (ESF)	Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije	2.1.5.4. Sklapanje ugovora za financiranje projekata odobrenih na javnom pozivu za unaprjeđenje kvalitete i zastupljenosti stručne prakse u visokom obrazovanju.	sij-19	MZO
2.1.6. Unaprjeđenje učinkovitosti financiranja visokog obrazovanja	3/a	Povećati učinkovitost financiranja visokog obrazovanja.	Udio sklopljenih cjelovitih programskih ugovora u skladu s novim konceptualnim rješenjem	0	100%		Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije	2.1.6.1. Izrada smjernica za unaprjeđenje programskog financiranja visokog obrazovanja i znanstvenog istraživanja.	lip-18	MZO
								2.1.6.2. Donošenje Odluke Vlade o višegodišnjem financiranju visokog obrazovanja.	kol-18	MZO
								2.1.6.3. Sklapanje programskih ugovora s javnim visokim učilištima.	stu-18	MZO
2.2. Provedba kurikularne reforme										
2.2.1. Priprema i provedba pilot faze kurikularne reforme	3/b	Uvesti pilot fazu kurikularne reforme u škole.	Broj škola koje sudjeluju u pilot fazi kurikularne reforme	0	72	Rashodi: 149,26 milijuna kuna (ESF)	1) Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi 2) Zakon o strukovnom obrazovanju 3) Strategija	2.2.1.1. Osiguranje organizacijskih pretpostavki za provedbu pilot faze (stručna usavršavanja nastavnika, izrada priručnika, opremanje škola).	ruj-18	MZO

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
							obrazovanja, znanosti i tehnologije	2.2.1.2. Izrada online interaktivne baze s prikazima kurikuluma i banke zadataka za uvođenje hibridnog vrednovanja.	tra-19	MZO, NCVVO
2.2.2. Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola	3/b	Podići razinu digitalne pismenosti škola.	Broj škola koje sudjeluju u projektu e-Škole	0	151	Rashodi: 1) 193,69 milijuna kuna (EFRR) 2) 67,14 milijuna kuna (ESF) 3) 46,03 milijuna kuna (DP)	Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije	2.2.2.1. Opremanje škola, provedba edukacija učitelja, izrada digitalnih obrazovnih sadržaja za predmete STEM područja.	ruj-18	MZO, CARNet,
3. ODRŽIVOST JAVNIH FINANCIJA										
3.1. Jačanje okvira za upravljanje javnim financijama i provedbu fiskalne konsolidacije										
3.1.1. Unaprijeđenje fiskalnog okvira	1/b	1) Pratiti provedbu fiskalnih pravila koji se odnose na pravilo strukturnog salda, pravilo rashoda, pravilo javnog duga te pravilo za visinu manjka za projekcije državnog proračuna te ispunjenjem fiskalnih pravila pridonijeti sveukupnoj održivosti javnih financija. 2) Ojačati ulogu Povjerenstva za fiskalnu politiku kao supervizora nad primjenom Zakona o fiskalnoj odgovornosti, ali i nad provođenjem fiskalne politike države u cijelosti.	1) Potpuna usklađenost numeričkih fiskalnih pravila s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu 2) Neovisnost Povjerenstva za fiskalnu politiku		1) Učinkovita primjena numeričkih fiskalnih pravila 2) Povjerenstvo za fiskalnu politiku kao stalno, neovisno i samostalno državno tijelo	Rashodi: 1,5 milijuna kuna za rad Povjerenstva za fiskalnu politiku	Zakon o fiskalnoj odgovornosti	3.1.1.1. Donošenje Zakona o fiskalnoj odgovornosti.	srp-18	MF
3.1.2. Pобољшanje proračunskog planiranja, kontrole	1/b	1) Osigurati objektivne makroekonomske i fiskalne projekcije, unaprijediti proračunsko	1) Učinkovitije proračunsko planiranje na temelju realnih makroekonomskih i				Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu	3.1.2.1. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu.	lis-18	MF

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
izvršavanja rashoda i unaprjeđenje fiskalne statistike		planiranje te ojačati kontrolu izvršavanja rashoda. 2) Uspostaviti učinkovitiji sustav financijskog i statističkog izvještavanja u svrhu unaprjeđenja praćenja poslovanja pojedinih izvanproračunskih korisnika koji ulaze u obuhvat sektora opće države prema ESA 2010 metodologiji, kao i njihove fiskalne statistike.	fiskalnih projekcija 2) Učinkovitiji sustav financijskog i statističkog izvještavanja					3.1.2.2. Izrada veznih tablica za konverziju evidencija poslovnih događaja prema pravilima poduzetničkog računovodstva u proračunsko računovodstvo za pojedine izvanproračunske korisnike.	pro-18	MF
3.1.3. Osiguranje stroše provedbe preporuka državne revizije		Osigurati zakonito, namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstava, kao i učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola.	Smanjenje broja neprovedenih preporuka u odnosu na godinu koja prethodi godini u kojoj će se početi primjenjivati Zakon	Iz Izvješća o radu DUR-a za 2017.: Provjerama provedbe naloga i preporuka obuhvaćeno je 419 subjekata, kojima je u prijašnjim revizijama dano ukupno 2.764 naloga i preporuka, te je utvrđeno da 879 ili 31,8% naloga i preporuka nije provedeno	2018.: očekuje se smanjenje broja neprovedenih naloga ili preporuka za pet postotnih bodova ili 26,8% 2019.: očekuje se smanjenje broja neprovedenih naloga ili preporuka za sedam postotnih bodova ili 24,8%		Zakon o DUR-u	3.1.3.1. Donošenje novog Zakona o DUR-u.	lis-18	MF
3.2. Poticanje demografske obnove										
3.2.1. Podizanje socijalne sigurnosti obitelji s djecom te osiguranje		1) Omogućiti podizanje razine dohodovnog cenzusa kao uvjeta za ostvarivanje prava na	1) Povećanje broja korisnika doplatka za djecu 2) Broj novoizgrađenih,	1) Oko 150.000 korisnika doplatka za djecu (153.258 korisnika u 2017. prema podatcima	1) Povećanje broja korisnika doplatka za djecu do 50% (nije moguće precizno iskazati	Financijska sredstva potrebno je osigurati na pozicijama MRMS-a.	1) Program Vlade za mandat 2016.-2020. 2) Strateški plan	3.2.1.1. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu.	ruj-18	MDOMSP, MRMS, HZMO

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
kvalitetne usluge skrbi o djeci rane i predškolske dobi i promicanje ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života		doplatak za djecu sa 50% na 70% proračunske osnove, kako bi se proširio broj korisnika doplatka za djecu te pronatalitetnog dodatka koji se ostvaruje za treće i četvrto dijete. 2) Poboljšati materijalne uvjete u predškolskim ustanovama/dječjim vrtićima te osigurati kvalitetne i dostupne usluge za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i promicanje ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života.	nadograđenih i opremljenih dječjih vrtića 3) Broj dječjih vrtića koji su uveli unaprjeđenu uslugu/produljeno radno vrijeme vrtića (poslijepodnevni rad, smjenski rad, produljeni boravak)	HZMO-a) 2) 0 3) 0	broj korisnika) 2) 2018.: 20 3) 2020.: 50	Rashodi: 67,50 milijuna kuna (DP)	MDOMSP-a za 2017.-2019.	3.2.1.2. Stvaranje infrastrukture i poboljšanje materijalnih uvjeta u predškolskim ustanovama/dječjim vrtićima.	pro-18	MDOMSP
						Rashodi: 300 milijuna kuna (EU fondovi)				
3.3. Unaprjeđenje sustava socijalnih naknada										
3.3.1. Usklađivanje i unaprjeđenje zakonodavnog okvira u području sustava socijalnih naknada	2/b	Unaprijediti zakonodavni okvir koji uređuje područje socijalne skrbi u cilju boljeg obuhvata, adekvatnosti i korištenja prava u svrhu smanjenja rizika od siromaštva i socijalne isključenosti.	Bolji obuhvat korisnika				Akcijski plan unaprjeđenja sustava socijalnih naknada za 2018.-2020.	3.3.1.1. Donošenje Zakona o socijalnoj skrbi.	pro-19	MDOMSP
3.3.2. Integracija upravljanja socijalnim naknadama	2/b	1) Osigurati transparentan sustav socijalnih naknada s dostupnim podacima o vrsti i iznosu naknada za svakog korisnika. 2) Praćenjem i analizom osigurati smjernice za bolje ciljanje naknada i programa, odnosno	1) Broj korisnika povezanih na sustav praćenja socijalnih naknada iz nadležnosti JLP(R)S 6 mjeseci nakon uvođenja 2) Broj sporazuma o razmjeni podataka sklopljenih sa nadležnim tijelima radi razmjene	1) 0 2) Na lokalnoj razini: 2.678 Na državnoj razini: 15 3) 1	1) Broj korisnika povezanih na sustav praćenja socijalnih naknada iz nadležnosti JLP(R)S 6 mjeseci nakon uvođenja: oko 577 2) Broj sporazuma o razmjeni podataka sklopljenih sa nadležnim tijelima: 580 (577)	Rashodi: 324.000 kuna (DP); 60.000 eura (EU fondovi)	Akcijski plan unaprjeđenja sustava socijalnih naknada za 2018.-2020.	3.3.2.1. Prikupljanje, obrada i analiza podataka o socijalnim naknadama koje isplaćuju JLP(R)S.	lip-18	MDOMSP
						Rashodi: 1.100.000 kuna (DP); 220.000 eura (EU fondovi)		3.3.2.2. Izrada programskog rješenja i uspostava razmjene podataka sa HZZO, HZMO, HZZ i JLP(R)S.	tra-19	MDOMSP, HZZO, HZMO, HZZ i JLP(R)S

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		kreiranje učinkovitijih socijalnih politika.	podataka o korisnicima 3) Donesen novi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije te načinu i rokovima dostave izvješća JLP(R)S		JLP(R)S+HZZ+HZZO+HZM O) 3) 1			3.3.2.3. Izrada novog Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije te načinu i rokovima dostave izvješća JLP(R)S.	pro-18	MDOMSP
3.3.3. Osiguranje e-usluga iz sustava socijalne zaštite		Omogućiti građanima ekonomičan i jednostavan pristup uslugama iz područja socijalne zaštite.	Broj e-usluga iz sustava socijalne zaštite dostupan građanima	1	2019.: Uspostavljene još četiri e-usluge (podnošenje zahtjeva za roditeljsku naknadu, podnošenje zahtjeva za dječji doplatak, podnošenje zahtjeva za osobnu invalidninu i podnošenje zahtjeva za doplatu za pomoć i njegu)	Rashodi: 200.000 kuna (DP)	Akcijski plan unaprjeđenja sustava socijalnih naknada za 2018.-2020.	3.3.3.1. Omogućavanje pružanja usluga iz sustava socijalne zaštite kroz sustav e-Građani.	pro-19	MDOMSP, HZZO, HZMO
3.4. Osiguranje održivosti mirovinskog sustava i adekvatnosti mirovina										
3.4.1. Poticanje dužeg ostanka u svijetu rada	2/a	Postići održivost mirovinskog sustava i primjerenost mirovina dužim zadržavanjem u svijetu rada i kasnijim ostvarivanjem mirovine te omogućiti nekim kategorijama umirovljenika da uz mirovinu ostvare dodatan prihod u starosti.	1) Smanjen broj korisnika mirovina 2) Povećan prosječni mirovinski staž i prosječna dob korisnika mirovina u 2018.	2017.: Ukupan broj korisnika starosnih mirovina je 497.971; ukupan broj korisnika starosnih mirovina za dugogodišnjeg osiguranika je 19.514; ukupan broj korisnika prijevremenih starosnih mirovina 186.072	Nakon očekivanog početnog blagog povećanja broja korisnika mirovina koji ostvaruju uvjete prema trenutno važećem zakonu, zbog pooštavanja uvjeta srednjoročno (od 2025.) očekuje se postupno smanjenje broja novih korisnika i ukupnog broja korisnika mirovina	Rashodi: Očekuje se smanjenje javnih izdataka za mirovine s 10,5% BDP-a u 2017. na 10,3% u narednom razdoblju.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju	3.4.1.1. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju.	pro-18	MRMS, HZMO

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
3.4.2. Unaprjeđivanje sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem	2/a	Smanjiti ukupni broj osiguranika koji su ostvarili pravo na mirovinu primjenom instituta staža osiguranja s povećanim trajanjem.	Smanjen broj korisnika mirovine koji su svoje pravo ostvarili primjenom Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem u 2018. i narednim godinama	2017.: Ukupni broj osiguranika oko 25.200	Očekuje se smanjenje broja osiguranika ovisno o konačnom zakonodavnom rješenju	Rashodi: Postupno bi se smanjili rashodi DP za mirovine određenih kategorija korisnika mirovina. Prihodi: Smanjile bi se uplate doprinosa u DP određenih kategorija osiguranika, a time i prihodovna strana proračuna.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem	3.4.2.1. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem.	pro-18	MRMS, HZMO
3.4.3. Unaprjeđivanje kapitaliziranog mirovinskog sustava		1) Osigurati sigurnost mirovina i bolju zaštitu članova i korisnika mirovinskog sustava putem novih zahtjeva za upravljanje, bolje procjene vlastitih rizika prema Direktivi o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, novih zahtjeva za korištenje depozitara i pojačanih ovlasti nadzornika. 2) Regulatornim okvirom omogućiti bolju procjenu rizika ulaganja kapitala, ojačati ovlasti nadzornika, omogućiti veću disperzivnost ulaganja mirovinskih osiguravajućih društava.	1) Povećan broj članova u otvorenim i zatvorenim mirovinskim fondovima 2) Povećanje broja korisnika mirovina iz kapitaliziranog mirovinskog sustava	1) Trenutno posluje 8 otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova u kojima je 285.775 član i 19 zatvorenih dobrovoljnih fondova u kojima je 30.409 članova 2) Oko 11.500 korisnika mirovina iz dobrovoljnih mirovinskih fondova	1) Očekuje se povećanje broja članova u otvorenim i zatvorenim mirovinskim fondovima 2) Od 2019., ovisno o zakonskom rješenju očekuje se povećanje broja korisnika mirovina iz dobrovoljnih i obveznih mirovinskih fondova		Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima	3.4.3.1. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.	pro-18	MRMS, HANFA, REGOS
							Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima	3.4.3.2. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima.	pro-18	MRMS, HANFA, REGOS

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
3.5. Osiguranje financijske stabilnosti, održivosti i kvalitete zdravstvenog sustava										
3.5.1. Funkcionalno spajanje bolnica-centri izvrsnosti		1) Podići kvalitetu zdravstvene zaštite, optimizirati resurse bolničkog zdravstvenog sustava, osigurati financijsku stabilnost zdravstvenog sustava te opremiti dnevne bolnice. 2) Funkcionalnim spajanjem bolnica dugoročno povećati kvalitetu zdravstvenih usluga. 3) Formirati centre izvrsnosti u pojedinim bolnicama što će rezultirati boljim ishodima liječenja pacijenata. 4) Stimulirati liječnike u cilju njihovog zadržavanja u RH.	1) Veća dostupnost zdravstvenih usluga 2) Smanjenje dupliciranja naručivanja i dupliciranja postupaka 3) Smanjenje listi čekanja 4) Bolji ishodi liječenja pacijenata zbog koncentracije stručnjaka i medicinske opreme na jednom mjestu 5) Smanjenje odljeva mladih liječnika	1) Nacionalni plan razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica 2015.-2016. 2) Trenutna Mreža javno zdravstvene službe 3) 6 sklopljenih ugovora o funkcionalnoj integraciji bolnica	1) Funkcionalno spajanje dodatnih 5 bolnica (i kroz sklapanje ugovora) 2) Formiranje centara izvrsnosti u pojedinim bolnicama, na regionalnoj i nacionalnoj razini 3) Učinkovitije upravljanje ljudskim resursima, stimulacija liječnika koja će doprinijeti većem zadovoljstvu u radu	Provodit će se iz redovnih sredstava koje bolničke ustanove ostvaruju od HZZO-a na temelju ugovornog odnosa.	1) Nacionalni plan razvoja bolnica 2) Ugovori o funkcionalnoj integraciji bolnica 3) Zakon o zdravstvenoj zaštiti	3.5.1.1. Izrada Nacionalnog plana razvoja bolnica (s uključenim parametrima funkcionalne integracije).	lip-18	MZ, HZZO
								3.5.1.2. Donošenje zakonskih i podzakonskih propisa za utvrđivanje kriterija za formiranje centara izvrsnosti.	pro-18	MZ, HZZO
								3.5.1.3. Pravno uređenje provedbe funkcionalne integracije bolnica (sklapanje ugovora o funkcionalnoj integraciji bolnica kojima su definirane i djelatnosti koje će bolnice obavljati).	pro-18	MZ, HZZO
								3.5.1.4. Donošenje novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti; uređivanje nagrađivanja radnika za natprosječne rezultate rada u djelatnosti zdravstva uredbom.	pro-18	MZ, HZZO
3.5.2. Objedinjena nabava lijekova, potrošnog i ugradbenog materijala te medicinske opreme		1) Postići uštede na godišnjoj razini koje bi trebale biti uložene u poboljšanje usluge i liječenje bolesnika. 2) Osigurati povećanje učinkovitosti, bolje podatke, smanjenje	Uštede u provedbi objedinjene zajedničke javne nabave za dodatnih 2,8%	7,20%	10,00%	Rashodi: Postizanje ušteda na godišnjoj razini je oko 100 milijuna kuna.	Odluka/e o provedbi objedinjene javne nabave lijekova, potrošnog i ugradbenog materijala te medicinske opreme	3.5.2.1. Provedba objedinjenih postupaka javne nabave lijekova, potrošnog i ugradbenog materijala te medicinske opreme.	pro-18	MZ

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		podvajanja posla, centralnu kontrolu te mogućnost boljeg upravljanja zdravstvenim sustavom.								
3.5.3. Uvođenje centralnog upravljačkog sustava za upravljanje organizacijskom strukturom zdravstvenog sustava		Skratiti liste čekanja, osigurati praćenje i planiranje ugovorenog sadržaja što će rezultirati racionalizacijom korištenja kapaciteta bolnica te povećanjem učinkovitosti.	1) Smanjenje liste čekanja i kontrola ugovorenih i izvršenih postupaka 2) Broj uključenih ustanova u centralni upravljački sustav	0	1) 70% ugovorenih ustanova koje pružaju usluge 2) 83	U 2018. neće biti financijskih učinaka.	Ugovor HZZO-a s pružateljima zdravstvene zaštite	3.5.3.1. Spajanje svih bolnica na centralni kalendar u kojem MZ i HZZO imaju mogućnost uvida i upravljanja listama čekanja, temeljem ugovorenog sadržaja (količinom pregleda, dijagnostika).	sij-19	MZ, HZZO
								3.5.3.2. Uključivanje ustanova u centralni upravljački sustav.	pro-18	MZ
3.5.4. Uvođenje kliničkih (dijagnostičkih - terapijskih) smjernica		Poboljšati kvalitetu i učinkovitost zdravstvenog sustava u RH kroz osmišljavanje, izradu i primjenu kliničkih (dijagnostičko-terapijskih) smjernica za određena područja medicine čija će primjena racionalizirati troškove zdravstvenog sustava, smanjiti broj neindiceranih dijagnostičkih pretraga, posljedično smanjiti liste čekanja i povećati pravnu sigurnost bolnica i pacijenata.	Broj izrađenih smjernica	Nema preporučujućih nacionalnih kliničkih smjernica	9 smjernica	U tijeku je priprema Sažetka operacije kojim će se definirati proračun projekta.		3.5.4.1. Izrada kliničkih smjernica (algoritmi - hodogrami) u skladu s primjerima međunarodne metodologije.	pro-21	MZ, HZZO
3.5.5. Uvođenje novog sustava određivanja cijene lijekova i		1) Urediti tržište lijekova i definirati cijene svih lijekova koji se izdaju na recept uzimajući u obzir	1) Uvrštavanje novih lijekova na listu lijekova HZZO-a i zamjena manje učinkovitih terapijskih	1a) Financijski iznos troška za lijekove u 2017.: lijekovi koji se propisuju na recept -	1) Zadržavanje potrošnje za lijekove u okvirima koji omogućavaju održivost zdravstvenog sustava,		Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lijekovima	3.5.5.1. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lijekovima.	lip-18	MZ, HZZO, HALMED

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
usklađivanja cijena ortopedskih pomagala		<p>algoritme i preporuke stručnih društava kako bi se optimiziralo liječenje, naročito u segmentu posebno skupih lijekova - lijekova za rijetke bolesti i onkoloških terapija s ciljem održivosti zdravstvenog sustava.</p> <p>2) Racionalizirati troškove za medicinske proizvode (ortopedska pomagala) i uvrstiti nove učinkovitije medicinske proizvode (ortopedska pomagala).</p>	<p>opcija optimalnijim koje nude veći postotak izlječenja, manju stopu smrtnosti i bolju kvalitetu života</p> <p>2) Racionalizacija troškova za ortopedska pomagala</p>	<p>3,09 mlrd kuna i posebno skupi lijekovi 1,009 mlrd kuna</p> <p>1b) Broj novih molekula lijekova na listi: 38, od čega je broj novih molekula na listi posebno skupih lijekova 20</p> <p>2) Potrošnja za pomagala na teret HZZO-a u 2017.: 945,4 milijuna kuna</p>	<p>odnosno omogućavanje optimalnih terapijskih opcija za što veći broj pacijenata</p> <p>2) Broj novouvrštenih pomagala novije generacije na Listu HZZO-a u okvirima postojećih financijskih mogućnosti</p>		1) Pravilnik o utvrđivanju maksimalne cijene lijeka na hrvatskom tržištu	3.5.5.2. Donošenje Pravilnika o utvrđivanju maksimalne cijene lijeka na hrvatskom tržištu i Pravilnika o uvrštavanju i referiranju cijena lijekova na Listi HZZO-a.	pro-18	MZ, HZZO, HALMED
							2) Pravilnik o uvrštavanju i referiranju cijena lijekova na Listi HZZO-a			
							Pravilnik o uvrštavanju i referiranju cijena lijekova na Listi HZZO-a			
							Pravilnik o mjerilima za uvrštavanje medicinskih proizvoda (ortopedskih pomagala) na Listu pomagala HZZO-a i određivanje cijena ortopedskih pomagala uvrštenih u Listu HZZO-a i pripadajućih internih akata HZZO-a	3.5.5.4. Donošenje novog Pravilnika o mjerilima za uvrštavanje medicinskih proizvoda (ortopedskih pomagala) na Listi pomagala HZZO-a, kao i mjerila za određivanje cijena ortopedskih pomagala uvrštenih u Listu HZZO-a.	ruj-18	MZ, HZZO
3.5.6. Razvoj zdravstvenog turizma		1) Razviti zdravstveni turizam u cijeloj RH, obzirom da su specijalne bolnice i lječilišta ravnomjerno regionalno raspoređena.	Razvojem infrastrukture povećati kapacitete	9 specijalnih bolnica i lječilišta	18 specijalnih bolnica i lječilišta	Rashodi: 2018.: 1,5 milijuna kuna	1) Akcijski plan razvoja zdravstvenog turizma 2) Zakon o zdravstvenoj zaštiti	3.5.6.1. Dodjela sredstava za projektnu dokumentaciju svim specijalnim bolnicama i lječilištima temeljem Javnog poziva.	pro-18	MZ

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		2) Dugoročno postići povećanu kvalitetu zdravstvenih usluga, a time i povećanu popunjenost, obnovom specijalnih bolnica i lječilišta.						3.5.6.2. Pravno reguliranje zdravstvenog turizma.	lip-18	MZ
3.5.7. Unaprjeđenje primarne zdravstvene zaštite		1) Ojačati PZZ, povećati kvalitetu i dostupnost zdravstvenih usluga na primarnoj razini zdravstvene zaštite uz omogućavanje više dijagnostičkih i terapijskih postupaka. 2) Povećati znanje i vještine liječnika opće/obiteljske medicine, proširiti kompetencije medicinskih sestara/tehničara. 3) Smanjiti nepotrebno opterećenje OHBP-a i upućivanje na razinu specijalističko-konzilijarne i bolničke zdravstvene zaštite. 4) Izjednačiti status ugovornih izabranih liječnika.	1) Stvaranje pravne podloge za obvezu sudjelovanja izabranih liječnika u posebnom dežurstvu te ujednačavanja statusa izabranih liječnika PZZ.	1) Postojeći zakonski propis, akti HZZO-a i ugovori o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja	1) Novo normativno uređenje područja PZZ	Rashodi: Smanjivanje upućivanja pružatelja PZZ na sekundarnu razinu zdravstvene zaštite za 15% rezultirat će manjim troškovima.	Zakon o zdravstvenoj zaštiti	3.5.7.1. Donošenje novog Zakon o zdravstvenoj zaštiti.	lip-18	MZ, HZZO
			2) Broj doktora medicine na specijalizaciji u PZZ financiranih iz sredstava EU fondova	2) 0	2) 186		Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja	3.5.7.2. Donošenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja.	pro-18	MZ, HZZO
			3) Broj provedenih edukacija zdravstvenih radnika PZZ-a	3) 1	3) 3		Ugovori o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja na primarnoj razini zdravstvene zaštite	3.5.7.3. Sklapanje Ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja na primarnoj razini zdravstvene zaštite za slijedeće razdoblje.	pro-18	MZ, HZZO
							Ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava	3.5.7.4. Financiranje specijalističkog usavršavanja doktora medicine u PZZ iz sredstava fondova EU.	pro-18	MZ
								3.5.7.5. Financiranje dodatnog stručnog usavršavanja doktora medicine u PZZ, djelatnika u hitnoj medicini i medicinskih	pro-18	MZ

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
										sestara iz sredstava fondova EU.
3.5.8. Transformacija zdravstvenog sustava kroz korištenje telemedicinskih usluga		1) Povećati dostupnost i kvalitetu zdravstvenih usluga, bolje rasporediti opterećenje zdravstvenih radnika (smanjiti broj dežurstava), pacijenata (smanjiti broj izgubljenih dana zbog putovanja na mjesto pregleda), smanjiti trošak za putovanja (HZZO - naknada troška za putovanje). 2) Osigurati dostupniju, pravovremenu i kvalitetniju zdravstvena skrb i smanjiti opterećenje zdravstvenog sustava kroz dijeljenje resursa preko sustava telemedicine (smanjenje broja dežurstava/pripravnosti). 3) Racionalizirati korištenje dijagnostičkih kapaciteta.	1) Povećanje broja telemedicinskih usluga na godišnjoj razini 2) Povećanje broja bolnica koje koriste telemedicinske usluge za utvrđivanje krvne grupe pacijenata 3) Povećanje broja zdravstvenih ustanova koje koriste telemedicinske usluge za prijenos medicinske dokumentacije/slika pri transportu pacijenta	1) 30.000 2) 1 3) 0	1) 37.000 2) 10 3) 15	Rashodi: Procjena na ukupno 18 milijuna kuna manje rashoda.		3.5.8.1. Izrada i donošenje poticajnog cjenika telemedicinskih usluga i njegovo prihvaćanje od strane HZZO.	lis-18	HZZO, MZ, HZTM
								3.5.8.2. Spajanje bolnica s HZTM preko mreže telemedicinskih centara.	pro-18	HZTM, MZ
								3.5.8.3. Uspostava dijeljenja medicinske dokumentacije korištenjem sustava telemedicine.	pro-18	HZTM, bolnice, MZ
3.5.9. Učinkovita organizacija i umrežavanje transfuzijske djelatnosti u RH		Racionalizirati potrošnju krvnih pripravaka kroz unaprjeđenje upravljanja dijagnostičkim kapacitetima, ljudskim resursima i vremenskim okvirom.	Povećanje broja zdravstvenih ustanova koje imaju integrirane BIS-ove i e-Delphyn	4	9			3.5.9.1. Integracija nacionalnog transfuzijskog programa (e-Delphyn) sa bolničkim informacijskim sustavima (BIS).	pro-18	MZ, bolnice, HZTM
3.5.10. Unaprjeđenje upravljanja nezdravstvenim djelatnostima		Podići kvalitetu nezdravstvenih djelatnosti te optimizirati troškove kroz povećanje produktivnosti i efikasnosti.	Smanjenje troškova nezdravstvenih djelatnosti u 14 odabranih bolnica	303 milijuna kuna	2018.: 5% -tno smanjenje	Rashodi: Smanjenje troškova za 16 milijuna kuna u 2018.	Odluka Upravnog vijeća bolnice o usvajanju akcijskog plana	3.5.10.1. Usvajanje i početak provedbe akcijskih planova za provedbu predloženih promjena i bolje upravljanje	pro-18	MZ i 14 zdravstvenih ustanova

Mjera	CSR	Cilj	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
			Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
							nezdravstvenim djelatnostima od strane bolnica.			
							Pravilnik o standardima kvalitete zdravstvene zaštite i načinu njihove primjene	3.5.10.2. Donošenje standarda i smjernica za bolje upravljanje kvalitetom nezdravstvenih djelatnosti.	lip-18	MZ

PRILOG 2.: MJERE ZA POSTIZANJE CILJEVA STRATEGIJE EUROPA 2020.

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
1. ZAPOŠLJAVANJE									
1.1. Povećati stopu zaposlenosti za muškarce i žene u dobi između 20-64 godine na 65,2%, posebno kroz veću participaciju mladih, starijih radnika i osoba s nižim stupnjem obrazovanja.	1.1.1. Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja	Povećan broj osoba uključenih u mjere aktivne politike zapošljavanje	2017.: Ukupno uključenih u mjere aktivne politike zapošljavanja bilo je 33.037: 1) Potpore za zapošljavanje - 5.140 2) Potpore za samozapošljavanje - 3.452 3) Potpora za pripravništvo - 0 4) Mjere obrazovanja - 3.707	2018.: očekuje se uključivanje ukupno 49.647 osoba: 1) Potpore za zapošljavanje - 8.076 2) Potpore za samozapošljavanje - 4.712 3) Potpora za pripravništvo - 9.196 4) Mjere obrazovanja - 11.053	2018.: 1,60 milijardi kuna: 1) Potpore za zapošljavanje - 346,51 milijuna kuna 2) Potpore za samozapošljavanje - 160,71 milijuna kuna 3) Pripravništvo - prikazana kumulativno u potporama za zapošljavanje 4) Mjere obrazovanja - 92,67 milijuna kuna (DP), 123,07 milijuna kuna (EU fondovi)	1) Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja za razdoblje od 2018. do 2020. 2) Uvjeti i načini korištenja sredstava za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti HZZ u 2018.	1.1.1.1. Uključivanje nezaposlenih osoba na tržište rada putem mjere potpore za zapošljavanje.	pro-18	MRMS, HZZ
							1.1.1.2. Uključivanje nezaposlenih osoba na tržište rada putem mjere potpore za samozapošljavanje.	pro-18	MRMS, HZZ
							1.1.1.3. Uključivanje nezaposlenih osoba putem mjere pripravništva.	pro-18	MRMS, HZZ
							1.1.1.4. Uključivanje nezaposlenih osoba s nedovoljnim ili neodgovarajućim kvalifikacijama u mjere obrazovanja.	pro-18	MRMS, HZZ
2. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ									
2.1. Poboljšati okruženje za istraživanje i razvoj, posebno s ciljem podizanja kombinirane razine javnog i privatnog ulaganja u ovaj sektor na 1,4% BDP-a.	2.1.1. Jačanje nacionalnog inovacijskog sustava i inovacijskog potencijala gospodarstva	1) Broj poduzetnika kojima su odobreni poticaji kroz porezne olakšice za investicije u istraživanje i razvoj 2) Broj projekata suradnje sa znanstveno-istraživačkim institucijama 3) Povećanje ukupnog izdvajanja za znanost i istraživanje kao udio u BDP-u	1) Vrijednost projekata za koje je ostvarena porezna olakšica: 616,7 milijuna kuna, za 139 korisnika (MZO, 2014.) 2) Broj projekata u suradnji sa znanstveno-istraživačkim institucijama: 0 (nije se pratilo) 3) 2016.: 0,84%	1) Barem 50%-tno povećanje broja projekata suradnje sa znanstveno-istraživačkim institucijama 2) 7%-tno povećanje broja projekata kojima se potiču investicije u istraživanje i razvoj 3) 2019.: 1%	Rashodi: 1) 1,5 milijardi kuna tijekom 2018.-2020. (ESIF) za poticanje privatnih investicija u istraživanje i razvoj i 53 milijuna kuna (DP) za provjeru inovativnog koncepta za istraživanje i razvoj. 2) U 2018.: 2 milijuna kuna (DP) za evaluaciju prijave za poticaje. Prihodi:	1) Odluka o osnivanju Nacionalnog inovacijskog vijeća 2) Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte 3) Pravilnik o kriterijima za ostvarivanje potpore za istraživačko-razvojne projekte	2.1.1.1. Donošenje Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte.	lip-18	MINGPO
							2.1.1.2. Donošenje Pravilnika o kriterijima za ostvarivanje potpore za istraživačko-razvojne projekte.	srp-18	MINGPO
							2.1.1.3. Inovacijski vaučeri.	svi-18	MINGPO
							2.1.1.4. Inovacije novoosnovanih MSP - Faza II.	lip-18	MINGPO

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
					1) Očekuje se pozitivan učinak na proračunske prihode zbog povećanja produktivnosti i prihoda od novih proizvoda i usluga na tržištu nastalih iz državnih potpora. 2) Kako se poticaji odnose i na porezno rasterećenje osnovice za dohodak ili dobit, moguće je smanjenje poreznih prihoda od dobiti poduzeća. 3) Može se očekivati doprinos srednjoročnom rastu ukupnih proračunskih prihoda zbog povećanja izvoza, investicija i zapošljavanja.		2.1.1.5. Grant Shema Integrator.	ruj-18	MINGPO
							2.1.1.6. Provjera inovativnog koncepta za privatni sektor.	ruj-18	MINGPO
							2.1.1.7. Inovacije u područjima pametne specijalizacije (S3).	pro-18	MINGPO
							2.1.1.8. IRI natječaj Faza II.	pro-18	MINGPO
					Rashodi: U okviru ukupnog iznosa za znanost (2018.: 1,55 milijardi kuna).	1) Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije 2) Strateški plan MZO za 2018.-2020.	2.1.1.9. Donošenje Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.	tra-19	MZO
	2.1.2. Jačanje ljudskih potencijala u znanosti	1) Broj prijava međunarodnih znanstveno - istraživačkih projekata u kojima sudjeluju znanstvene organizacije iz RH (Obzor 2020.) 2) Broj mladih znanstvenika zaposlenih u sustavu znanosti u 2018. putem	1) 2016.: 1991 2) 330	1) 2018.: 2.500 2) 2018.: 480	Rashodi: 1) 2018.: 7,37 milijuna kuna (DP) 2) 2020.: 14,4 milijuna kuna (DP)	1) Strateški plan MZO za 2018.-2020. 2) Akcijski plan za mobilnost istraživača 2017.-2020. 3) Odluka o poticanju prijave na međunarodne kompetitivne projekte u okviru Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020.	2.1.2.1. Financiranje aktivnosti s ciljem poticanja prijave međunarodnih kompetitivnih projekata u okviru Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020.	pro-18	MZO

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		„Projekta razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“			Rashodi: Ukupna vrijednost 10,60 milijuna eura za čitavo razdoblje trajanja projekta (85% ESF, 15% DP).	1) Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije 2) Akcijski plan za mobilnost istraživača 2017.-2020. 3) Strateški plan Hrvatske zaklade za znanost 2014.-2018. 4) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava od 21. prosinca 2017., OPULJP	2.1.2.2. Zapošljavanje mladih znanstvenika putem „Projekta razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ u okviru OPULJP-a.	sij-19	MZO, HRZZ
	2.1.3. Jačanje nacionalne istraživačke infrastrukture s javnim pristupom	1) Broj pokrenutih projekata za uspostavu informacijskog sustava za evidentiranje, praćenje i poticanje transparentnog korištenja te povezivanje kapitalne opreme u hrvatskom sustavu znanosti 2) Članstvo RH u Europskoj svemirskoj agenciji 3) Punopravno članstvo RH u CERN-u	0	1) 1 2) 1 3) 1	Nema učinka na DP, jer je baza evidencije podataka o opremi za znanstvena istraživanja u bazi Šestar već uspostavljena i ovom se mjerom potiče usklađivanje nabavke opreme na nacionalnoj razini. Nema učinka na DP, jer se u prvih 5 godina članstva u Europskoj svemirskoj agenciji ne očekuje plaćanje članarine niti dodatno ulaganje.	1) Plan razvoja istraživačke infrastrukture u RH 2016.-2018. 2) Uputa ministricе o evidentiranju i ažuriranju podataka o opremi za znanstvena istraživanja u bazi Šestar Odluka o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između RH i Europske svemirske agencije o svemirskoj suradnji u mirnodopske svrhe od 2. studenog 2017.	2.1.3.1. Evidentiranje korištenja istraživačke infrastrukture u RH. 2.1.3.2. Potpisivanje i potvrđivanje Sporazuma između RH i Europske svemirske agencije o svemirskoj suradnji u mirnodopske svrhe.	ruj-18 lip-18	MZO MZO
					Rashodi: 7,37 milijuna kuna (DP) na godišnjoj razini za 2018., odnosno 22,1 milijuna kuna (DP) na ukupnoj razini za 2018.-2020.	1) Plan razvoja istraživačke infrastrukture u RH 2016.-2018. 2) Ugovor o pristupanju RH CERN-u	2.1.3.3. Potpisivanje Ugovora o pristupanju RH CERN-u.	pro-18	MZO

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
3. KLIMATSKE PROMJENE I ENERGETSKA ODRŽIVOST									
3.1. Smanjiti emisije stakleničkih plinova u usporedbi s razinama iz 1990., odnosno ograničiti emisije iz sektora izvan sustava trgovanja do + 11% u usporedbi s emisijama iz 2005.	3.1.1. Ograničenje emisija stakleničkih plinova do visine nacionalne godišnje kvote za sektore izvan sustava trgovanja emisijama	Niža emisija stakleničkih plinova izražena u tonama ekvivalenta ugljikova dioksida od visine nacionalne godišnje kvote	Razina emisija stakleničkih plinova u sektorima izvan sustava trgovanja u 2005. - iznosi 17,4 Mt CO ₂ eq	Ograničenje rasta emisija stakleničkih plinova iz sektora izvan sustava trgovanja do 11% u odnosu na razinu iz 2005.	Mjere se financiraju sredstvima od dražbi u okviru sustava trgovanja.	Zakon o zaštiti zraka	3.1.1.1. Kontrola pridržavanja obvezama putem godišnjeg praćenja emisija stakleničkih plinova.	tra-19	MZOE
	3.1.2. Prelazak na kružno gospodarstvo	Smanjenje odlaganja komunalnog otpada	80%	2035.: 25%		Uvođenje naknade za odlaganje otpadom	3.1.2.1. Donošenje Uredbe o načinu i uvjetima utvrđivanja statusa usklađenosti odlagališta otpada.	pro-19	MZOE, FZOEU, HAOP
3.2. Povećati udio obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije na 20%.	3.2.1. Promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora	Sektorski i ukupni udjeli te stvarna potrošnja energije iz OIE i niža emisija stakleničkih plinova	2011.: 25,4 %	OIE prema EUROSTAT-u za RH, za 2016. iznosi 29 % čime je cilj ispunjen	1) Mjera poticanja proizvodnje električne energije OIE se financira sredstvima od naknada koju plaćaju korisnici. Iste prikuplja HROTE na svom posebnom prolaznom računu i iz prikupljenih naknada, na mjesečnoj osnovi isplaćuje povlaštenim proizvođačima proizvedenu električnu energiju iz OIE, sukladno sklopljenim ugovorima. 2) Za mjeru korištenje biogoriva u prijevozu, obveznici stavljanja biogoriva na tržište, plaćaju naknadu radi ne stavljanja biogoriva na tržište na račun FZOEU.	1) Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji 2) Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o biogorivima za prijevoz	3.2.1.1. Donošenje izmjena zakonskih i podzakonskih akata vezano za OIE i biogoriva.	pro-18	MZOE, HROTE

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
3.3. Povećati energetske učinkovitost za 20%.	3.3.1. Uvođenje sustava obveza energetske učinkovitosti	Razina energetske ušteda mjerama energetske učinkovitosti		Uštede u neposrednoj potrošnji energije		1) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti 2) Pravilnik o sustavu obveza energetske ušteda	3.3.1.1. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti.	kol-19	MZOE
							3.3.1.2. Donošenje Pravilnika o sustavu obveza energetske ušteda.	lis-19	MZOE
	3.3.2. Poticanje energetske učinkovitosti stambenih i javnih zgrada	1) Broj kućanstava s poboljšanom klasifikacijom potrošnje energije 2) Smanjenje godišnje potrošnje primarne energije u javnim zgradama [kWh/god] 3) Broj energetske certifikata	1) 0 2) 3.224.609 3) 185.535	1) 4.000 2) 5.000.000 3) 205.500	Aktivnost će rezultirati manjim troškovima za grijanje/hlađenje korisnicima/vlasnicima stambenih i javnih zgrada.	1) Program energetske obnove višestambenih zgrada 2) Program energetske obnove obiteljskih kuća 3) Program energetske obnove zgrada javnog sektora 4) OPKK	3.3.2.1. Provedba postojećih programa za energetske obnovu stambenih i javnih zgrada sredstvima ESIF.	pro-18	MGIPU
							3.3.2.2. Izmjene i dopune Programa energetske obnove višestambenih zgrada.	lip-18	MGIPU
							3.3.2.3. Izmjene i dopune Programa energetske obnove obiteljskih kuća.	pro-18	MGIPU
					1) Direktiva o energetske svojstvima zgrada (EPBD) 2) Zakon o gradnji 3) Zakon o energetske učinkovitosti	3.3.2.4. Usvajanje Nacionalnog Informativnog sustava energetske certifikata (IEC).	pro-20	MGIPU	
4. OBRAZOVANJE									
4.1. Poboľšati razinu obrazovanja, posebno kroz smanjenje stope ranog	4.1.1. Provedba programa stipendiranja studenata slabijeg socio-ekonomskog statusa	Povećanje udjela stanovništva u dobi između 30-34 godine koji su završili tercijarno obrazovanje	25,09%	35%	Rashodi: 108 milijuna kuna (ESF)	Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju na temelju socio-ekonomskog statusa	4.1.1.1. Dodjela stipendija studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa.	lis-18	MZO

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
napuštanja školovanja i povećanje udjela stanovništva u dobi između 30-34 godine koji su završili tercijarno obrazovanje, na najmanje 35%.					Rashodi: 36,72 milijuna kuna (ESF)	Izmjene i dopune Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na državnu stipendiju u STEM područjima znanosti	4.1.1.2. Uvođenje stipendija za studiranje u STEM područjima.	lis-18	MZO
					Rashodi: 217,85 milijuna kuna (ERDF); 38.45 milijuna kuna (DP)	1) Sporazumom o partnerstvu između RH i EK za korištenje ESIF-a za rast i radna mjesta u razdoblju 2014.-2020. 2) OPKK 3) Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije	4.1.1.3. Osiguranje kapaciteta studentskog smještaja.	pro-18	MZO
5. SMANJENJE SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI									
5.1. Promovirati socijalnu uključenost, posebno kroz smanjenje siromaštva, s ciljem smanjenja broja ljudi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti za 150.000.	5.1.1. Osiguravanje humanitarne pomoći u naravi te drugih programa podrške najpotrebitijima	Broj osoba koje su primile pomoć u naravi financiranu kroz FEAD projekte		80.000	Ukupna vrijednost projekata iznosi 74 milijuna kuna, od čega je osigurano 56,43 milijuna kuna (85% EU fondovi, 15% DP).	1) Odluka Vlade o potvrđivanju Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020. 2) Odluka o tijelima u Sustavu upravljanja, provedbe i kontrole korištenja FEAD u okviru Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020.	5.1.1.1. Provedba projekta "Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva".	pro-18	MDOMSP
							5.1.1.2. Provedba projekta "Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći".	pro-18	MDOMSP
	5.1.2. Uspostava koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti	1) Razvijen IT sustav za praćenje i evaluaciju socijalnih programa koji je kompatibilan sa postojećom bazom podataka MDOMSP 2) Uspostavljeni novi indikatori za praćenje siromaštva 3) Novi socijalni	0	1) 1 2) 1 3) 2 4) 1	Ukupna vrijednost projekta je 1,1 milijun eura (95% Prijelazni instrument, 5% DP).	Twinning ugovor o provedbi projekta "Jačanje institucijskih kapaciteta sustava socijalne skrbi u svrhu poboljšanja mogućnosti ciljanja/usmjeravanja programa socijalne skrbi i smanjenja siromaštva"	5.1.2.1. Izrada programskog rješenja i razvoj IT sustav za praćenje i evaluaciju socijalnih programa. 5.1.2.2. Izrada i diseminacija konačne verzije kontrolne liste za ranu identifikaciju obitelji i djece u riziku od	ruj-18	MDOMSP

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
		programi i metodologija za evaluaciju 4) Stručna podrška i praćenje primjene indikatora za praćenje dječjeg siromaštva					siromaštva kroz analizu formiranih indikatora.		
							5.1.2.3. Izrada i razvoj dva socijalna programa u dvije pilot županije za koje se utvrdilo da su im potrebni specifični programi radi smanjivanja rizika od dječjeg siromaštva.	ruj-18	MDOMSP
							5.1.2.4. Kontinuirana stručna podrška centrima za socijalnu skrb u primjeni indikatora te kvartalno praćenje i analiza prikupljenih podataka.	pro-18	MDOMSP
	5.1.3. Razvoj kvalitete udomiteljstva i razvoj usluge smještaja u udomiteljskim obiteljima	Povećan broj udomiteljskih obitelji	1) 3.049 udomitelja: 1.492 udomiteljskih obitelji za djecu i mladež i 1.557 udomiteljskih obitelji za odrasle i starije osobe 2) U udomiteljskim obiteljima za djecu i mladež smješteno je 2.342 korisnika, a u udomiteljskim obiteljima za odrasle i starije osobe smješteno je 4.459 korisnik	5% više udomiteljskih obitelji	1) Za naknadu za smještaj u udomiteljskoj obitelji: za 2018. osigurana su sredstva u iznosu od 183 milijuna kuna (isti iznos i za 2019. i 2020.). 2) Za osobnu naknadu za udomitelja (za rad udomitelja): za 2018. osigurana su sredstva u iznosu od 45,55 milijuna kuna (isti iznos i za 2019. i 2020.).	Zakon o udomiteljstvu	5.1.3.1. Donošenje novog Zakona o udomiteljstvu.	ruj-18	MDOMSP

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
					Sredstva za provedbu projekta osigurava UNICEF.	Sporazum o suradnji između UNICEF-a i MDOMSP uz suradnju s Hrvatskom udrugom socijalnih radnika	5.1.3.2. Provedba projekta usmjerenog standardizaciji procesa procjene, licenciranja, edukacije i podrške udomiteljskim obiteljima i organiziranje kampanje za promidžbu udomiteljstva za djecu.	pro-20	MDOMSP
	5.1.4. Intenziviranje procesa deinstytucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi	Broj transformiranih ustanova socijalne skrbi	10	12	1) Unutar OPULJP predviđeno je 198 milijuna kuna (85% EU fondovi, 15% DP). 2) Unutar OPKK predviđeno je 251,84 milijuna kuna (85% EU fondovi, 15% DP).	Odluka VRH o potvrđivanju OPULJP	5.1.4.1. Izrada Individualnih planova ustanova socijalne skrbi.	pro-18	MDOMSP
5.1.4.2. Izrada projektnih prijedloga za podršku procesu i transformacije.							pro-18	MDOMSP	
5.1.4.3. Osiguranje infrastrukture i kadrova radi provedbe transformacije i deinstytucionalizacije.							pro-18	MDOMSP	
	5.1.5. Financiranje višegodišnjih projekata i programa s ciljem razvoja širenja mreže socijalnih usluga	1) Broj sklopljenih ugovora s pružateljima usluga 2) Broj sklopljenih ugovora s udrugama	1) 28 2) 133	1) 128 2) 161	Ukupna vrijednost projekta iznosi 110,15 milijuna kuna, od čega je osigurano 67,60 milijuna kuna (85% EU fondovi, 15% DP).	1) Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu ESIF u RH u financijskom razdoblju 2014.-2020. 2) Uredba o tijelima u Sustavima upravljanja i kontrole korištenja ESF, EFRR i Kohezijskog fonda	5.1.5.1. Provedba projekata s ciljem širenja socijalnih usluga u zajednici od strane pružatelja socijalnih usluga (ustanova socijalne skrbi, udruga, vjerskih zajednica, zaklada, JLP(R)S, međunarodnih organizacija i vijeća nacionalnih manjina).	pro-18	MDOMSP

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
					Ukupna vrijednost Poziva iznosi 100,68 milijuna kuna za 3 godine provedbe (33,56 milijuna kuna godišnje). Sredstva su osigurana iz dijela prihoda od igara na sreću.	1) Strateški plan MDMSPP 2016.-2018. 2) Zakon o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom 3) Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 4) Nacionalna strategija za prava djece 2014.-2020. 5) Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH (2014.-2020.)	5.1.5.2. Provedba programa "Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge".	pro-18	MDOMSP
	5.1.6. Sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju	1) Broj učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju kojima se osigurava sufinanciranja troškova obrazovanja	1) 13.144 korisnika	1) 14.000 korisnika	Rashodi: 2018.: 15,72 milijuna kuna	Zakon o socijalnoj skrbi	5.1.6.1. Donošenje odluka vezanih za sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno-ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju.	tijekom šk. i ak. god. 2017./2018., 2018./2019.	MZO
		2) Broj angažiranih pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama	2a) 307 angažiranih pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama	2a) 310 angažiranih pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama	Rashodi: 2018.: 10,52 milijuna kuna	1) Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi 2) Odluka o financiranju od 18. kolovoza 2017. i	5.1.6.2. Donošenje odluke o financijskom planu raspodjele lutrijskih sredstava za projekte udruga.	kroz 4 godine	MZO

Nacionalni cilj	Mjera	Pokazatelji rezultata mjere			Fiskalni učinak mjere - ukupna i godišnja promjena državnih prihoda i rashoda	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti	Rok provedbe aktivnosti	Nositelj provedbe aktivnosti
		Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost					
			2b) 2.244 angažirana pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama kroz projekte ESF u šk. god. 2016./2017.	2b) 2.648 angažiranih pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama kroz projekte ESF (ovogodišnji natječaj je raspisan za razdoblje od 4 školske godine tako da će pomoćnici u istom ili većem broju biti angažirani zaključno sa šk. god. 2020./2021.)	Rashodi: 2018.: 54,36 milijuna kuna	ugovori sklopljeni s potpisnicima ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava (s osnivačima osnovnih i srednjih škola) 1. rujna 2017.	5.1.6.3. Osiguravanje uključivanja pomoćnika u nastavi za rad s učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama.	kroz 4 godine	MZO
		3) Broj učenika s teškoćama u razvoju kojima su osigurana sredstva za troškove prilagođenog prijevoza, prehrane i posebnih nastavnih sredstava u osnovnim školama	3a) 3.062 učenika s teškoćama u razvoju u osnovnim školama ima sufinanciran trošak prilagođenoga prijevozu 3b) 1.378 učenika s teškoćama u razvoju ima sufinanciran trošak prehrane, posebnih nastavnih sredstava i pomagala	3a) 3.100 učenika s teškoćama u razvoju u osnovnim školama ima sufinanciran trošak prilagođenoga prijevozu 3b) 3.351 učenika s teškoćama u razvoju ima sufinanciran trošak prehrane, posebnih nastavnih sredstava i pomagala	Rashodi: 2018.: 23,82 milijuna kuna	Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi	5.1.6.4. Donošenje Odluke o kriterijima za financiranje povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala te sufinanciranja prehrane učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim programima.	tijekom šk. god. 2017./2018.	MZO
		4) Broj učenika s teškoćama u razvoju kojima su osigurana sredstva za troškove prilagođenog prijevoza i posebnih nastavnih sredstava u srednjim školama	4a) 190 učenika s teškoćama u razvoju u srednjim školama ima sufinanciran trošak prilagođenoga prijevozu 4b) 598 učenika s teškoćama u razvoju ima sufinanciran trošak posebnih nastavnih sredstava i pomagala	4a) 200 učenika s teškoćama u razvoju u srednjim školama ima sufinanciran trošak prilagođenoga prijevozu 4b) 600 učenika s teškoćama u razvoju ima sufinanciran trošak posebnih nastavnih sredstava i pomagala	Rashodi: 2018.: 4,16 milijuna kuna		5.1.6.5. Donošenje Odluke o kriterijima za financiranje povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala za školovanje učenika s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim programima.	tijekom šk. god. 2017./2018.	MZO

